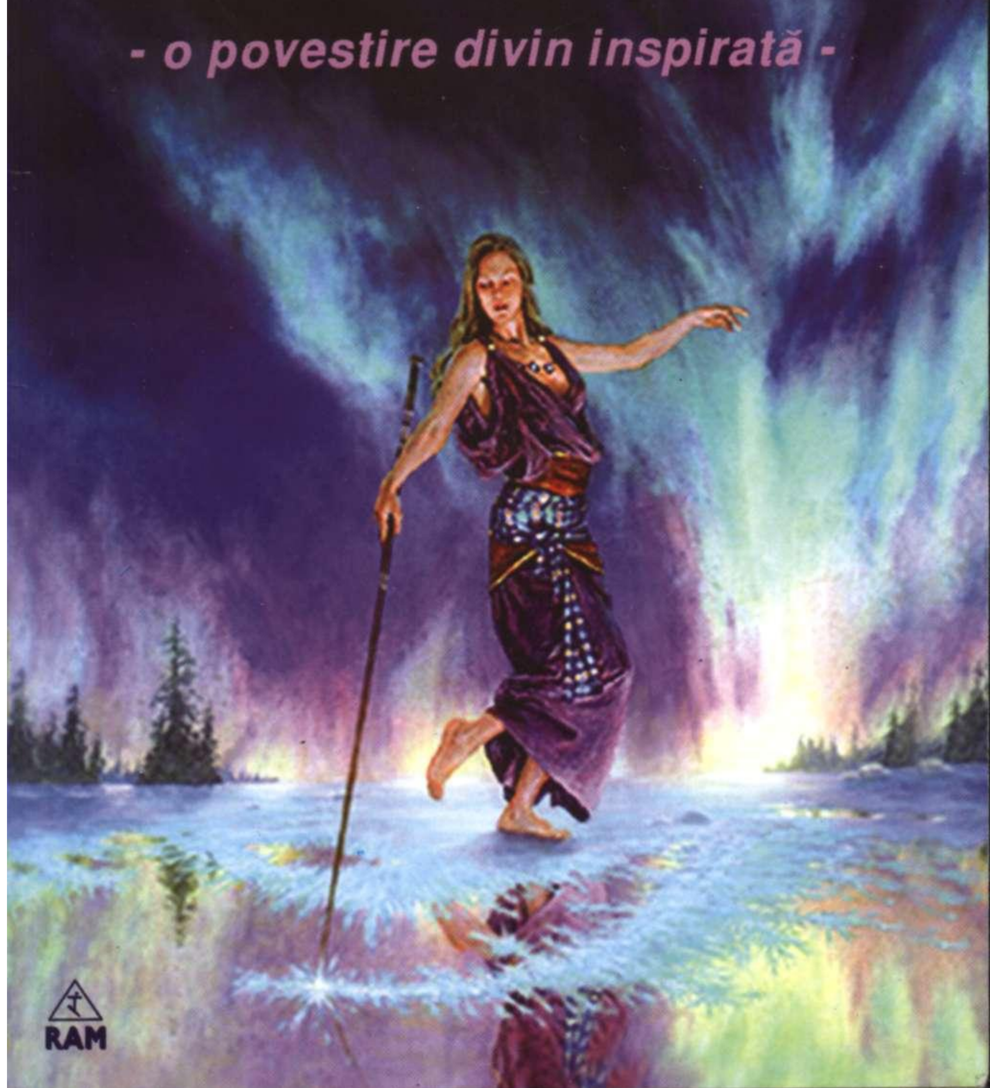
Mikhail Naîmy

CARTEA LUI MIRDAD

- o povestire divin inspirată -

MIKIIAIL NAÎMY

Cartea lui Mirdad

- o povestire divin inspirată -

Mikhail Naimy este prieten și biograf contemporan al lui Khalil Gibran. împreună au întemeiat o mișcare activă pentru revitalizarea literaturii Arabe.

Este un autor mult publicat și citit în Orient. Din cele douăzeci și două de volume ale sale, Cartea lui Mirdad este cea care și-a aflat locul cel mai călduros și cel mai trainic în inimile cititorilor. Legenda, misticismul și poezia au fost îngemănate cu o magică măiestrie, în această inedită povestire, despre o mănăstire, numită odinioară Arca.

EDITURA RAM

CUPRINS

POVESTEA CĂRȚII

STAREȚUL VRĂJIT

în Munții Albi, pe culmea semeață cunoscută ca Piscul Altarului, se înalță vastele și întunecatele ruine ale unei mănăstiri vestite cândva cu numele de ARCA. Tradiția îi atribuie o vechime la fel de venerabilă ca și Potopul.

Nenumărate sunt legendele țesute în jurul Arcei. Dar cea care apare cel mai ades pe buzele muntenilor, printre care am petrecut o vară la umbra Piscului Altarului, este următoarea. La multă vreme după Marele Potop, Noe și familia sa împreună cu sporul familiei sale se îndreptau către Munții Albi, unde găsiră văi roditoare, ape cristaline și o climă cât se poate de prielnică. Acolo hotărâră ei să se statornicească.

Când Noe a simțit apropiindu-se sfârșitul zilelor sale, l-a chemat la el pe fiul său Sem, clarvăzător și prooroc asemenea lui și îi vorbi astfel:

„Fiule, ia aminte. Rodul în ani a tatălui tău a fost din cale afară de îmbelșugat. Acum, ultimul snop este gata de secerat. Tu și frații tăi și copiii voștri și copiii copiilor voștri, trebuie să umpleți din nou pământul pustiit, iar seminția ta o să fie ca nisipul mării, potrivit făgăduinței făcute mie de Dumnezeu.

„Totuși, o anume temere îmi tulbură lumina zilelor care încă mai pâlpâie. Anume că oamenii, cu timpul, vor uita Potopul stârnit de poftele și ticăloșiile lor. Vor uita și Arca și Credința care a purtat-o biruitoare timp de cincizeci și una sute de zile peste învolburarea adâncurilor neiertătoare. Nici nu vor avea în grijă Viața Nouă care s-a iscat din Credința aceea, ale cărei roade binefăcătoare trebuie să fie ei.

„Pentru ca nu cumva să uite, ție îți poruncesc, fiul meu, să zidești un altar pe cel mai înalt pisc din munții aceștia, care de aici înainte să fie numit Piscul Altarului. îți mai poruncesc să clădești în jurul acelui altar un adăpost aidoma în toate

amănuntele cu arca, dar cu mult mai mic, care să fie cunoscut sub numele de Arca.

„Pe acel altar gândesc să aduc ultimul prinos de mulţumire lui Dumnezeu. Iar din focul pe care îl voi aprinde în el, îţi poruncesc să păstrezi o flacără care să ardă veşnic. Iar din adăpostul construit să faci un lăcaş pentru o mică obşte de oameni aleşi, al căror număr să nu fie niciodată mai mare de nouă, nici să fie vreodată mai mic de nouă. Ei să fie ştiuţi ca însoţitori ai Arcei. Când unul dintre ei va muri, Dumnezeu se va îngriji de îndată ca altul să vină în locul lui. Ei nu trebuie să părăsească lăcaşul, ci să fie sihăstriţi în el toate zilele ce le-au mai rămas, îndurând şi ei toate privaţiunile Mamei Arce, păstrând aprins focul credinţei şi rugându-se Celui Preaînalt să-i călăuzească pe ei şi pe credincioşii lor. Trebuinţele trupului să le fie îndestulate prin milostenia credincioşilor."

Sem, care sorbise fiecare silabă din cuvintele tatălui său, îl opri spre a-l întreba care este temeiul numărului nouă- nici mai mult, nici mai puţin. Iar patriarhul împovărat de ani îl lămuri, spunând:

„Acesta este, fiule, număml celor care au călătorit în Arcă." Dar Sem nu fu în stare să adune decât opt: tatăl şi mama sa, el însuşi şi soţia sa şi cei doi fraţi ai săi cu soţiile lor. De aceea era foarte nedumerit de cuvintele tatălui său. Iar Noe, luând seama la nedumerirea fiului, îi desluşi mai departe:

„Ia aminte, îţi voi dezvălui o mare taină, fiule. Cel de al nouălea era un călător tainic, ştiut şi văzut numai de mine. El a fost tot timpul însoţitorul meu şi cârmaciul meu. Nu mă întreba mai multe despre el, dar să faci negreşit o încăpere pentru el în lăcaşul tău. Acestea sunt dorinţele mele, Sem, fiul meu. îngrijeşte-te de ele."

Iar Sem împlini întocmai cele poruncite de tatăl său.

Când Noe trecu în lumea celor drepţi, fiii săi l-au ars pe altarul din Arcă, care a rămas apoi timp de secole, în faptă şi în duh, adevăratul lăcaş plănuit şi poruncit de către slăvitul biruitor al Potopului.

De-a lungul timpului însă, Arca începu treptat să primească de la credincioşi danii cu mult peste trebuinţele ei. Drept urmare,

cu fiecare an îi spori din ce în ce bogăţia în pământuri, argint, aur şi în pietre preţioase.

Cu câteva generaţii în urmă, când tocmai se stinsese din viaţă unul din cei nouă, la poartă apăru un străin care ceru să fie primit în obşte. Potrivit străvechilor datini ale Arcei, care nu fuseseră până atunci niciodată încălcate, străinul ar fi trebuit îngăduit pe loc, fiind primul care cerea să fie admis imediat după moartea unui însoţitor. Dar Bătrânul, cum era numit stareţul Arcei, se întâmplă ca în acel timp să fie un om îndărătnic, cu gânduri lumeşti şi inimă de piatră. Nu-i fu pe plac înfăţişarea străinului care era gol, înfometat şi plin de răni; aşa că îi spuse că este nevrednic să fie primit în obşte.

Străinul stărui să fie îngăduit, iar această stăruinţă din partea lui îl mânie într-atât pe Bătrân încât îi porunci să-şi ia grabnic tălpăşiţa. Dar străinul căută să-l înduplece şi nu se lăsa alungat. Până la urmă îl înduplecă pe Bătrân să-l îngăduie ca slujitor.

îndelung aşteptă apoi Bătrânul ca Pronia să-i trimită un însoţitor în locul celui care murise. Dar nu mai veni nimeni. Astfel, pentru prima dată în istoria ei, Arca adăpostea opt însoţitori şi un slujitor.

Trecuseră şapte ani de la venirea slujitorului, iar mănăstirea ajunsese atât de bogată, încât nimeni nu-i putea măsura avuţiile. Stăpânea toate ogoarele şi satele la multe leghe distanţă. Bătrânul era foarte mulţumit şi devenise binevoitor faţă de străin, încredinţat că el adusese „noroc" Arcei.

Dar la începutul celui de al optulea an lucrurile începură să se schimbe cu iuţeală. Obştea, paşnică odinioară, acum fierbea. Iscusitul Stareţ ghici îndată că străinul era pricina acestor tulburări şi se hotărî să-l alunge. Dar vai, era prea târziu! Călugării, sub influenţa lui, nu mai puteau fi aduşi la supunere sau înţelegere. Timp de doi ani străinul şi cu ceilalţi şase împărţiră oamenilor toate avuţiile mănăstirii. Pe nenumăraţii dijmaşi ai mănăstirii îi făcură răzeşi. în următorii ani însoţitorii părăsiră mănăstirea unul câte unul.

Dar oamenii locului spun că cea mai mare grozăvie a fost că străinul, înainte de a pleca, a aruncat asupra stareţului un

blestem prin care acesta este legat de locurile mănăstirii şi amuţit, până în zilele noastre.

Aşa glăsuieşte legenda.

Nu lipseau martori de-ai locului care să mă încredinţeze că în multe împrejurări - uneori ziua, alteori noaptea - l-au văzut pe bătrân, rătăcind în jurul locurilor mănăstirii pustii care era acum foarte năruită. Nimeni însă nu a putut smulge vreodată fie şi un singur cuvânt de pe buzele sale. Mai mult, de fiecare dată când simte că vine cineva, bărbat sau femeie, dispare cu iuţeală nu se ştie încotro.

Mărturisesc că povestea aceasta mi-a răpit liniştea. Vedenia unui monah singuratic - sau chiar a umbrei lui - rătăcind de nenumăraţi ani în preajma unui atât de străvechi lăcaş, pe un pisc atât de pustiu ca Piscul Altarului, mă bântuia fără a o putea alunga. îmi stăruia înaintea ochilor; îmi tulbura gândurile; îmi stârnea sângele; îmi îmboldea fiinţa.

In cele din urmă m-am decis că voi urca muntele.

VALEA DE CREMENE

înfruntând marea spre vest şi ridicându-se la mii de metri deasupra ei cu un perete întins, abrupt şi stâncos, Piscul Altarului apare de la depărtare semeţ şi primejdios. Totuşi, mi-au fost arătate două căi destul de sigure de a ajunge la el: amândouă nişte cărări înguste şi întortocheate, înconjurând multe prăpăstii, una de la nord, cealaltă dinspre sud. Am hotărât să nu o aleg pe nici una. între cele două poteci, coborând direct din vârf şi ajungând aproape până la poale, mi s-a părut că zăresc o vale îngustă, lină, care îmi apărea ca un drum împărătesc ce şerpuia agale spre pisc. Mă atrăgea cu o putere ciudată şi am hotărât să mi-o aleg drept cale.

Când i-am dezvăluit hotărârea mea unui muntean din partea locului, acesta mă ţintui cu ochii speriaţi şi frângându-şi mâinile, strigă îngrozit:

„Pe Valea de Cremene ? Nu fii atât de nesăbuit încât să-ţi pierzi atât de ieftin viaţa. Mulţi înaintea ta au încercat, dar nimeni nu s-a întors vreodată să povestească. Valea de Cremene? Doamne fereşte!"

Şi stărui să mă călăuzească el însuşi pe munte. Insă i-am refuzat cuviincios ajutorul; nu pot întelege de ce spaima lui a avut asupra mea efectul contrar. în loc să mă convingă să renunţ, m-a îmboldit şi m-a întărit şi mai mult în hotărârea mea.

într-o bună dimineaţă, pe când lumina se îngâna cu întunericul, mi-am alungat de pe pleoape visele nopţii şi luându-mi toiagul şi şapte bucăţi de pâine, am pornit-o spre Valea de Cremene. Slaba răsuflare a nopţii care se sfârşise, zvâcnirea iute a zilei care se năştea, o arzătoare năzuinţă de a dezlega taina călugărului vrăjit şi una şi mai arzătoare de a mă izbăvi pe mine de mine însumi, măcar pentru o clipă, parcă îmi dădeau aripi la picioare şi îmi biciuiau sângele. ,

îmi începui călătoria cu un cântec în inimă şi cu o hotărâre neclintită în suflet. Dar când, după un marş lung şi voios am ajuns la poalele Văii şi am încercat să o măsor cu privirea, mi-am înghiţit degrabă cântecul. Ceea ce de la depărtare îmi păruse a fi un drum drept, lin, neted ca-n palmă, se ridica acum înaintea mea

aspru şi abrupt, înalt şi de neatins. Atât cât putea cuprinde ochiul în sus şi în lături, nu puteam vedea altceva decât cremene spartă de felurite mărimi şi forme, cele mai mici aşchii fiind asemenea unor ace ascuţite sau lame tăioase. Nicăieri nici o urmă de viaţă. Asupra întregii privelişti se aşternea un văl mohorât care te înfiora, iar culmea nu se zărea. Totuşi, nu doream să mă las abătut.

Având încă în faţa mea ochii îngroziţi ai omului cumsecade care mă avertizase în privinţa Văii, mi-am adunat toată hotărârea şi am început urcuşul. însă curând mi-am dat seama că numai picioarele singure nu mă pot duce prea departe; căci de sub ele cremenea începuse să alunece făcând un zgomot înfricoşător, asemenea unui milion de gâtlejuri horcăind, sugrumate de moarte. Pentru a înainta în cremenea mişcătoare trebuia să-mi folosesc şi mâinile şi genunchii, împreună cu picioarele. Cât aş fi dorit atunci să am sprinteneala unei capre!

Mă căţăram tot mai sus, dintr-o parte în cealaltă a văii, fără să-mi dau riici un răgaz. Căci începusem să mă tem că noaptea mă va ajunge din urmă înainte să-mi fi atins ţinta. Era departe de mine gândul de a renunţa.

Ziua era aproape sfârşită când am început să simt împunsăturile foamei. Până atunci nu mă gândisem deloc la hrană sau la apă. Pâinile, pe care **i***i le legasem la brâu cu un ştergar, erau în clipa aceea cu adevărat nepreţuite. Le-am desfăcut şi cât pe ce să rup prima îmbucătură când auzul mi-a fost atins de un sunet de clopoţel şi de ceva ce mi-a părut a fi tânguirea unui fluier de trestie. Nimic nu putea fi mai neaşteptat în jalea aceea a deşertului de cremene.

De îndată am zărit un ţap mare şi negru apărând pe o creastă abruptă din dreapta mea. înainte de a-mi putea recăpăta suflarea, m-au înconjurat din toate părţile capre, cremenea scrâşnind sub copitele lor ca şi sub picioarele mele, însă cu un zgomot ce părea mai puţin deranjant. Ca şi cum ar fi fost poftite, caprele conduse de ţap s-au repezit la pâine şi mi-ar fi smuls-o din mâini dacă nu ar fi fost glasul păstorului lor care, nu ştiu cum şi de când, părea a se afla lângă mine. Era un tânăr cu o înfăţişare uimitoare - înalt, puternic şi strălucitor. 0 fâşie, ca un fel de curea

din piele în jurul mijlocului, era singurul lui veşmânt şi fluierul din trestie din mâini, singura lui armă.

„Ţapul meu conducător este un animal răsfăţat", spuse tânărul cu blândeţe, surâzând. „îl hrănesc cu pâine, de câte ori am. Dar de multe, multe luni, pe aici nu au mai trecut făpturi care mănâncă pâine."

întorcându-se apoi către ţapul său conducător: „Vezi ce grijă de tine are Soarta cea bună, credinciosul meu ţap? Niciodată să nu-ţi pierzi nădejdea în Soartă."

între timp, se apleca şi luă o pâine. Crezând că era flămând, îi spusei foarte binevoitor şi foarte deschis:

„Vom împărţi această cină modestă. Este destulă pâine pentru noi amândoi - şi pentru ţapul conducător."

Spre uluirea mea, el le aruncă caprelor prima pâine, apoi a doua şi a treia şi la fel până la a şaptea, luând din fiecare câte o muşcătură pentru sine. încremenisem şi mânia începea să-mi sfâşie pieptul. Dându-mi însă seama cât de neajutorat sunt, mi-am potolit întrucâtva pornirea şi îndreptându-mi stânjenit privirea spre păstorul caprelor am spus jumătate cerşind, jumătate învinuindu-1:

„Acum, deoarece le-ai hrănit pe caprele tale cu pâinea unui om flămând, nu-1 vei hrăni pe el cu puţin din laptele lor?"

„Laptele caprelor mele este venin, pentru nesăbuiţi; şi nu aş dori ca vreuna din caprele mele să fie vinovată de a fi luat chiar şi viaţa unui nesăbuit."

„Dar prin ce sunt eu nesăbuit?"

„Pentru că ai luat şapte pâini pentru o călătorie de şapte vieţi."

„Atunci ar fi trebuit să iau şapte mii?"

„Nici măcar una."

„Să plec fără merinde într-o călătorie atât de lungă - asta mă sfătuieşti?"

„Drumul care nu se îngrijeşte de călător nu-i drum pe care să porneşti."

„Ai fi vrut să mănânc cremene drept pâine şi să-mi beau năduşeala drept apă?"

„Carnea ta este destulă hrană şi sângele tău este destulă băutură. Mai este şi drumul dealtfel."

„îţi baţi joc de mine peste măsură, păstorule. Dar nu-ţi voi întoarce batjocura. Oricine îmi mănâncă pâinea, chiar dacă mă lasă flămând, acela îmi devine frate. Ziua se trece pe după munte, îmi poţi spune dacă mai sunt încă departe de creastă?"

„Eşti prea aproape de Oblivion."

Cu aceasta îşi duse fluierul la buze şi slobozi ciudatele sunete ale unei melodii care răsuna ca o tânguire din lumile de dincolo. Ţapul îl urmă şi după el restul de capre. Mult timp mi s-a părut că mai aud încă scrâşnetul cremenii şi behăitul caprelor, amestecate cu tânguirea fluierului.

Uitând cu desăvârşire de foame începeam să clădesc din nou ceea ce nimicise păstorul din avântul şi din hotărârea mea. Dacă ar fi ca noaptea să mă afle în această grămadă înspăimântătoare de cremene mişcătoare, trebuie să-mi găsesc un loc unde să-mi pot odihni oasele istovite, fără teama de a mă rostogoli în josul Văii. Sleit de puteri îmi încetai târâşul. Privind în josul muntelui, cu greu puteam crede că am urcat atât de sus. Capătul de jos al Văii nu se mai zărea. Iar culmea părea aproape să o poţi atinge.

La căderea nopţii am ajuns la o grămadă de stânci care alcătuiau un fel de grotă. Deşi grota atârna deasupra unei genuni pe al cărei fundal unduiau umbre lugubre, întunecate, m-am hotărât să-mi fac în ea sălaş pentru noapte.

încălţămintea îmi era zdrenţuită şi udată din belşug cu sânge. încercând să o scot, am simţit că pielea mi se lipise strâns de ea, ca încleiată. Palmele mâinilor îmi erau brăzdate de dâre sângerii. Unghiile se asemănau cu muchia scoarţei smulse de pe un copac uscat. Cea mai mare parte din hainele de pe mine rămăsese în cremenea ascuţită. Capul îmi era buimăcit de somn. Părea să nu poată cuprinde nici un gând despre nimic altceva.

Cât am dormit - o clipă, o oră, sau o veşnicie - nu ştiu. Dar m-am trezit simţind o forţă care îmi trăgea în jos mâneca. Sărind speriat şi orbit de somn, am zărit înaintea mea o tânără fată care ţinea în mână un felinar cu o lumină înceţoşată. Era în întregime goală având o foarte delicată frumuseţe a feţei şi a formelor. De mâneca hainei mele trăgea o bătrână, ce era pe atât de urâtă pe cât de frumoasă era fata. M-a zguduit un fior rece din creştet până în tălpi.

„Vezi cum se îngrijeşte de tine Soarta cea bună, dulcea mea copilă?" spunea bătrâna, scoţându-mi aproape haina de pe umeri. „Să nu-ţi pierzi niciodată nădejdea în Soartă."

Amuţisem şi nici măcar nu mă străduiam să vorbesc, cu atât mai puţin să mă împotrivesc. Zadarnic încercam să-mi adun voinţa. Părea să mă fi părăsit. Atât eram de neputincios în mâinile bătrânei, cu toate că aş fi putut să le azvârl pe ea şi pe odrasla ei din grotă, dacă aş fi dorit-o. Dar nu puteam nici măcar să doresc şi nici nu aveam puterea să mă mişc.

Nemulţumită numai cu haina, femeia mă dezbrăcă mai departe până când am rămas cu desăvârşire gol. Pe măsură ce mă dezbrăca pe mine, îi dădea fiecare haină fetei, care şi le îmbrăca. Umbra trupului meu despuiat aruncată pe peretele grotei laolaltă cu umbrele zdrenţuroase ale celor două femei mă umpleau de groază şi de silă. Asistam la evenimente fără nici o rămăşiţă de înţelegere şi fără grai, tocmai când aş fi avut cea mai mare nevoie de grai, singura armă care îmi mai rămăsese în starea jalnică în care mă aflam. în cele din urmă limba mi s-a dezlegat şi am rostit:

„Dacă ţi-ai pierdut orice ruşine, bătrâno, eu nu mi-am pierdut-o. Mă ruşinez de goliciunea mea chiar şi înaintea unei vrăjitoare fără de ruşine ca tine. Dar nesfârşit mai ruşinat sunt înaintea nevinovăţiei fetei."

„Precum ea îmbracă ruşinea ta, la fel îmbracă tu nevinovăţia ei."

„Ce nevoie are o fată de hainele zdrenţuite ale unui om istovit, pierdut în munţi într-un asemenea loc, într-o astfel de noapte ?"

„Poate pentru a-i uşura lui povara. Poate pentru a-şi păstra ea căldura. Bietei copile îi clănţănesc dinţii de frig."

„Dar când frigul va face să clănţănească dinţii mei, eu cu ce-l voi alunga? Nu este nici o îndurare în inima ta? în clipa prezentă hainele sunt singura mea avuţie."

„Stăpânind mai puţine - eşti stăpânit mai puţin.
Stăpânind mai multe - eşti stăpânit mai mult.
Stăpânit mai mult - preţuieşti mai puţin.
Stăpânit mai puţin - preţuieşti mai mult.

Să plecăm, copilă."

Cum luase deja copila de mână şi era gata să plece, mi s-au îmbulzit în minte o mie de întrebări pe care aş fi vrut să i le pun, însă pe limbă a ajuns doar una:

„înainte de a pleca, bătrâno, vrei să fii atât de bună să-mi spui dacă sunt încă departe de culme?"

„Eşti pe muchea Prăpastiei Negre."

Lumina felinarului arunca înapoi către mine umbrele lor ciudate, în timp ce ele păşeau afară din grotă şi se topeau în noaptea neagră ca smoala. Un nedorit val de aer îngheţat se năpusti asupra mea venind nu ştiu de unde. Au urmat multe alte valuri, mult mai îngheţate şi mai stranii. Chiar şi pereţii grotei păreau că răsuflă frig. Dinţii îmi clănţăneau şi o dată cu ei gândurile erau învălmăşite: capre păscând cremene, păstorul batjocoritor, această bătrână şi această fată; eu însumi, gol, sfâşiat, tăiat, înfometat, îngheţat, buimăcit, într-o asemenea grotă, pe muchea unei astfel de genuni. Mă aflam aproape de culme? 0 voi atinge vreodată? Se va sfârşi vreodată noaptea aceasta?

Nici nu apucasem să mă dezmeticesc, când se auzi lătratul unui câine şi apăru o altă lumină, din ce în ce mai aproape - chiar în grotă.

„Vezi cum se îngrijeşte de noi Soarta cea bună, iubito? Niciodată să nu-ţi pierzi nădejdea în Soartă." Glasul era al unui om foarte, foarte bătrân, bărbos, gârbovit, clătinându-se pe picioare. îi vorbea unei femei la fel de bătrână ca şi el, ştirbă, zburlită şi la fel de gârbovă şi clătinându-se pe picioare. Părând a nu băga de seamă prezenţa mea, continuă cu acelaşi glas chiţcăit, care părea să se zbată pentru a-i ieşi din gâtlej:

„Straşnică încăpere nupţială pentru dragostea noastră şi minunat toiag în locul celui pe care l-ai pierdut. Cu asemenea toiag nu te vei mai poticni deloc, iubirea mea."

Spunând acestea, îmi apucă toiagul şi i-l întinse bătrânei care se aplecă asupra lui cu gingăşie şi îl atinse mângâietor cu degetele ei ofilite. Apoi, ca şi cum numai acum m-ar fi băgat de seamă, dar vorbind tot către tovarăşul ei, ea adăugă:

„Străinul trebuie să plece de îndată, iubitule, iar noi trebuie să ne visăm visele noastre de noapte cu desăvârşire singuri."

Aceasta s-a abătut asupra mea ca o poruncă, la care mă simţeam prea neputincios ca să nu mă supun, mai ales atunci când câinele se apropie de mine mârâind ameninţător ca pentru a îndeplini porunca stăpânilor. întreaga scenă mă umplea de groază, o urmăream ca într-o transă; şi, ca vrăjit, m-am pomenit mergând către intrarea în grotă, căznindu-mă în acest timp din răsputeri să vorbesc, să mă apăr, să-mi apăr dreptul.

„Toiagul mi l-aţi luat. Veţi fi atât de haini încât să-mi luaţi şi această grotă care este adăpostul meu pentru noapte?"

„Fericiţi cei fără toiag,
Ei nu se poticnesc.
Fericiţi cei fără adăpost,
Ei sunt acasă.
Numai celor poticniţi - ca noi,
Le trebuie toiag.
Numai celor legaţi de cămin, ca noi,
Le trebuie cămin."

Astfel cântau ei laolaltă în timp ce îşi pregăteau culcuşul, scurmând pământul cu unghiile lor lungi şi adunând pietriş, fără să mă bage însă în seamă. Aceasta mă făcu să strig cu deznădejde:

„Uitaţi-vă la mâinile mele. Uitaţi-vă la picioarele mele. Sunt un călător pierdut în valea aceasta pustie. Drumul încoace 1-am însemnat cu propriul meu sânge. Nu pot vedea nici la un pas pe muntele acesta cumplit, care vouă pare să vă fie atât de cunoscut. Nu vă este teamă de răsplata faptelor voastre? Daţi-mi măcar felinarul vostru, dacă nu vreţi să mă lăsaţi să împart grota cu voi noaptea aceasta."

„Iubirea nu va fi dezvăluită.
Lumina nu va fi împărtăşită.
Iubeşte şi vezi.
Luminează şi fii.

Cu totul scos din fire, m-am hotărât să recurg la rugăminţi, realizând totuşi că nu-mi va fi de nici un folos; căci o putere nefirească începuse şă mă împingă afară.

„Bătrâne cumsecade, bună bătrână, cu toate că sunt amorţit de frig şi sleit de oboseală, nu trebuie să fiu ca musca în laptele vostru. Şi eu, de asemenea, am încercat cândva dragostea. Dacă trebuie, vă las toiagul şi umilul meu adăpost, pe care l-aţi ales drept încăperea voastră nupţială. Dar vă cer în schimb un lucru foarte mărunt: pentru că nu-mi lăsaţi lumina felinarului vostru," vreţi să fiţi atât de buni să mă călăuziţi afară din această grotă şi să mă îndrumaţi către creastă? Căci mi-am pierdut atât simţul orientării cât şi al echilibrului. Nu ştiu cât de sus am urcat şi cât de mult mai am încă de urcat."

Fără să ia în seamă rugăminţile mele, ei cântau înainte:

*„ Cel cu adevărat înalt, e pururea smerit.^*
Cel cu adevărat iute, nu e nicicând pripit.
Cel foarte simţitor e-nemişcat.
Cel foarte grăitor e mut.
Fluxul şi refluxul sunt doar acelaşi val.
Cel fără călăuză
Are cea mai bună călăuză.
Cel mare cu adevărat, este cel umil,
Si dobândeşte totul, cel ce se dăruie cu totul."

Cu o ultimă sforţare i-am rugat să-mi spună pe ce cale să mă îndrept după ce voi ieşi din grotă; căci moartea mă poate pândi la primul pas pe care va trebui să-1 fac; şi nu aş vrea încă să mor. Cu răsuflarea oprită le aşteptam răspunsul care veni în chipul altui cântec, şi mă lăsă mai uluit şi mai deznădăjduit decât până acum:

„ Muchea stâncii e aspră şi prăpăstioasă.
Poala genunii e moale şi întunecoasă.
Leul şi viermele,
Bradul şi surcelele,
Melcul şi iepurele,
Vulturul şi cârtiţa,

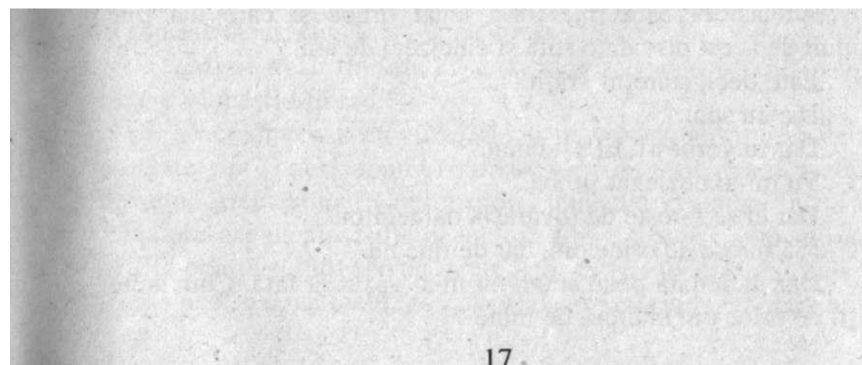
Şopârla şi prepeliţa,
Toate-s în aceeaşi copcă.
Acelaşi cârligul. Aceeaşi momeala.
Le-mpacă doar moartea.
Aşa cum e jos, la fel şi peste nori.
Mori pentru a trăi, sau trăieşti ca să mori."

Lumina felinarului pâlpâia în timp ce mă târâm afară din grotă în mâini şi în genunchi, cu câinele lătrând în urma mea ca pentru a fi sigur că plec. întunericul era atât de apăsător încât îi puteam simţi greutatea neagră pe pleoape. Nu mai puteam zăbovi nici o clipă. Câinele mă făcea să fiu foarte sigur de aceasta.

Un pas şovăielnic. Alt pas şovăielnic. La al treilea, am simţit ca şi cum muntele mi-a alunecat dintr-odată de sub picioare şi m-am trezit prins în talazurile clocotitoare ale unei mări de beznă, care îmi sorbea răsuflarea şi mă prăbuşea eu putere în jos - jos, jos.

«Ultima vedenie care mi-a fulgerat prin minte în timp ce mă prăvăleam în genunea Prăpastiei Negre, a fost cea a fantomaticului mire şi a miresei lui. Ultimele cuvinte pe care le-am îngânat în timp ce răsuflarea îmi îngheţa în nări, au fost cuvintele lor:

„Mori pentru a trăi, sau trăieşti ca să mori."

PĂZITORUL CĂRŢII

„O, binecuvântat străin, vino-ţi în simţiri. Ţi-ai atins ţinta."

Pârjolit de sete şi zvârcolindu-mă sub razele arzătoare ale soarelui, am întredeschis ochii şi m-am aflat întins pe pământ cu silueta neagră a unui om aplecat asupra mea, umezindu-mi încetişor buzele cu apă şi cu aceeaşi gingăşie ştergându-mi sângele de pe nenumăratele mele răni. Era trupeş, aspru la înfăţişare, cu barbă şi sprâncene zburlite, cu o privire adâncă şi pătrunzătoare şi o vârstă foarte greu de bănuit.

Atingerea lui, de asemenea, era blândă şi întăritoare. Cu ajutorul lui am fost în stare să mă aşez şi să întreb cu un glas care ajungea cu greu chiar la urechile mele:

„Unde mă aflu?"

„Pe Piscul Altarului."

„Şi grota?"

„în spatele tău."

„Dar Prăpastia Neagră?"

„Dinaintea ta."

într-adevăr, mare îmi fu mirarea când rotindu-mi privirea, am văzut grota în spatele meu şi hăul negru căscându-se înaintea mea. Mă aflam chiar pe muchea lui şi îi cerui omului să meargă cu mine în grotă, ceea ce el făcu cu bunăvoinţă.

„Cine m-a scos din Prăpastie?"

„Cel care te-a călăuzit către culme trebuie să te fi scos din Prăpastie."

„Cine este el?"

„Acelaşi el care mie mi-a legat limba şi care mă ţine înlănţuit de acest pisc de o sută şi cincizeci de ani."

„Eşti, deci, stareţul vrăjit?"

„Da, eu sunt."

„Dar tu vorbeşti. El este mut."

„Tu mi-ai dezlegat limba."

„Dar el se fereşte de tovărăşia oamenilor."

„Mă feresc de orice om, dar de tine nu."

„Dar niciodată până acum nu m-ai văzut la faţă. Cum de te fereşti de orice om în afară de mine ?"

„De o sută şi cincizeci de ani aştept venirea ta. De o sută şi cincizeci de ani, fără să lipsesc nici o singură zi, în toate anotimpurile şi pe orice vreme, păcătoşii mei ochi au cercetat cremenea Văii, doar de-oi zări un om urcând acest munte şi ajungând aici unde ai ajuns tu, fără toiag, gol şi fără merinde. Mult am aşteptat ca cineva să urce Valea, dar nimeni nu a venit vreodată. Mulţi au ajuns pe alte căi, dar nici unul fără toiag, gol şi fără merinde.

Ţi-am urmărit urcuşul toată ziua de ieri. Te-am lăsat dormind noaptea în grotă; dar în zori am venit aici şi te-am găsit fără suflare. încă nu eram sigur că vei reveni la viaţă. Şi, iată! Eşti mai viu decât mine. Ai murit pentru a trăi. Eu trăiesc pentru a muri. De-a pururi slavă numelui lui. Totul este precum a făgăduit el. Totul este aşa cum trebuie să fie. Nu am nici o îndoială în sufletul meu că tu eşti omul ales."

„Cine?"

„Cel binecuvântat, cel în mâinile căruia trebuie să încredinţez Cartea sfântă pentru a o vesti lumii."

„Ce Carte?"

„Cartea lui - Cartea lui Mirdad."

„Mirdad? Cine este Mirdad?"

„Este cu putinţă să nu fi auzit de Mirdad? Ce ciudat! Eram cu desăvârşire încredinţat că numele lui s-a răspândit acum peste tot pământul, aşa precum din această zi trebuie să umple el pământul de sub mine, văzduhul din jurul meu şi cerul de deasupra mea. Sfânt este pământul acesta, O străine, pe care au păşit paşii săi. Sfânt este aerul acesta, căci pieptul său l-a respirat. Sfânt este acest cer: ochii lui l-au cercetat." Spunând acestea, călugărul se plecă cu evlavie, sărută pământul de trei ori şi rămase tăcut. După un răgaz, am rostit:

„Mi-ai trezit dorinţa de a şti mai mult despre acest om pe care îl numeşti Mirdad."

„încredinţează-mi auzul tău şi îţi voi spune tot ceea ce nu-mi este oprit să-ţi spun. Numele meu este Shamadam. Eram Stareţul Arcei atunci când a murit unul din cei nouă însoţitori. Abia plecase de aici sufletul lui, când mi s-a spus că un străin, se află la poartă şi întreabă de mine. Am ştiut de îndată că Pronia l-a trimis pentru a lua locul însoţitorului care murise şi ar fi trebuit să

fiu fericit că Dumnezeu veghează mereu asupra Arcei, aşa precum a făcut El de pe timpul părintelui nostru Sem,"

în acest loc l-am întrerupt pentru a-l întreba dacă este adevărat ceea ce i-am auzit vorbind pe oamenii de jos, că Arca ar fi fost clădită de primul fiu al lui Noe. Răspunsul său a fost neîntârziat şi răspicat:

„De-a pururi aşa este, chiar cum ţi s-a spus." Continuându-şi apoi povestea întreruptă, spuse:

„Adevărat zic, ar fi trebuit să fiu bucuros. Dar, pentru temeiuri care sunt dincolo de înţelegerea mea, am simţit în inima mea răzvrătire. Chiar înainte de a-mi arunca privirea asupra străinului, întreaga mea făptură lupta împotriva lui. Şi am hotărât să-l alung, intuind că alungându-l pe el încalc datini sfinte şi îl alung pe Cel care l-a trimis.

Când am deschis poarta şi l-am văzut - doar un tânăr, de cel mult douăzeci şi cinci de ani - am simţit că inima îmi este străpunsă de pumnale. înfometat, gol, după cum se vedea - şi lipsit de orice mijloc de apărare, până şi de toiag, părea foarte neajutorat Cu toate acestea, o anume lumină pe faţa lui îl făcea să pară mai de neînvins decât un cavaler în impunătoarea sa armură.

Până si măruntaiele mele strigau împotriva lui. Fiecare strop de sânge din vinele mele ar fi dorit să-l nimicească. Nu-mi cere să-ţi dau vreo lămurire. Poate "că ochiul lui pătrunzător îmi dezgolise deplin sufletul şi eram îngrozit să-mi văd sufletul gol înaintea unui om. Poate curăţenia lui îmi dezvăluise murdăria mea şi mă durea să-mi pierd vălurile pe care atâta vreme le ţesusem deasupra murdăriei mele. Căci murdăriei întotdeauna îi sunt dragi vălurile. Poate că fusese o veche vrajbă între astrele lui şi ale mele. Cine ştie? Cine ştie? Doar El o poate spune.

I-am spuB, cu glasul cel mai neîndurător şi mai aspru, că nu poate fi primit în comunitate şi i-am poruncit să părăsească locurile fără întârziere. Dar el rămase pe loc şi mă îndemnă cu glas liniştit să mă mai gândesc. Am socotit îndemnul lui ca pe o ocară şi l-am scuipat în faţă. Iarăşi rămase neclintit şi ştergându-şi încet faţa, mă îndemnă încă o dată să-mi schimb hotărârea. Pe măsură ce îşi ştergea scuipatul de pe faţă, simţeam că de fapt faţa mea a fost mânjită, nu a lui. Şi m-am simţit înfrânt, iar undeva în adânc mi-am mărturisit că lupta a fost inegală şi că el este cel mai puternic dintre luptători.

Ca orice trufie lovită, a mea nu se dădu bătută până ce nu se văzu doborâtă şi tăvălită în ţărână. Eram cât pe ce să-i încuviinţez omului cererea. însă mai întâi aş fi dorit să-l văd înjosit. Dar el nu voia cu nici un chip să se lase înjosit.

„Pe neaşteptate, ceru ceva de mâncare şi de îmbrăcat, iar nădejdile mele reînviară. Cu foamea şi cu frigul de partea mea şi împotriva lui, credeam că voi câştiga lupta. M-am împotrivit cu răutate să-i dau o îmbucătură de pâine, spunând că mănăstirea trăieşte din milostenie şi că nu poate irosi milostenia.

Minţeam astfel fără îndreptăţire, căci mănăstirea era prea gată pentru a nu da hrană şi veşminte celor în nevoie. Aş fi vrut ca el să cerşească. Dar el nu voia să cerşească. El cerea un drept; în cererea lui se auzea poruncă. Lupta a durat mult, dar nu a şovăit niciodată. De la început a fost câştigată de el. Pentru a-mi ascunde înfrângerea, până la urmă i-am spus să vină ca slujitor în Arcă - doar ca slujitor. Aceasta, mă mângâiam eu, îl va înjosi. Nici atunci nu îmi dădeam seama că eu sunt cerşetorul şi nu el. Pentru a pecetlui înjosirea mea, el îmi primi propunerea fără murmur. Cu greu mi-aş fi putut închipui atunci că primindu-l pe el, chiar şi ca slujitor, mă voi scoate pe mine însumi afară. Până în ultima zi am rămas ţintuit în amăgirea că eu, nu el, eram stăpânul Arcei.

Ah, Mirdad, Mirdad, ce-ai făcut cu Shamadam! Shamadam, Shamadam, ce-ai făcut cu tine însuţi!"

Două lacrimi mari i se scurseră spre barbă şi corpul său mare se chirci sub atâtea regrete. Inima îmi era mişcată şi i-am spus:

„Nu mai vorbi, rogu-te, despre omul acesta a cărui amintire se revarsă din tine în lacrimi."

„Nu te tulbura, O, binecuvântat trimis. Trufia stareţului de odinioară este cea din care mai picură încă aceste lacrimi de amărăciune. Este puterea literei, care încă mai scrâşneşte din dinţi împotriva puterii spiritului. Lasă trufia să jelească; trecutul **şi-l** jeleşte. Lasă autoritatea să scrâşnească; este pentru ultima oară că scrâşneşte. Vai, dacă ochii mei nu ar fi fost învăluiţi de negura ignoranţei pământeşti, atunci când au văzut pentru prima dată

cereasca lui înfățișare! Vai, dacă urechile mele nu ar fi fost astupate cu știința lumească, atunci când le-a chemat înțelepciunea lui dumnezeiască! Vai, dacă limba mea nu ar fi fost atât de căptușită cu dulceața amară a cărnii, când lupta împotriva vorbei sale pline de duh! Dar am ispășit mult - și mult mai am de ispășit din povara greșelii mele.

Timp de șapte ani el s-a aflat printre noi ca umil slujitor, plin de bunăvoință, săritor, nesupărător, smerit, gata să împlinească cea mai măruntă poruncă a fiecăruia. Se mișca de colo-colo ca în zbor. Nici o vorbă nu-i scăpa de pe buze. Credeam că a făcut un legământ de tăcere. La început, unii dintre noi se simțeau îndemnați să-l hărțuiască. El le întâmpina împunsăturile cu nepământească liniște și astfel ne silea pe toți să-i respectăm tăcerea. Spre deosebire de ceilalți șapte însoțitori, cărora liniștea lui le era pe plac și în felul acesta erau domoliți, eu o găseam apăsătoare și mă descumpănea. Multă silință mi-am dat să i-o pot tulbura, dar în zadar.

Numele său pe care ni l-a împărtășit, era Mirdad. Numai la acest nume răspundea. Era tot ce știam despre el. Prezența lui ne era încă străină tuturor; atât de străină, încât nu vorbeam despre vreun lucru important pentru noi decât numai după ce se retrăgea în chilia lui.

Aceia au fost ani de belșug, primii șapte ani ai prezenței alături de noi a lui Mirdad. întinsele averi ale mănăstirii crescuseră de șapte ori și mai bine. Inima mea se înmuiase față de el și chiar m-am sfătuit cu comunitatea asupra primirii lui ca însoțitor, văzând că Pronia nu mai trimite pe nimeni altcineva.

Chiar atunci se petrecu ceva ce nimeni nu putuse prevede, ceva la care nimeni nu s-a așteptat. Mirdad și-a despecetluit buzele și furtuna s-a dezlănțuit. A dat frâu liber la tot ceea ce tăcerea sa a tăinuit atâta timp și aceasta a stârnit talazuri atât de copleșitoare încât toți însoțitorii au fost prinși în vârtejul lor năvalnic-toți, în afara acestui biet Shamadam, care s-a luptat până la sfârșit. Am căutat să zăgăzuiesc talazul cu autoritatea mea de Stareț, dar însoțitorii nu au vrut să mai recunoască nici o autoritate în afara celei a lui Mirdad. Mirdad era stăpânul; Shamadam doar un surghiunit.

Am folosit chiar și viclenia: unora dintre însoțitori le-am oferit mită bogată în argint și aur; altora le-am făgăduit ogoare întinse cu pământ roditor. Era cât pe ce să reușesc când, într-un chip tainic, Mirdad și-a dat seama de uneltirile mele și le-a zădărnicit fără nici o trudă, doar cu câteva cuvinte.

Prea ciudată și prea înaltă era învățătura pe care o împărtășea el. Toată se află în Carte. Despre aceasta nu-mi este îngăduit să vorbesc. Dar puterea lui de convingere putea face ca neaua să pară smoală și smoala să pară nea. Atât de pătrunzător și de puternic era cuvântul lui. La asemenea armă cu ce puteam răspunde? Doar cu pecetea mănăstirii, care se afla în păstrarea mea. Dar chiar și aceasta a devenit nefolositoare. în ceea ce îi privește pe însoțitori, mânați de înfocatele lui îndemnuri, ar fi dorit să mă convingă să-mi pun semnătura și pecetea mănăstirii pe fiecare zapis pe care îl socoteau ei potrivit. Treptat, înstrăinară ogoarele mănăstirii, dăruite în decursul vremurilor de către credincioși. Apoi, Mirdad începu să-i trimită pe însoțitori în afară, încărcați cu daruri pentru cei săraci și pentru cei aflați în nevoie, din toate satele dimprejur. La ultima dintre sărbătoririle Zilei Arcei, care era una din cele două sărbători anuale ale Arcei, cealaltă fiind Ziua Vinului, Mirdad își încunună faptele sale nebunești poruncind însoțitorilor săi să golească cu totul mănăstirea de toate bunurile și să le împartă oamenilor adunați afară.

La toate acestea am fost martor cu păcătoșii mei ochi și mi-am readus acum în inimă ceea ce s-a petrecut începând cu răbufnirea mea de ură pentru Mirdad. Dacă ura singură ar putea nimici, ceea ce cuprindea inima mea ar fi putut nimici o mie de Mirdad.

Dar iubirea lui era mai tare decât ura mea. Lupta era din nou inegală. Din nou, trufia mea nu a vrut să se plece până când nu s-a văzut trântită la pământ și tăvălită în țărână. Dar el mă zdrobea fără să se lupte cu mine. Eu luptam împotriva lui, dar mă zdrobeam pe mine însumi. Cât de ades a încercat, cu nesfârșita, iubitoarea sa răbdare, să dea deoparte stâncile care acopereau ochii mei! Cât de ades am căutat să adun stânci mai multe și mai grele, ca să mi le pun pe ochi! Cu cât îmi arăta mai mult din blândețea lui, cu atât îi dădeam în schimb mai mult din ura mea.

„Pe câmpul de luptă se aflau doi luptători - Mirdad şi cu mine. Dar el singur făcea cât o armată. Eu duceam o luptă însingurată. Dacă aş fi avut sprijinul celorlalţi însoţitori, până la urmă aş fi biruit. Şi atunci, aprig m-aş fi răzbunat. Dar tovarăşii mei luptau alături de el şi împotriva mea. Trădătorii! Ah, Mirdad, Mirdad!

Urmară încă şi mai multe lacrimi însoţite de suspine, apoi o lungă tăcere, după dare Stareţul se prosternă mai adânc şi sărută pământul de trei ori, spunând:

„Mirdad, biruitorul meu, stăpânul meu, nădejdea mea, pedeapsa şi răsplata mea, iartă-i lui Shamadam amărăciunea. Capul şarpelui îşi păstrează otrava şi după ce a fost despărţit de trup. Dar, din fericire, nu mai poate muşca. Iată, acum Shamadam este lipsit de colţ şi lipsit de venin. Susţine-l cu iubirea ta, pentru ca el să poată ajunge acea zi în care gura lui să picure miere, ca şi gura ta. în ziua aceasta l-ai izbăvit de prima lui temniţă. Nu-l lăsa să lâncezească miilt în cea de a doua."

Ca şi cum ar fi citit în mintea mea întrebarea despre temniţa de care vorbise, Stareţul mă lămuri suspinând, dar cu un glas atât de slab şi de schimbat, încât ai fi jurat că este alt om:

„în ziua aceea ne-a chemat pe toţi chiar în această grotă unde obişnuia adeseori să-i înveţe pe cei Şapte. Soarele era gata să apună. Vântul din răsărit adunase o ceaţă uşoară care umplea văile şi atârna ca un văl de taină peste întregul ţinut de aici şi până la mare. Dar nu ajungea mai sus decât mijlocul muntelui nostru, care căpătase înfăţişarea unui ţărm de mare. La apus se răspândiseră nori grei şi fioroşi, care întunecau cu totul soarele, învăţătorul, mişcat, dar înfrânându-şi simţămintele, i-a îmbrăţişat pe rând pe fiecare din cei şapte, spunând în timp ce îl îmbrăţişa pe ultimul:

„Mult timp aţi trăit pe înălţimi. De astăzi trebuie să coborâţi în adâncuri. Dacă nu vă înălţaţi coborând şi dacă nu îmbinaţi valea cu piscul, înălţimile vă vor face întotdeauna şovăielnici, iar adâncurile vă vor face întotdeauna orbi."

întorcându-se apoi către mine, privi îndelung şi cu dragoste în ochii mei şi spuse:

„Cât despre tine, Shamadam, ceasul tău încă nu a sosit. Trebuie să aştepţi pe acest pisc venirea mea. Şi aşteptându-mă,

trebuie să fii păzitorul cărţii mele, care se află ferecată într-un sipet de fier dedesubtul altarului. Să fii cu grijă ca nici o mână omenească să nu o atingă - nici chiar a ta. La timpul cuvenit îmi voi trimite vestitorul pentru a o lua şi a o vesti lumii. îl vei recunoaşte prin aceste semne: el va urca pe creasta aceasta prin Valea de Cremene. Va începe călătoria încoace, bine îmbrăcat, înzestrat cu toiag şi şapte pâini; dar îl vei afla în faţa acestei grote fără toiag, fără merinde, gol, şi de asemenea fără suflare. Până la venirea lui, limba şi buzele tale vor fi pecetluite şi vei ocoli orice apropiere omenească. Numai vederea lui te va scăpa din temniţa tăcerii. După ce vei preda Cartea în mâinile lui, vei fi prefăcut într-o stană de piatră, care piatră va păzi intrarea în această grotă până la venirea mea. Din acea temniţă numai eu însumi te voi desfereca. Dacă vei socoti aşteptarea prea lungă, va fi făcută mai lungă. Dacă o vei socoti scurtă, va fi făcută mai scurtă. Crede şi fii răbdător." După care m-a îmbrăţişat de asemenea şi pe mine.

Apoi, întorcându-se din nou către cei Şapte, a făcut semn cu mâna şi a spus: „însoţitori, urmaţi-mă."

Iar el porni înaintea lor în josul Văii, cu nobilul său cap înălţat, privirea sa sigură cercetând depărtarea, sfintele sale picioare abia atingând pământul. Dar când au ajuns la hotarul de pâclă, soarele ţâşni de după marginea norului negru aflat deasupra mării şi alcătui în cer o cale arcuită luminată cu o lumină prea minunată pentru cuvintele omeneşti, prea orbitoare pentru ochii muritori. Şi mie mi-a apărut ca şi cum învăţătorul şi cei Şapte s-au desprins de munte şi păşesc pe ceaţă, drept spre boltă, în soare. Şi m-a mâhnit să fiu lăsat în urmă singur - vai, atât de singur-"

Ca şi cum ar fi fost istovit de o zi de muncă grea, Shamadam se linişti dintr-odată şi rămase tăcut, cu capul plecat, cu pleoapele coborâte, cu pieptul cutremurat de suspine dureroase. Rămase îndelung astfel. în timp ce îmi căutam în minte cuvinte de mângâiere, el îşi înălţă capul şi rosti:

„Eşti răsfăţat de Soartă. Iartă unui om fără noroc. Am vorbit mult - poate prea mult. Dar cum aş fi putut altfel? Poate oare cel a cărui limbă a fost pecetluită timp de o sută cincizeci de ani, să-şi rupă pecetea doar cu un „da" sau cu un „nu"? Poate fi Shamadam un Mirdad?"

„îngăduie-mi o întrebare, frate Shamadam."

„Cât de mângâietor este din partea ta să-mi spui „frate". Nimeni nu m-a mai chemat cu acest nume de când a murit singurul meu frate, iar aceasta s-a petrecut tare de mult. Care îţi este întrebarea?"

„Dacă Mirdad este un învăţător atât de mare, sunt uimit că din acea zi lumea nu a mai auzit de el sau de vreunul din însoţitorii lui. Cum este cu putinţă?"

„Poate că îşi aşteaptă timpul. Poate că învaţă sub un alt nume. De un lucru sunt sigur: Mirdad va transforma lumea, aşa precum a transformat Arca."

„Trebuie sa fi murit de mult."

„Nu. Mirdad este mai puternic decât moartea."

„Vrei să spui că va nimici lumea, aşa precum a nimicit Arca?"

„Nu, şi iarăşi nu! Va despovăra lumea, după cum a despovărat Arca noastră. Şi atunci va aprinde iar flacăra veşnică pe care oameni asemenea mie au ascuns-o sub obrocul prea multor înşelăciuni, iar acum se vaită de întunericul în care se află. El va clădi din nou în om ceea ce omul a dărâmat din sine însuşi. Cartea se va afla de îndată în mâinile tale. Citeşte-o şi vezi lumina. Eu nu mai pot zăbovi. Aşteaptă aici un timp până când mă întorc. Nu se cade să vii cu mine."

Se ridică şi plecă în grabă, lăsându-mă tulburat şi nerăbdător. Am păşit şi eu afară, dar nu am ajuns mai departe de muchea genunii.

Minunata privelişte care mi-a apărut înaintea ochilor mi-a vrăjit sufletul într-atât încât, pentru o clipă, m-am simţit eu însumi topit şi împrăştiat în stropi nevăzuţi asupra ei şi asupra a toate: asupra mării din depărtare, liniştită şi acoperită cu abur sidefiu; asupra dealurilor, când plecate, când culcate- aşternându-se dinspre ţărm spre culmile colţuroase; în paşnicele aşezări de pe dealuri, învăluite în verdeaţa pământului; peste văile verzi cuibărite între dealuri, potolindu-şi setea cu inima lichidă a munţilor şi semănate cu oameni trudind şi cu animale la păscut; peste trecători şi râpe, răni vii ale munţilor în lupta lor cu Timpul; în boarea blândă şi în cerul de azur de deasupra; în pământul sur de dedesubt.

Doar atunci când privirea, în peregrinările ei, a început să odihnească asupra Văii, am revenit la călugăr şi la povestirea lui stânjenitoare despre sine şi despre Mirdad şi Carte. Şi mult m-a minunat mâna nevăzută care m-a trimis în căutarea unui lucru, numai pentru a mă aduce către altul. Şi am binecuvântat aceasta în inima mea.

Călugărul se întoarse curând şi îmi puse în mâini un obiect învelit într-o pânză îngălbenită de vreme, spunând:

„Credinţa mea este de aici înainte credinţa ta. încrede-te în credinţa ta. Acum este foarte aproape cel de al doilea ceas al meu. Porţile temniţei mele sunt larg deschise pentru a mă primi. Curând vor fi gata să se închidă spre a mă fereca. Cât de mult timp vor rămâne închise - numai Mirdad însuşi o poate spune. Curând Shamadam va fi şters din amintirea tuturor. Cât de amar, vai cât de amar este să fii şters! Dar de ce spun asta? Nimic nu se şterge niciodată din amintirea lui Mirdad. Cel care trăieşte în amintirea lui Mirdad, trăieşte veşnic."

Urmă o lungă tăcere după care Stareţul îşi ridică fruntea şi privindu-mă cu ochii scăldaţi în lacrimi, spuse într-o şoaptă abia auzită:

„Chiar de îndată trebuie să cobori în lume. Dar eşti gol şi lumii îi este silă de goliciune. Până şi sufletul şi-l înfăşoară în zdrenţe. Mie hainele nu-mi mai sunt de nici un folos. Merg în grotă să le lepăd pentru ca tu să-ţi poţi acoperi cu ele goliciunea, cu toate că veşmintele lui Shamadam nu se potrivesc pe nici un om în afară de Shamadam însuşi. Dar ele te vor feri de necazuri."

Nu i-am răspuns în nici un fel, dar m-am învoit, într-o tăcere plină de recunoştinţă. Cât timp Stareţul a zăbovit în grotă pentru a se dezbrăca, am desfăcut Cartea şi am început să întorc cu grijă filele din pergament îngălbenit. M-am simţit îndată vrăjit de conţinutul cărţii, de la prima din filele pe care mă străduiam să le descifrez. Le citeam una câte una, din ce în ce mai absorbit.

Subconştient mă aflam în aşteptarea Stareţului care să mă înştiinţeze că a sfârşit să se dezbrace şi să mă cheme să îmbrac veşmintele lui. Minutele însă se scurgeau şi el nu mă chema. Ridicându-mi privirea dintre filele Cărţii, am privit înăuntrul grotei şi am văzut în mijlocul ei grămada de haine ale Stareţului.

Dar Stareţul însuşi nu se vedea nicăieri. L-am strigat de mai multe ori, din ce în ce mai tare. Nu a urmat nici un răspuns.

Eram foarte îngrijorat şi speriat. Nu mai exista nici o ieşire din grotă în afara acelei înguste intrări unde mă aflam eu. Stareţul nu ieşise prin intrarea aceea, de aceasta eram sigur, fără nici o umbră de îndoială. Să fi fost el doar o nălucă? Dar i-am simţit carnea şi oasele cu propriile mele oase şi carne.

Iată, Cartea se află în mâinile mele, iar hainele în grotă. Să fie el oare dedesubtul lor? M-am aplecat si le-am răsfirat bucată cu bucată, iar răsfirându-le mă luam pe mine însumi în râs. Multe asemenea grămezi nu l-ar fi putut acoperi pe trupeşul Stareţ. Să fi alunecat afară din grotă într-un chip tainic şi să se fi prăbuşit în Prăpastia Neagră?

Pe cât de iute mi-a fulgerat în minte ultimul gând, pe atât de iute l-am alungat; şi tot atât de iute am rămas ţintuit locului la câţiva paşi înaintea intrării, văzând în faţa mea un bolovan mare, chiar pe muchea Prăpastiei. Bolovanul nu fusese aici înainte. Avea înfăţişarea unui animal ghemuit, însă capul avea o izbitoare înfăţişare omenească, cu fălci aspre şi masive, cu bărbia lată şi ridicată, fălcile strânse cu putere, ochii privind cu încordare spre nordul pustiu.

CARTEA LUI MIRDAD

Aceasta este Cartea lui MIRDAD
după însemnările lui Naronda,
cel mai tânăr şi cel mai neînsemnat
dintre însoţitorii săi; o călăuză şi un
liman pentru cei care năzuiesc să biruiască.
Fie ca toţi ceilalţi să ia aminte la ea!

Capitolul 1 - Mirdad se dezvăluie pe sine şi vorbeşte despre văluri şi peceţi.

NARONDA: în acea seară cei Opt erau strânşi în jurul mesei de cină cu Mirdad stând deoparte şi aşteptând în tăcere porunci.

Una din străvechile reguli ale însoţitorilor era ca în vorbirea lor să ocolească, atât cât se poate, folosirea cuvântului EU. însoţitorul Shamadam se fălea cu înfăptuirile sale ca Stareţ. Inşiruia multe cifre arătând cât de mult a sporit el bogăţia şi faima Arcei. Spunând acestea, folosea peste măsură de des cuvântul neîngăduit. însoţitorul Micayon îl dojeni cu blândeţe.

între timp se stârni o aprinsă dispută asupra scopului acestei porunci şi asupra celui care a statornicit-o: tatăl Noe, sau Primul însoţitor, anume Sem. înfierbântarea duse la învinuiri, iar învinuirile la o tulburare în care s-a spus mult şi nu s-a înţeles nimic.

Dorind să schimbe tulburarea în haz, Shamadam se întoarse către Mirdad, vădit în derâdere:

„Iată, se află aici unul mai mare decât patriarhul. Mirdad, arată-ne tu calea de ieşire din încâlceala aceasta de vorbe."

Toate privirile se aţintiră către Mirdad. Şi mare ne fu uluirea şi bucuria când, pentru prima dată în şapte ani, el prinse a glăsui şi vorbi către noi, spunând:

MIRDAD: însoţitori ai Arcei! Dorinţa lui Shamadam, deşi rostită în derâdere, fără voie a prevestit'hotărârea sfântă a lui Mirdad. Căci încă din ziua în care a venit în această Arcă, Mirdad a ales chiar acest loc şi această clipă pentru a-şi rupe peceţile, a-şi înlătura vălurile şi a se dezvălui înaintea voastră şi a lumii.

Cu şapte peceţi şi-a pecetluit Mirdad buzele. Cu şapte văluri şi-a învăluit Mirdad faţa, spre' a vă învăţa pe voi şi omenirea, atunci când veţi fi copţi pentru a învăţa, cum să vă despecetluiţi buzele şi cum să vă ridicaţi vălurile de pe ochi şi astfel să vă dezvăluiţi pe voi, vouă înşivă, în deplinătatea slavei care vă aparţine.

Ochii vă sunt învăluiţi cu mult prea multe văluri. Fiecare lucru la care priviţi este doar un văl.

Buzele vă sunt pecetluite cu mult prea multe peceţi. Fiecare cuvânt pe care îl rostiţi este doar o pecete.

Căci lucrurile, oricare le-ar fi înfăţişarea şi felul, sunt doar văluri şi scutece în care este învăluită şi înfăşată Viaţa. Cum ar putea ochiul vostru, el însuşi un văl şi un scutec, să vă dezvăluie altceva decât scutece şi văluri?

Iar cuvintele - oare ele nu sunt lucruri, pecetluite în litere şi silabe? Cum ar putea gura voastră, ea însăşi pecete, să dea glas la altceva decât la peceţi?

Ochiul poate învălui, dar nu poate străpunge vălurile. Gura poate pecetlui, dar nu poate rupe peceţile.

Nu le mai cereţi ceva nici uneia din ele. Aceasta este partea lor din lucrările trupului; şi ele o îndeplinesc cum se cuvine, înfăşurând în văluri şi punând peceţi, ele vă cheamă răspicat să veniţi şi să cercetaţi ce se află înapoia vălurilor şi să descoperiţi ce se află dedesubtul peceţilor.

Pentru a străpunge vălurile vă trebuie un alt ochi decât cel umbrit de gene, pleoapă şi sprânceană.

Pentru a rupe peceţile vă trebuie altă gură decât cunoscuta bucată de carne de mai jos de nas.

Mai întâi vedeţi cu adevărat ochiul însuşi, dacă vreţi să vedeţi celelalte lucruri cu adevărat. Nu cu ochiul, ci prin el trebuie să priviţi, ca să puteţi vedea toate lucrurile de dincolo de el.

Struniţi mai întâi cum trebuie yura şi limba, dacă vreţi să rostiţi celelalte cuvinte corect. Nu cu gura şi cu limba, ci prin ele trebuie să rostiţi, pentru a putea rosti toate cuvintele de dincolo de ele.

Dacă însă nu veţi privi şi nu veţi rosti corect, nu veţi vedea nimic decât pe voi înşivă şi nu veţi rosti nimic decât pe voi înşivă. Căci în toate lucrurile şi dincolo de toate lucrurile, precum şi în toate cuvintele şi dincolo de toate cuvintele - te afli tu, văzătorul şi vorbitorul.

Prin urmare, dacă lumea voastră este o ghicitoare atât de încâlcită, este pentru că voi înşivă sunteţi acea ghicitoare încâlcită. Iar dacă vorba vă este o atât de jalnică încâlceală, este pentru că voi înşivă sunteţi acea jalnică încâlceală.

Lăsaţi lucrurile în pace şi nu vă trudiţi să le schimbaţi. Căci ele par ceea ce par, numai pentru că voi păreţi ceea ce păreţi. Ele nici nu văd, nici nu vorbesc, decât dacă voi le împrumutaţi văz şi vorbire. Dacă sunt aspre la vorbă, cercetaţi-vă doar propria limbă. Dacă au înfăţişare hâdă, cercetaţi-vă mai întâi de toate propriul ochi.

Nu le cereţi lucrurilor să-şi lepede vălurile. Dezvăluiţi-vă pe voi înşivă şi lucrurile vor fi dezvăluite. Nici nu le cereţi lucrurilor să-şi rupă peceţile. Despecetluiţi-vă şinele şi totul va fi despecetluit.

Cheia pentru dezvăluirea de sine şi despecetluirea de sine este un cuvânt pe care îl aveţi veşnic pe buze. Dintre cuvinte, este cel mai neînsemnat şi cei mai măreţ, Mirdad l-a numit CUVÂNTUL CREATOR.

NARONDA: învăţătorul se opri şi o linişte adâncă, dar fremătând de încordare, se lăsă asupra tuturor. în cele din urmă vorbi Micayon, cu pătimaşă nerăbdare.

MICAYON: Auzul nostru este însetat de CUVÂNT. Inimile noastre tânjesc după cheie. Vorbeşte, te rugăm, Mirdad, vorbeşte mai departe.

Capitolul 2 - Despre Cuvântul Creator. EU - este obârşia şi miezul tuturor lucrurilor

MIRDAD: Când rostiţi Eu, spuneţi îndată în inima voastră: „Dumnezeu să mă apere de năpastele lui eu şi să mă călăuzească întru bucuria lui Eu*".

Căci în acest cuvânt, deşi atât de mărunt, este condensat sufletul oricărui alt cuvânt. Descătuşează-l şi înmiresmată-ţi va fi gura şi dulce limba ei; fiecare cuvânt al ei va picura încântările Vieţii. Lasă-l încătuşat şi ticăloasă-ţi va fi gura şi amară limba ei; din fiecare cuvânt al ei va duhni puroiul Morţii.

Căci Eu, 0, călugări, este Cuvântul Creator. Şi trebuie să îi înţelegeţi puterea vrăjită; şi trebuie să deveniţi stăpânii acelei puteri.

Eu-l vostru este doar conştiinţa voastră de a fi, tăcută şi nematerială, devenită sonoră şi materială. Este neauzitul din voi, ajuns auzit şi nevăzutul ajuns văzut, încât privind să puteţi vedea nevăzutul; şi ascultând să puteţi auzi neauzitul. Pentru că voi mai sunteţi îngrădiţi de ochi şi de urechi. Dar doar cu ochii şi urechile nu veţi vedea şi nu veţi auzi nimic. Doar gândind Eu, stârniţi o mare de gânduri care tălăzuiesc în capetele voastre. Acea mare este creaţia Eu-lui vostru, care este în acelaşi timp şi gânditorul şi gândul. Doar simţind Eu, sloboziţi în inimile voastre un şuvoi de simţăminte. Acel şuvoi este creaţia Eu-lui vostru care este totodată şi cel ce simte şi simţământul. Dacă în inimă aveţi ciulini, aflaţi că doar eu-l din voi i-a înrădăcinat în ea.

Mirdad ar dori să ştiţi de asemenea că cel care poate înrădăcina atât de uşor, poate la fel de uşor să dezrădăcineze.

Doar rostind Eu, aduceţi la viaţă o puternică oştire de cuvinte; fiecare cuvânt este simbolul unui lucru; fiecare lucru este simbol al unei lumi; fiecare lume este o parte dintr-un univers.

*** - "eu", sau "sine", reprezintă personalitatea, cea care manifestă nenumărate măşti şi faţete ce trebuie transcense de fiinţa care aspiră să crească spiritual. "Eu", sau "Sine", reprezintă esenţa, centrul fiinţei umane, aspectul divin dăruit de Dumnezeu fiecărei fiinţe create, (n.t.)**

Acel univers este creaţia Eu-lui vostru, care este totodată şi cel ce făureşte şi cel făurit. Dacă în universul vostru se află niscaiva vârcolaci, să ştiţi că eu-l din voi i-a adus la viaţă.

Mirdad ar dori de asemenea să ştiţi că cel care poate înfiinţa, poate la fel de bine desfiinţa.

Aşa cum este creatorul este şi creaţia lui. Se poate cineva plăsmui pe sine mai presus de sine? Sau se poate cineva plăsmui mai prejos de sine? Creatorul se poate plăsmui numai pe sine însuşi - nu mai mult, nu mai puţin.

Eu este obârşia din care se iscă toate lucrurile şi către care se reîntorc. Precum le este izvorul, la fel le este şi cursul. Eu este **o** nuieluşă vrăjită. Totuşi, ea nu poate da naştere decât la ceea ce se află în vrăjitor. Precum este vrăjitorul, la fel este şi ceea ce iscă nuieluşa lui.

Prin urmare, aşa cum vă este Conştiinţa, aşa vă este Eu-l. Precum vă este Eu-l, aşa vă este lumea. Dacă el are o înţelegere limpede şi sigură, lumea voastră este limpede şi sigură ca înţeles; iar atunci cuvintele niciodată nu vă vor fi încâlcite; nici faptele nu vă vor fi niciodată izvor de durere. Dacă el este schimbător şi nesigur, lumea voastră este schimbătoare şi nesigură; iar cuvintele vă sunt doar mreje; iar atunci faptele vă sunt izvoare de durere.

Dacă el este statornic şi trainic, lumea voastră este statornică şi trainică; iar atunci sunteţi mai puternici decât Timpul şi cu mult mai mari decât Spaţiul.

Dacă el este nestatornic şi schimbător, lumea vă este schimbătoare şi nestatornică; şi atunci sunteţi un fuior de fum lesne împrăştiat de soare.

Dacă el este unitar, lumea voastră este unitară; şi atunci sunteţi în veşnică pace cu toate ostile cerului şi cu locuitorii Pământului.

Dacă el este dezbinat, lumea vă este dezbinată; şi atunci vă aflaţi într-un război fără sfârşit cu însuşi Şinele vostru şi cu fiecare creatură din necuprinsul tărâm al lui Dumnezeu.

Eu este miezul vieţii voastre, din care se iscă lucrurile care alcătuiesc întreaga voastră lume şi către care ele se reîntorc. Dacă el este de neclintit, lumea vă este de neclintit; şi nici una din puterile de deasupra, nici una din puterile de dedesubt nu vă pot înclina la dreapta sau stânga. Dacă el este schimbător, lumea vă

este schimbătoare; și atunci sunteți o frunză neputincioasă prinsă într-un vârtej de vânt mânios.

Dar, vai! Lumea voastră este statornică, fără îndoială; însă numai în nestatornicie. Și sigură vă este lumea, însă numai de nesiguranță. Și neschimbătoare vă este lumea, dar numai în schimbare. Și onestă vă este lumea, dar numai în ne-onestitate.

Lumea voastră este o lume de leagăne care se prefac în morminte şi de morminte care devin leagăne; de zile care înghL nopţi şi de nopți care varsă zile; de pace care pornește război și de război care se zbate pentru pace; de zâmbete năpădite de lacrimi și de lacrimi luminate de zâmbete.

Lumea voastră este în veșnice chinuri ale facerii, cu Moartea drept moașă.

Lumea voastră este o lume de ciururi și de site, dar nu sunt două ciururi și două site asemenea. Și veșnic vă încăpățânați să treceți prin ciur cele de ne-ciuruit și să cerneți cele de ne-cernut.

Lumea voastră este o lume dezbinată împotriva ei însăși, pentru că eu-1 din voi este dezbinat.

Lumea voastră este o lume de îngrădiri și de stavile, pentru că eu-1 din voi este una din stavile și din îngrădiri. El ar dori să azvârle afară unele lucruri ca fiind străine de sine. Ar vrea să adune înăuntru alte lucruri ca fiind înrudite cu sine. însă cele dinafară îngrădirii dau buzna înăuntru; iar cele dinăuntrul îngrădirii se străduiesc mereu să iasă. Căci ele, fiind odraslele aceleiași mame - chiar Eu-1 vostru - nu vor să stea despărțite.

Iar voi, în loc să vă bucurați de fericita lor unire, vă înhămați mereu la zadarnica trudă de a despărți ceea ce este de nedespărțit. în loc să îmbinați laolaltă dezbinarea din eu, vă irosiți viața închipuind să faceți din ea un zăgaz pe care să-1 puneți între ceea ce socotiți a fi Eu-1 vostru şi ceea ce vă închipuiți a fi altceva decât Eu-1 vostru.

De aceea vorbele omului sunt înmuiate în otravă. De aceea îi sunt zilele atât de înecate în amărăciune. De aceea îi sunt nopțile sfâșiate de durere.

O călugări, Mirdad va îmbina dezbinarea din eu-1 vostru, astfel încât să puteți trăi în pace cu voi înșivă - cu orice om - cu tot universul. Mirdad va scoate veninul din eu-1 vostru, încât să puteți gusta dulceața înțelegerii. Mirdad vă va învăța cum să vă

cumpăniți eu-1, încât să cunoașteți bucuria ECHILIBRULUI DESĂVÂRȘIT.

NARONDA : Iarăși se întrerupse învățătorul și asupra tuturor se lăsă o adâncă tăcere. Micayon mai rupse o dată tăcerea spunând:

MICAYON : Din cale afară de îmbietoare îți sunt cuvintele, Mirdad. Ele deschid multe uşi, dar ne părăsesc în prag. îndrumă-ne dincolo; îndrumă-ne înăuntru.

Capitolul. 3 - Sfânta Treime şi Echilibrul Desăvârşit

MIRDAD : Chiar dacă fiecare dintre voi este ferecat în eu-l său, voi toţi sunteţi uniţi laolaltă într-un singur EU, chiar unicul EU al lui Dumnezeu.

EU-l lui Dumnezeu, 0 călugări, este veşnicul şi singurul CUVÂNT al lui Dumnezeu. Prin el, Dumnezeu - Conştiinţa Supremă - s-a făcut manifest. Fără acesta, El ar fi fost o tăcere absolută. Prin el s-a creat pe sine Creatorul. Prin el s-a făcut Cel fără de înfăţişare să ia o mulţime de înfăţişări, prin care toate făpturile trebuie să treacă pentru a ajunge din nou la absenţa înfăţişării.

Pentru a se simţi pe Sine; pentru a se gândi pe Sine; pentru a se exprima pe Sine, Dumnezeu nu are de rostit decât EU. De aceea este EU unicul Lui cuvânt. De aceea, el este CUVÂNTUL.

Când Dumnezeu rosteşte EU, nimic nu este lăsat nerostit. Lumi văzute şi lumi nevăzute; lucruri născute şi lucruri aşteptându-şi naşterea; timp care s-a scurs şi timp care încă are a se scurge - totul, totul, fără a fi uitat nici un fir de nisip, este rostit prin şi strâns înăuntrul acestui Cuvânt. De el au fost făcute toate lucrurile. Prin el este susţinut totul.

Dacă nu are un înţeles, cuvântul nu este decât un ecou în gol. Dacă înţelesul lui nu este în veci unul şi acelaşi, el este doar pacoste în gâtlej şi puşchele pe limbă.

Cuvântul lui Dumnezeu nu este un ecou în gol, nici pacoste în gâtlej, nici puşchele pe limbă, decât pentru cei lipsiţi de înţelegere. Căci înţelegerea este Duhul Sfânt care însufleţeşte Cuvântul şi îl uneşte cu Conştiinţa. Este fusul balanţei veşnice ale cărei două braţe sunt Conştiinţa Primordială şi Cuvântul.

Conştiinţa Primordială - Cuvântul - Duhul înţelegerii - iată, 0 călugări, TREIMEA FIINŢEI, cei Trei care sunt Unul, Unul care este Trei, egal cu sine, în sine manifestat, în sine veşnic; în sine echilibrându-se, pe sine cunoscându-se, pe sine realizându-se. Niciodată sporind, nici descrescând. Veşnic în pace. Veşnic acelaşi. Acesta este, 0 călugări, ECHILIBRUL DESĂVÂRŞIT.

Omul îl numeşte Dumnezeu, deşi este prea minunat pentru a fi denumit. Totuşi sfânt este numele acesta şi sfântă limba care îl păstrează sfânt.

Aşadar, ce este Omul decât un vlăstar al acestui Dumnezeu? Poate fi el altfel decât Dumnezeu? Nu este oare stejarul învăluit în ghindă? Dumnezeu nu este oare tăinuit în Om?

Prin urmare şi Omul este o asemenea treime sfântă; o conştiinţă, un cuvânt, o înţelegere. Omul este şi el un creator asemenea Dumnezeului său. Eu-l său este creaţia sa. Cum de nu este el la fel de echilibrat ca şi Dumnezeul său? Dacă vreţi să cunoaşteţi această taină, ascultaţi cu luare aminte ce va dezvălui Mirdad.

Capitolul 4 - Omul este un Dumnezeu în fașă!

Omul este un dumnezeu în scutece. Timpul este un scutec. Spațiul este un scutec. Carnea este un scutec, precum și toate simțurile și de asemenea lucrurile simțite prin ele.

Mama știe prea bine că scutecele nu sunt copilul. Copilul însă nu o știe.

Omul, chiar dacă nu vrea să recunoască, este foarte conștient de scutecele sale, care se schimbă de la o zi la alta și de la o vârstă la alta.

De aceea conștiința sa este în veșnică schimbare; și de aceea cuvântul său, care este conștiința sa exprimată, nu este niciodată limpede și sigur ca înțeles; și așa se face că înțelegerea îi este încețoșată; și așa se face că viața îi este răvășită; este o deplină buimăceală.

încât Omul cere ajutor. Strigătele sale de suferință răsună prin eoni. Văzduhul este plin de vaietele sale. Marea este sărată de lacrimile sale. Pământul este brăzdat de mormintele sale. Cerurile sunt asurzite de rugile sale. Și toate, de fapt, pentru că el încă nu cunoaște înțelesul Eu- lui său care, crede el, sunt atât scutecele, cât și copilul înfășat în ele.

Rostind eu, Omul spintecă în două Cuvântul: una, scutecele sale; cealaltă, Șinele nemuritor*al lui Dumnezeu. Se cuvine oare ca Omul să despartă întregul? Dumnezeu nu o îngăduie.

Nici o putere nu poate spinteca întregul. Nici chiar cea a lui Dumnezeu. Omul necopt a scornit spintecarea.

Iar Omul, pruncul, pornește la luptă și poartă război împotriva nemărginitului Sine - Absolut, crezându-l dușmanul ființei sale.

în această luptă inegală Omul își sfâșie carnea fâșii și sângele și-l varsă șuvoaie, în timp ce Dumnezeu, Tatăl - Mamă, respectându-i libertatea, îl veghează cu dragoste. Căci El știe prea bine că Omul își plânge doar vălurile grele și își varsă doar fierea amară, care îl fac orb la unitatea lui cu cel Unic.

Aceasta este soarta Omului - să lupte, să sângereze și să se lăguiască, iar la urmă să se trezească și să fie glorios în escoperirea propriului său Sine, Eu-l adevărat.

De aceea, O călugări, ați fost sfătuiți - și foarte înțelept fătuiți - să fiți avari în folosirea lui Eu. Căci atâta vreme cât prin 1 înțelegeți scutecele voastre, corpul, sângele, mintea, și nu copilul însuși; atâta vreme cât el este pentru voi mai curând un ciur decât o retortă, chiar atâta vreme veți cerne zădărnicie, doar pentru a culege Moarte, cu toată liota ei de suferințe și de chinuri.

Capitolul 5 - Despre retorte şi ciururi. Cuvântul lui Dumnezeu şi cel al omului.

0 retortă este Cuvântul lui Dumnezeu. Tot ceea ce el creează, topeşte şi îmbină laolaltă, fără a accepta nimic drept vrednic şi fără a înlătura nimic drept nevrednic. Având Duhul înţelegerii, el ştie prea bine că El însuşi şi creaţia sa sunt una; şi a arunca o parte înseamnă a arunca întregul; iar a respinge întregul înseamnă a se respinge pe sine. De aceea el de-a pururi este unul, ca înţeles şi scop.

în schimb, cuvântul Omului este un ciur. Cerne tot ce creează, parte spre înşfăcare, parte spre aruncare. Veşnic alege, îl ia pe acesta ca prieten şi îl alungă pe acela ca duşman. Şi prea adeseori prietenul său de ieri devine duşmanul de astăzi; duşmanul de astăzi, prietenul de mâine.

Astfel se dezlănţuie crâncenul şi sterpul război al Omului împotriva lui însuşi. Şi toate din cauză că Omului îi lipseşte Duhul Sfânt, singurul care îl poate face să înţeleagă că el şi creaţia lui sunt una; că a-1 alunga pe duşman înseamnă a-1 alunga pe prieten. Căci amândouă cuvintele, „prieten" şi „duşman", sunt plăsmuiri ale cuvântului lui, a eu-lui lui.

Ceea ce nu vă place şi înlăturaţi drept rău, cu siguranţă este plăcut şi cules de unul sau altul, drept bun. Poate fi un lucru dintr-odată în două feluri potrivnice? Lucrul nu este nici într-un fel, nici în altul, decât dacă eu-1 vostru 1-a făcut rău; un alt eu 1-a făcut bun.

Nu am spus oare că cel care poate înfiinţa, poate de asemenea desfiinţa? Precum aţi creat un duşman, la fel îl puteţi desfiinţa, sau să-1 re-creaţi ca prieten. Pentru aceasta eu-1 vostru trebuie să fie o retortă. Pentru aceasta vă trebuie Duhul înţelegerii.

De aceea vă zic vouă că dacă vă rugaţi pentru orice ar fi, rugaţi-vă mai întâi şi mai presus de toate, pentru înţelegere.

Nu fiţi niciodată dintre cei care cern, însoţitorii mei. Căci Cuvântul lui Dumnezeu este Viaţă, iar Viaţa este o retortă în care totul este făurit ca unitate de nedezbinat; totul se află în echilibru

desăvârşit şi totul este vrednic de Creatorul său - Sfânta Treime. Cu cât mai vrednic trebuie să fie el de voi?

Niciodată să nu cerneţi, însoţitorii mei, si veţi căpăta o statură atât de uriaşă, atât de atot-pătrunzătoare şi de atot-cuprinzătoare, încât nu s-ar putea găsi acel ciur care să vă cuprindă.

Niciodată să nu cerneţi, însoţitorii mei. Căutaţi mai întâi cunoaşterea Cuvântului, spre a vă putea cunoaşte propriul cuvânt. *ar când vă veţi cunoaşte propriul cuvânt, veţi încredinţa focului ciururile. Căci cuvântul vostru şi al lui Dumnezeu sunt una, afară doar dacă al vostru mai este încă învăluit. Mirdad vă va ajuta să vă aruncaţi la o parte vălurile.

Cuvântul lui Dumnezeu este Timp nemăsurat şi Spaţiu nemărginit. A fost vreun timp când nu aţi fost cu Dumnezeu? Se află vreun loc în care nu sunteţi în Dumnezeu? Atunci de ce înlănţuiţi Veşnicia cu ore şi perioade? Şi de ce îngrădiţi Spaţiul în kilometri şi leghe ?

Cuvântul lui Dumnezeu este Viaţă nenăscută, prin urmare nemuritoare. De ce al vostru este îngrădit de naştere şi de moarte? Nu vieţuiţi numai prin viaţa lui Dumnezeu? Şi poate fi cel Nemuritor, izvor al Morţii?

Cuvântul lui Dumnezeu este atot-cuprinzător. Nici stavile, nici îngrădiri nu se află în el."De ce al vostru este atât de sfâşiat de stavile şi de îngrădiri?

Vă zic vouă, chiar carnea şi oasele voastre nu sunt doar carnea şi oasele voastre. Nenumărate sunt oasele care se cufundă cu voi în aceleaşi vase de pământ în momentul în care o să vă întoarceţi înapoi în ţărână şi din ţărână veţi renaşte.

Nici lumina din ochii voştri nu este numai lumina voastră. Ea este de asemenea lumina a toate câte împart cu voi Soarele. Cum m-ar putea zări ochiul tău, dacă nu prin lumina din mine? Lumina mea este cea care mă vede pe mine în ochiul tău. Lumina ta, te vede pe tine în ochiul meu. Dacă aş fi o beznă deplină, hiul vostru, privind la mine, nu ar vedea nimic.

Nici răsuflarea din pieptul vostru nu este numai a voastră, oţi cei care răsuflă, sau care au răsuflat vreodată aerul, respiră în pieptul vostru. Oare nu şi suflarea lui Adam este cea care încă vă

umple plămânul? Nu inima lui Adam este cea care încă mai bate în inimile voastre?

Nici gândurile voastre nu sunt doar gândurile voastre. Omul, marea de gânduri ale tuturor, o socotește ca fiind a sa; la fel o socotesc toate făpturile gânditoare care împărtășesc cu voi marea aceea.

Nici visele voastre nu sunt doar visele voastre. întregul univers visează în visele voastre.

Nici casa voastră nu este numai casa voastră. Ea este de asemenea locuința oaspetelui vostru și a muștei, a șoarecelui, a pisicii și a făpturilor subtile care împart casa cu voi.

Feriți-vă, prin urmare, de stavile. Vă stăviliți înăuntrul Amăgirii și Adevărul îl stăviliți afară. Iar când vă uitați împrejur pentru a vă găsi pe voi înșivă înăuntrul stavilei, vă găsiți față în față cu Moartea, a cărei alt nume este Amăgire.

Omul, O călugări, este de nedespărțit de Dumnezeu; prin urmare, este de nedespărțit de semenii săi și de toate făpturile care sunt născute din Cuvânt.

Cuvântul este oceanul; voi - sunteți norii. Dar norul este - nor, dacă oceanul nu-1 creează? Dar cu adevărat nesăbuit ar fi norul care și-ar irosi viața căznindu-se să se țintuiască pe sine în spațiu spre a-și păstra pe veci înfățișarea și identitatea. Cu ce va rămâne din străduința lui atât de neghioabă, decât cu nădejdi înșelate șj amară deșertăciune? Dacă nu se pierde pe sine, el nu se poate afla pe Sine. Dacă nu moare și nu dispare ca nor, nu poate afla în Sine oceanul care este unicul său Sine.

Dacă nu se deșartă de sine însuși, nu se poate afla pe sine însuși. O, bucuria de a fi deșert!

Dacă nu sunteți pierduți pentru totdeauna în Cuvânt, nu puteți înțelege cuvântul care sunteți voi - chiar Eu-1 vostru. O, bucuria de a fi pierdut!

Iarăși vă zic vouă, rugați-vă pentru înțelegere. Atunci când Sfânta înțelegere vă va afla inimile, în toată nemărginirea lui Dumnezeu nu va mai fi nimic care să nu vă răspundă cu bucurie de fiecare dată când veți rosti Eu.

Și atunci Moartea însăși va fi doar o armă în mâinile voastre cu care să învingeți Moartea. Și atunci Viața va împărtăși

inimilor voastre cheia inimii ei nemărginite. Aceasta este cheia de aur a Iubirii.

SHAMADAM: Nu aș fi visat vreodată ca atâta înțelepciune să poată fi stoarsă dintr-o cârpă și o mătură (amintind situația de slujitor a lui Mirdad).

M1RDAD: Totul este izvor de înțelepciune pentru cel țelept. Pentru cel neînțelept înțelepciunea însăși este neghiobie.

SHAMADAM: Ai o limbă iscusită, fără îndoială. De mirare ai strunit-o atâta vreme. Cu toate acestea, cuvintele tale sunt n cale afară de greu de ascultat.

MIRDAD: Cuvintele mele sunt ușoare, Shamadam. rechea ta este tare. Dar vai celor care, auzind, nu aud; și vai lor care, văzând, nu văd.

SHAMADAM: Văd și aud prea bine; poate, prea mult. Dar u aș vrea să aud asemenea neghiobie că Shamadam este opotrivă cu Mirdad; că stăpânul și slujitorul sunt asemenea.

Capitolul 6 - Despre stăpân şi slujitor. însoţitorii îşi spun părerea despre Mirdad

MIRDAD: Mirdad nu este singurul slujitor al lui Shamadam. îţi poţi oare număra slujitorii, Shamadam?

Este vreun vultur sau şoim; este vreun cedru sau stejar, este vreun munte sau stea; este vreun ocean sau lac; se află vreun înger sau rege care să nu-i slujească lui Shamadam? Nu este lumea întreagă în slujba lui Shamadam?

Nici Mirdad nu este singurul stăpân al lui Shamadam. Iţi poţi număra stăpânii, Shamadam?

Este vreun gândac sau vreo muscă; este vreo bufniţă sau rândunică; este vreun ciulin sau ramură; este vreo pietricică sau coajă; este vreo baltă sau picătură de rouă; se află vreun cerşetor sau vreun tâlhar, care să nu fie slujiţi de Shamadam? Nu este Shamadam în slujba lumii întregi? Căci tu îndeplinindu-i lucrul ei, lumea ţi-1 îndeplineşte şi ea pe al tău. Şi făcându-ţi propria ta lucrare, faci de asemenea lucrarea lumii.

Da, capul este stăpânul pântecelui. Dar pântecele nu este mai puţin stăpân al capului.

Nimeni nu poate sluji decât dacă este slujit când slujeşte. Şi nimeni nu poate fi slujit decât dacă slujeşte celui care slujeşte.

îţi zic ţie, Shamadam şi vouă tuturor. Slujitorul este stăpânul stăpânului. Slujitorul să nu-şi plece capul. Şi să nu şi-1 înalţe prea sus stăpânul. Zdrobiţi trufia ucigătoare a stăpânului. Smulgeţi din rădăcină chinuitoarea ruşine a slujitorului.

Ţineţi minte: Cuvântul este unul. Iar voi, ca silabe din Cuvânt, sunteţi în fapt una. Nici o silabă nu este mai nobilă decât alta, nici mai neapărat trebuincioasă. Multele silabe sunt de fapt doar o singură silabă - chiar Cuvântul. Astfel de monosilabă trebuie să deveniţi voi dacă vreţi să cunoaşteţi bucuria de neînchipuit a acelei Iubiri de Sine, care este iubire pentru Tot - pentru orice.

Nu îţi vorbesc acum ca un stăpân către slujitorul său, nici ca slujitor către stăpânul său, Shamadam; ci ca un frate către frate. Din ce cauză eşti atât de supărat de cuvintele mele?

Respinge-mă dacă vrei. Eu nu te voi respinge. Nu am spus oare că a fost un timp când carnea de pe mine nu era alta decât cea de pe tine? Nu aş vrea să te rănesc pe tine, ca nu cumva să sângerez eu. Aşa că, deschide-ţi inima către mine, către aproapele tău, dacă vrei să ţi-o zăvoreşti faţă de orice suferinţă.

Cu mult mai bine este să nu ai deloc limbă, decât să ai una ale cărei cuvinte sunt mreje şi ghimpi. Iar cuvintele totdeauna vor răni şi vor împunge, cât timp limba nu va fi curăţată prin Sfânta înţelegere.

Vă îndemn să vă cercetaţi inimile, O călugări. Vă îndemn să smulgeţi toate stavilele din ele. Vă îndemn să azvârliţi toate scutecele cu care este încă înfăşat Eu-1 vostru, spre a-1 recunoaşte ca fiind una cu Cuvântul lui Dumnezeu, veşnic în pace cu sine însuşi şi cu toate lumile care se iscă din el.

Astfel l-am învăţat pe Noe. Astfel vă învăţ pe voi.

NARONDA: Cu acestea Mirdad se îndreptă către chilia sa, lăsându-ne pe toţi din cale afară de tulburaţi. După o tăcere aproape zdrobitoare, însoţitorii începură să se împrăştie, fiecare spunându-şi la plecare părerea asupra lui Mirdad.

SHAMADAM: Un cerşetor care visează la o coroană împărătească.

MICAYON: El este Călătorul tainic. Nu a spus el „Astfel 1-am învăţat pe Noe"?

ABIMAR: Un caier cu tort încâlcit.

MICASTER: 0 stea din alte ceruri.

BENNOON: 0 minte puternică, însă pierdută în contradicţii.

ZAMORA: 0 minunată harpă acordată într-o cheie pe care nu o cunoaştem.

HIMBAL: Un cuvânt rătăcitor căutând o ureche primitoare.

Capitolul 7 • Micayon şi Naronda ţin sfat de noapte cu Mirdad, care le vesteşte potopul ce va veni şi le porunceşte să fie pregătiţi.

NARONDA: Era pe la ceasul al doilea a celei de a treia veghe, când am simţit că uşa chiliei mele se deschide şi l-am auzit pe Micayon vorbindu-mi în şoaptă,

„Eşti treaz, Naronda?"

„Somnul nu a poposit în chilia mea în astă noapte, Micayon."

„Nici pe pleoapele mele nu şi-a făcut lăcaş; dar el - crezi că el doarme?"

„îl ai în vedere pe învăţător?"

„îi şi spui învăţător? Poate că este. Nu am odihnă până când nu voi şti sigur cine este. Hai la dânsul chiar în această clipă."

Am păşit tiptil din chilia mea şi ne-am îndreptat spre cea a învăţătorului. Un mănunchi de raze de lună, strecurate printr-o deschidere de sus din perete, cădea pe umilul său aşternut care era întins cu grijă pe podea şi cu siguranţă fusese neatins în această noapte. Cel pe care îl căutam nu era de găsit acolo unde îl căutam noi.

încurcaţi, stânjeniţi şi dezamăgiţi, era cât pe ce să facem cale-întoarsă, când deodată, dulcele său glas ne ajunse la ureche înainte ca ochii noştri să-i poată zări în uşă înfăţişarea plăcută.

MIRDAD: Nu fiţi stânjeniţi şi aşezaţi-vă în pace. Noaptea de pe piscuri se destramă grabnic spre răsărit.

MICAYON: (încurcat şi gângăvind) Iartă-ne că te stingherim. Nu am dormit întreaga noapte.

MIRDAD: Prea scurtă uitare de sine este somnul. Este mai bine să-ţi înăbuşi şinele (ego-ul), treaz, decât, să sorbi uitare cu înghiţiturile mici ale somnului. Ce aşteptaţi de la Mirdad?

MICAYON: Venisem să aflăm, cine eşti.

MIRDAD: Când sunt cu oamenii, sunt un dumnezeu. Când sunt cu Dumnezeu, sunt un om. Ai aflat, Micayon?

MICAYON: Rosteşti o hulă.

MIRDAD: Faţă de Dumnezeul lui Micayon - poate. Faţă de Dumnezeul lui Mirdad -nicidecum.

MICAYON: Sunt tot atâţia dumnezei cât şi oameni, încât să vorbeşti de unul pentru Micayon şi altul pentru Mirdad?

MÎRDAD: Dumnezeu nu sunt mulţi. Dumnezeu este unul. Dar multe şi felurite sunt încă umbrele oamenilor. Atâta vreme cât oamenii aruncă umbre pe pământ, dumnezeul fiecărui om nu este mai mare decât umbra lui. Numai cel fără umbră se află cu totul în lumină. Numai cel fără umbră cunoaşte un singur Dumnezeu. Căci Dumnezeu este Lumină şi numai Lumina poate cunoaşte Lumina.

MICAYON: Nu ne vorbi în cimilituri. Prea slabă este încă înţelegerea noastră.

MIRDAD: Totul este cimilitură pentru omul care cară o umbră. Căci omul acela păşeşte în lumină de împrumut, de aceea se poticneşte de umbra lui. Când veţi fi străluminaţi de înţelegere, atunci nu veţi mai arunca deloc umbre.

însă până atunci, mult şi bine va aduna Mirdad umbrele voastre şi le va arde în Soare. Iar la un moment dat, ceea ce pentru voi este acum cimilitură, se va revărsa asupra voastră ca un adevăr înflăcărat, prea limpede pentru a trebui desluşit.

MICAYON: Nu ne spui cine eşti? Poate că dacă am şti numele tău - adevăratul tău nume - ţinutul şi străbunii tăi, te-am înţelege mai bine.

MIRDAD: Vai, Micayon ! La fel cum ai sili un vultur să intre înapoi în coaja din care a ieşit, aşa încercaţi să-l înlănţuiţi pe Mirdad cu lanţurile voastre şi să-l învăluiţi în vălurile voastre. Ce nume ar putea vreodată să denumească un Om dare nu mai este „în carapace"? Care ţinut îl poate cuprinde pe Omul în care este cuprins universul? Ce străbuni îl pot socoti drept al lor pe Omul al cărui singur străbun este Dumnezeu?

Dacă vrei să mă cunoşti bine, Micayon, mai întâi cunoaşte-l bine pe Micayon.

MICAYON: Poate că eşti o legendă care poartă înfăţişare de om.

MIRDAD: Vai, într-o bună zi oamenii vor spune că Mirdad a fost doar o legendă. Dar voi veţi cunoaşte numaidecât cât de

adevărată este această legendă - cu cât mai adevărată decât orice fel de realitate omenească.

Lumea nu se gândește acum la Mirdad. Mirdad are mereu în grijă lumea. Lumea curând se va gândi la Mirdad.

MICAYON: Ești cumva Călătorul tainic? *

MIRDAD: Sunt călătorul tainic al fiecăreia din arcele care înfruntă potopul amăgirii. Preiau cârma de câte ori căpitanii mă cheamă în ajutor. Inimile voastre, cu toate că voi nu o știți, m-au chemat cu tărie încă de demult. Și, iată! Mirdad este aici pentru a vă duce la liman, astfel ca în schimb voi să călăuziți lumea la liman, din cel mai mare potop știut vreodată.

MICAYON: Alt potop?

MIRDAD: Nu spre a spăla cu totul Pământul, ci spre a dezvălui cerul pe Pământ. Nu spre a șterge urma Omului, ci spre a-l dezvălui pe Dumnezeu în Om.

MICAYON: Curcubeul a răzbătut în cerurile noastre abia de curând. Cum de vorbești de un alt potop?

MIRDAD: Mult mai nimicitor decât potopul lui Noe va fi potopul care deja s-a și dezlănțuit. Un Pământ înecat în apă este un pământ doldora de făgăduințele Primăverii. Nu astfel este un pământ înăbușit în propriul său sânge bolnav.

MICAYON: Trebuie, prin urmare, să ne gândim la sfârșit? Căci ni s-a spus că venirea Călătorului ascuns va fi semnul sfârșitului.

MIRDAD: Nu vă temeți pentru Pământ. Prea este tânăr și înfloritor pieptul său. Va mai alăpta încă mult mai multe generații decât puteți voi socoti.

Să nu fiți îngrijorați nici pentru Om, stăpânul Pământului, căci el este nepieritor. într-adevăr, nepieritor este Omul. Cu adevărat nesecat este Omul. El va fi creat ca om, dar de fapt se va naște un dumnezeu.

Fiți statornici. Pregătiți-vă. Păstrați-vă ochii și urechile și limbile îri postire - pentru ca inimile voastre să poată cunoaște foamea aceea sfântă care odată îndestulată vă va face pentru totdeauna sătui.

Trebuie să fiți mereu sătui pentru a-l putea sătura pe cel lipsit. Trebuie să fiți întotdeauna puternici și statornici pentru a-l putea susține pe cel ce șovăie și pe cel slab. Trebuie să fiți

pregătiți întotdeauna de furtună pentru a-i putea adăposti pe toti cei lăsați de furtună fără adăpost. Trebuie să fiți întotdeauna luminați pentru a-i putea călăuzi pe cei care pășesc în beznă.

Cel slab este o povară pentru cel slab. Dar pentru cel puternic el este o răspundere ușoară. Găsiți-l pe cel slab. Slăbiciunea lui vă adaugă putere vouă. Cel înfometat este doar flămând, pentru cel flămând. Dar pentru cel sătul el este o binevenită șansă. Căutați-l pe cel flămând. Prisosul vostru este nevoia lui. Orbul este o piedică pentru orb. Dar el este un îndemn pentru cel care vede. Căutați-l pe orb. întunericul lui este conștientizarea luminii voastre.

NARONDA: In acel moment goarna sună chemarea la rugăciunea de dimineață.

MIRDAD: Zamora sună goarna altei zile - a altei minuni pe care o să o irosiți între îngenuncheri și ridicări, încărcându-vă stomacele și descărcându-le, ascuțindu-vă limbile cu cuvinte deșarte și făcând multe fapte care mai bine nu ar fi făcute și nefăcând faptele care trebuie făcute.

MICA YON: Atunci, să nu ne ducem la rugăciune?

MIRDAD: Mergeți! Rugați-vă așa cum ați fost învățați să vă rugați. Decât deloc, mai bine rugați-vă oricum, pentru orice. Duceți-vă! Faceți toate lucrurile Care vi s-au poruncit să le faceți, până când veți fi învățați de voi înșivă și conduși de voi înșivă și până când veți învăța să faceți din fiecare cuvânt, o rugă, din fiecare faptă o jertfă. Mergeți în pace. Mirdad trebuie să se îngrijească de hrana voastră de dimineață, ca ea să fie îmbelșugată și bună.

Capitolul 8 - Cei şapte îl caută pe Mirdad în Cuibul de Vultur, unde el îi sfătuieşte să se ferească de a face fapte în ascuns.

NARONDA: în acea zi Micayon şi cu mine nu ne-am dus *h* rugăciunile de dimineaţă. Shamadam a băgat de seamă lipsa noastră şi fiindcă aflase de întâlnirea noastră de noapte cu învăţătorul, era foarte nemulţumit. însă nu-şi dădu frâu liber supărării, aşteptând o altă împrejurare.

Ceilalţi însoţitori erau foarte nedumeriţi de purtarea noastră şi ar fi vrut să-i afle temeiul. Unii credeau că învăţătorul ne stârnise împotriva rugăciunii. Alţii închipuiau lucruri ciudate despre cine ar putea fi el, spunând că el ne-a chemat noaptea pentru a ni se dezvălui numai nouă. Nimeni nu ar fi crezut că el este Călătorul ascuns. Dar cu toţii voiau să-1 vadă şi să-1 întrebe asupra multor lucruri.

Obiceiul învăţătorului era ca după ce se elibera de îndatoririle sale în Arcă, să-şi petreacă timpul în grota care atârna deasupra Prăpastiei Negre, grotă cunoscută printre noi drept Cuibul de Vultur. L-am căutat acolo în după amiaza acelei zile noi cu toţii, în afară de Shamadam, şi l-am aflat adâncit în meditaţie. Faţa îi era străluminată şi i s-a luminat şi mai tare atunci când şi-a ridicat ochii şi ne-a văzut.

MIRDAD: Cât de iute v-aţi găsit cuibul! Mirdad se bucură pentru voi.

ABIMAR: Arca este cuibul nostru. Cum de spui că grota aceasta este cuibul nostru?

MIRDAD: Arca a fost cândva un Cuib de Vultur.

ABIMAR: Şi acum?

MIRDAD: Vai, acum este o vizuină de cârtiţe!

ABIMAR: Opt cârtiţe fericite şi cu Mirdad al nouălea!

MIRDAD: Cât de uşor este să iei în râs; cât este de greu să înţelegi. Dar bătaia de joc întotdeauna şi-a râs de batjocoritor. De ce îţi foloseşti limba în van?

ABIMAR: Tu eşti cel care îşi bate joc de noi, numindu-ne cârtiţe. Cu ce ne-am învrednicit de asemenea denumire? Nu am păstrat oare aprinsă flacăra lui Noe? Această Arcă, odinioară doar o cocioabă pentru o mână de cerşetori, nu am făcut-o noi mai bogată decât cel mai bogat palat? Nu i-am împins noi hotarele atât de departe încât a devenit o puternică împărăţie? Dacă suntem cârtiţe, atunci suntem cu adevărat meşteri săpători.

MIRDAD: Flacăra lui Noe arde, dar numai pe altar. Ce folos aţi putea avea voi din asta, decât dacă voi aţi fi altarul şi inimile voastre - lemnele şi uleiul? Arca este acum peste măsură de încărcată cu aur şi argint; de aceea scârţâie şi se apleacă din greu şi este pe cale să se scufunde. A fost odată un timp când Mama-Arcă era peste măsură de încărcată cu Viaţă şi nu căra nici o greutate moartă; de aceea adâncurile erau neputincioase împotriva ei. •

Feriţi-vă de greutatea moartă, însoţitorii mei. Toate lucrurile sunt greutate moartă pentru omul care are credinţă deplină în divinitatea sa. El poartă în sine însuşi întreaga lume, dar nu-i cară greutatea. Vă zic vouă, dacă nu aruncaţi peste bord argintul şi aurul vostru, vă vor duce cu ele la fund. Căci Omul este stăpânit de tot ceea ce stăpâneşte. Sloboziţi încleştarea în care ţineţi lucrurile dacă nu vreţi să vă treziţi în încleştarea lor.

Nu statorniciţi preţ la nimic, pentru că cel mai neînsemnat dintre lucruri este nepreţuit. Voi preţuiţi mult bucata de pâine. De ce nu preţuiţi cel puţin la fel de mult Soarele, Aerul, Pământul, Marea şi sudoarea şi iscusinţa Omului, fără de care nu ar fi putut fi bucata de pâine?

Nu statorniciţi preţ la nimic, ca nu cumva să statorniciţi preţ vieţilor voastre. Viaţa Omului nu este mai scumpă decât ceea ce îi este lui scump. Aveţi grijă să nu vă socotiţi nepreţuita viaţă la fel de ieftin ca aurul.

Aţi împins la depărtări de kilometri hotarele Arcei. De le-aţi împinge până la capătul Pământului, tot aţi fi îngrădiţi şi mărginiţi de ele. Mirdad ar vrea să vă încingă şi să vă încunune cu nemărginirea. Marea este doar o picătură susţinută de Pământ, dar ea încinge şi încunună Pământul. Cu cât mai nemărginit este Omul decât Marea? Nu fiţi atât de copilăroşi încât să-1 măsuraţi din cap până la picioare şi să vă închipuiţi că i-aţi aflat hotarele.

Puteţi fi voi meşteri - săpători, precum a spus Abimar; dar numai asemenea cârtiţei care lucrează în întuneric. Cu cât îşi sapă mai multe labirinturi, cu atât faţa îi este mai departe de Soare. Vă ştiu labirinturile, Abimar. Sunteţi doar o mână, după cum spuneai; voi vă socotiţi desprinşi de toate ispitele lumeşti şi închinaţi lui Dumnezeu. Dar mult ocolite şi întunecate sunt căile care vă leagă de lume. Nu am auzit eu patimile voastre sâsâind şi şerpuind? Nu v-am văzut pizma, lăţindu-se şi zvârcolindu-se pe însuşi altarul Dumnezeului vostru? Sunteţi doar o mână, poate, însă, vai, câte legiuni se află în acea mână.

Dacă voi aţi fi cu adevărat meşteri-săpători aşa cum spui că sunteţi, de demult v-aţi fi săpat calea nu numai prin pământ, ci şi prin soare şi prin toate celelalte sfere care se rotesc pe boltă.

Să-şi sape cârtiţele căile lor întunecoase, cu râtul şi cu laba. Voi nu trebuie să mişcaţi o geană pentru a vă găsi calea voastră împărătească. Rămâneţi în acest cuib şi trimiteţi-vă conştiinţa să descopere. Ea este dumnezeiasca voastră călăuză către minunatele comori ale fiinţării fără de făgaşe, care este împărăţia voastră. Urmaţi-vă călăuza cu inimi cutezătoare şi neînfricate. Urmele paşilor ei, chiar şi pe cea mai depărtată stea, vor fi pentru voi semne şi chezăşii că şi voi sunteţi parte a acelui colţ de lume. Căci nu vă puteţi închipui nimic decât ceva ce este în voi, sau este parte din voi.

Un copac nu se poate răsfira dincolo de rădăcinile sale. în timp ce Omul se poate expansiona fără margini, căci el este înrădăcinat în veşnicie. Nu vă statorniciţi vouă înşivă hotare. Expansionaţi-vă până când nu vor mai fi locuri în care voi să nu vă aflaţi. Expansionaţi-vă până când întreaga lume va fi acolo unde veţi fi şi voi. Expansionaţi-vă până când vă veţi întâlni cu voi înşivă, până când îl veţi întâlni pe Dumnezeu. Expansionaţi-vă! Expansionaţi-vă!

Nu faceţi nimic în beznă, în nădejdea că bezna este acoperământ de nepătruns. Dacă nu vă ruşinaţi de oamenii, care asemeni vouă, sunt orbiţi de întuneric, ruşinaţi-vă de licurici şi de lilieci, cel puţin.

Nu există beznă, însoţitorii mei. Există doar felurite trepte de lumină câte să răspundă nevoilor fiecărei făpturi din lume. Amiaza voastră este amurg pentru cârtiţă. Noaptea voastră adâncă

este amiază pentru bufniţă. Dacă întunecimea însăşi poate fi văzută, cum poate fi ea ascunzătoare pentru ceva?

Nu căutaţi să acoperiţi nimic. Dacă altceva nu vă va da taina în vileag, chiar acoperirea o va face. Nu ştie oare capacul ce anume se află în oajă? Vai de oalele pline de şerpi şi de viermi, când sunt ridicate capacele!

Vă zic vouă, nici o răsuflare nu vă scapă din piept fără ca ea să împrăştie în văzduh tainele cele mai de taină din pieptul vostru. Nici o privire nu scapă din vreun ochi fără să ducă cu sine tot ce este ascuns în ochi, poftele şi spaimele lui, zâmbetele şi lacrimile lui. Nici un vis nu a intrat pe vreo uşă fără să fi ciocănit mai înainte pe la toate uşile. Aveţi grijă, deci, cum încuiaţi. Aveţi grijă ce vise lăsaţi să pătrundă pe uşă şi pe care le lăsaţi să se ducă.

Insă dacă aţi vrea să fiţi scutiţi de suferinţă, Mirdad este gata să vă arate drumul.

Capitolul 9 - Calea către viața fără de durere, însoțitorii ar vrea să afle dacă Mirdad este Călătorul Tainic.

MICASTER: Arată-ne calea!

MIRDAD: Aceasta este calea pentru a deveni liberi de griji și de suferință:

Gândiți ca și cum fiecare gând al vostru ar fi înscris cu foc pe cer, încât toți și toate să-l poată vedea. Căci, cu adevărat, așa este.

Vorbiți ca și cum întreaga lume ar fi o singură ureche care caută să audă ce spuneți. Și așa este, într-adevăr.

Făptuiți ca și cum fiecare faptă a voastră s-ar întoarce asupra capului vostru. Și, cu adevărat, așa se petrece.

Voiți ca și cum voi ați fi voința. Și asta sunteți, într-adevăr.

Trăiți ca și cum însuși Dumnezeu ar avea nevoie de voi pentru a-și trăi viața Lui. Și cu adevărat, așa face El.

HIMBAL: Cât ne vei mai lăsa în încurcătură? Ne vorbești cum nu ne-a mai vorbit nici un om și nici o carte, vreodată.

BENNOON: Fă-te cunoscut pentru ca să știm cu ce ureche să te ascultăm. Dacă ești Călătorul Tainic, dă-ne o dovadă.

MIRDAD: Bine ai spus, Bennoon. Aveți prea multe urechi; de aceea nu puteți auzi. Dacă nu ați avea decât una, care să audă și să înțeleagă, nu ați cere vreo dovadă.

BENNOON: Călătorul Tainic va trebui să vină pentru a judeca lumea, iar noi cei din Arcă trebuie să judecăm împreună cu el. Să ne pregătim pentru Ziua Judecății?

Capitolul 10 - Despre judecată și despre ziua Judecății de Apoi

MIRDAD: Nu-mi ridic glasul pentru a osândi, ci pentru a transmite Sfânta înțelegere. Nu am venit să judec lumea, ci mai curând să o de-judec. Pentru că numai neștiinței îi place să se înveșmânte în robă și tocă, făcând legea și împărțind pedepse.

Cel mai neîndurător judecător al Neștiinței este însăși Neștiința. Uitați-vă la Om. Oare nu din neștiință s-a rupt pe sine însuși în două, atrăgând astfel moartea asupra sa și asupra tuturoi lucrurilor care alcătuiesc lumea sa dezbinată?

Vă zic vouă, nu există Dumnezeu și Om. Ci există numai Dumnezeu-Om sau Om-Dumnezeu. Există acel Unu. Oricât de împărțit, oricât de înmulțit, El este în veci Unu.

Unitatea lui Dumnezeu este legea veșnică a lui Dumnezeu. Este o lege care se înfăptuiește pe sine. Nu-i trebuie nici judecăți, nici judecători care să o vestească sau care să-i susțină demnitatea și puterea. Universul, ce este văzut din el și ce este nevăzut, este un singur glas caje strigă aceasta către toți cei care au urechi de auzit.

Oare marea, deși atât de largă și de adâncă, nu este o singură picătură? Oare Pământul, deși atât de felurit, nu este o unică sferă? Oare sferele- deși fără de număr - nu sunt un singur univers?

Asemenea și Omenirea este doar un singur Om. Asemenea și Omul, împreună cu toate lumile sale, este o unitate deplină.

Unitatea lui Dumnezeu, însoțitorii mei, este singura lege a firii. Alt nume pentru aceasta este Iubire. Cine o cunoaște și îi este lăcaș, este lăcaș al Vieții. Dar a urma orice altă lege înseamnă a fi lăcaș al ne-ființei, sau al Morții.

Viața este o îmbinare. Moartea este o dezbinare. Viața este adunare laolaltă. Moartea este împrăștiere. De aceea Omul - cel dedublat - este agățat între cele două. Căci el ar îmbina, dar numai dezbinând. Și el ar vrea să lege laolaltă - dar numai împrăștiind. Când îmbină laolaltă și adună, este în ascultarea

Legii; iar răsplată îi este Viaţa. Când împrăştie şi dezbină păcătuieşte împotriva Legii şi Moartea îi este. răsplata amară.

Insă voi - cei ce v-aţi osândit voi înşivă - aţi vrea să-i judecaţi pe oamenii care asemenea vouă, s-au osândit şi ei pe sine. Cât de hâzi sunt atât judecătorii cât şi judecata!

Cu adevărat, mai puţin hâzi ar fi doi tâlhari care s-ar osândi unul pe altul la spânzurătoare.

Mai puţin de râs ar fi doi boi înjugaţi la jug, spunându-i fiecare celuilalt: „Te voi înjuga". Mai puţin hâde ar fi două cadavre într-un mormânt, care ar face schimb de osânde la moarte. Mai puţin jalnici doi orbi care şi-ar scoate ochii unul altuia.

Feriţi-vă de orice judecată, însoţitorii mei. Căci pentru a rosti o judecată asupra oricui, sau a orice, nu numai că trebuie să cunoaşteţi Legea şi să trăiţi potrivit ei, dar să ascultaţi de asemenea mărturia. Pe cine veţi asculta ca martori la îndemână, în fiecare caz?

Veţi chema vântul la judecată, căci vântul ajută şi îndeamnă la toate întâmplările de sub ceruri?

Sau veţi chema stelele? Căci ele sunt părtaşe la toate lucrurile care se petrec în lume? Sau veţi trimite citaţie celor morţi, de la Adam până în ziua de astăzi? Căci toţi morţii trăiesc în cel viu.

Pentru a avea o mărturie deplină asupra fiecărei pricini, Cosmosul trebuie să fie martor. Când veţi putea chema Cosmosul la judecătorie, nu veţi mai avea nevoie de judecătorie. Veţi coborî de pe scaunul de judecător şi îl veţi lăsa pe martor să fie judecătorul.

Când veţi cunoaşte totul, nu veţi mai judeca pe nimeni. Când veţi putea îmbina laolaltă lumile, nu veţi mai osândi nici măcar pe unul din cei care dezbină. Căci veţi şti că cel ce dezbină se osândeşte singur. Şi mai degrabă decât să-1 osândiţi pe cel ce singur s-a osândit, vă veţi strădui atunci să-i ridicaţi osânda.

Prea apăsat este acum Omul de poveri cu care el însuşi s-a împovărat. Din cale afară de aspră şi de întortocheată îi este calea. Fiecare judecare este încă o povară, atât pentru judecător cât şi pentru cel judecat. Dacă vreţi ca povara voastră să fie uşoară, feriţi-vă să judecaţi vreun om. Dacă vreţi ca ea să piară de

la sine, adânciţi-vă şi pierdeţi-vă pentru totdeauna în Cuvânt. Lăsaţi ca înţelegerea să vă călăuzească paşii, dacă vreţi ca drumul să vă fie drept şi neted.

Nu judecată vă aduc vouă, ci Sfânta înţelegere.

BENNOON: Dar Ziua Judecăţii de Apoi?

MIRDAD: Fiecare zi, Bennoon, este Zi de Judecată. Răbojul fiecărei fiinţe este cumpănit în fiecare clipită. Nimic nu este ascuns. Nimic nu este lăsat necântărit.

Nu este nici un gând, nici o faptă, nici o dorinţă, care să nu fie însemnate în acela care gândeşte, în acela care făptuieşte şi în acela care doreşte. Nici un gând, nici o faptă, nici o dorinţă nu ajung în lume fără a rodi, ci totul rodeşte după felul şi natura sa. Tot ceea ce respectă Legea lui Dumnezeu este adunat întru Viaţă- Tot ceea ce este împotrivă este pregătit întru Moarte.

Zilele voastre nu se aseamănă una alteia, Bennoon. Unele sunt senine. Ele sunt rodul ceasurilor trăite aşa cum se cuvine.

Altele sunt învăluite de nori. Ele sunt darul ceasurilor jumătate-adormite în Moarte şi jumătate-trezite în Viaţă.

Iar altele vă năpădesc ca uraganul, cu fulger în ochi şi tunet în nări. Vă izbesc de sus; vă biciuiesc de jos; vă îmbrâncesc în dreapta şi-n stânga; vă zdrobesc de pământ şi vă fac să muşcaţi ţărâna şi să doriţi să nu vă fi născut vreodată. Asemenea zile sunt rodul ceasurilor petrecute într-o împotrivire voită faţă de Lege.

Aceasta se petrece cu lumea. Umbrele care se arată de pe acum de-a curmezişul cerului nu sunt nici cu o iotă mai puţin primejdioase decât cele care au vestit Potopul. Deschideţi-vă ochii şi vedeţi.

Cârid zăriţi norii mânaţi de Vântul de Sud către Nord, spuneţi că vă aduc ploaie. Cum de nu, sunteţi la fel de înţelepţi pentru a vă da seama de mişcarea norilor omeneşti? Oare nu puteţi vedea cât de strâns s-au încurcat oamenii în năvoadele lor?

Ziua descurcării este aproape. Şi ce grozavă zi!

Mrejele pentru om au fost împletite cu vinele inimii şi ale sufletului său, vai, vreme de atât de multe mii de ani! Pentru a-i sfâşia mrejele şi pentru a-1 face pe om liber, însăşi carnea lui trebuie sfâşiată, iar oasele lui trebuie fărâmate. Iar sfâşierea şi fărâmarea trebuie să le împlinească omul însuşi.

Atunci când capacele vor fi ridicate - şi cu siguranţă vor fi - şi atunci când oalele vor da la iveală ceea ce cuprind - aşa cum cu siguranţă o vor face - unde îşi va ascunde omul ruşinea sa şi încotro va scăpa?

In acea zi, cel viu îl va pizmui pe cel mort, iar cel mort îl va blestema pe cel viu. Omului îi vor înţepeni cuvintele în gâtlej, iar lumina îi va îngheţa pe pleoape. Din inimă îi vor ieşi scorpioni şi vipere, iar el va striga înspăimântat: „De unde vin aceste vipere şi aceşti scorpioni?", uitând că i-a crescut şi i-a adăpostit în chiar inima sa.

Deschideţi-vă ochii şi vedeţi. în chiar această Arcă, aşezată ca un far călăuzitor pentru o lume care s-a înămolit, se află mai multă mocirlă decât puteţi voi străbate. Dacă farul a devenit năvod, cât de cumplită trebuie să le fie soarta celor de pe mare!

Mirdad vrea să vă clădească o arcă nouă. Chiar în acest cuib o va întemeia şi o va adăposti. Din acestcuib trebuie să vă luaţi zborul în lume, pentru a-i aduce omului nu ramuri de măslin, ci Viaţă fără de sfârşit. Pentru aceasta voi trebuie să cunoaşteţi Legea Divină şi să o urmaţi.

ZAMORA: Cum să cunoaştem noi Legea Divină şi să o urmăm?

Capitolul 11 - Iubirea este Legea lui Dumnezeu!

Mirdad descoperă înstrăinarea dintre doi însoţitori, cere o harfă şi cântă "imnul Noii Arce".

MIRDAD: Iubirea este Legea lui Dumnezeu.

Trăiţi pentru a putea învăţa să iubiţi. Iubiţi pentru a putea învăţa să trăiţi. Nici o altă învăţătură nu i se cere Omului.

Şi ce înseamnă a iubi, decât ca acela care iubeşte să se contopească de-a pururi cu cel iubit, încât perechea să devină una?

Şi pe cine, sau ce alegem să iubim? înseamnă să alegi o anume frunză din Pomul Vieţii şi să-ţi reverşi asupra ei întreaga inimă? Dar ramura care poartă frunza? Dar trunchiul care poartă ramura? Dar coaja care apără trunchiul? Dar rădăcinile care hrănesc coaja, trunchiul, ramurile şi frunzele? Dar pământul care adăposteşte rădăcinile? Dar soarele, marea şi aerul, care fac pământul să rodească?

Dacă o măruntă frunză din copac este vrednică de iubirea voastră, cu cât mai vrednic este copacul în întregimea lui? Iubirea care alege numai o parte din tot, se osândeşte de la bun început la suferinţă.

Voi spuneţi: „Dar pe acelaşi copac sunt frunze - şi frunze. Unele sunt sănătoase, unele bolnave; unele sunt frumoase, unele urâte; unele sunt uriaşe, unele sunt pipernicite. Ce altceva am putea face decât să deosebim şi să alegem?"

Vă zic vouă, din uscarea frunzei bolnave vine prospeţimea celei sănătoase. Şi vă mai spun că urâţenia este pensula, culoarea şi paleta Frumuseţii; şi că cea pipernicită nu ar fi fost pipernicită dacă nu i-ar fi dat din statura ei celei uriaşe.

Voi sunteţi Pomul Vieţii. Feriţi-vă să vă dezbinaţi pe voi înşivă. Nu stârniţi o roadă împotriva altei roade, o ramură împotriva altei ramuri, o frunză împotriva altei frunze, nici nu le faceţi să se ridice împotriva rădăcinilor; nici nu-1 stârniţi pe copac împotriva pământului-mamă. Căci chiar aceasta faceţi voi atunci când iubiţi o parte mai mult decât tot restul, sau azvârlind restul.

Voi sunteţi Pomul Vieţii. Rădăcinile voastre sunt pretutindeni. Ramurile şi frunzele voastre se află pretutindeni. Roadele voastre se află în gurile tuturor. Oricum ar fi roadele acestui copac; oricum i-ar fi ramurile şi frunzele, oricum i-ar fi rădăcinile, ele sunt roadele voastre; sunt ramurile şi frunzele voastre; sunt rădăcinile voastre. Dacă vreţi ca pomul să rodească roade dulci şi înmiresmate, dacă vreţi ca el să fie mereu verde şi puternic, luaţi seama Ia seva cu care îi hrăniţi rădăcinile.

Iubirea este seVa Vieţii. în timp ce Ura este puroiul Morţii. Insă Iubirea, asemenea sângelui, trebuie să curgă prin vine fără oprelişti. Puneţi stavilă sângelui şi el se va preschimba în primejdie şi năpastă. Şi ce este Ura decât Iubire înăbuşită, sau Iubire stăvilită, devenită astfel venin ucigător atât pentru cel care o nutreşte, cât şi pentru cel nutrit; atât pentru cel care urăşte, cât şi pentru cel urât?

0 frunză galbenă din pomul vieţii este doar o frunză înţărcată de Iubire. Nu învinuiţi frunza galbenă. O ramură uscată este doar o ramură înfometată de Iubire. Nu învinuiţi ramura uscată.

O poamă putredă este doar o poamă hrănită cu Ură. Nu învinuiţi poama putredă. Ci mai curând învinuiţi inima voastră oarbă şi avară care vrea să împărtăşească seva vieţii numai câtorva şi să-i lipsească de ea pe cei mulţi, lipsindu-se astfel pe sine de ea.

Nu poate fi altă iubire decât iubirea de Sine. Nici un sine nu este real în afara Atot-cuprinzătorului Sine. De aceea este Dumnezeu în întregime Iubire, pentru că El se iubeşte pe Sine.

Atâta vreme cât sunteţi chinuiţi de iubire, nu v-aţi aflat încă adevăratul vostru Sine şi nici nu aţi aflat cheia de aur a Iubirii. Iubind un sine trecător, iubirea voastră este trecătoare.

Iubirea bărbatului pentru femeie nu este, cu adevărat, iubire. Este doar un foarte îndepărtat semn al ei. Iubirea părinţilor pentru copil este doar pragul templului sfânt al Iubirii. Atâta vreme cât fiecare bărbat iubeşte doar o singură femeie - şi viceversa; atâta vreme cât fiecare copil este doar copilul unor părinţi anume - şi viceversa, lăsaţi-i pe bărbaţii şi femeile mândri de carnea şi de oasele lor să se agate de carne şi de oase, dar nu rostiţi niciodată numele sfânt al Iubirii. Căci aceasta este hulă.

Nu aveţi prieteni, atâta vreme cât puteţi socoti un singur om drept duşman. Cum ar putea fi sălaş sigur pentru prietenie, inima care adăposteşte ură? Nu puteţi cunoaşte bucuria Iubirii câtă vreme în inimi aveţi ură. Dacă aţi nutri toate lucrurile cu seva Vieţii, în afară doar a unui anume vierme mărunt, acel anume vierme mărunt vă va amărî viaţa. Căci iubind ceva, sau pe cineva, vă iubiţi de fapt doar pe voi înşivă. De asemenea, urând ceva, sau pe cineva, vă urâţi de fapt pe voi înşivă. Iar ceea ce urâţi este nedespărţit legat de ceea ce iubiţi şi de voi înşivă, ca şi cele două feţe ale aceleiaşi monede. Dacă aţi vrea să fiţi cinstiţi cu voi înşivă, ar trebui să iubiţi, ceea ce urâţi şi ceea ce vă urăşte, înainte de a iubi ceea ce iubiţi şi ceea ce vă iubeşte.

Iubirea nu este o virtute. Iubirea este o trebuinţă; mai mare decât pâinea şi apa; mai mare decât lumina şi aerul. Nimeni să nu se fălească, iubind. Ci mai degrabă să răsufle Iubire la fel de spontan şi liber, aşa cum inspiră aerul şi îl expiră.

Căci Iubirea nu are nevoie de nimeni să o slăvească. Iubirea însăşi va slăvi acea inimă pe care o află vrednică de ea. Nu aşteptaţi vreo răsplată pentru Iubire. Iubirea este destulă răsplată pentru Iubire, după cum Ura este destulă osândă pentru Ură.

Nici nu ţineţi vreo socoteală Iubirii. Căci Iubirea nu dă socoteală nimănui decât sieşi. Iubirea nici nu dă cu împrumut, nici nu împrumută. Iubirea nici nu cumpără, nici nu vinde; ci atunci când dă, se dă cu totul; iar când ia, ia totul. Chiar luarea de către ea înseamnă dăruire. Chiar dăruirea ei, înseamnă a lua. De aceea ea este aceeaşi astăzi, mâine şi în veci.

La fel cum un fluviu puternic, vărsându-se în mare, este veşnic umplut de către mare, la fel şi voi trebuie să vă goliţi de voi înşivă în Iubire, pentru a putea fi mereu plini de Iubire. Fluviul care şi-ar opri pentru sine darul său către mare, ar deveni o apă stătătoare.

Nu există „mai mult" sau „mai puţin" în Iubire. în clipa când încercaţi să măsuraţi şi să cântăriţi Iubirea, ea vă va aluneca printre degete, lăsând în urma ei amintiri amare.

Nici nu există „acum" sau „atunci", nici „aici" şi „acolo" în Iubire. Toate timpurile sunt un singur Timp pentru Iubire. Toate locurile sunt locaşuri pentru Iubire. Iubirea nu cunoaşte hotare

sau opreliști. O iubire al cărei mers este oprit de vreo piedică, încă nu este vrednică de numele de Iubire.

V-am auzit spunând adeseori că Iubirea este oarbă, înțelegând prin aceasta că ea nu poate vedea greșeală în cel iubit. Acest fel de orbire este o culme a vederii. De-ați fi mereu atât de orbi încât să nu vedeți nici o greșeală în nimeni!

Nicidecum! Limpede și pătrunzător este ochiul Iubirii. De aceea nu vede nici o greșeală. Atunci când Iubirea vă va fi limpezit vederea, atunci nu veți socoti nimic ca fiind nevrednic de iubirea voastră. Doar un ochi despuiat de iubire, doar un ochi vinovat se îndeletnicește mereu să găsească greșeală. Orice greșeli află, sunt doar propriile sale greșeli.

Iubirea cuprinde. Ura dezbină. Această grămadă uriașă și greoaie de stânci pe care le numiți Piscul Altarului, s-ar risipi pe dată în toate părțile dacă nu ar fi ținută laolaltă de mâna Iubirii. Chiar trupurile voastre, atât de pieritoare pe cât par, s-ar putea împotrivi nimicirii dacă ați iubi fiecare celulă a lor cu aceeași înflăcărare.

Iubirea este pace, vibrând de cânturile Vieții. Ura este luptă însetată de suflarea necurată a Morții. Ce ați vrea: Iubire și să fiți în veșnică pace? Sau ură și să fiți în luptă veșnică?

Pământul întreg ființează în voi. Cerurile și ostile sale ființează în voi. Deci, iubiți Pământul și toate vlăstarele lui, dacă vreți să vă iubiți pe voi înșivă. Și iubiți cerurile și pe toți locuitorii lor, dacă vreți să vă iubiți pe voi înșivă.

De ce îl dușmănești pe Naronda, Abimar?

NARONDA: Toți au fost năuciți de o atât de neașteptată schimbare în glasul învățătorului și în mersul gândurilor lui; iar Abimar și cu mine am fost uluiți de o întrebare atât de mușcătoare cu privire la înstrăinarea dintre noi, pe care o ascundeam cu grijă de toți și aveam temeiuri să credem că ea nu a fost aflată de nimeni. Toți ne priveau pe amândoi cu deplină mirare și zăboveau cu ochii la Abimar.

ABIMAR: (Privindu-mă cu dojana) Tu, Naronda, i-ai spus învățătorului ?

NARONDA: Când Abimar a rostit „învățătorul", inima mea a tresăltat de bucurie. Căci acesta era chiar acel cuvânt asupra căruia nu ne-am împăcat, cu mult înainte ca Mirdad să se

dezvăluie pe sine; eu susțineam că el este un învățător venit să lumineze oamenii; iar Abimar susținea că nu este decât un om obișnuit.

MIRDAD: Nu-i cere socoteală lui Naronda, Abimar; căci el este nevinovat de învinuirea ta.

ABIMAR: Atunci, cine este cel care ți-a spus? Sau poți să citești și în mințile oamenilor?

MIRDAD: Mirdad nu are nevoie nici de iscoade, nici de tălmaci. Dacă l-ai iubi pe Mirdad așa cum te iubește el, ai putea citi cu ușurință în mintea lui și de asemenea ai vedea în inima lui.

ABIMAR: Iartă-i unui om orb și surd, învățătorule. Deschide-mi ochiul și urechea, căci sunt nesățios să văd și să aud.

MIRDAD: Singura făcătoare de minuni este Iubirea. Dacă vrei să vezi, fă ca în lumina ochiului tău să se afle Iubirea. Dacă vrei să auzi, fă ca în timpanul urechii tale să fie Iubirea.

ABIMAR: Dar eu nu dușmănesc pe nimeni, nici chiar pe Naronda.

MIRDAD: A nu urî nu înseamnă a iubi, Abimar. Căci Iubirea este o putere vie; iar dacă nu ea îți îndeamită fiecare mișcare și fiecare pas, nu-ți poți afla drumul; și dacă nu ea este cea care îți umple fiecare dorință și fiecare gând, dorințele tale vor fi asemenea urzicilor pentru visele tale; gândurile tale vor fi asemenea unor vaiete pentru zilele tale.

Acum, inima mea este o harpă și mă simt îndemnat să cânt. Unde îți este harpa, bunule Zamora?

ZAMORA: Să merg să o aduc, învățătorule?

MIRDAD: Mergi, Zamora.

NARONDA: Zamora se ridică pe dată și plecă după harpă. Ceilalți se uitau unul la altul cu totul nedumeriți. Când Zamora se întoarse cu harpa, învățătorul o luă cu grijă din mâinile lui și plecându-se cu gingășie asupra ei, îi acordă fiecare strună cu migală și apoi începu să cânte:

MIRDAD:

Dumnezeu fi-e cârmaci, pornește, Arca mea!
Deși Iadul își trimite furiile stacojii
Asupra celor morți și-a celor vii,
Pământul preschimbând în plumb arzător,
Măturând cerul de orice semn călăuzitor,

Dumnezeu ți-e cârmaci, pornește, Arca mea!

Iubirea ți-e busolă, pornește, Arca mea!
Fie la miazănoapte sau la miazăzi,
Sipetul de comori cu toți vei împărți.
Celui ce-n beznă se mai zbate, îi vei lumina.
Furtunile pe creastă te vor ridica,
Iubirea ți-este călăuză, pornește, Arca mea!

Credința-ți va fi ancoră, plutește, Arca mea!
Tunete vor bubui, fulgerele vor izbi,
Munții se vor zgudui și se vor prăbuși,
Iar oamenii atât se vor nevrednici,
încât lumina sfântă vor uita.
Credința-ți va fi. ancoră, plutește, Arca mea!

NARONDA: învățătorul se opri și se aplecă asupra harpei așa cum se apleacă o mamă, pierdută de iubire, asupra pruncului de la pieptul ei. Și deși corzile ei nu mai vibrau, harpa continua să răsune:

„Dumnezeu ți-e cârmaci, pornește, Arca mea!" Și deși buzele învățătorului erau închise, glasul său mai răsună un timp în Cuibul de Vultur și se răspândi afară în valuri asupra piscurilor colțuroase dimprejur; asupra dealurilor și văilor de jos; asupra mării fără de odihnă din depărtare; asupra albastrului boltit de deasupra.

Erau în glasul acela ploaie de stele și curcubee. Erau cutremur și furtuni dimpreună cu șoapte de vânt și privighetori îmbătate de cântec. Erau mări unduind acoperite de cețuri ușoare încărcate de rouă. Și părea că întreaga creație îl ascultă fermecată și recunoscătoare.

Iar mai departe, părea că șirul Munților Albi, cu Piscul Altarului în mijloc, s-a desprins dintr-odată de Pământ, plutind în spațiu, măreț, puternic și sigur de calea lui.

Timp de trei zile după aceea învățătorul nu a mai rostit nici un cuvânt către nimeni.

Capitolul 12 - Despre tăcerea creatoare. Vorbirea este în cel mai bun caz o minciună sinceră.

NARONDA: După trecerea celor trei zile, cei Șapte, ca la o poruncă fără împotrivire s-au adunat laolaltă îndreptându-se spre „Cuibul de Vultur". învățătorul ne-a întâmpinat ca și cum ar fi fost sigur de venirea noastră.

MIRDAD: încă o dată vă spun bine ați venit, frații mei, la cuibul vostru. Dezvăluiți-i lui Mirdad gândurile și dorințele voastre.

MICAYON: Singurul nostru gând și cea mai intensă dorință este de a **fi** aproape de Mirdad pentru a putea simți și auzi adevărul lui. Poate că astfel vom deveni la fel de lipsiți de umbră ca și el. Tăcerea lui, însă, ne îngrijorează. L-am supărat noi în vreun fel?

MIRDAD: Nu pentru a vă depărta de mine am păstrat tăcere trei zile. Mai curând pentru a vă aduce mai aproape de mine. Cât despre a mă supăra, vă zic vouă, cine cunoaște nebiruita pace a Tăcerii, acela niciodată nu poate **fi** supărat, nici să supere.

MICAYON: A fi tăcut este mai bine decât a vorbi?

MIRDAD: Vorbirea este, în cel mai bun caz, o minciună de bună-credință. în timp ce tăcerea este, în cel mai rău caz, un adevăr gol.

ABIMAR: Trebuie să înțelegem că până și cuvintele lui Mirdad, deși de bună-credință, sunt doar minciuni?

MIRDAD: Vai, chiar și cuvintele lui Mirdad sunt doar minciuni pentru toți cei a căror înțelegere nu este asemenea cu cea a lui Mirdad. Atâta vreme cât toate gândurile voastre apar din aceiași sursă, toate dorințele se ivesc din același izvor - vorbele voastre, deși de bună-credință, vor **fi** minciuni.

Atunci când Eu-1 meu și Eu-1 vostru vor **fi** una, așa cum al meu și al lui Dumnezeu sunt una, ne vom lipsi de cuvinte și vom comunica deplin în Tăcerea vrednică de crezare. Din cauză că Eu-1 meu și al vostru nu sunt asemenea, sunt nevoit să port cu voi un

război de vorbe, spre a vă putea birui cu propriile voastre arme şi să vă îndrum către izvorul meu şi către obârşia mea.

Și numai atunci veţi fi în stare să pătrundeţi în lume, să o învingeţi şi să o supuneţi, la fel cum vă voi învinge şi vă voi supune eu. Şi doar atunci veţi fi pregătiţi să călăuziţi lumea către tăcerea Conştiinţei Supreme, către obârşia Cuvântului, către izvorul Sfintei înţelegeri. Atâta vreme cât nu veţi fi biruiţi în acest fel de către Mirdad, nu veţi putea fi biruitori adevăraţi, de neclintit şi de nebiruit. Şi nici lumea nu-și va putea spăla rușinea necontenitei ei înfrângeri, decât dacă va fi înfrântă de voi.

Prin urmare, încingeţi-vă la luptă. Pregătiţi-vă scuturile şi pieptarele şi ascuţiţi-vă săbiile şi lăncile. Lăsaţi Tăcerea să bată toba şi să poarte stindardul.

BENNOON: Ce fel de Tăcere este aceea care trebuie să fie deodată toboşar şi stegar?

MIRDAD: Tăcerea către care vă voi însoţi este acea nesfârșită întindere în care neființa trece în ființare și ființarea în nefiinţă. Este acel copleşitor abis în care fiecare sunet este născut şi stins, fiecare formă este modelată şi sfărâmată; unde fiecare eu este creat şi şters; unde nu este nimic în afară de EL.

Dacă nu veţi străbate acel abis şi acea întindere în tăcută contemplare, nu veţi şti cât de nereală vă este fiinţa, cât de reală vă este nefiinţa.' Nici nu veţi şti cât de strâns este legată realitatea voastră de întreaga Realitate.

Acea Tăcere aş dori să o străbateţi, pentru a vă putea lepăda vechea voastră coajă strâmtă şi a vă avânta descătuşaţi, neîngrădiţi.

într-acolo aş vrea să vă îndreptaţi grijile şi spaimele, patimile și dorințele, duşmăniile şi poftele, încât să le puteţi vedea pierind una câte una și astfel să vă uşuraţi urechile de plângerile lor necontenite şi să vă cruţaţi coastele de împunsăturile pintenilor lor ascuţiţi.

Acolo aş vrea să azvârliţi arcurile şi săgeţile acestei lumi, cu care nădăjduiţi să vânaţi mulţumire şi bucurie şi, de fapt, nu vânaţi altceva decât zbucium şi amărăciune.

Acolo aş vrea să vă târâţi afară din întunecata şi îngheţata cochilie a eu-lui, la lumina şi la văzduhul proaspăt al Sinelui.

Acea tăcere o slăvesc şi nu răgazul trebuincios limbilor voastre ostenite de vorbit. Roditoarea tăcere a Pământului o slăvesc şi nu tăcerea înfricoşată a ucigaşului şi a tâlharului.

Tăcerea răbdătoare a cloştii v-o laud şi nu cotcodăcitul nerăbdător al suratei ei care ouă. Una şade douăzeci şi una de zile şi aşteaptă cu tăcută încredere ca Mistica Mână să înfăptuiască minunea de sub pieptul și aripile ei călduțe. Cealaltă ţâşneşte afară din cuibar şi cotcodăcește înnebunită, anunţând naşterea de către ea a unui ou.

Feriţi-vă de virtutea care cotcodăcește, însoţitorii mei. La fel cum vă ascundeţi ruşinea, ascundeţi-vă şi virtuţile. Căci virtutea care cotcodăcește este mai rea decât o rușine tăcută; și virtutea care face larmă este mai rea decât o fărădelege mută.

înfrânaţi-vă de a vorbi mult. Dintr-o mie de cuvinte rostite, poate să fie doar unul şi numai unul care, de fapt, trebuie rostit. Celelalte doar întunecă mintea, amăgesc urechea și obosesc limba şi de asemenea orbesc inima.

Cât de greu este să spui acel cuvânt care cu adevărat trebuie spus! Dintr-o mie de cuvinte scrise poate fi unul şi numai unul care trebuie scris cu adevărat. Restul sunt hârtie şi cerneală risipite, şi clipe care capătă picioare de plumb în locul aripilor de lumină. Cât de greu, vai cât de greu este să scrii cuvântul care într-adevăr trebuie scris!

BENNOON: Dar rugăciunea, învăţătorule Mirdad? în rugăciune suntem îndemnaţi să spunem prea multe cuvinte şi să cerem cu mult prea multe lucruri. Totuşi arareori ni se dăruiește vreunul din lucrurile pentru care ne rugăm.

Capitolul 13 - Despre Rugăciune

MIRDAD: Vă rugați în zadar atunci când vă închinați oricăror alți dumnezei decât însuși Sinelui vostru. Căci în voi este puterea de a atrage, după cum în voi este puterea de a respinge.

• De asemenea, în voi se află lucrurile pe care ați dori să le atrageți, după cum în voi se află lucrurile pe care ați dori să le respingeți.

Căci a fi în stare să primești un lucru înseamnă a fi în stare de asemenea să-1 împărtășești. Acolo unde este foame, este și hrană. Unde este hrană, trebuie să fie și foame. A suferi chinul foamei înseamnă a fi în stare să te bucuri de binecuvântarea de a fi săturat.

Da, în cerință se află și împlinirea cerinței. Nu cheia este garanția lacătului? Nu este lacătul garanția cheii? Și nu sunt amândouă, atât cheia cât și lacătul, o garanție a ușii? Nu vă grăbiți să-1 tulburați pe fierar de câte ori pierdeți sau rătăciți vreo cheie. Fierarul și-a făcut lucrarea și a făcut-o cum se cuvine; nu trebuie să i se ceară să facă același lucru iar și iar. îndepliniți-vă voi lucrul vostru și lăsați-1 pe fierar în pace; căci el, odată ce v-a alcătuit, are alte treburi de îndeplinit. îndepărtați rugina și slinul de pe amintirea voastră și veți găsi cu siguranță cheia.

Atunci când Dumnezeu cel Inefabil v-a rostit pe voi, pe El însuși s-a rostit în voi. Astfel, voi sunteți de asemenea inefabili. Nu doar cu o fărâmă din Șinele Lui v-a înzestrat Dumnezeu - căci El este de ne-fărâmițat - ci pe toți v-a înzestrat cu întreaga Lui dumnezeire, de ne-drămuit, de nespus. Ce moștenire mai măreață puteți râvni? Și cine, sau ce vă poate împiedica să intrați în stăpânirea ei, în afară de propria voastră șovăire și orbire?

Cu toate acestea, în loc să fie recunoscători pentru moștenirea lor și în loc să caute calea de a intra în stăpânirea ei, unii oameni - orbi nerecunoscători! - vor să facă din Dumnezeu un fel de depozit la care pururea să-și poarte durerile de burtă și de dinți, pagubele dintr-o vânzare, certurile, răzbunările și nopțile fără somn. *

în timp ce alții ar vrea ca Dumnezeu să le fie vistierie numai lor, în care nădăjduiesc să aibă oricând la îndemână cele la care râvnesc ei cu nesaț din fleacurile lucitoare ale acestei lumi. Mai sunt alții care ar vrea să facă din Dumnezeu un fel de răboj al lor. El ar trebui nu numai să țină socoteala celor ce datorează ei și celor ce li se datorează de alții, dar și să adune datoriile, arătând o părtinire mărinimoasă și grasă față de ei.

Da, multe și felurite sunt corvezile pe care omul i le pune în seamă lui Dumnezeu. Cu toate acestea, puțini oameni par să-și dea seama că, într-adevăr, Dumnezeu nu are nevoie de nici un om ca să-i dea ghes, sau să-i amintească de îndatoririle Sale.

îi amintiți lui Dumnezeu de ceasul la care să apară soarele sau să apună luna?

îi amintiți Lui de bobul de porumb care țâșnește la viață în câmp?

îi amintiți de păianjenul acela care își țese măiestrul său adăpost?

îi amintiți de puii aceia din cuibul de vrăbii?

îi amintiți de nenumăratele lucruri de care este plin acest nemărginit univers?

De ce vă înghesuiți în grija Lui măruntul vostru eu, dimpreună cu neînsemnatele voastre cerințe?

Sunteți mai puțin dăruiți cu ocrotirea Lui decât vrăbiile, porumbul sau păianjenul? Voi de ce nu vă primiți, asemenea lor, darurile voastre și să plecați în treaba voastră, fără zarvă, fără plecăciuni, fără mâini întinse și fără a scruta cu neliniște ziua de mâine?

Și unde se află Dumnezeu, încât să-i strigați în ureche dorințele și deșertăciunile voastre, rugile și plângerile voastre? Nu se află oare El în voi și în tot ce este împrejurul vostru? Nu este urechea Lui cu mult mai aproape de gura voastră decât vă este limba de cerul gurii?

Lui Dumnezeu îi ajunge dumnezeirea Lui, a cărei sământă ați primit-o. Dacă Dumnezeu, după ce v-a dat sământa dumnezeirii Lui, s-ar îngriji El de ea și nu voi, care v-ar fi meritul? Și care ar fi lucrarea vieții voastre? Iar dacă nu aveți de îndeplinit vreo lucrare, ci Dumnezeu trebuie să o îndeplinească

pentru voi, care v-ar fi atunci îndreptățirea vieții? Ce folos ar aduce toată ruga voastră?

Nu-i transferați lui Dumnezeu nenumăratele voastre griji și nădejdi. Nu vă rugați de Dumnezeu să deschidă pentru voi ușile pentru care El v-a înzestrat cu chei. Ci cercetați-vă nemărginirea inimilor. Căci în nemărginirea inimilor voastre se găsește cheia fiecărei uși. Și în nemărginirea inimii se află toate acele lucruri de care sunteți însetați și înfometați.

O puternică oștire se află la cheremul vostru, gata de a vă îndeplini cea mai măruntă poruncă. Atunci când este formulată cum trebuie, cu înțelepciune, fără teamă și cu credință, poate fi făcută să sară peste veșnicii și să înlăture toate piedicile către ținta ei. Atunci când nu este clară și este făcută cu sfială și fără credință, fie că face cale-ntoarsă, fie că fuge dinaintea celei mai mărunte piedici, alegându-se cu înfrângerea fără de nădejde.

Acele oștiri, O călugări, nu sunt altele decât măruntele globule roșii care se mișcă acum în tăcere prin vinele voastre. Fiecare din ele este o minune de forță, fiecare este un răboj deplin și drept al întregii voastre vieți și al întregii Vieți, în cele mai lăuntrice amănunte ale ei.

în inimă se adună aceste oștiri; și din inimă se răspândesc. De aceea este inima atât de

• slăvită și de cinstită. Din ea se revarsă lacrimile și bucuria și supărarea voastră. în ea năvălesc spaimele voastre de Viață și de Moarte. Poftele și dorințele voastre sunt zestrea acestei oștiri. Mintea este cea care o strunește. îndrumătorul și căpetenia ei este Voința voastră.

Atunci când sunteți în stare să vă înzestrați sângele cu o Dorință-călăuzitoare, care face să tacă și umbrește toate celelalte dorințe; când încredințați disciplina unui Gând-călăuzitor; și când însărcinați o Voință-călăuzitoare cu îndrumare și poruncă, atunci puteți fi siguri de împlinirea acelei dorințe.

Cum ajunge un sfânt la sfințenie decât spălându-și sângele de orice dorințe și pofte nepotrivite cu starea de sfințenie, iar apoi îndrumându-1 cu o voință neșovăitoare să nu urmărească alt țel decât sfințenia?

Vă zic vouă, fiecare dorință sfântă, fiecare gând sfânt și fiecare voință sfântă, de la Adam și până în ziua de astăzi, îl vor

ajuta pe omul hotărât să atingă sfințenia. Căci, din totdeauna, oriunde, apele vor căuta marea, după cum razele de lumină vor căuta soarele.

Cum altfel își îndeplinește planul ucigașul, decât stârnindu-și sângele până când ajunge la setea bezmetică de a ucide, iar apoi poruncindu-i gândului cu o voință neclintită, să izbească lovitura de moarte?

Vă zic vouă, fiecare ucigaș, de la Cain până în zilele noastre, se va repezi fără a fi chemat, să întărească și să susțină brațul celui atât de însetat de ucidere. Căci așa a fost din totdeauna: corbii se însoțesc cu corbii și hienele cu hienele.

A te ruga, așadar, înseamnă să-ți pătrunzi sângele și întreaga ființă de o Dorință-călăuzitoare, de un Gând-călăuzitor, de o Voință-călăuzitoare. înseamnă să faci desăvârșită armonie între șinele tău și cele pentru care te rogi.

Văzduhul planetei acesteia, oglindit în toate amănuntele în inimile voastre, este plin de talazurile amintirilor rătăcitoare ale tuturor lucrurilor la care a fost martor de la nașterea ei. Nu s-a petrecut nici un cuvânt sau faptă; nici o dorință sau suspin; nici un gând fugar sau vreun vis plăsmuit; nici o răsuflare a unui om sau animal; nici o umbră, nici o închipuire, care să nu-și fi lăsat urma în misticele ei făgașe până în ziua de astăzi și să nu le lase mai departe, până la sfârșitul Timpului. Aduceți-vă inima la unison cu oricare dintre ele, iar ele se vor repezi să joace după cum li se cântă.

Pentru a vă ruga, nu de buze sau de limbă aveți nevoie. Ci, mai degrabă, vă trebuie o inimă tăcută, trează, o Dorință-conducătoare, un Gând-conducător și mai presus de orice, o Voință - Conducătoare, care nu se îndoiește și nu șovăie. Căci cuvintele nu sunt de nici un folos dacă inima nu se află acolo de față și trează, în fiecare silabă. Iar când inima este de față și trează, limba mai bine s-ar duce să doarmă, sau să se pitească înapoia buzelor pecetluite.

Nici de temple în care să vă rugați nu aveți nici o nevoie. Cel care nu poate afla templul în inima sa, nu-și va afla inima niciodată în nici un templu. însă acestea vi le spun vouă și altora asemenea vouă, dar nu oricărui om. Căci sunt mulți oameni lăsați deoparte. Ei simt nevoia de a se ruga, dar nu cunosc calea. Ei nu

se pot închina decât prin cuvinte, iar cuvinte nu pot găsi, decât dacă voi le puneţi în gura lor - şi sunt pierduţi şi speriaţi dacă sunt făcuţi să rătăcească în nemărginirea inimilor lor, însă sunt liniştiţi şi mângâiaţi înăuntrul zidurilor templelor şi între gloata de făpturi asemenea lor.

Lăsaţi-i să-şi înalţe templele. Lăsaţi-i să-şi rostească rugile.

Dar pe voi şi pe fiecare om îl îndemn să se roage pentru înţelegere. A râvni la orice altceva în afară de ea, înseamnă a nu fi niciodată îndestulat.

Amintiţi-vă, cheia Vieţii este Cuvântul Creator. Cheia Cuvântului Creator este Iubirea. Cheia Iubirii este înţelegerea.

îndestulaţi-vă inima cu acestea şi cruţaţi-vă limba de cazna multor cuvinte şi mintea scutiţi-o de povara multor închinări şi inima izbăviţi-o de robia faţă de toţi zeii care ar dori să vă înrobească cu vreun dar; care cu o mână vă mângâie doar pentru a vă izbi cu cealaltă; care sunt mulţumiţi şi plini de bunăvoinţă când îi slăviţi, dar sunt răzbunători şi duşmănoşi când îi abandonaţi; care nu vă aud decât dacă strigaţi şi nu vă dau decât dacă cerşiţi; şi dându-vă, prea adesea le pare rău de dar; lacrimile voastre sunt tămâia lor; slăvirea lor este înjosirea voastră.

O, izbăviţi-vă inimile de toţi aceşti zei, pentru a-1 putea afla în ele pe unicul Dumnezeu care, îndestulându-vă cu Sine însuşi, veţi fi pe veci îndestulaţi.

BENNOON: Ba vorbeşti despre om ca şi cum ar fi atotputernic; ba îl micşorezi ca pe un nimic. Ne laşi în negură.

Capitolul 14 - Sfatul dintre doi arhangheli şi sfatul dintre doi arhidemoni, la naşterea Omului de la începutul vremurilor.

MIRDAD: La naşterea Omului de la începutul vremurilor, doi Arhangheli ţineau următorul sfat la capătul de sus al osiei Lumii:

Primul Arhanghel rosti: Un prunc minunat i s-a născut Pământului, iar Pământul este acum vâlvătaie de lumină.

Al doilea Arhanghel rosti: Un rege slăvit i s-a născut Cerului: iar Cerul freamătă de bucurie.

Primul: El este rodul unirii dintre Cer şi Pământ.

Al doilea: El este veşnica uniune - tatăl, mama şi copilul

Primul: în el este preamărit Pământul.

Al doilea: în el este îndreptăţit cerul.

Primul: Ziua a adormit în ochii lui.

Al doilea: Noaptea s-a deşteptat în inima lui.

Primul: Sufletul lui este cuib de voioşie.

Al doilea: Gâtul lui este scară a cântului.

Primul: Braţele sale cuprind munţii.

Al doilea: Degetele sale culeg stelele.

Primul: Mări vuiesc în vinele lui.

AI doilea: Sori aleargă în oasele lui.

Primul: în jurul picioarelor lui are lanţurile lui Mâine.

Al doilea: în inima sa se află cheia lanţurilor.

Primul: Totuşi acest prunc e crescut din ţărână.

Al doilea: Dar e înfăşat în eoni.

Primul: Asemenea lui Dumnezeu, stăpâneşte toate tainele numerelor. Asemenea lui Dumnezeu, cunoaşte taina cuvintelor.

Al doilea: Cunoaşte numerele toate în afara Celui Sfânt, care este primul şi ultimul. Ştie toate cuvintele în afara Cuvântului Creator, care este primul şi ultimul.

Primul: Dar va afla Numărul şi Cuvântul.

Al doilea: Nu înainte de a străbate cu propriul său picior întinderile fără de urme ale Spaţiului; nu înainte de a-şi întoarce privirea de la hrubele mohorâte ale Timpului.

Primul: O, minunat, prea minunat este acest prunc al Pământului.

Al doilea: 0, slăvit, prea slăvit este acest rege al Cerurilor.

Primul: Cel Nenumit îl numeşte Om.

Al doilea: Iar el îl numeşte pe Cel Nenumit, Dumnezeu.

Primul: Om este cuvântul lui Dumnezeu.

Al doilea: Dumnezeu este cuvântul Omului.

Primul: Slavă Lui, al cărui cuvânt este Om.

Al doilea: Slavă lui, al cărui cuvânt este Dumnezeu.

Primul: Acum şi pururea.

Al doilea: Aici şi pretutindeni. ,

Astfel vorbeau cei doi Arhangheli de la capătul de sus a osiei Lumii, la naşterea Omului de la începutul vremurilor.

în acelaşi timp doi arhidemoni de la capătul de jos a osiei Lumii ţineau sfatul următor.

Primul arhidemon rosti: Un dârz luptător s-a alăturat rândurilor noastre. Cu ajutorul lui vom birui.

Al doilea arhidemon rosti: Mai bine zis, un fricos care se tânguie şi se văicăreşte. Iar trădarea îi este aşezată pe frunte. Totuşi, cumplit este el în mişelia şi trădarea sa.

Primul: Neînfricat şi neiertător îi este ochiul.

Al doilea: înlăcrimată şi blândă îi este inima. Şi totuşi este înspăimântător, cu toată blândeţea şi lacrimile sale.

Primul: Pătrunzătoare şi stăruitoare îi este minţea.

Al doilea: Trândavă şi surdă îi este urechea. Şi totuşi este primejdios, cu toată trândăvia şi surzenia lui.

Primul: Iute şi sigură îi este mâna.

Al doilea: Şovăielnic şi leneş îi este piciorul. Totuşi cumplită îi este lenea şi de temut, şovăiala.

Primul: Hrana noastră va fi oţel pentru îndrăzneala lui. Vinul nostru va fi foc pentru sângele lui.

Al doilea: Cu coşurile noastre de merinde va azvârli în noi. Butoaiele noastre de vin, ni le va sparge în cap.

Primul: Pofta lui de hrana noastră şi setea lui de vinul nostru îi vor fi car de luptă.

Al doilea: Cu foame nesăţioasă şi sete nepotolită va deveni de neîngenuncheat şi va stârni răscoală în tabăra noastră.

Primul: Dar Moartea îi va fi vizitiu.

Al doilea: Cu Moartea drept vizitiu al său, va deveni nemuritor.

Primul: îl va duce Moartea la altceva decât la Moarte?

Al doilea: Vai, atât de scârbită va fi Moartea de veşnicele lui vaiete încât îl va duce până la urmă în tabăra Vieţii.

Primul: Va fi Moartea trădătoare a Morţii?

Al doilea: Nu, Viaţa va fi credincioasă Vieţii.

Primul: îi vom îmbia cerul gurii cu roade rare şi desfătătoare.

Al doilea: Totuşi el va tânji după rodul care nu creşte la capătul acesta al osiei.

Primul: îi vom ademeni văzul şi mirosul cu flori strălucitoare şi înmiresmate.

Al doilea: Totuşi ochiul său va iscodi după alte flori şi mirosul său după altă mireasmă.

Primul: îi vom îmbia urechile cu desfătătoare'şi tulburi cântări.

Al doilea: Totuşi urechea îi va fi aţintită către alt cor.

Primul: Frica îl va înrobi nouă.

Al doilea: Nădejdea îl va apăra de frică.

Primul: Suferinţa îl va supune nouă.

Al doilea: Credinţa îl va izbăvi de suferinţă.

Primul: îi vom bântui somnul cu vise încâlcite, iar veghea i-o vom presăra cu tainice umbre.

Al doilea: închipuirea lui va desface încâlceala şi va alunga umbrele.

Primul: De altfel, îl putem socoti unul de-al nostru.

Al doilea: Socoteşte-1 de-al nostru dacă vrei; dar socoteşte-1 de asemenea împotriva noastră.

Primul: Poate fi totodată cu noi şi împotriva noastră?

AI doilea: El este un luptător singuratic pe câmpul de bătălie. Singurul lui duşman este umbra lui. După cum se schimbă umbra, se schimbă şi lupta. El este cu noi atunci când umbra îi este înainte şi este împotriva noastră atunci când umbra îi este în urmă.

Primul: Atunci, n-ar trebui să-1 ţinem în veci cu spatele către Soare?

Al doilea: Dar cine va ţine Soarele în veci la spatele lui?

Primul: Este o ciudăţenie acest luptător.

Al doilea: Este o cimilitură umbra aceasta.
Primul: Cinstire cavalerului singuratic.
Al doilea: Cinstire singuraticei umbre.
Primul: Cinste lui când este cu noi.
Al doilea: Cinste lui când este împotriva noastră.
Primul: Acum şi pururea.
Al doilea: Aici şi pretutindeni.

Astfel vorbeau doi arhidemoni la capătul de jos a osiei Lumii la naşterea de la începutul vremurilor a Omului.

Capitolul 15 - Shamadam se sileşte să-1 izgonească > Mirdad din Arcă. învăţătorul vorbeşte despre a înjosi şi a fi înjosit şi despre a cuprinde lumea în Sfânta înţelegere.

NARONDA: Abia sfârşise învăţătorul, când statura grea a Stareţului apăru la intrarea în Cuibul de Vultur şi păru să izgonească aerul şi lumina. Pe loc îmi fulgeră prin minte că cel de la intrare nu era altul decât unul din cei doi arhidemoni despre care tocmai ne vorbise învăţătorul.

Ochii Stareţului zvârleau flăcări, iar barba i se zburlise, în timp ce se îndrepta către învăţător şi îl apuca de braţ, cu hotărârea limpede de a-1 târî afară.

SHAMADAM: Chiar acum am auzit vărsăturile cumplite ale josnicei tale minţi. Gura îţi este şuvoi de venin. înfăţişarea ta este o piază rea. Ca Stareţ al acestei Arce îţi poruncesc să ieşi afară chiar în clipa aceasta.

NARONDA: Deşi gingaş ca înfăţişare, învăţătorul îi susţinu greutatea cu desăvârşită uşurinţă, ca şi cum el ar fi fost uriaş iar Shamadam doar un copil. Seninătatea lui era uluitoare atunci când se uită către Shamadam şi spuse:

MIRDAD: Are puterea de a alunga doar Acela care are şi puterea de a aduce. Tu eşti cel care m-a adus, Shamadam?

SHAMADAM: Nenorocirea ta mi-a mişcat inima şi ţi-am îngăduit să rămâi.

MIRDAD: Iubirea mea este cea care a fost mişcată de nefericirea ta, Shamadam. Şi iată, sunt aici şi cu mine se află iubirea mea. Dar, vai, tu nu eşti nici aici, nici acolo. Doar umbra ta se mută de ici-colo. Şi am venit să adun laolaltă toate umbrele şi să le ard în soare.

SHAMADAM: Am fost Stareţul acestei Arce cu mult înainte ca răsuflarea ta să înceapă a-i întina văzduhul. Cum poate rosti veninoasa ta limbă că nu sunt aici?

MIRDAD: înainte ca aceşti munţi să fie, eu am fost şi voi fi cu mult după ce ei se vor fi fărâmat în pulbere. Eu sunt Arca, altarul şi flacăra. Dacă nu eşti adăpostit la mine, vei rămâne în

prada furtunii. Şi dacă nu te lepezi de sine înaintea mea, nu vei afla apărare în faţa veşnic ascuţitelor tăişuri ale Morţii. Şi dacă nu te va arde blândul meu foc, vreasc vei fi pentru nemilosul foc al iadului.

SHAMADAM: Aţi auzit cu toţii? Nu aţi auzit? Veniţi, însoţitori, să-1 aruncăm pe acest şarlatan care huleşte, în prăpastia de jos!

NARONDA: Iarăşi se repezi Shamadam la învăţător şi îl apucă de braţ, ţintind să-1 împingă afară. învăţătorul însă nici nu tresări, nici nu se clinti; nici unul dintre însoţitori nu făcu o cât de mică mişcare.

După o aşteptare grea, Shamadam îşi lăsă capul să cadă în piept şi se târî afară din Cuibul de Vultur, bombănind ca pentru sine: „Sunt Stareţul acestei Arce. Trebuie să-mi apăr autoritatea dată mie de Dumnezeu."' *

învăţătorul cugetă îndelung şi rămase în tăcere. Dar Zamora nu-şi găsea astâmpăr:

ZAMORA: Shamadam ne-a înjosit învăţătorul. învăţătorule, ce doreşti, aceea vom face cu el. Porunceşte şi vom lovi.

MIRDAD: Rugaţi-vă pentru Shamadam, însoţitorii mei. Este tot ce aş vrea să faceţi cu el. Rugaţi-vă ca ochii lui să poată fi luminaţi şi umbra de deasupra lui să se ridice. La fel de uşor este să atragi binele ca şi să atragi răul. La fel de uşor este să fii în rezonanţă cu Iubirea cât şi să fii în rezonanţă cu Ura. Din Spaţiul nemărginit; din lărgimea inimilor voastre, împrăştiaţi binecuvântări asupra lumii. Căci tot ceea ce este binecuvântare pentru lume este binecuvântare şi pentru voi.

Rugaţi-vă pentru binele tuturor făpturilor. Căci orice bine al oricărei făpturi este şi binele vostru. De asemenea, răul oricărei făpturi este şi răul vostru. Nu sunteţi voi toţi asemenea unor trepte care urcă nesfârşita scară a Existenţei? Cei care urcă spre tărâmul Sfintei Libertăţi, poate că este nevoie să urce pe umerii celorlalţi. Iar ei la rândul lor, trebuie să-şi facă umerii treaptă pentru alţii care să urce pe ei.

Ce este Shamadam decât o treaptă a scării existenţei voastre? Nu aţi vrea ca scara voastră să fie trainică şi bună? Aveţi grijă deci de fiecare treaptă şi păstraţi-o în bună stare şi trăinicie.

Ce este Shamadam, decât o piatră la temelia vieţii voastre? Şi ce sunteţi voi, decât pietre din zidirea lui şi din zidirea vieţii oricărei făpturi? îngrijiţi-vă ca Shamadam să fie o piatră fără cusur, dacă vreţi ca zidirea vieţii voastre să fie în întregime fără cusur. Fiţi voi fără greş, ppntru 'ca aceia în ale căror vieţi s-ar putea să fiţi clădiţi, să-şi poată avea zidirea fără cusur.

Vă închipuiţi că sunteţi înzestraţi numai cu doi ochi? Vă zic vouă, fiecare ochi văzător, fie pe Pământ, fie deasupra sau dedesubtul lui, este o prelungire a ochiului vostru. Pe cât de limpede este vederea semenului vostru, pe atât de limpede este şi vederea voastră. Pe cât de înceţoşată este vederea semenului vostru, pe atât de înceţoşată este şi vederea voastră.

Cu fiecare om orb sunteţi lipsiţi de o pereche de ochi, care altfel ar fi întărit ochii voştri. Aveţi grijă de vederea semenilor voştri, pentru ca voi să puteţi vedea mai limpede.

Aveţi grijă de a voastră proprie, pentru ca semenii voştri să nu se poticnească în întunericul vostru şi poate că astfel să vă astupe chiar intrarea.

Zamora crede că Shamadam m-a înjosit. Cum ar putea neştiinţa lui Shamadam să înjosească înţelegerea mea?

Un pârâu murdar poate murdări cu uşurinţă un alt pârâu. Dar cum ar putea un pârâu murdar să murdărească marea? Marea va purta uşurel mâlul şi îl va aşterne în albia ei şi îi va da pârâului apă limpede, în schimb.

Poţi murdări sau curăţa, un stânjen de pământ - poate un ar. Cine poate mânji sau curăţa Pământul? Pământul primeşte toate necurăţeniile omului şi animalului şi lor le dă, în schimb, fructe dulci şi flori parfumate şi grâne şi ierburi din belşug.

Sabia, cu siguranţă, poate răni carnea. Dar ar putea ea oare răni aerul, oricât de ascuţit i-ar fi tăişul şi de puternic braţul dinapoia ei?

Doar trufia ticălosului şi mărginitului eu, născută din neştiinţa oarbă şi hulpavă, poate înjosi şi poate fi înjosită şi doreşte să răzbune înjosirea cu înjosire şi să spele murdăria cu murdărie. Lumea stăpânită de trufie şi beată de sine-însăşi va îngrămădi asupra capetelor voastre ocări, va asmuţi asupra voastră câinii însetaţi de sânge ai legilor ei strâmbe, ai putredelor ei crezuri şi josnicelor ei onoruri. Va susţine că sunteţi duşmani ai

ordinii şi trimişi ai haosului şi ai osândei. Vă va presăra căile cu laţuri şi vă va aşterne culcuşurile cu urzici. Vă va împlânta blesteme în urechi şi feţele vi le va împroşca cu ocară.

Inimile voastre să nu şovăie. Ci să fie ca marea de adânci şi de atotcuprinzătoare, iar celui care vă va zvârli un blestem, să-i daţi o binecuvântare.

Fiţi ca Pământul de darnici şi de senini şi preschimbaţi necurăţeniile din inimile oamenilor în frumuseţe şi sănătate curată.

Ca aerul să fiţi de liberi şi de mlădioşi. Sabia care ar ţinti să vă rănească, până la urmă îşi va pierde luciul şi va rugini. Braţul care ar dori să vă facă rău, până la urmă va fi sleit şi oprit.

Necunoscându-vă, lumea nu vă poate cuprinde. De aceea ea vă va primi cu mârâit, însă voi, cunoscând lumea, o puteţi cuprinde. De aceea trebuie să-i răspundeţi la mânie cu blândeţe şi să înecaţi ocara ei în înţelegere plină de iubire.

Astfel l-am învăţat pe Noe. Astfel vă învăţ pe voi.

NARONDA: Cu acestea Cei Şapte se împrăştiară în tăcere. Căci noi începusem să ştim că de fiecare dată când învăţătorul încheia cu aceste cuvinte: „Astfel l-am învăţat pe Noe", era semn că nu dorea să mai vorbească.

Capitolul 16 - Despre creditori şi datornici. Ce este Banul? Rustidion scutit de datoria sa către Arcă.

NARONDA: într-o zi, pe când cei Şapte şi învăţătorul se întorceau de la Cuibul de Vultur spre Arcă, îl văzură la poartă pe Shamadam, fluturând o bucată de hârtie asupra unui om prăbuşit la picioarele lui şi îl auziră spunând cu voce mânioasă: „Netrebnicia ta mă face să-mi pierd răbdarea. Nu mai pot fi îngăduitor. Plăteşti acum, sau putrezeşti în închisoare."

L-am recunoscut pe om ca fiind Rustidion, unul din numeroşii arendaşi ai Arcei, care era îndatorat către Arcă cu o sumă oarecare de bani. Era la fel de încovoiat sub ocări ca şi sub ani; şi se ruga de Stareţ să-i amâne plata datoriei, spunând că şi-a pierdut de curând singurul fiu şi singura lui vacă în răstimp de o săptămână, iar ca urmare a tristeţei bătrâna lui soţie a fost lovită de paralizie. Dar în faţa unei astfel de situaţii inima lui Shamadam nu se îmblânzea.

învăţătorul se îndreptă către Rustidion şi luându-l cu blândeţe de braţ, spuse:

MIRDAD: Ridică-te, Rustidion. Şi tu eşti chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, iar chipul lui Dumnezeu nu trebuie făcut să se plece înaintea nici unei umbre. întorcându-se apoi către Shamadam:

Arată-mi chitanţa datoriei.

NARONDA: Shamadam, atât de mânios doar cu o clipă înainte, spre mirarea tuturor se făcu mai supus decât un miel şi cu umilinţă îi dădu învăţătorului în mână hârtia, iar învăţătorul o luă şi o cercetă îndelung, alături de Shamadam care privea tâmp şi nu spunea o vorbă, ca sub o vrajă.

MIRDAD: Nu cămătar era cel care a întemeiat această Arcă! V-a lăsat el oare băni, pe care să-i împrumutaţi cu camătă? V-a lăsat avere cu care să negustoriţi, sau pământuri pe care să le daţi în arendă şi de pe care să adunaţi osânza? V-a lăsat oare sudoarea şi sângele fraţilor voştri şi v-a lăsat şi închisori pentru cei a căror sudoare aţi stors-o până la capăt, al căror sânge l-aţi supt până la ultima picătură?

O Arcă şi un altar şi o flacără v-a lăsat - nimic mai mult. 0 arcă, trupul lui cel viu. Un altar care este inima lui neînfricată. O flacără, care este credinţa lui arzătoare. Iar pe acestea v-a poruncit să le păstraţi neatinse şi nepătate în mijlocul unei lumi care joacă după cum îi cântă Moartea şi se zbate în mocirla fărădelegii, din cauza lipsei de credinţă.

Iar pentru ca grija pentru trup să nu vă tulbure sufletul, vi s-a îngăduit să trăiţi din mărinimia celor credincioşi. Şi niciodată, de când a fost întemeiată Arca, ea nu a dus lipsa mărinimiei.

Dar, iată! Mărinimia aceasta aţi prefăcut-o acum într-o năpastă atât pentru voi înşivă cât şi pentru cel mărinimos. Căci cu propriile lor daruri laţi înrobit pe cei ce dăruiesc. I-aţi sugrumat chiar cu firul pe care îl torc pentru voi. I-aţi lăsat goi chiar de hainele pe care vi le ţes ei vouă. I-aţi înfometat chiar de pâinea pe care o coc pentru voi. Le-aţi clădit închisori chiar cu piatra pe care o cioplesc şi o clădesc pentru voi. Le-aţi potrivit juguri şi sicrie chiar din lemnul pe care vi-1 pregătesc pentru a vă încălzi. Le împrumutaţi cu camătă chiar sudoarea şi sângele lor.

Căci ce altceva ar fi banii, decât sudoarea şi sângele omului, bătute de către cel dibaci în monedă, în chip de bani şi bănuţi cu care să-1 încătuşeze pe om? Şi ce altceva sunt bogăţiile decât sudoarea şi sângele omului, adunate de cei care năduşesc şi sângerează cel mai puţin, pentru a asupri cu ele pe cei care năduşesc şi sângerează cel mai mult?

Vai şi iarăşi vai, celor care îşi risipesc minţile şi inimile şi îşi ucid nopţile şi zilele adunând averi! Căci ei nu ştiu ce adună. Sudoarea ucigaşilor, târfelor şi hoţilor; şi sudoarea ofticosului, leprosului şi a paraliticului; sudoarea orbului, şchiopului şi ologului; cea a plugarului şi a boului lui, a păstorului şi a oii lui şi a culegătorului şi a secerătorului - toate acestea şi mult mai multe adună cel ce adună bogăţii.

Sângele orfanului şi al haimanalei; al despotului şi al mucenicului; al celui rău şi al celui drept; al hoţului şi al păgubaşului; sângele lipitorilor, înşelătorilor şi al celor care sunt supţi şi înşelaţi - toate acestea şi mult mai multe adună cel care adună bogăţii.

Dar, vai şi iarăşi vai, celor care au ca avuţie şi marfă cu care fac negoţ, sudoarea şi sângele omului! Căci sudoarea şi

sângele vor stoarce până la urmă adevăratul lor preţ. Şi grozav va fi preţul şi cumplită stoarcerea!

A împrumuta şi a împrumuta cu camătă, este o lipsă de recunoştinţă prea neobrăzată pentru a fi uşor iertată. Căci ce aveţi de împrumutat? însăşi viaţa voastră nu este un dar? Dacă Dumnezeu v-ar cere camătă pentru cel mai mărunt din darurile Lui către voi, cu ce aţi plăti?

Nu este lumea aceasta o vistierie comună în care fiecare om pune laolaltă, tot ceea ce are, pentru susţinerea tuturor? Vă dau oare cu împrumut ciocârlia cântecul ei şi primăvara apele ei înspumate?

Vă împrumută stejarul umbra lui şi mărul roadele sale dulci ca mierea? Vă dau cu dobândă, oaia lâna ei şi vaca, laptele ei?

Vă împrumută norii ploaia lor şi Soarele, căldura şi lumina sa?

Ce ar fi viaţa voastră fără aceste lucruri şi fără o mulţime de alte lucruri? Şi cine din voi ar putea spune care dintre oameni şi lucruri a adus mai mult şi care a adus mai puţin în visteria lumii?

Ai putea socoti, Shamadam, care este? obolul lui Rustidion la visteria Arcei? Cu toate acestea, tu i-ai împrumuta lui îndărăt chiar obolul lui - poate chiar o parte neînsemnată din el -şi pe deasupra l-ai împovăra cu dobândă. Şi chiar îl vei trimite la închisoare şi îl vei lăsa să putrezească acolo?

Ce dobândă săi ceri lui Rustidion ? Nu vezi cât de folositor i-a fost împrumutul tău? Ce plată mai bună vrei, decât un fiu mort, o vacă moartă şi o soţie paralizată? Ce câştig mai mare poţi stoarce decât aceste zdrenţe atât de vechi de pe o spinare atât de încovoiată?

Vai, descoperă-ţi ochii, Shamadam. Trezeşte-te înainte de a iţi se cere şi ţie să-ţi plăteşti datoriile cu camătă; iar dacă nu vei fi în stare să o faci, să fii târât în închisoare şi lăsat să putrezeşti acolo.

Acelaşi lucru îl spun fiecăruia dintre voi, însoţitori. Descoperiţi-vă ochii şi deşteptaţi-vă.

Daţi, atunci când puteţi şi tot ceea ce puteţi. Dar nu daţi niciodată cu împrumut, ca nu cumva tot ce aveţi, chiar şi viaţa voastră, să devină un împrumut; iar împrumutul să trebuiască

înapoiat dintr-odată; iar voi să fiţi găsiţi rău-platnici şi aruncaţi în închisoare.

NARONDA: învăţătorul se uită din nou la hârtia din mâinile sale şi înadins o rupse în bucăţele, iar bucăţelele le împrăştie în vânt întorcându-se apoi către Himbal, care era păstrătorul vistieriei, îi spuse:

MIRDAD: E)ă-i lui Rustidion cu ce să-şi cumpere două vaci şi îngrijeşte-te de el şi de soţia lui până la sfârşitul zilelor lor. Iar tu, Rustidion, mergi în pace. Eşti iertat de datoria ta. Ai grijă să nu devii niciodată creditor. Căci datoria celui care dă cu împrumut cu camătă este mai mare şi mai grea decât a celui care împrumută.

Capitolul 17 - Shamadam se foloseşte de mită în lupta lui împotriva lui Mirdad.

NARONDA: Timp de multe zile situaţia cu Rustidion a fost cazul cel mai discutat în Arcă. Micayon, Micaster şi Zamora îl lăudau pe învăţător cu înflăcărare, Zamora spunând că lui îi este silă până şi de vederea şi de atingerea banilor. Bennoon şi Abimar jumătate încuviinţau şi jumătate erau împotrivă. Iar Himbal era pe faţă împotrivă spunând că lumea nu s-a descurcat niciodată fără bani şi că bogăţia era dreapta răsplată a lui Dumnezeu pentru economie şi hărnicie; după cum sărăcia era pedeapsa limpede a lui Dumnezeu pentru lene şi risipă; prin urmare, până la sfârşitul veacurilor între oameni vor fi creditori şi datornici.

între timp Shamadam se îndeletnicea să-şi dreagă autoritatea sa de Stareţ. Odată m-a chemat la el şi în singurătatea chiliei lui mi-a vorbit precum urmează:

„Tu eşti cronicarul acestei Arce; şi eşti fiu de om sărman. Tatăl tău nu are pământ, dar are şapte copii şi o soţie pentru care trebuie să trudească şi abia le face rost de cele mai de trebuinţă lucruri. Nu înscrie nici un cuvânt din întâmplarea asta nenorocită, pentru ca aceia care vor veni după noi să nu facă din Shamadam prilej de bătaie de joc. Leapădă-te de ticălosul de Mirdad, şi îl voi face pe tatăl tău răzeş, îi voi îmbelşuga hambarele şi îi voi umple sipetele."

La acestea am răspuns că Dumnezeu va avea grijă de tatăl meu şi de familia lui mai bine decât ar putea să o facă vreodată Shamadam. Cât despre Mirdad, i-am dezvăluit că el este învăţătorul meu şi că mai curând m-aş lepăda de viaţă decât să-**1** părăsesc. Iar însemnările Arcei le voi ţine cu bună-credinţă şi cât mai bine, atât cât stă în puterea cunoaşterii şj priceperii mele.

Am aflat mai târziu că Shamadam a făcut asemenea propuneri fiecăruia dintre însoţitori; dar câte au izbutit - nu o pot spune. Era însă uşor de văzut că Himbal nu mai venea în Cuibul de Vultur la fel de constant ca înainte.

Capitolul 18 - Mirdad ghicește moartea tatălui lui Himbal și împrejurările ei. El vorbește despre Moarte. Timpul este cel mai mare scamator. Roata Timpului, osia și obada ei.

NARONDA: Multă apă se scursese de pe munți și fusese sorbită de mare, iar însoțitorii, în afară de Himbal, din nou se aflau adunați în jurul învățătorului, în Cuibul de Vultur.

învățătorul vorbea despre Omni-Voință. Dar se opri dintr-odată și spuse:

MIRDAD: Himbal este în suferință și ar veni la noi pentru ajutor, dar este prea rușinat pentru ca pașii lui să-1 poarte încoace. Mergi și ajută-1, Abimar.

NARONDA: Abimar ieși și se întoarse curând cu Himbal care era zguduit de suspine și avea o înfățișare cât se poate de chinuită.

MIRDAD: Apropie-te de mine, Himbal. Ah, Himbal, Himbal! Pentru că ți-a murit tatăl, ai lăsat ca mâhnirea să-ți roadă inima și să-ți preschimbe • tot sângele ei în lacrimi. Ce vei face atunci când toată familia ta va muri? Ce veți face atunci când toți tații și mamele și toate surorile și frații din lumea aceasta se vor duce dincolo și în afara atingerii mâinilor și ochilor voștri?

HIMBAL: Vai, învățătorule! Tatăl meu a murit de moarte năprasnică. Chiar aseară, un taur pe care îl cumpărase de curând i-a străpuns pântecele și i-a zdrobit țeasta. Un trimis mi-a spus aceasta chiar acum. Vai mie! Ah, vai mie!

MIRDAD: Și, după cum pare, a murit tocmai când norocul acestei lumi era gata să-i zâmbească.

HIMBAL: Așa este, învățătorule. Chiar așa este.

MIRDAD: Iar moartea lui te chinuie cu atât mai tare, cu cât taurul a fost cumpărat din banii trimiși de tine.

HIMBAL: Așa este, învățătorule. Chiar așa este. Tu pari să le știi pe toate.

MIRDAD: Care bani erau prețul iubirii tale pentru Mirdad.

NARONDA: Himbal nu mai putea vorbi; căci era zguduit de plâns.

MIRDAD: Tatăl tău nu este mort, Himbal. Nu sunt moarte încă nici forma și nici umbra lui. Dar, de fapt, simțurile tale sunt moarte pentru forma și umbra tatălui tău, care sunt acum total schimbate. Căci sunt forme atât de gingașe, cu umbră atât de fină încât ochiul grosolan al omului nu le poate desluși.

Umbra unui cedru în pădure nu este aceeași cu umbra aceluiași cedru devenit catarg deasupra unei corăbii, sau stâlp într-un templu, sad schelă pentru spânzurătoare. Nici umbra acelui cedru în soare nu arată la fel cu cea de la lumina lunii sau a stelelor, sau din lumina purpurie a asfințitului.

Dar cedrul acela, oricum ar fi fost schimbat, trăiește în chip de cedru, cu toate ca cedrii din pădure nu-1 mai recunosc drept frate al lor.

Poate oare un vierme de mătase de pe o frunză, să recunoască drept frate un vierme înfășurat într-o gogoașă de mătase? Dar acela poate recunoaște drept frate fluturele de mătase de pe ramură?

Poate un bob de grâu din pământ să recunoască rudenia lui cu un fir de grâu de deasupra pământului?

Pot aburii din aer, sau apele din mări, să recunoască drept frați sau surori țurțurii de gheață de pe stânca râpei din munte?

Poate recunoaște Pământul o stea soră în steaua căzătoare care se năpustește asupra lui din adâncurile Spațiului?

Se poate vedea stejarul pe sine în ghindă?

Pentru că tatăl tău se află acum într-o lumină cu care ochiul tău nu este obișnuit și într-o formă pe care tu nu o poți desluși, spui că tatăl tău nu mai este. Dar șinele Omului, oriunde ar fi purtat și în orice fel ar fi schimbat, este menit să arunce umbră un timp, până când este dizolvat cu totul în lumina Sinelui Divin al Omului.

O bucată de lemn, fie astăzi o ramură verde pe un copac, iar mâine cuier pe un perete, continuă să fie lemn și să se schimbe ca formă și ca umbră până când este ars de focul dinlăuntru lui. Asemenea și Omul, va fi mai departe om, fie viu, fie mort, până când Dumnezeu dinlăuntru său îl va arde; adică, până când va

înţelege unitatea lui cu Cel Unic. Dar aceasta nu se poate înfăptui în acea clipită pe care omul vrea să o numească răstimp de viaţă.

Tot Timpul este răstimp de viaţă, însoţitorii mei.

Timpul nu are opriri şi porniri. Nici nu are hanuri în care călătorii să poată opri pentru odihnă şi înviorare.

Timpul este o continuitate care se întoarce asupra sa. Sfârşitul lui se aşterne peste început. Nimic nu este terminat şi încetat în Timp; şi nimic nu este început şi sfârşit.

Timpul este o roată iscată de simţuri şi prin simţuri este ea făcută să se rotească în abisurile Spaţiului.

Voi vă daţi seama de uimitoarea schimbare a anotimpurilor şi de aceea credeţi că totul este în prada schimbării. Dar recunoaşteţi de asemenea că puterea care înfăşoară şi desfăşoară anotimpurile este în veci una şi aceeaşi.

Voi vă daţi seama de creşterea lucrurilor şi de decăderea lor şi susţineţi înspăimântaţi că decăderea este sfârşitul oricărui lucru care creşte. Insă pierdeţi din vedere faptul că puterea însăşi, cea care înfăptuieşte creşterea şi decăderea, nici nu creşte şi nici nu decade.

Simţiţi iuţeala vântului faţă de cea a adierii şi spuneţi că vântul este de departe cel mai iute. Şi aceasta deşi sunteţi lămuriţi că cel ce mişcă vântul şi cel ce mişcă adierea este unul şi acelaşi şi nici nu se pripeşte vreodată cu vântul, nici nu se stinge cu adierea.

Cât sunteţi de încrezători! Cât de uşor vă trag pe sfoară simţurile, la fiecare scamatorie! Unde vă este mintea? Căci numai prin ea vă puteţi da seama că toate schimbările care vă înspăimântă sunt doar iuţeală de mână.

Cum ar putea fi vântul mai iute decât adierea? Nu adierea dă naştere vântului? Nu poartă vântul adierea cu sine?

Voi, cei care păşiţi pe Pământ, cum de măsuraţi distanţele pe care le străbateţi, doar cu paşii şi cu leghele? Fie că vă plimbaţi sau că alergaţi, nu sunteţi oare purtaţi cu viteza Pământului în spaţiile în care este purtat Pământul însuşi? Şi oare înaintarea voastră nu este aceeaşi cu înaintarea Pământului? Şi Pământul nu este, la rândul lui, tras de alte corpuri cereşti după ele şi viteza lui nu este potrivită cu viteza lor?

Da, cel încet este obârşia celui iute. Cel iute este purtătorul celui încet. Iar cel iute şi cel încet sunt de nedespărţit în fiecare punct al Timpului şi Spaţiului.

Cum de socotiţi creşterea - creştere şi decăderea - decădere, iar pe una ca fiind opusă celeilalte? S-a iscat vreodată ceva, altfel decât din ceva care decade? A decăzut vreodată decât ceea ce creşte?

Oare voi nu vă dezvoltaţi în timp ce decădeţi mereu? Nu decădeţi crescând mereu? Nu moartea este solul existenţei, iar existenţa grânarul morţii?

întrucât creşterea este vlăstarul decăderii şi decăderea vlăstarul creşterii; întrucât Viaţa este obârşia Morţii şi Moartea obârşia Vieţii, atunci ele sunt, de fapt, în fiecare punct al Timpului şi Spaţiului, doar una. Şi de fapt, bucuria voastră de a exista şi a creşte este la fel de nesăbuită ca şi amărăciunea de a muri şi a decade. De ce spuneţi că numai Toamna este anotimpul strugurilor? Eu spun că strugurele este matur de asemenea şi Iarna, când nu este decât o sevă adormită care vibrează neobservat şi îşi visează visele în vin; şi Primăvara de asemenea, când se iveşte în chip de ciorchini de mărgele micuţe de smarald; şi Vara de asemenea, când ciorchinii cresc şi mărgelele se umflă, iar feţele lor încep să se coloreze cu aurul Soarelui.

Dacă fiecare anotimp le poartă în sine pe celelalte trei, atunci cu adevărat toate anotimpurile sunt unul singur în fiecare punct al Timpului şi Spaţiului.

Da, Timpul este cel mai mare scamator, iar omul este cel tras pe sfoară. Foarte asemănător cu veveriţa din roată, Omul care a pus în mişcare roata Timpului este atât de prins şi de vrăjit de mişcare încât nu mai poate crede că el însuşi este cel care o mişcă, şi nici nu poate găsi timp pentru a opri rotirea Timpului.

Şi el este asemenea câinelui care îşi zgârie gura rozând un os şi îşi linge de zor buzele, crezând că sângele se prelinge din os; şi Omul îşi linge propriul său sânge prelins pe roata Timpului şi îşi mestecă propria sa carne sfâşiată de spiţele Timpului, crezând că sunt sângele şi carnea Timpului.

Roata Timpului se roteşte în abisurile Spaţiului. Pe obada ei se află toate lucrurile care se simt prin simţuri, neputincioase să simtă un lucru altfel decât în Timp şi Spaţiu. încât pentru ele

lucrurile mereu apar şi dispar. Ceea ce dispare pentru unul într-un anume punct al Timpului şi Spaţiului, îi apare altuia într-un alt punct. Ceea ce pentru unul poate fi sus, este jos pentru altul. Ceea ce poate fi zi pentru unul, este noapte pentru altul, în funcţie de „Când" şi „Unde" ale celui care priveşte.

Drumul Vieţii şi al Morţii pe obada roţii Timpului, este acelaşi, 0 călugări. Căci mişcarea în cerc nu poate ajunge niciodată la vreun sfârşit şi nici nu secătuieşte vreodată. Şi orice mişcare în lume este o mişcare în cerc.

Şi atunci, Omul nu se va izbăvi pe sine niciodată de cercul vicios al Timpului? Omul o va face, căci el este moştenitorul sfintei Libertăţi a lui Dumnezeu. Roata Timpului se învârteşte, dar osia ei este în veci nemişcată.

Dumnezeu este osia roţii Timpului. Deşi toate lucrurile se rotesc împrejurul Lui în Timp şi Spaţiu, totuşi El este pururea neclintit, nesfârşit, nemărginit. Deşi toate lucrurile sunt iscate din Cuvântul Lui, totuşi Cuvântul Lui este la fel de nemărginit şi veşnic asemenea Lui.

în osie totul este pace. Pe obadă totul este mişcare. în ce loc aţi alege să vă aflaţi?

Vă zic vouă, treceţi de pe obada Timpului, pe osie - şi scutiţi-vă de ameţeala mişcării. Lăsaţi Timpul să se rotească în jurul vostru; dar voi nu vă rotiţi împreună cu Timpul.

Capitolul 19 - Logica şi Credinţa. Negarea de sine este afirmare de Sine. Cum să oprim roata Timpului. A plânge şi a râde.

BENNOON: Iartă-mă, învăţătorule; dar logica ta mă buimăceşte cu lipsa ei de logică.

MIRDAD: Nu-i de mirare, Bennoon, că ţi s-a spus "Judecătorul"! Tu stărui asupra logicii unui caz înainte de a-l înţelege. Ai fost judecător atâta timp şi încă nu ai descoperit că singurul folos al Logicii este acela de a-l elibera pe Om de logică şi de a-l îndruma către Credinţa care duce la înţelegere?

Logica este vârsta necoaptă, care îşi ţese plasele ei de funigei, ţintind să prindă cu ele dihania uriaşă a Cunoaşterii. Când Logica se coace, ea se sugrumă pe sine în. propriile plase şi atunci este transmutată în Credinţă, care este cea mai adâncă cunoaştere. Logica este o cârjă pentru schilod; dar este o povară pentru cel iute de picior şi o povară şi mai mare pentru cel înaripat. Logica este Credinţă aflată în mintea copilăriei. Credinţa este Logică ajunsă la maturitate. Atunci când logica ta, Bennoon, se va coace, aşa cum în curând o va face, nu vei mai vorbi de Logică.

BENNOON: Pentru a ne desprinde de pe obada roţii Timpului şi a ne orienta către osia ei, poate că trebuie vrând-nevrând să ne negăm pe noi înşine. Poate omul să-şi nege propria sa existenţă?

MIRDAD: într-adevăr, pentru aceasta trebuie să vă negaţi acel eu care este o jucărie în mâinile Timpului şi să vă afirmaţi astfel adevăratul Eu, Şinele, care este de neatins de scamatoriile Timpului.

BENNOON: Negarea unui sine, a unui eu, poate fi afirmarea altuia?

MIRDAD: Da, a-ţi nega şinele, înseamnă a afirma Şinele. Atunci când unul moare spre a se schimba, celălalt se naşte întru ne-schimbare. Mulţi oameni trăiesc pentru a muri. Fericiţi sunt cei care mor pentru a trăi.

BENNOON: Totuși, scumpă îi este omului identitatea sa de om. Cum va putea el să se cufunde în Dumnezeu și să fie mai departe conștient de identitatea lui?

MIRDAD: Pentru pârâu este oare o pierdere să se piardă în Mare și să fie conștient de sine însuși ca Mare? Pentru om, a-și pierde identitatea' în Dumnezeu înseamnă doar a-și pierde umbra și a-și afla esența neumbrită a ființei sale.

MICASTER: Cum poate Omul, o creatură a Timpului, să fie liber de ghearele timpului?

MIRDAD: După cum Moartea vă va izbăvi de Moarte, iar Viața vă va mântui de Viață, la fel Timpul vă va descătușa de Timp.

Omul va fi atât de sătul de schimbare încât totul în el va tânji și va tânji cu sete arzătoare la ceea ce este mai presus de schimbare. Și cu siguranță va afla aceasta în Sine însuși. Fericiți sunt cei care tânjesc, căci ei se și află în pragul Libertății- Pe aceia îi caut și lor le propovăduiesc.

Oare eu pe voi nu v-am ales pentru că am auzit năzuințele voastre? Dar vai celor care se leagănă în hora Timpului și care își caută în ea libertatea și pacea. Ei nu apucă să se bucure de naștere, că sunt făcuți să jelească de moarte. Nu apucă să se îndestuleze, că sunt flămânzi. Nu apucă să prindă porumbelul păcii, căci în mâinile lor el se preschimbă în vultur al războiului.

Cu cât cred că știu mai mult, cu atât știu de fapt mai puțin. Cu cât mai departe înaintează, cu atât mai mult dau înapoi. Cu cât se înalță mai sus, cu atât mai jos cad.

Pentru aceștia cuvintele mele vor fi asemenea unor bâiguieli nedeslușite și supărătoare; asemenea rugăciunilor într-o casă de nebuni și a unor făclii aprinse înaintea unui orb. Numai atunci când și aceștia vor începe să tânjească după Libertate, își vor deschide urechile la cuvintele mele.

HIMBAL: (Plângând) Nu numai urechile mi le-ai deschis, învățătorule, ci și inima. Iartă lui Himbal cel surd și orb de ieri.

MIRDAD: Oprește-ți lacrimile, Himbal. Lacrima nu va deveni ochiul care să caute zările de dincolo de tărâmul Timpului și Spațiului.

Cei care râd gâdilați de degetele viclene ale Timpului, varsă lacrimi atunci când pielea le este sfâșiată de ghearele lui.

Cei care joacă și cântă la strălucirea Tinereții, se poticnesc și gem la beteșugurile Bătrâneții.

Cei care se veselesc la ospețele Timpului, își acoperă capetele cu cenușă la înmormântările lui. însă voi trebuie să fiți mereu senini. în caleidoscopul schimbării, căutați numai ceea ce dăinuie.

Nimic nu este vrednic de o lacrimă în Timp. Nimic nu este vrednic de un zâmbet în Timp. O față râzătoare și o față plângătoare sunt la fel de nepotrivite și de schimonosite. Vreți să ocoliți sarea lacrimilor? Atunci, ocoliți schimonoselile râsului.

O lacrimă, atunci când se usucă, devine chicot. Chicotul, când este stors, devine lacrimă. Nu fiți nici seci la bucurie, nici umezi la necaz. Ci fiți la fel de senini la amândouă.

Capitolului 20 - Unde ne ducem după ce murim? Despre Căinţă.

MICASTER: învăţătorule, unde ne ducem după ce murim?

MIRDAD: Unde te afli acum, Micaster?

MICASTER: în Cuibul de Vultur.

MIRDAD: Crezi că acest Cuib de Vultur este destul de larg spre a te cuprinde pe tine? Crezi că acest Pământ este singurul cămin al Omului?

Trupurile voastre, deşi mărginite în Timp şi Spaţiu, sunt alcătuite din toate câte sunt în Timp şi Spaţiu. Astfel, mulţi dintre voi trăgându-se din Soare, trăiesc în Soare. Iar mulţi dintre voi fiind alcătuiţi din Pământ, trăiesc pe Pământ.

Şi la fel - pe celelalte sfere şi în spaţiile fără urme dintre ele. Doar neghiobului îi place să-şi închipuie că singurul sălaş al Omului este Pământul şi că miliardele de corpuri cereşti care plutesc în Spaţiu se află doar ca podoabă pentru sălaşul Omului şi ca desfătare pentru ochii săi.

Steaua Dimineţii, Calea Lactee, Pleiadele sunt şi ele cămine ale Omului la fel cum este acest Pământ. De fiecare dată când trimit o rază ochiului lui, ele îl ridică până la ele. De câte ori trece pe sub ele, Omul le cheamă către sine.

Toate lucrurile sunt cuprinse în Om, iar el, la rândul lui, este cuprins în ele. Universul este doar un singur trup. Intraţi în comuniune cu cea mai măruntă părticică din el şi veţi fi în comuniune cu totul.

Şi precum muriţi fără încetare în timp ce trăiţi, la fel trăiţi neîncetat când sunteţi morţi; dacă nu în acest trup, atunci într-un trup cu o altă formă. Dar continuaţi să fiinţaţi într-un trup, câtă vreme nu sunteţi topiţi în Dumnezeu; adică, până când nu depăşiţi orice schimbare.

MICASTER: Ne întoarcem pe acest Pământ cât timp trecem dintr-o schimbare în alta?

MIRDAD: Legea Timpului este repetarea. Ceea ce s-a petrecut cândva în Timp este menit să se petreacă iar şi iar;

intervalele, în cazul Omului, pot fi lungi sau scurte, potrivit cu tăria dorinţei şi voinţei fiecărui om, de a se transforma.

Atunci când treceţi de la timpul cunoscut drept viaţă la cel cunoscut drept moarte şi duceţi cu voi setea neostoită pentru Pământ şi nepotolit nesaţ de patimile lui, atunci magnetul Pământului vă va atrage din nou la pieptul său.

Iar Pământul vă va alăpta şi Timpul vă va înţărca viaţă după viaţă şi moarte după moarte, până când vă veţi înţărca singuri, odată pentru totdeauna, prin propria voastră voinţă şi consimţământ'.

ABIMAR: Are Pământul nostru putere şi asupra ta, învăţătorule? Căci pari ca şi cum ai fi unul dintre noi?

MIRDAD: Vin şi plec atunci când vreau; vin pentru a-i elibera pe robii Pământului de robia de Pământ.

MICAYON: Aş dori să fiu înţărcat pe veci de Pământ. Cum pot să o fac, învăţătorule?

MIRDAD: Iubind Pământul şi pe toţi copiii săi. Atunci când Iubirea este singura rămăşiţă a tuturor socotelilor voastre cu Pământul, atunci Pământul vă va ierta de datoria către el.

MICAYON: Dar Iubirea este ataşament, iar ataşamentul este robie.

MIRDAD: 0 nu, Iubirea este singura eliberare de ataşament. Atunci când iubiţi totul, nu sunteţi ataşaţi de nimic.

ZAMORA: Poate cineva scăpa prin Iubire de repetarea păcatelor sale împotriva Iubirii şi să oprească astfel roata Timpului?

MIRDAD: Aceasta o poţi dobândi prin Căinţă. Un blestem care ţi-a scăpat de pe limbă îşi va căuta alt sălaş atunci când întorcându-se, îţi va găsi limba învăluită în binecuvântări iubitoare. în acest fel Iubirea va împiedica repetarea acelui blestem.

O privire desfrânată va căuta un alt ochi desfrânat atunci când întorcându-se, va găsi ochiul-gazdă plin de priviri iubitoare.

0 dorinţă haină iscată într-o inimă haină, îşi va căuta alt cuib atunci când întorcându-se, va găsi inima-gazdă plină de dorinţe iubitoare. în acest fel Iubirea va stăvili renaşterea acelei dorinţe haine.

Aceasta este Căinţa.

Timpul nu, vă poate înapoia decât Iubire, atunci când Iubirea devine singura voastră rămășiță din datorii. Atunci când un singur lucru este repetat în fiecare loc și timp el devine neschimbare, umplând întreg Spațiul și Timpul și desființându-le astfel pe amândouă.

HIMBAL: Totuși mai este un lucru care încă îmi tulbură inima și îmi întunecă înțelegerea, învățătorule: de ce a trebuit să moară tatăl meu de această moarte și nu de alta?

Capitolul 21 - Sfânta Omni-Voință. De ce se petrec lucrurile așa cum se petrec și când se petrec.

MIRDAD: Cât este de ciudat că voi, vlăstare ale Timpului și Spațiului, încă nu v-ați dat seama că Timpul este memoria universală înscrisă pe tăblițele Spațiului.

Dacă voi, îngrădiți fiind de simțuri, vă puteți totuși aminti unele lucruri petrecute între nașterea și moartea voastră, cu cât mai mult poate face aceasta Timpul care a fost înaintea nașterii voastre și care dăinuie nemărginit dincolo de moartea voastră?

Vă zic vouă, Timpul își amintește cu desăvârșire totul - nu numai cele despre care voi aveți o vie amintire, dar și cele de care sunteți cu totul neștiutori.

Căci nu există uitare în Timp; nu, nici a celei mai ușoare mișcări, sau suflări, sau toane. Iar tot ceea ce este păstrat în amintirea Timpului este adânc întipărit în lucrurile din Spațiu.

Chiar acest Pământ pe care pășiți, chiar aerul pe care îl respirați, casele în care locuiți, vă pot dezvălui de îndată cele mai mici amănunte ale mărturiilor din viețile voastre, trecute, prezente și cele ce vor fi, doar să aveți puterea de a citi și pătrunderea de a le prinde înțelesul.

în viață, precum și în moarte, pe Pământ cât și dincolo de Pământ, nu sunteți niciodată singuri, ci sunteți mereu în tovărășia lucrurilor și a ființelor care au partea lor în viața și în moartea voastră, după cum o aveți voi, în viața și în moartea lor.

Așa cum vă împărtășiți voi din ele, la fel și ele se împărtășesc din voi; și așa cum le căutați voi, la fel vă caută și ele.

în fiecare lucru omul țintește ceva; și fiecare lucru țintește ceva în Om. Schimburile se petrec fără încetare. Dar neputincioasa amintire a Omului este un jalnic răboj. Nu însă și amintirea fără greș a Timpului, care ține cea mai amănunțită socoteală a legăturilor Omului cu semenii săi și cu toate celelalte făpturi din Univers și îl silește să-și achite datoriile în fiecare clipită, viață după viață și moarte după moarte.

Trăsnetul nu va lovi niciodată o casă decât dacă acea casă îl atrage către sine. Casa este la fel de răspunzătoare de nimicirea ei ca şi trăsnetul.

Un taur nu va împunge niciodată un om decât dacă omul stârneşte taurul să-1 împungă. Şi de fapt, omul este mai răspunzător de sângele său decât este taurul.

Cel ucis ascute pumnalul ucigaşului şi amândoi pornesc lovitura de moarte. Cel prădat îndrumă mişcările tâlharului şi împreună săvârşesc furtul.

Vai, Omul îşi cheamă propriile năpaste şi apoi cârteşte împotriva oaspeţilor supărători, uitând când şi cum şi unde le-a scris şi i-a poftit el însuşi. însă Timpul nu uită. Şi Timpul trimite în clipa cuvenită fiecare chemare la adresa cuvenită; Timpul îl îndrumă pe fiecare oaspete la locuinţa gazdei.

Vă zic vouă, nu cârtiţi împotriva nici unui oaspete, ca nu cumva el să-şi răzbune neînsemnata trufie rămânând prea mult, sau înmulţindu-şi ospeţiile pe care altfel le-ar fi socotit îndestulătoare.

Fiţi buni şi primitori cu toţi oaspeţii, oricare le-ar fi înfăţişarea şi purtarea; căci, de fapt, ei sunt doar creditorii voştri. Mai ales celor nesuferiţi, daţi-le mai mult decât li se cuvine, pentru ca să poată pleca mulţumiţi şi recunoscători, iar dacă va trebui să vă calce din nou, atunci să vină ca prieteni şi nu în chip de creditori.

Purtaţi-vă cu fiecare oaspete ca şi cum ar fi oaspetele de cinste, încât să-i puteţi câştiga încrederea şi să aflaţi pricina ascunsă a chemării sale. Primiţi orice necaz ca şi cum ar fi un noroc. Căci un necaz, odată înţeles, pe dată se preface în noroc. în timp ce un noroc greşit înţeles, devine iute o năpastă.

Voi înşivă sunteţi cei care vă alegeţi naşterea şi moartea, clipa lor şi locul lor, precum şi felul de viaţă, în pofida toanelor amintirii voastre, care este asemenea unui năvod făcut din neadevăruri, cu găuri largi şi cu spărturi.

Aşa-zisul înţelept susţine că oamenii nu au un rol la naşterea şi la moartea lor. Leneşul care priveşte la Timp şi Spaţiu prin gaura strâmtă a ochiului, va nesocoti cele mai multe din lucrările Timpului şi Spaţiului, considerându-le doar întâmplare. Feriţi-vă de trufia şi de înşelăciunea lui, însoţitorii mei.

Nu există întâmplare în Timp şi Spaţiu. Toate lucrurile sunt rânduite de Omni-Voinţa care nici nu greşeşte în nimic, nici nu trece cu vederea vreun lucru.

Asemenea picăturilor de ploaie care se adună laolaltă în pâraie; iar pâraiele curg pentru a se aduna în râuleţe şi râuri; iar râurile se dăruiesc fluviilor ca afluenţi; şi fluviile îşi poartă apele către mare; iar mările sunt unite în Marele Ocean, la fel şi fiecare voinţă a fiecărei făpturi, însufleţită sau neînsufleţită, se adună ca afluent în Omni-Voinţă.

Vă zic vouă, totul are voinţă. Chiar şi piatra care pare atât de surdă şi de mută şi de neînsufleţită, nu este lipsită de o voinţă a ei. Altfel ea nu ar fi fost, şi nu ar fi influenţat nici un lucru şi nimic nu ar fi influenţat-o pe ea. Conştiinţa ei de a voi şi de a fi diferă ca treaptă de aceea a omului, dar nu şi ca esenţă.

Din viaţa unei singure zile, de câte lucruri anume puteţi susţine că sunteţi conştienţi? De fapt, de o foarte neînsemnată parte. Dacă voi, cu toate că sunteţi prevăzuţi cu creier şi cu amintire şi cu mijloace de consemnare a simţămintelor şi a gândurilor, sunteţi inconştienţi de cea mai mare parte a existenţei, unei singure zile, de ce vă miraţi că piatra este atât de inconştientă de viaţa şi de voia ei?

Dacă voi trăiţi şi vă mişcaţi atât, fără a fi conştienţi că trăiţi şi că vă mişcaţi, la fel şi voinţa voastră nu are conştiinţa de a voi. Dar Omni-Voinţa este conştientă de inconştienţa voastră şi de cea a fiecărei făpturi din Univers.

Reîmpărţindu-se pe sine, după cum îi este deprinderea, în fiecare moment al Timpului şi în fiecare punct al Spaţiului, Omni-Voinţa îi înapoiază fiecărui om şi fiecărui lucru ceea ce a voit, nici mai mult, nici mai puţin, fie că a voit-o conştient sau altminteri. Dar omul, ne ştiind aceasta, prea adeseori este înspăimântat de ceea ce îi aduce soarta, din sacul atot-cuprinzător al Omni-Voinţei. Şi omul cârteşte deznădăjduit şi învinuieşte Soarta nestatornică de năpasta sa.

Nu Soarta este nestatornică, O călugări; căci Soartă este doar un alt nume al Omni-Voinţei. Voinţa Omului deocamdată este prea nestatornică, prea cu toane, prea nesigură, ne ştiind încotro să se îndrepte. Se repede astăzi spre răsărit şi mâine la apus; aici pecetluieşte lucrul acesta ca fiind bun, dincolo îl

consideră ca fiind rău. Acum îl priveşte pe acest om ca prieten, doar pentru a lupta mai târziu împotriva lui ca vrăjmaş.

Voinţa voastră nu trebuie să fie şovăielnică, însoţitorii mei. Aflaţi că toate legăturile voastre cu lucrurile şi cu oamenii sunt hotărâte de ceea ce vreţi voi de la ele şi ele de la voi. Iar ceea ce vreţi voi de la lucruri şi de la oameni, hotărăşte ceea ce vor ele de la voi.

De aceea v-am spus mai înainte şi vă spun şi acum: aveţi grijă cum respiraţi şi cum vorbiţi şi ce anume vreţi şi gândiţi şi faceţi. Căci voinţa voastră este tăinuită în fiecare răsuflare, în fiecare cuvânt, în fiecare dorinţă, gând şi faptă. Iar ceea ce pentru voi este tăinuit, pentru Omni-Voinţă este întotdeauna vădit.

Să nu voiţi din partea unui om o plăcere care pentru dânsul este chin, ca nu cumva acea plăcere să vă chinuiască mai mult decât chinul.

Nici să nu vreţi cuiva un bine care pentru dânsul este un rău, ca nu cumva să fiţi cu voi înşivă răi, de bunăvoie. Dar să doriţi din partea tuturor oamenilor şi lucrurilor iubirea lor; căci numai prin ea vă vor fi ridicate vălurile, iar înţelegerea va coborî în inimile voastre şi ea vă va iniţia voinţa în tainele minunate ale Omni-Voinţei.

Cât timp nu ajungeţi conştienţi de toate lucrurile, nu puteţi fi conştienţi de voia lor în voi, nici de voia voastră în ele.

Cât timp nu sunteţi conştienţi de voia voastră în toate lucrurile şi de voia lor în voi, nu puteţi cunoaşte tainele Omni-Voinţei.

Iar atâta timp cât nu cunoaşteţi tainele Omni-Voinţei, nu trebuie să-i opuneţi voinţa voastră; căci cu siguranţă voi veţi fi cei ce pierd.

Din fiecare ciocnire veţi ieşi plini de răni şi năuciţi de durere. Şi veţi căuta răzbunarea, doar pentru a mai adăuga noi răni celor vechi şi a face să se reverse cupa suferinţei.

Vă zic vouă, fiţi împăcaţi cu Omni-Voinţa, dacă vreţi să prefaceţi înfrângerea în biruinţă.

Primiţi fără murmur toate cele ce vă vin din tainica ei desagă; primiţi-le cu recunoştinţă şi încredinţaţi că ele sunt partea voastră dreaptă şi cuvenită din Omni-Voinţă.

Primiţi-le cu voinţa de a înţelege preţul şi înţelesul lor. Iar odată înţelese căile ascunse ale propriei voastre voinţe, veţi înţelege în mod spontan Omni-Voinţa. împăcaţi-vă cu cele ce nu cunoaşteţi, ca în acest fel să puteţi fi ajutaţi să le cunoaşteţi. Respingându-le, ele vor rămâne o chinuitoare taină.

Lăsaţi ca voinţa voastră să fie slujitoarea Omni-Voinţei, până când înţelegerea va face Omni-Voinţa slujitoare a voinţei voastre.

Astfel l-am învăţat pe Noe. Astfel vă învăţ pe voi.

Capitolul 22 - Mirdad îl despovărează pe Zamora de taina sa şi vorbeşte despre Bărbat şi Femeie, despre Căsătorie, despre Celibat şi despre Biruitor.

MIRDAD: Naronda, credincioasa mea aducere aminte! Ce-ti spun ţie aceşti crini?

NARONDA: Nimic ce să pot auzi, învăţătorule.

MIRDAD: îi aud spunând: „îl iubim pe Naronda şi cu dragă inimă îi aducem prinos sufletele noastre înmiresmate, ca mărturie a iubirii noastre." Naronda, statornica mea inimă! Ce-ţi spun apele din eleşteul acesta?

NARONDA: Nimic ce să pot auzi, învăţătorule.

MIRDAD: Le aud spunând: „îl iubim pe Naronda; de aceea vom ostoi setea lui şi setea iubiţilor săi crini."

Naronda, ochiul meu veşnic treaz! Ce anume îţi spune ţie această zi, cu toate lucrurile pe care le leagănă atât de dulce în braţele ei însorite?

NARONDA: Nimic ce să pot auzi, învăţătorule.

MIRDAD: O aud spunând: „îl iubesc pe Naronda; de aceea îl leagăn atât de dulce în braţele mele însorite împreună cu celelalte dragi surate ale mele."

Având atâtea lucruri pe care să le iubească şi de care să fie iubit, viaţa lui Naronda nu este destul de plină încât să nu mai fie loc pentru visuri şi gânduri deşarte care să se încuibeze şi să clocească în ea?

Cu adevărat, Omul este răsfăţatul Lumii. Toate lucrurile sunt fericite să-1 răsfeţe. Dar puţini sunt oamenii care să nu fie stricaţi de atâta răsfăţ; şi încă mai puţini sunt oamenii care să nu muşte mâinile care îi răsfaţă.

Pentru cel care nu este răsfăţat, chiar şi muşcătura şarpelui este un sărut drăgăstos. Dar pentru cel răsfăţat chiar şi un sărut drăgăstos este muşcătură de şarpe. Nu este aşa, Zamora?

NARONDA : Astfel vorbea învăţătorul, în timp ce el, Zamora şi eu însumi, într-o după-amiază însorită, stropeam nişte straturi în grădina Arcei. Zamora, care în tot acest timp era foarte abătut, posomorât şi trist, se fâstâcise şi după cum se părea, era foarte descumpănit de întrebarea învăţătorului.

ZAMORA : Ceea ce spune învăţătorul că este adevărat trebuie să fie adevărat.

MIRDAD: Oare nu ejste adevărat în ceea ce te priveşte, Zamora? Nu ai fost tu acoperit de multe sărutări pătimaşe? Nu eşti tu chinuit acum de amintirea iubirii tale pierdute?

ZAMORA: (Aruncându-se la picioarele învăţătorului, cu ochii în lacrimi) O, învăţătorule! Cât de copilăresc şi-de zadarnic este din partea mea şi a oricărui om, să ascundă de ochiul tău o taină, chiar şi în cel mai adânc loc din inimă!

MIRDAD: (Ridicându-1 pe Zamora către el.) Cât de copilăresc şi de zadarnic este să o ascunzi fie şi de aceşti crini!

ZAMORA: Ştiu că inima mea încă nu este curată, pentru că visele ultimei nopţi au fost necurate.

în această zi aş vrea să-mi clătesc inima. Aş vrea să o dezgolesc cu totul înaintea ta, învăţătorule; înaintea lui Naronda; înaintea acestor crini şi a viermilor de pământ care mişună în jurul rădăcinilor lor. Aş vrea să-mi despovărez sufletul de taina mea înăbuşitoare. Fie ca blânda adiere să o poarte la toate făpturile din lume.

Am iubit o fată în tinereţea mea. Era mai frumoasă decât steaua dimineţii. Pe buzele mele, numele ei era cu mult mai dulce decât somnul pentru pleoapele mele. Când ne-ai vorbit despre rugăciune şi despre şuvoiul sângelui, cred că am fost primul care a băut din licoarea tămăduitoare a cuvintelor tale. Căci iubirea lui Hoglah - acesta era numele fetei - era stăpâna sângelui meu şi am aflat ce poate face un sânge bine strunit.

Cu iubirea lui Hoglah, veşnicia era a mea. O purtam ca pe un inel de logodnă. Moartea însăşi era pentru mine cămaşă de zale. Mă simţeam mai bătrân decât toate zilele de ieri şi mai tânăr decât ultima zi de mâine ce urma să se nască. Braţele mele sprijineau cerul şi picioarele mele îmboldeau pământul; iar în inima mea ardeau mulţime de sori înflăcăraţi.

Dar Hoglah a murit, iar Zamora, pasăre Phoenix arsă, s-a prefăcut într-o grămadă de cenuşă fără ca un nou Phoenix să se nască din nou, din grămada de cenuşă rece şi neînsufleţită.

Zamora - leul neînfricat - s-a prefăcut într-un iepure înfricoșat. Zamora - stâlpul cerului - s-a prefăcut într-o jalnică epavă dintr-o baltă cu apă stătută.

Am adunat tot ce am fost în stare din Zamora și l-am adus în această Arcă cu nădejdea de a mă îngropa de viu în amintirile și în umbrele ei din vremea potopului. Spre norocul meu, am **ajuns aici chiar atunci când un însoțitor părăsea lumea aceasta și** am **fost primit**

De cincisprezece ani l-au văzut și l-au auzit pe Zamora însoțitorii acestei Arce, dar taina lui Zamora nici nu au auzit-o, nici nu au știut-o. Poate doar vechile ziduri și trecerile întunecoase ale Arcei să nu fie neștiutoare de ea. Poate că pomii, florile și păsările din grădina aceasta știu câte ceva despre ea. Cu siguranță însă, corzile harpei mele îți pot spune mai mult despre Hoglah a **mea, învățătorule, decât îți pot spune eu.**

Chiar atunci când cuvintele tale au început să încălzească și să trezească cenușa lui Zamora, iar eu eram aproape sigur de noua naștere a lui Zamora, Hoglah mi-a apărut în vis, a făcut să mi se aprindă sângele și m-a aruncat în colții vrăjmași ai traiului acestor zile, asemenea unei torțe stinse, unei bucurii născute moartă; o grămadă de cenușă neînsuflețită.

Ah, Hoglah, Hoglah!

Iartă-mi mie, învățătorule. Nu-mi pot înfrâna lacrimile. Poate fi carnea altceva decât carne? Fie-ți milă de carnea mea. Fie-ți milă de Zamora.

MIRDAD : **Mila de sine trezește milă. Mirdad nu are nici un dram din aceasta. Dar are din belșug iubire, pentru toate lucrurile, chiar și pentru trup; dar și mai multă pentru spiritul care îmbracă forma grosolană a cărnii numai pentru a o topi în propria sa lipsă a oricărei forme. Iar iubirea lui Mirdad îl va înălța pe Zamora din cenușa sa și va face din el un Biruitor.**

Biruitorul despre care vă învăț - este Omul deplin și stăpân pe sine însuși. Bărbatul încătușat de iubirea unei femei și femeia încătușată de iubirea unui bărbat, sunt la fel de nepregătiți pentru neprețuita cunună a Libertății. Dar bărbatul și femeia deveniți una prin Iubire, de nedespărțit, de nedeslușit unul de celălalt, sunt cu adevărat îndreptățiți la răsplata aceasta.

Nici o iubire nu este Iubire - dacă îl înrobește pe cel ce iubește. Nici o iubire nu este Iubire - dacă se nutrește din carne și sânge-

Nici o iubire nu este Iubire - dacă ea atrage o femeie către un bărbat doax pentru a prăsi mai multe femei și mai mulți bărbați, făcând să dăinuie astfel robia lor față de carne.

Biruitorul despre care vă propovăduiesc - Omul-phoenix - este prea liber pentru a fi mascul, prea măreț pentru a fi femelă.

Precum în sferele dense ale Vieții bărbatul și femeia sunt una, la fel sunt una și în sferele rarefiate ale Vieții. Răstimpul dintre ele este doar un crâmpei din veșnicie, stăpânit de amăgirea Dualității. Cei care nu sunt în stare să vadă nici înainte nici mai departe, cred că acest crâmpei de veșnicie este însăși Veșnicia. Ei se agață de amăgirea Dualității ca și cum ea ar fi însuși miezul și esența Vietii, ne având cunoștință că legea Vieții este Unitatea.

Dualitatea este o etapă a Timpului. întrucât ea este născută din Unitate, ea duce tot la Unitate. Cu cât mai iute veți străbate această etapă, cu atât mai curând vă veți bucura de libertate.

Și ce altceva sunt bărbatul și femeia decât Omul unic inconștient de unitatea sa, despicat astfel în două și făcut să soarbă otrava Dualității, încât să poată tânji la nectarul Unității; și năzuind la el, să-1 caute cu bucurie; și căutându-1, aflându-1 și avându-1, să fie conștient de negrăita sa libertate?

Lăsați armăsarul să necheze către iapă, iar vaca să-1 cheme pe taur. Natura însăși îi mână și le binecuvântează și le încuviințează fapta, căci deocamdată ei nu sunt conștienți de o soartă mai înaltă decât reproducerea de sine.

Lăsați bărbații și femeile care încă nu sunt prea departe de armăsar și de iapă, de taur și de vacă, să se caute unul pe celălalt în întunecatele închisori ale cărnii. Lăsați-i să amestece necuviința alcovului cu cuviința căsătoriei. Lăsați-i să se bucure de rodnicia șalelor și de belșugul pântecelor lor. Lăsați-i pe dânșii să înmulțească speciile. Natura însăși este bucuroasă să le fie naș și moașă; și Natura le așterne culcuș de trandafiri, fără a uita spinii.

Dar bărbații și femeile care năzuiesc, trebuie să-și înfăptuiască unitatea chiar fiind în trup; nu prin comuniunea trupurilor, ci prin Voința de Libertate față de trup și față de toate

piedicile pe care le aşterne el, în calea lor către Unitatea deplină şi către Sfânta înțelegere.

Auziți adesea oamenii vorbind despre „firea omenească" ca şi cum ea ar fi un lucru încremenit, bine cântărit, bine rânduit, deplin cercetat şi deplin mărginit din toate părțile, prin ceva ce ei numesc Sex.

A mulţumi patimile cărnii - înseamnă firea omenească. Iar a înfrâna năvala lor clocotitoare *și* a le folosi ca mijloc de depășire a cărnii, înseamnă a merge răspicat împotriva firii omeneşti şi a avea la urmă de ispășit. Aşa spun ei. Nu plecaţi urechea la trăncăneala lor.

Prea uriaş este Omul şi prea necuprinsă este firea lui. Prea felurite îi sunt însușirile şi prea nesecată puterea lui. Feriți-vă de cei care caută să-i statornicească hotare.

Carnea, fără îndoială, îi ia Omului un bir greu. Dar el îl plăteşte numai o vreme. Care dintre voi ar dori să fie rob pentru întreaga Veşnicie? Care rob nu tânjeşte să arunce jugul stăpânului şi să scape astfel de plata birului?

Omul nu s-a născut pentru a fi rob, nici măcar omenescului din el. Iar Omul este întotdeauna dornic de libertatea din orice fel de robie. Şi cu siguranţă, Libertatea va fi a sa.

Ce este o legătură de sânge pentru cel care vrea să biruiască? Un nod care trebuie tăiat de bunăvoie. Biruitorul îşi simte sângele înrudit cu orice sânge. în acest fel el nu este încătuşat de nimeni.

Lăsaţi-i pe cei care nu năzuiesc, să înmulţească rasa. Cei care năzuiesc au de înmulţit o altă rasă - însăşi rasa biruitorilor.

Rasa biruitorilor nu purcede din şale şi din pântece. Ci mai curând urcă din inimi celibatare al căror sânge este stăpânit de o neînfricată voinţă de a birui. Ştiu că voi şi că mulţi alţii în lume asemenea vouă, au făcut legământul celibatului. Cu toate acestea sunteţi departe de a fi celibatari, după cum stau mărturie visele lui Zamora din noaptea trecută.

Nu sunt celibatari cei care poartă veşmântul monahal şi se ferecă în spatele zidurilor groase şi a porţilor grele din fier. Mulţi călugări şi călugăriţe sunt mai necuviincioşi decât cei mai necuviincioşi, deşi trupul lor a jurat - şi cu deplină bună credinţă - că nu se va însoţi vreodată cu alt trup. Dar sunt celibatari cei care

au minţi şi inimi celibatare, fie că se află în mănăstiri, fie că sunt în pieţe publice.

Cinstiţi Femeia, însoţitorii mei şi slăviţi-o. Nu ca mamă a rasei, nici drept consoartă sau iubită, ci ca fiind perechea Omului şi părtaşă cu el, clipă de clipă, în lunga ispăşire şi suferinţă a vieţii dualităţii. Căci fără* de ea, omul nu ar putea străbate crâmpeiul Dualităţii. Doar în ea îşi va găsi el unitatea; iar ea, în el îşi va afla Libertatea de Dualitate. Şi perechea se va contopi în cursul Timpului într-unui singur - în Biruitorul însuşi, care nu este nici bărbat nici femeie; care este Omul Desăvârşit.

Biruitorul despre care propovăduiesc - este Omul deplin întregit şi stăpân pe sine însuşi. Şi fiecare dintre voi trebuie să ajungă să fie un biruitor, înainte ca Mirdad să se ridice din mijlocul vostru.

ZAMORA: Mi se întunecă inima de mâhnire auzindu-te vorbind că ne vei părăsi. Dacă va veni ziua aceea în care să te căutăm şi să nu te aflăm, Zamora cu siguranţă va pune capăt răsuflării sale.

MIRDAD: Poţi să voieşti multe lucruri, Zamora - ai putea voi toate lucrurile. Dar este un lucru pe care nu îl vei putea voi şi acesta este de a pune capăt voinţei tale, care este voinţa Vieţii, care este Omni-Voinţa. Căci Viaţa care este Fiinţare nu poate voi niciodată propria sa nefiinţă; nici ne-fiinţa nu poate avea voinţă. Nu, nici chiar Dumnezeu nu-i va pune capăt lui Zamora.

Cât despre a vă părăsi, va veni cu siguranţă ziua aceea când mă veţi căuta în trup şi nu mă veţi găsi. Căci am lucrări de îndeplinit şi în alte locuri decât acest Pământ. Dar nicăieri nu îmi las lucrarea neîmplinită. Deci, îmbărbătaţi-vă. Mirdad nu se va despărţi de voi înainte de a vă fi făcut biruitori - oameni deplin întregiţi şi deplin stăpâni asupra sinelui.

Atunci când veţi dobândi stăpânirea sinelui şi Unitatea, atunci îl veţi afla pe Mirdad sălăşluind mereu în inimile voastre, iar numele său nu va păli niciodată în amintirea voastră.

Astfel l-am învăţat pe Noe. Astfel vă învăţ pe voi.

Capitolul 23 - Mirdad o lecuiește pe Sim-Sim și vorbește despre Bătrânețe.

NARONDA: Sim-Sim, cea mat bătrână vacă din grajdurile Arcei era bolnavă de cinci zile și nu voia să se atingă nici de mâncare, nici de apă, când Shamadam trimise după măcelar, spunând că era mai prevăzător să taie vaca și să profite de vânzarea cărnii și a pielii ei, decât să o lase să moară și astfel pierderea să fie deplină.

Când învățătorul auzi aceasta se înnegura și se repezi de-a dreptul în grajd la ieslea lui Sim-Sim Cei Șapte l-au urmat.

Sim-Sim stătea tristă și aproape nemișcată, cu capul atârnând, cu ochii pe jumătate închiși, cu părul zbârlit și lipsit de strălucire. Din când în când, abia mișca o ureche pentru a alunga o muscă obraznică. Ugerul mare îi atârna scofâlcit și gol între picioare, căci Sim-Sim, către sfârșitul lungii și rodnicei ei vieți, fusese lipsită de dulcile suferințe ale maternității. Oasele șoldurilor îi ieșeau în afară, jalnice și stinghere ca două pietre de mormânt. Șira spinării și coastele îi puteau fi lesne numărate. Coada lungă și subțire cu pămătuf stufos la capăt, atârna dreaptă și țeapănă.

învățătorul se apropie de animalul suferind și începu să o scarpine între coarne și între ochi și sub beregată. Din când în când își trecea mâna pe spatele și pe burta ei, vorbindu-i tot timpul ca și cum ar fi vorbit unei ființe omenești:

MIRDAD: Ce rumegi, darnica mea Sim-Sim? Atât de mult a dat Sim-Sim încât a uitat să-și lase pentru sine măcar puțină hrană de rumegat. Și încă mult mai are de dat Sim-Sim Laptele ei alb ca neaua, până în ziua de astăzi curge stacojiu prin vinele noastre. Pieptul ei puternic a tras plugul greu prin țarina noastră și ne-a ajutat să hrănim multe guri flămânde. Vițeii ei drăgălași ne-au umplut pajiștile cu vlăstarele lor. Chiar și gunoiul ei ne-a cinstit masa cu verdețurile fragede din grădină și cu roadele zemoase din livadă.

Văile noastre încă mai răsună de mugetul ei puternic. Izvoarele noastre mai oglindesc încă blânda și plăcuta ei

înfățișare. Țărâna noastră mai prețuiește și mai păstrează încă cu grijă urmele neșterse ale copitelor ei.

Prea bucuroase sunt ierburile noastre să o hrănească pe Sim-Sim. Prea bucuros este soarele nostru să o mângâie. Prea fericite sunt adierile noastre să alunece peste pielea ei catifelată și strălucitoare. Prea recunoscător este Mirdad să o îngrijească de-a lungul deșertului Bătrâneții și să-i fie călăuză către alte pajiști, în ținutul altor sori și altor adieri.

Mult a dat Sim-Sim și mult a primit ea; dar încă mai mult are de dat și de luat Sim-Sim.

MICASTER: îți poate înțelege Sim-Sim cuvintele, încât să îi vorbești ca și cum ar avea înțelegere omenească?

MIRDAD: Nu cuvântul are însemnătate, bunule Micaster. Ci ceea ce vibrează în cuvânt. Iar la aceasta chiar și un animal este simțitor. Și apoi, văd o femeie care se uită la mine din blândul ochi al lui Sim-Sim.

MICASTER: Ce folos să-i vorbești astfel bătrânei și neputincioasei Sim-Sim? Ori nădăjduiești să oprești astfel pustiirile bătrâneții și să lungești zilele lui Sim-Sim?

MIRDAD: Cumplită povară este Bătrânețea, atât pentru om cât și pentru animal. Iar omul a făcut-o îndoit de grea, prin cruda sa lipsire de simțire. întreaga sa grijă și iubire și le revarsă asupra copilului nou-nascut. însă unui om împovărat de bătrânețe îi hărăzește mai mult nepăsare decât grijă și mai curând sila sa decât mila sa. Oamenii sunt la fel de nerăbdători să vadă un sugar crescând până la maturitate, pe cât sunt de nerăbdători să vadă un bătrân înghițit de mormânt.

Cel foarte fraged și cel foarte bătrân sunt la fel de neajutorați. Dar neajutorarea celui mic îndeamnă la ajutor plin de iubire și sacrificiu, din partea tuturor. în timp ce neajutorarea celui bătrân poate determina doar ajutorul încruntat al câtorva. De fapt, cel bătrân este vrednic de mai multă atenție decât cel mic.

Atunci când vorba trebuie să ciocănească mult și bine pentru a izbuti să pătrundă în urechea odinioară simțitoare și trează la cea mai ușoară șoaptă;

Atunci când ochiul limpede cândva, devine locul unde joacă cele mai ciudate pete și umbre;

0

Atunci când piciorul odinioară înaripat devine un bulgăre de plumb, iar mâna care modela viaţă devine un tipar spart;

Când genunchiul iese din încheietură iar capul se clatină pe gât;

Când pietrele care măcinau cândva sunt dezgropate, iar moara însăşi este o hrubă jalnică,

Atunci când a te ridica înseamnă să năduşeşti de spaima că te prăbuşeşti, iar a şedea înseamnă să şezi cu îndoiala chinuitoare de a nu te mai putea ridica niciodată;

Atunci când a mânca şi a bea înseamnă frica de urmarea mâncării şi a băuturii, iar a nu mânca şi a nu bea înseamnă a fi pândit de Moartea vrăjmaşă;

Vai, când Bătrâneţea l-a ajuns pe om, atunci este timpul, însoţitori, să-i împrumutaţi ochi şi urechi şi să-i daţi mâini şi picioare şi să-i întăriţi cu iubire puterea slăbită, încât să-îi faceţi să simtă că nu-i este cu nimic mai puţin drag Vieţii în anii săi de decădere decât i-a fost în anii de creştere şi de tinereţe.

Optzeci de ani, pentru veşnicie pot să nu fie mai mult decât o clipă. Dar un om care s-a semănat pe sine timp de optzeci de ani, este mult mai mult decât o clipă. El este hrana tuturor.celor care îi recoltează viaţa. Şi care viaţă nu este culeasă de noi toţi?

Oare nu culegeţi chiar în clipa aceasta roadele vieţii fiecărui bărbat şi a fiecărei femei care au păşit vreodată pe acest Pământ? Ce este vorbirea voastră decât rodul vorbirii lor? Ce sunt gândurile voastre decât, culegerea gândurilor lor? Chiar veşmintele şi locuinţele, hrana, uneltele, legile, datinile şi învoielile voastre, nu sunt veşmintele, locuinţele, hrana, uneltele, legile, datinile şi învoielile celor care au fost şi s-au dus, până în ziua de astăzi?

Nu este numai un singur lucru, pe care îl culegeţi odată, ci sunt toate lucrurile, tot timpul. Voi sunteţi semănătorii, recolta, culegătorii şi câmpul.

Iar bătrânul a cărui viaţă aţi recoltat-o şi aţi pus-o deoparte în hambare, este cu siguranţă vrednic de cea mai mare grijă din partea voastră. Trebuie oare să-i amărâţi prin nepăsare anii încă bogaţi în lucruri bune de cules, încât ceea ce aţi adunat de la el şi aţi pus deoparte în hambare şi ceea ce mai aveţi încă de adunat, să

• se amărască în gură? La fel se petrece şi cu un animal neputincios.

Nu este drept să te bucuri de recoltă iar apoi să năpăstuieşti semănătorul şi câmpul. Fiţi buni cu oamenii de orice neam şi de oriunde ar veni, însoţitorii mei. Ei sunt cheia pentru poarta voastră către Dumnezeu. Dar fiţi cu deosebire buni cu oamenii la bătrâneţe, ca nu cumva prin răutate, hrana să vi se irosească şi să nu ajungeţi niciodată la capătul călătoriei voastre.

Fiţi buni cu animalele de orice soi şi vârstă. Ele sunt ajutoarele voastre mute, dar foarte credincioase, în lungile şi grelele pregătiri de călătorie. Dar să fiţi buni mai cu seamă cu animalele bătrâne, pentru ca prin asprimea inimii voastre, credinţa lor să nu se schimbe în necredinţă, iar ajutorul lor să nu vă devină piedică.

Este o nerecunoştinţa strigătoare la cer să te bucuri de laptele lui Sim-Sim şi atunci când nu mai are de dat, să duci ^cuţitul măcelarului la beregata eL

NARONDA: Abia termină învăţătorul de spus acestea când intrară Shamadam şi măcelarul. Măcelarul se duse ţintă la Sim-= Sim. De cum o zări, îl auzirăm izbucnind într-un râs bucuros: „Cum de spui că vaca aceasta este bolnavă şi e pe moarte? E mai sănătoasă decât mine, doar că dânsa este moartă de foame - bietul animal - iar eu nu. Daţi-i de mâncare."

Şi cu adevărat mare ne fu mirarea când uitându-ne la Sim-\ Sim am văzut-o mestecându-şi hrana. Chiar şi inima lui [Shamadam se înmuie şi porunci să i se aducă lui Sim-Sim cel mai bun fân. Iar Sim-Sim mânca cu poftă.

Capitolul 24 - Este îngăduit să ucizi pentru a mânca?

După ce Shamadam şi măcelarul s-au îndepărtat, Micayon l-a întrebat pe învăţător, zicând :

MICA YON: învăţătorule, nu este îngăduit să ucizi pentru a mânca?

MIRDAD: A te hrăni pe seama Morţii înseamnă a deveni tu însuţi **hFană** pentru Moarte. A trăi prin chinul altora înseamnă a deveni tu pradă a chinului. Astfel a hotărât Omni-Voinţa. Ia cunoştinţă de aceasta şi alege-ţi făgaşul, Micayon.

MICAYON: Dacă aş putea alege, aş alege să trăiesc, asemenea păsării Phoenix, cu mireasma lucrurilor, nu cu carnea lor.

MIRDAD: Bună alegere, într-adevăr. Crede, Micayon, se apropie ziua aceea în care omul va trăi cu mireasma lucrurilor, care este energia lor, şi nu cu sângele şi cu carnea lor. Iar ziua aceea nu este prea departe, pentru cei care aspiră.

Căci cei care aspiră ştiu că viaţa trupului este doar puntea către Viaţa fără trup. De asemenea, ei ştiu că simţurile grosolane şi nedesăvârşite sunt doar mărunte ferestruici către lumea simţului nemărginit de subtil şi de desăvârşit.

Şi cei care aspiră ştiu că mai devreme sau mai târziu, fiecare trup pe care îl sfâşie vor trebui să-1 lecuiasă cu propriul lor trup; şi că fiecare os pe care îl fărâmă vor trebui să-1 repare cu propriul lor os; şi că fiecare picătură de sânge pe care o varsă va trebui întregită cu propriul lor sânge. Căci aceasta este legea cărnii. ,

Iar cei care aspiră vor să fie liberi de robia faţă de această lege. De aceea îşi micşorează cerinţele lor trupeşti la cât mai puţine, micşorându-şi astfel datoria către carne care este, de fapt, datorie către Chin şi Moarte.

Cel care aspiră este înfrânat de propria sa voinţă şi năzuinţă; iar cel care nu aspiră aşteaptă de la alţii să-1 înfrâneze. O grămadă de lucruri îngăduite celui care nu aspiră, cel ce aspiră şi le face sieşi de neîngăduit

Câtă vreme cel care nu aspiră încearcă să apuce cât mai pulte lucruri pentru a le vârî în buzunarul sau în pântecele său cel care năzuieşte merge pe drumul său, fără vreun buzunar şi cu pântecele neîntinat de spasmele şi de sângele vreunei făpturi.

Ce câştigă cel care nu aspiră- sau ce îşi închipuie el că este câştig - în cantitate, cel care aspiră câştigă în uşurinţa Spiritului şi în dulceaţa înţelegerii.

Dintre doi oameni care privesc un câmp înverzit, unul îi preţuieşte câştigul în baniţe-şi cântăreşte preţul baniţelor în aur şi argint. Celălalt soarbe din ochi verdeaţa câmpului şi îi mângâie cu gândul fiecare frunză şi în sufletul său se înfrăţeşte cu fiecare rădăcină şi pietricică şi cu fiecare bulgăre de pământ.

Vă zic vouă, cel de al doilea stăpâneşte de fapt acest câmp, I deşi el îi aparţine celui care l-a plătit.

Dintre doi oameni care stau într-o casă, unul este stăpânul **Har** celălalt este doar oaspete. Stăpânul vorbeşte într-una despre • costul clădirii şi despre întreţinere, despre preţul draperiilor şi al tapiseriilor şi al celorlajte lucruri şi mobile. în timp ce oaspetele binecuvântează în inima sa mâinile care au despicat, au cioplit şi **Kau** aşezat piatra; şi mâinile care au ţesut draperiile şi tapiseriile; şi • mâinile care au năpădit pădurea şi au schimbat-o în ferestre şi uşi, Hn scaune şi mese. Şi el este înălţat în spirit slăvind Mâna I Creatoare care a făcut ca aceste lucruri să fie.

Vă zic vouă, oaspetele este cel care locuieşte această casă; **Tp** timp ce acela care o are cu numele este numai o vită de povară care poartă casa în spinarea sa, dar nu locuieşte în ea. >•

Dintre doi oameni care împărtăşesc cu un viţel laptele mamei lui, unul priveşte viţelul cu gândul că frageda lui carne va **Hi** hrană gustoasă pentru el şi prietenii săi la serbarea apropiatei şale zile de naştere.

Celălalt îl priveşte pe viţel ca pe un frate de lapte şi este | plin de duioşie pentru puiul de animal şi pentru mama sa.

Vă zic vouă, cel de al doilea este hrănit cu afecţiunea viţelului; cât despre primul, acela este înveninat cu carnea lui.

Vai, sunt multe lucruri care se vâră în pântece şi care ar trebui puse în inimă.

Multe sunt lucrurile zvârlite în buzunar şi în cămară şi care ar trebui duse la ochi şi la nas.

Multe sunt lucrurile fărâmate cu dinţii, care ar trebui fărâmate cu mintea.

Trupul are nevoie de foarte puţine pentru a se susţine. Cu cât îi dai mai puţine, cu atât mai mult îţi dă el în schimb. Cu cât îi dai mai mult, cu atât îţi dă mai puţin în schimb.

De fapt, lucrurile aflate în afara cămării şi a pântecelui vostru vă ajută mai mult decât cele aflate în cămară şi în pântece.

Dar întrucât deocamdată nu puteţi trăi doar cu mireasma lucrurilor, luaţi fără frică ceea ce vă face trebuinţă - dar nu mai mult decât aveţi trebuinţă - din inima darnică a Pământului. Căci Pământul este atât de primitor şi de iubitor, încât inima sa este totdeauna aşternută înaintea copiilor săi.

Cum altfel ar putea fi Pământul şi încotro s-ar putea duce în afară de sine, pentru a se hrăni pe sine? Pământul trebuie să hrănească Pământul şi el nu este o gazdă avară, ci masa lui este întotdeauna aşternută şi este îndestulătoare pentru toţi.

Aşa cum Pământul vă îmbie la ospăţul său fără a vă drămui ceva, la fel trebuie să îmbiaţi şi voi Pământul la ospăţul vostru şi să-i spuneţi cu deplină iubire şi bună credinţă:

„O, mamă neasemuită! După cum ţi-ai aşternut tu inima înaintea mea pentru a lua din ea cât îmi face trebuinţă, la fel şi eu îmi aştern înaintea ta inima pentru ca tu să iei din ea ce-ţi face trebuinţă."

Dacă acesta ar fi spiritul care vă călăuzeşte atunci când mâncaţi din inima Pământului, puţin ar conta ce anume mâncaţi.

Dar dacă spiritul care vă călăuzeşte ar fi într-adevăr acesta, atunci ar trebui să aveţi înţelepciunea şi simţirea de a nu lipsi Pământul de nici unul din copiii săi, mai ales dintre cei care au început să simtă bucuria de a trăi şi chinul de a muri - dintre cei care au ajuns la zona Dualităţii. Căci au şi ei de străbătut drumul lor, greoi şi trudnic, spre Unitate. Iar drumul lor este mai lung decât al vostru. întârziaţi-i în mersul lor şi vă vor întârzia şi ei în mersul vostru.

ABIMAR: întrucât toate lucrurile vii sunt osândite să moară dintr-o cauză sau alta, de ce ar trebui să am vreo mustrare de conştiinţă dacă aş fi pricina morţii vreunui animal?

MIRDAD: Cu toate că este adevărat că tot ceea ce trăieşte este osândit să moară, totuşi, vai celui care este cauza morţii oricărui lucru viu.

După cum voi nu m-aţi alege pe mine să-l omor pe Naronda, ştiind că îmi este foarte drag şi că inima mea nu este însetată de sânge, asemenea şi Omni-Voinţa nu va însărcina vreun om să-şi ucidă semenul sau vreun animal, decât dacă îl socoteşte potrivit ca unealtă pentru ucidere.

Atâta timp cât oamenii sunt aşa cum sunt, printre ei vor fi hoţii şi jafuri şi minciuni şi războaie şi omoruri şi tot felul de patimi întunecate şi primejdioase.

Dar vai - hoţului şi tâlharului; şi vai - mincinosului şi celui care îndeamnă la război şi ucigaşului şi oricărui om care adăposteşte în inimă patimi întunecate şi primejdioase. Căci aceştia, fiind plini de blestem, sunt folosiţi de Omni-Voinţă ca trimişi ai blestemului.

însă voi, însoţitorii mei, trebuie să vă limpeziţi inimile de orice patimă întunecată şi primejdioasă, astfel încât Omni-Voinţa să vă socotească vrednici să purtaţi întregii lumi în suferinţă, vestea fericită a uşurării suferinţei; vestea biruinţei; vestea Libertăţii prin Iubire şi înţelegere.

Astfel l-am învăţat pe Noe. Astfel vă învăţ pe voi.

Capitolul 25 - **Sărbătoarea Vinului și pregătirile** ei. **Mirdad dispare în ajunul ei.**

NARONDA: Ziua Vinului se apropia, iar noi cei din Arcă, împreună cu Mirdad şi cu cete de ajutoare din afară venite la clacă, trudeam zi şi noapte cu pregătirile pentru marea serbare, învăţătorul lucra cu atâta râvnă şi era atât de neobosit încât până şi Shamadam pomenea acest fapt cu vădită mulţumire.

Cuprinzătoarele pivniţe ale Arcei trebuiau măturate şi văruite, iar zecile de butoaie şi vase de vin curăţate şi rânduite pentru a primi noul vin; în timp ce numeroasele butoaie şi vase cu vin din recolta ultimului an trebuiau aşezate cum se cuvine, încât cumpărătorii să poată gusta şi preţui cuprinsul lor. Căci obiceiul pământului era ca la fiecare Zi a Vinului, să fie vândut vinul anului trecut.

Curţile încăpătoare ale Arcei trebuiau bine curăţate şi orânduite, şi sute de corturi şi de chioşcuri trebuiau ridicate şi pregătite pentru adăpostirea pelerinilor şi pentru ca negustorii sa-şi aşeze mărfurile pe timpul sărbătorilor.

Marele teasc de vin trebuia dres şi pregătit să primească necuprinsa cantitate de struguri care avea să-i fie adusă Arcei de numeroşii ei arendaşi şi răzeşi, pe spatele măgarilor, catârilor şi cămilelor. Uriaşe cantităţi de pâine aveau să fie coapte şi alte bucate gătite pentru cei care îşi terminau merindele sau pentru cei care ar fi venit fără merinde.

La începuturile ei fiind un prilej de aducere de mulţumiri, Ziua Vinului, datorită neobişnuitului simţ al afacerilor şi agerimii lui Shamadam, a fost lungită la o săptămână şi prefăcută într-un fel de bâlci la care se îngrămădeau în număr din ce în ce mai mare cu fiecare an, oameni de toate felurile, din împrejurimi şi de departe. Prinţi, şi nevoiaşi, plugari şi meseriaşi, cei în căutare de câştig, cei în căutare de plăceri şi cei în căutarea altor ţeluri; pelerini credincioşi şi haimanale necredincioase; oameni ai bisericii şi oameni ai cârciumii, cu turme de vite de povară - astfel arată hoarda bălţată care năvăleşte în liniştea Piscului

pitarului de două ori în fiecare an, la Ziua Vinului, în Toamnă şi la Ziua Arcei, în Primăvară.

Nici un pelerin nu vine cu mâinile goale la Arcă în nici una din aceste Zile; toţi aduc daruri de un fel sau altul, începând de la un coş cu struguri sau un con de brad până la un şirag de mărgăritare sau un colier de nestemate. Iar tuturor negustorilor li se ia bir din toate vânzările.

Obiceiul este ca în ziua deschiderii serbărilor, Stareţul aşezat pe o platformă înălţată sub un umbrar mare pe care sunt agăţaţi ciorchini de struguri, să ureze bun venit şi să binecuvânteze mulţimea, apoi să binecuvânteze şi-să primească darurile ei, iar apoi să bea împreună cu ei primă cupă din noua recoltă. El cere pentru sine o cupă de vin, dintr-o ploscă mare cu gât lung, apoi înmânează plosca unuia din însoţitori pentru a fi trecută din mână în mână mulţimii, umplând-o din nou de fiecare dată când este golită.

Iar când cupele tuturor sunt pline, Stareţul le cere să le ridice şi să cânte împreună cu dânsul Imnul Vinului Sfânt, care se ştie că a fost cântat de tatăl Noe şi de familia sa, atunci când au gustat pentru prima dată din sângele Vinului. Iar după ce cântă imnul, mulţimea îşi goleşte cupele cu strigăte de bucurie şi se împrăştie pentru a se deda mai departe diferitelor îndeletniciri şi distracţii.

Şi acesta este Imnul Vinului Sfânt:

Vinului Sfânt, Slavă!
Slavă binecuvântatei rădăcini,
Care nutreşte vrejul fraged
Şi-i umple rodul auriu
Cu vinul dătător de viaţă.
Vinului Sfânt, Slavă!

Orfani ai Potopului nădăiţi în mocirlă,
Gustaţi şi binecuvântaţi Sângele binefăcătorului vrej.
Vinului Sfânt, Slavă!

Ostateci ai lutului,
Voi, pelerini rătăciţi,

Calea și Răscumpărarea Se află în vrejul divin —
Vin, Vin, Vin !

In dimineața zilei dinaintea începutului serbărilor s-a văzut că învățătorul lipsește. Cei Șapte erau peste măsură de îngrijorați și de îndată au pornit cea mai amănunțită cercetare. Toată ziua și toată noaptea au căutat, cu torțe și făclii, în Arcă și împrejurul ei; dar nu au putut afla nici o urmă a învățătorului.

Shamadam se arăta atât de îngrijorat și părea atât de neliniștit încât nimeni nu-i bănuia mâna în tainica dispariție. Cu toții însă erau încredințați că învățătorul căzuse pradă unui vicleșug necurat.

Marile serbări erau în toi, însă cei Șapte erau amuțiți de durere și se roteau ca niște năluci. Mulțimea cântase imnul și băuse vinul, iar Starețul coborâse de pe înalta platformă când s-a auzit un glas acoperind cu mult larma și vuietul mulțimii: „Vrem să-1 vedem pe Mirdad! Vrem să-1 auzim pe Mirdad!"

Am recunoscut glasul lui Rustidion, care răspândise pretutindeni zvonul despre tot ceea ce spusese și făcuse pentru el învățătorul. Pe dată strigătul lui a fost preluat de mulțime și chemările către învățător i-au cuprins pe toți și au ajuns asurzitoare, ceea ce ne-a umplut ochii de lacrimi și ne-a pus noduri în gât.

Dintr-odată larma a scăzut și asupra mulțimii s-a lăsat o mare liniște. Și cu greu ne-am putut crede ochilor văzându-1 pe învățător pe platforma înaltă făcând semn cu mâna să se facă liniște.

Capitolul 26 - Mirdad le cuvântează pelerinilor la Ziua Vinului și ușurează Arca de o parte din încărcătura ei moartă.

MIRDAD: Iată-1 pe Mirdad, iată via ale cărei roade stau șii acum ne adunate. împovărat de roade este Mirdad. Dar vai,, culegătorii trudesc în alte podgorii!

Și Mirdad este năpădit de un potop de sevă. Dar paharnicii si băutorii sunt amețiți țeapăn de alte vinuri.

Oameni ai brazdei și ai sapei și ai coasei, vă binecuvântez: brazdele și sapele și coasele. Ce ați arat și săpat și cosit voi pânăi astăzi? Ați arat oare pustiurile mohorâte din sufletele voastre; năpădite de tot felul de bălării, încât au ajuns un adevărat hățiș în care mișună și se înmulțesc fiare înspăimântătoare și târâtoare spurcate?

Ați smuls oare rădăcinile vătămătoare care se înmulțesc în beznă și vă înăbușă vouă rădăcinile, curmându-vă astfel rodirea din mugure? Oare v-ați curățat acele ramuri ale ființei voastre năpădite de viermi neobosiți sau ofilite de năvala dăunătorilor?

Ați deprins cu măiestrie să arați și să săpați și să curățații viile pământului. Dar nepământeasca vie care sunteți voi, zace jalnic de stearpă și de ofilită.

Cât de zadarnică, de fapt, vă este toată truda, dacă nu va îngrijiți de cel ce îngrijește via, înaintea viei!

Oameni cu mâini bătătorite! Binecuvântez bătăturile voastre. Prieteni ai firului cu plumb și ai dreptarului; tovarăși ai ciocanului și ai nicovalei; însoțitori ai daltei și al Herăstrăului, cât sunteți de iscusiți și de pricepuți în toate alesele voastre meșteșuguri!

Știți să aflați adâncul și înaltul lucrurilor. Dar propria voastră adâncime și înălțime nu știți să le aflați. Iscusit lucrați bucata brută de fier, cu ciocanul și cu nicovala! Dar pe omul brut nu știți cum să-1 prelucrați cu ciocanul Voinței, pe nicovala înțelegerii. Nici nu ați învățat de la nicovală neprețuita învățătură despre cum să fii lovit, fără cea mai mică dorință de a lovi înapoi.

Şi iscusiţi sunteţi, lucrând cu dalta şi cu fierăstrăul, atât lemnul cât şi piatra. Dar pe omul necioplit şi sălbatec nu ştiţi cum să-1 faceţi paşnic şi senin.

Cât de zadarnice vă sunt de fapt toate meşteşugurile, dacă nu le încercaţi mai întâi asupra meşteşugarului!

Oameni care faceţi negoţ, pentru a câştiga dc pe urma nevoii pe care o au oamenii de darurile Pământului-mamă şi de roadele mâinilor semenilor lor!

Binecuvântez nevoia, darurile şi roadele şi binecuvântez de asemenea negoţul. Dar câştigul însuşi, care este de fapt o pierdere, nu-şi află binecuvântare pe buzele mele.

Atunci când în tăcerea tainică a nopţii vă faceţi socoteala câştigurilor zilei, ce treceţi la câştig şi ce treceţi la pagubă? Treceţi la câştig banii dobândiţi peste şi cu mult peste cost? Atunci, cu adevărat de nimic a fost ziua în care aţi câştigat o grămadă oricât de mare de bani. Iar pentru voi, pierdută a fost toată nemărginita ei bogăţie de înţelegere, pace şi lumină. Pierdute de asemenea neîncetatele ei chemări către Libertate; şi pierdute inimile oamenilor, pe care ei le ţin ca daruri către voi, în palmele lor.

Atunci când interesul vostru de căpătâi este chimirul oamenilor, cum v-aţi putea afla calea către inimile lor? Iar dacă nu aflaţi calea către inimile oamenilor, cum puteţi nădăjdui să ajungeţi la inima lui Dumnezeu? Iar dacă nu ajungeţi la inima lui Dumnezeu, ce fel de viaţă aveţi?

Dacă ceea ce voi socotiţi câştig este pagubă, cât de mare trebuie să fie paguba! Zadarnic, cu adevărat, vă este tot negoţul, dacă nu socotiţi câştigul lui în Iubire şi în înţelegere.

Oameni ai sceptrului şi ai coroanei! Şarpe este sceptrul în mâna prea iute spre a răni, dar prea înceată spre a aşterne balsamul tămăduitor. însă în mâna care răspândeşte balsamul Iubirii, sceptrul este un paratrăsnet care depărtează bezna şi suferinţa.

Cercetaţi-vă temeinic mâinile. 0 coroană din aur bătută cu diamante, rubine şi safire, stă prea stingheră, tristă şi stânjenită pe capul umflat de trufie, de neştiinţă şi de setea de putere asupra oamenilor.

Vai, o asemenea coroană pe un astfel de soclu va fi doar o batjocură usturătoare pentru soclul ei.

în timp ce o coroană din cele mai rare şi mai minunate pietre va fi prea stânjenită, nevrednică fiind să stea asupra unui cap înconjurat de nimbul înţelegerii şi al biruinţei asupra sinelui.

Cercetaţi-vă temeinic capetele. Aţi vrea să fiţi conducători ai oamenilor? învăţaţi mai întâi să vă conduceţi pe voi.

Cum altfel aţi putea conduce cum se cuvine, dacă voi înşivă nu sunteţi conduşi cum se cuvine? Poate oare un val înspumat, biciuit de vânt, să dea linişte şi pace Mării? Poate un ochi înlăcrimat să aducă un zâmbet de bucurie unei inimi înlăcrimate? Poate o mână zgâlţâită de frică sau de mânie să păstreze corabia pe un curs lin?

Conducătorii oamenilor sunt conduşi de oameni. Iar oamenii sunt plini de dezbinare, de zbucium şi de haos. Căci asemenea mării, ei sunt la cheremul oricărui vânt din ceruri. Şi asemenea mării, se ridică şi coboară şi par gata uneori să se reverse asupra ţărmului. Dar ca şi marea, adâncul lor este liniştit şi neatins de toanele vânturilor de deasupra.

Dacă vreţi să conduceţi cu adevărat oamenii, cufundaţi-vă în cele mai mari adâncuri ale lor. Căci oamenii sunt mai mult decât valuri înspumate. Dar pentru a vă cufunda în adâncurile omului trebuie mai întâi să vă cufundaţi în propriul vostru adânc. Şi pentru a înfăptui aceasta trebuie să vă lăsaţi deoparte sceptrul şi coroana, pentru ca mâna să vă fie liberă să simtă, iar capul să vă fie neîmpovărat spre a putea gândi şi cumpăni.

Deşartă vă este toată conducerea şi fărădelege vă sunt toate legile şi neorânduială toată rânduiala, dacă nu învăţaţi să supuneţi omul nesupus din voi înşivă, a cărui joacă cea mai dragă este joaca cu sceptre şi coroane.

Oameni ai cădelniţei şi ai Cărţii! Ce anume ardeţi voi în cădelniţe? Ce citiţi în Carte?

Ardeţi sângele chihlimbariu care se scurge şi se închează din inimile înmiresmate ale unor copaci? Dar acesta este cumpărat şi vândut la iarmaroace şi preţul lui de un bănuţ poate supăra, pe drept cuvânt, orice zeitate.

Vă închipuiţi că mireasma de tămâie poate îneca mirosul greu al urii, al pizmei, al lăcomiei? Al ochilor înşelători, al

limbilor viclene, al mâinilor apucătoare? Al necredinței care se dă drept credință, al ticăloșiei pământești trâmbițând fericirea raiului?

Mult mai plăcută i-ar fi mirosului Dumnezeului vostru, mireasma tuturor acestor lucruri nimicite deplin și arse una câte una în inimă, iar cenușa lor risipită în cele patru vânturi.

Ce ardeți în cădelnițe? Lingușire, laudă și rugăminți? Un zeu mânios mai bine să fie lăsat să clocotească în mânia lui. Un zeu setos de laude mai bine să fie lăsat să fie lihnit de laude. Un zeu cu inima împietrită mai bine să fie lăsat să moară de asprimea inimii sale.

Dar Dumnezeu nu este nici mânios, nici setos de laude, nici cu inima împietrită. Mai curând voi sunteți plini de mânie, setoși de laude și cu inima împietrită.

Nu tămâie ar vrea Dumnezeu să ardeți, ci mânia și mândria voastră și asprimea inimii, încât să puteți fi liberi și atotputernici asemenea Lui. Și El ar dori ca inimile voastre să fie cădelnițele. Ce anume citiți în Carte?

Citiți porunci care să fie scrise cu aur pe zidurile și bolțile templelor? Sau adevăruri vii care să fie întipărite în inimi. Studiați învățături care să fie propovăduite de preoți și apărate cu zel prin logică, șiretlicuri de vorbire și la nevoie, prin bani și prin ascuțișul săbiei? Ori studiați Viața, care nu este o învățătură de învățat și de apărat, ci o Cale de urmat, cu voință de Libertate, atât înăuntrul templelor cât și în afara lor, ziua la fel ca și noaptea, în locurile umile cât și în cele înalte? Și numai dacă pășiți pe acea Cale voi înșivă și sunteți siguri de țelul ei, altfel cum ați putea avea curajul să-i îmbiați pe alții să o străbată?

Ori cercetați în Carte hărți și planuri și liste de prețuri, care să îi spună omului cât anume poate cumpăra din ceruri pentru atâta și atâta din pământul pe care să vi-l dea vouă?

Șarlatani și trimiși ai Sodomei! Vreți să-i vindeți omului raiul și ca preț să-i luați partea lui din Pământ. Ați face din Pământ un iad și l-ați îndemna pe om să fugă din el în timp ce voi înșivă vă așezați în el cât mai temeinic. De ce nu-l faceți pe om să schimbe partea lui din Rai pentru o parte din Pământ?

Dacă ați cerceta cum se cuvine Cartea voastră, i-ați arăta omului cum să facă din Pământ un rai. Căci pentru cel cu inimă

cerească, Pământul este un Rai. în timp ce pentru cel cu inimă pământească, Raiul este la fel ca Pământul.

Dezvăluiți raiul în inimile oamenilor, nimicind în ele toate opreliștile dintre Om și semenii lui; dintre Om și toate făpturile; dintre Om și Dumnezeu. Dar pentru aceasta voi înșivă trebuie să aveți inimă cerească.

Raiul nu este o grădină înflorită, care să fie vândută ori închiriată. Ci Raiul este o stare de a ființa și care se poate atinge atât pe Pământ, cât și oriunde în nemărginitul univers. De ce vă lungiți gâturile și vă încordați vederea către dincolo?

Nici Iadul nu este o vâltoare de foc, de care să scapi prin cât mai multe rugăciuni și tămâie aprinsă. Ci Iadul este o stare -a inimii, care poate fi încercată atât pe Pământ cât și oriunde în această nemărginire de necuprins.

Zadarnică este căutarea Raiului și zadarnică fuga de Iad, cât timp Omul este stăpânit de umbra lui. Căci atât Raiul cât și Iadul sunt stări ale Dualității. Dacă Omul nu devine unitar ca minte; unitar în inimă; și unitar în trup; dacă nu este lipsit de umbră și nu este unitar ca Voință, va avea veșnic un picior în Rai și altul în Iad. Și acesta este, de fapt, Iadul.

Vai, mai rău decât Iadul este să ai aripi de lumină și picioare de plumb; să fii însuflețit de nădejde și prăbușit de deznădejde; să fii înaripat de credință neînfricată și aripile să-ți fie retezate de îndoiala înfricoșată.

Nu rai este raiul care pentru alții este iad; nu iad este iadul care pentru alții este rai. Și întrucât raiul unuia este adeseori iad pentru altul, iar iadul unuia este raiul celuilalt, atunci, Raiul și Iadul nu sunt stări care dăinuie și sunt potrivnice, ci sunt trepte care trebuiesc urcate în lunga călătorie spre Izbăvirea de amândouă.

Pelerini ai Vinului Sfânt! Mirdad nu are raiuri de vândut sau de dăruit celor care ar putea fi socotiți drepți. Nici iaduri de ținut ca sperietoare pentru alții care ar fi socotiți răi. Dacă virtutea voastră nu este propriul vostru rai, atunci ea va înflori o zi și se va ofili a doua.

Dacă ticăloșia voastră nu este ea însăși sperietoare pentru voi, ea va ațipi pentru o zi și va înflori la primul timp prielnic.

Nu raiuri şi iaduri are de dăruit Mirdad, ci Sfânta înţelegere, care vă ridică mult deasupra oricăror flăcări ale Iadului şi oricăror minunăţii ale Raiului. Nu cu palmele, ci cu inimile trebuie să primiţi acest dar. Pentru aceasta inima trebuie să vă fie despovărată de orice dorinţă şi străduinţă deşartă.

Nu-i sunteţi străini Pământului; nici nu vă'este Pământul mamă vitregă. Ci sunteţi chiar inimă din inima lui şi însăşi temelia temeliei lui. Bucuros vă poartă pe spinarea sa puternică, largă şi neclintită. De ce stăruiţi să-1 purtaţi voi pe el, pe pieptul vostru pirpiriu şi scofâlcit şi ca urmare să gemeţi, să gâfâiţi şi să vă pierdeţi suflarea?

Miere şi lapte curg din ugerul Pământului. De ce să le acriţi cu lăcomia voastră, luând din ele mai mult decât aveţi trebuinţă? Senină şi atrăgătoare este faţa Pământului. De ce să o tulburaţi şi să o stricaţi cu lupte şi spaime ticăloase?

Pământul este o unitate desăvârşită. De ce stăruiţi să-1 ciuntiţi cu săbiile şi cu pietrele de hotar?

Fără de grijă şi fericit este Pământul. De ce sunteţi voi atât de plini de nelinişte şi de griji? Cu toate acestea, voi dăinuiţi mai mult decât Pământul, decât Soarele şi decât toate stelele din ceruri. Toate vor trece, dar voi nu. De ce tremuraţi ca frunza-n vânt?

Dacă nimic altceva nu vă poate face să simţiţi unitatea voastră cu Universul, fie şi numai Pământul ar trebui să vă facă să o simţiţi. Dar Pământul însuşi nu este decât oglinda în care se răsfrâng umbrele voastre. Oglinda este oare mai muit decât cel oglindit? Umbra pe care o aruncă Omul, este oare mai mult decât Omul?

Frecaţi-vă la ochi şi treziţi-vă. Căci voi sunteţi mai mult decât Pământul. Soarta voastră este mai presus decât să trăiţi şi să muriţi şi să asiguraţi hrană îmbelşugată veşnic flămândelor fălci ale Morţii. Soarta voastră este să fiţi izbăviţi de trăit şi de murit; scutiţi de Rai şi de Iad precum şi de toate contrariile de neîmpăcat ale Dualităţii. Soarta voastră este să fiţi viţă roditoare în via veşnic roditoare a lui Dumnezeu.

După cum o ramură vie dintr-o viţă de vie, dacă este îngropată în pământ dă rădăcini şi devine în cele din urmă o viţă de sine stătătoare, care rodeşte struguri la fel ca viţa de vie mamă, de care este mai departe legată, la fel şi Omul, ramură vie din Viţa divină, atunci când este îngropat în glia divinităţii sale devine zeu, rămânând mereu una cu Dumnezeu.

Oare omul trebuie să fie îngropat de viu în glia divinităţii sale, ca să revină la Viaţă? Fără îndoială, da! Dacă nu veţi fi îngropaţi pentru dualitatea vieţii şi a morţii, nu vă veţi putea înălţa până la unitatea Fiinţării.

Dacă nu vă veţi îndestula cu ciorchinii Iubirii, nu vă veţi sătura de vinul înţelegerii. Şi dacă nu vă veţi îmbăta de vinul înţelegerii, nu veţi fi treziţi de sărutul Libertăţii.

Nu'cu Iubire vă hrăniţi atunci când mâncaţi rodul viţei pământeşti. Hrăniţi o foame mai mare spre a potoli una mai mică.

Nu înţelegere beţi atunci când beţi sângele viţei pământeşti. Ci beţi doar o scurtă uitare a chinului care, atunci când trece, vă înzeceşte împunsătura chinului. Fugiţi de voi în starea jalnică în care vă aflaţi, doar pentru a vă întâlni cu voi după colţ.

Ciorchinii pe care vi-i dăruieşte Mirdad nu sunt în primejdie să mucegăiască sau să putrezească. A vă îndestula cu ei o singură dată, înseamnă a fi pentru totdeauna sătui. Vinul pe care T-a tescuit pentru voi este prea tare pentru buzele care se tem a fi arse, dar este dătător de viaţă pentru inimile care ar dori să fie îmbătate pentru vecie prin uitare de sine.

Se află printre voi cineva înfometat de strugurii mei? Să vină în faţă cu coşurile.

Este aici cineva însetat de vinul meu? Să-şi aducă pocalele. Căci îngreunat este Mirdad de recolta sa şi se înăbuşă cu prisos de sevă. O zi a uitării de sine, a renunţării la ego - fusese Ziua Vinului Sfânt. O zi îmbătată de vinul Iubirii şi scăldată în lumina înţelegerii. O zi încântată de fluturarea aripilor Libertăţii. O zi a netezirii piedicilor şi a contopirii unuia în toţi şi a toate într-unui.

Dar, iată! Ce a devenit ea astăzi? A devenit săptămâna unei ticăloase întăriri a sinelui ,a ego-ului; a lăcomiei spurcate făcând negoţ cu spurcată lăcomie; a dezmăţului care se zbenguie cu dezmăţul şi a neştiinţei care ticăloşeşte neştiinţa.

însăşi Arca, odinioară izvor de Credinţă, de Iubire şi de Libertate, acum este preschimbată într-un teasc uriaş şi într-un netrebnic bâlci. Ea îşi însuşeşte recolta viilor voastre şi vi-o vinde înapoi tot vouă, în chip de vin care vă prosteşte. Truda mâinilor

voastre o ticluiește în cătușe pentru mâinile voastre. Sudoarea frunților voastre o preschimbă în cărbuni aprinși, cu care vă pecetluiește frunțile.

Departe, mult prea departe s-a abătut Arca de la cursul orânduit ei. Acum însă, cârma ei este îndreptată cum se cuvine Ea va fi ușurată de toată încărcătura moartă, încât să-și poată urma drumul în tihnă și siguranță.

Pentru aceasta toate darurile trebuiesc înapoiate dăruitorilor și toate datoriile trebuiesc înapoiate datornicilor. Arca nu cunoaște alt dăruitor în afara lui Dumnezeu, iar Dumnezeu nu dorește ca vreun om să rămână datornic, fie și către El însuși.

Astfel l-am învățat pe Noe. Astfel vă învăț pe voi.

Capitolul 27 - Adevărul trebuie împărtășit tuturor sau numai celor puțini și aleși? Mirdad dezvăluie taina dispariției sale din Ajunul Zilei Vinului și vorbește despre Falsa Autoritate.

NARONDA: Mult timp după ce serbarea ajunsese o amintire, cei Șapte se aflau adunați în jurul învățătorului în Cuibul de Vultur. învățătorul era tăcut în timp ce însoțitorii își reaminteau întâmplările de neșters ale acelei zile. Unii se minunau de marea înflăcărare cu care mulțimea întâmpinase cuvintele învățătorului. Alții vorbeau despre purtarea ciudată și **cu** neputință de înțeles a lui Shamadam din clipa în care chitanțele **Rși** înscrisurile erau scoase din vistieria Arcei și nimicite în fața tuturor, și sute de vase și de butoaie de vin erau aduse din pivnițe pși împărțite și multe daruri prețioase înapoiate celor care le dăruiseră; căci el nu arătase nici o împotrivire, așa cum ne așteptam cu toții să o facă, ci amuțit și încremenit urmărea toate acestea plângând cu lacrimi cât pumnul.

Bennoon le atrase atenția că deși mulțimea se bucura grozav, uralele ei nu se datorau cuvintelor învățătorului, ci datoriilor iertate și darurilor înapoiate. El, cu jumătate de gură, chiar îl învinuia pe învățător pentru că și-a irosit în van vorbele Kînaintea unei asemenea gloate, care nu află o plăcere mai mare **plecat** în a mânca, a bea și în a se veseli. Adevărul, susținea el, nu trebuie să fie propovăduit fără alegere tuturor, ci doar celor puțini aleși. Atunci învățătorul grăi și spuse:

MIRDAD: Suflarea voastră luată de vânt va nimeri cu siguranță în pieptul cuiva. Nu întrebați al cui este pieptul. Căutați doar ca suflarea însăși să fie curată.

Vorba voastră va căuta și va găsi cu siguranță vreo ureche. Nu întrebați a cui este urechea. Căutați doar ca vorba însăși să fie **Bun** adevărat vestitor al Libertății.

Gândul vostru neauzit va îmboldi cu siguranță vreo limbă să vorbească. Nu întrebați a cui este acea limbă. îngrijiți-vă doar ca gândul însuși să fie luminat de înțelegere iubitoare. Nu vă

închipuiţi că vreo străduinţă este irosită. Unele seminţe stau îngropate în pământ ani şi ani, dar ţâşnesc îndată la viaţă când sunt trezite de suflarea primului anotimp prielnic.

Sământa Adevărului se află în toţi oamenii şi în toate lucrurile. Menirea voastră nu.este să semănaţi Adevărul, ci să pregătiţi timpul prielnic pentru ca el să înmugurească.

Toate lucrurile sunt cu putinţă în veşnicie. Prin urmare, nu vă pierdeţi nădejdea în mântuirea nimănui, ci predicaţi vestea mântuirii cu aceeaşi râvnă tuturor - celui care aspiră, cât şi celui care nu aspiră încă. Căci cel care nu aspiră va ajunge cu siguranţă la un moment dat să aspire, iar novicii de acum îşi vor potrivi penele în Soare şi cu aripile lor vor spinteca cele mai îndepărtate şi de neatins înălţimi ale cerului.

MICASTER: Ne mâhneşte mult că până în ziua de astăzi şi în pofida întrebărilor noastre stăruitoare, învăţătorul nu a vrut să ne dezvăluie taina dispariţiei sale de neînţeles din ajunul Zilei Vinului. Nu suntem vrednici de încrederea lui?

MIRDAD: Oricine este vrednic de iubirea mea este cu siguranţă vrednic şi de încrederea mea. încrederea este oare mai mult decât Iubirea, Micaster? Nu ţi-am dăruit deplin inima mea? Dacă nu am vorbit despre acea împrejurare respingătoare a fost pentru a-i da lui Shamadam răgaz să se căiască. Căci el a fost cel care, în acel ajun, cu ajutorul a doi străini, m-a târât cu sila din Cuibul de Vultur şi m-a aruncat în Prăpastia Neagră. Nefericitul de Shamadam! El nici nu visa că până şi Prăpastia Neagră îl va primi pe Mirdad cu mâini catifelate şi îl va înzestra cu trepte vrăjite către culme.

NARONDA: Auzind aceasta cu toţii am fost cuprinşi de spaimă şi am rămas fără grai şi nimeni nu se încumeta să-l întrebe pe învăţător cum de a putut să iasă nevătămat din ceea ce ar fi fost pieire sigură pentru oricine. Şi toţi am rămas tăcuţi un timp.

HIMBAL: De ce îl oropseşte Shamadam pe învăţătorul nostru, câtă vreme învăţătorul nostru îl iubeşte pe Shamadam?

MIRDAD: Nu pe mine mă oropseşte Shamadam, ci Shamadam îl oropseşte pe Shamadam. înzestrează-l pe orb cu multă putere şi el va scoate ochii tuturor celor văzători, chiar ochii celor care trudesc din greu să-l facă să vadă.

Slobozeşte-l pe rob doar o zi şi el va preface lumea într-o lume de robi. Primul pe care îl va biciui şi îl va încătuşa va fi cel care se trudeşte neodihnit să-l elibereze.

Toată puterea lumească, oricare ar fi obârşia ei, este înşelătorie. De aceea îşi sună pintenii şi îşi flutură săbiile şi se preumblă cu larmă şi alai strălucitor, pentru ca nimeni să nu îndrăznească să se uite în miezul ei mincinos. Pe tunuri şi săbii îşi ridică ea şovăielnicul tron. Cu talismane înfricoşătoare şi cu semne necromantice îşi împodobeşte sufletul pustiit de deşertăciune, încât ochiul celui curios să nu-i poată zări jalnica sărăcie.

0 asemenea putere este atât orbire cât şi blestem pentru omul care jinduieşte să o încerce. Ea se va apăra pe sine cu orice preţ, chiar cu preţul înfricoşător a nimicirii omului însuşi şi a celor care se supun puterii sale, cât şi a celor care i se împotrivesc.

Din pricina setei lor de putere, oamenii se află într-o veşnică frământare. Cei la putere sunt mereu în luptă pentru a o păstra. Cei din afara puterii luptă mereu să o smulgă din mâinile celor care o au. în timp ce Omul, zeul în scutece, călcat în picioare şi în copite este părăsit pe câmpul de bătălie, nebăgat în seamă, neîngrijit şi ne-iubit.

Atât de înverşunată este lupta şi luptătorii atât de scoşi din minţi încât, vai, nici unul nu se va opri din această bătălie dinainte pierdută.

Fiţi încredinţaţi, O călugări, că nici o putere nu este vrednică să mişti pentru ea un deget, în afara puterii Sfintei înţelegeri, care este nepreţuită. Pentru ea, nici o jertfă nu este prea mare. Dobândiţi-o o dată şi o veţi păstra până la sfârşitul Timpului. Iar ea vă va încărca cuvintele cu o putere mai mare decât v-ar putea da vreodată toate armatele lume; şi vă va binecuvânta faptele cu mai multă bunătate decât ar putea vreodată visa să aducă oamenilor, toate puterile lumii laolaltă.

Căci înţelegerea este propria ei pavăză; braţul ei puternic este Iubirea. Ea nici nu năpăstuieşte, nici nu asupreşte, ci coboară 'Ca rouă pe inimile sterpe ale oamenilor; iar cei care o resping sunt binecuvântaţi de ea nu mai puţin decât cei care sorb din ea. Fiind prea sigură de puterea ei lăuntrică, ea nu se foloseşte de nici o

putere dinafară. Fiind neînfricată, se fereşte să folosească frica drept armă pentru a se impune vreunui om.

Lumea este săracă - vai, atât de săracă în înţelegere! De aceea caută să-şi ascundă sărăcia după vălul falsei autorităţi. Iar falsa autoritate se întovărăşeşte cu falsa putere întru atac şi apărare; şi cele două instaurează la cârmă Frica. Dar în final Frica le nimiceşte pe amândouă.

Oare cei slabi nu au căutat din totdeauna să se unească pentru a-şi apăra slăbiciunea? încât autoritatea lumească şi puterea lumească merg mână în mână sub ochiul temător al Fricii şi iau zi de zi Neştiinţei bir în războaie, sânge şi lacrimi. Iar Neştiinţa zâmbeşte cu îngăduinţă la toate şi spune: „E foarte bine!" '

„Foarte bine!" îi spune Shamadam lui Shamadam, când el îl împinge pe Mirdad în prăpastie. Dar cu greu va înţelege Shamadam că aruncându-mă pe mine în Prăpastie, pe el însuşi s-a aruncat, nu pe mine. Căci Prăpastia nu poate face rău unui Mirdad; în timp ce Shamadam trebuie să se căznească mult şi bine pentru a se căţăra pe pereţii ei întunecaţi şi alunecoşi.

Fleac este toată autoritatea lumească. Lăsaţi-i pe cei care mai sunt încă prunci ca înţelegere, să se joace cu ea. Dar voi nu trebuie să dobândiţi putere asupra nici unui om. Căci ceea ce este dobândit cu sila, mai devreme sau mai târziu este luat înapoi cu sila.

Nu râvniţi puterea asupra vieţii oamenilor; peste ele este stăpână Omni-Voinţa. Nu râvniţi nici puterea asupra bunurilor oamenilor; căci oamenii sunt într-atât de legaţi de bunurile lor, pe cât sunt de vieţile lor şi ei îi bănuiesc şi îi urăsc pe cei care se amestecă în lanţurile lor. însă căutaţi calea spre inimile oamenilor prin Iubire şi înţelegere; şi odată ajunşi înăuntru, puteţi lucra mai lesne pentru a-i face pe oameni să-şi piardă lanţurile.

Căci Iubirea vă va călăuzi mâna, în timp ce înţelegerea va purta făclia.

Capitolul 28 - Prinţul din Bethar apare în Cuibul de Vultur împreună cu Shamadam. Discuţia despre Război şi Pace. Mirdad este prins în capcană de Shamadam.

NARONDA: în timp ce învăţătorul sfârşea de spus acestea iar noi căzuserăm pe gânduri, de afară se auziră paşi grei şi vorbărie înăbuşită, neînţeleasă. Curând se arătară la intrare doi soldaţi uriaşi, înarmaţi până-n dinţi, care luară poziţie de o parte şi de alta, cu săbiile scoase scânteind în soare. Le urmă un tânăr prinţ purtând toate însemnele regalităţii, cu Shamadam păşind în urma lui cu sfială şi încă doi soldaţi în urma lui Shamadam.

Prinţul era unul din cei mai puternici şi vestiţi nobili din Munţii Albi. Se opri o clipă la intrare şi cercetă cu atenţie chipurile celor dinăuntru. Aţintindu-şi ochii mari şi strălucitori asupra învăţătorului, se plecă foarte adânc şi spuse:

PRINŢUL: Te salut, om sfânt! Am venit să-i aducem cinstire marelui Mirdad, a cărui faimă a străbătut departe în munţii aceştia, până la îndepărtata noastră capitală.

MIRDAD: Faima călătoreşte cu viteză mare prin împrejurimi; acasă, şchioapătă în cârje. Stareţul îmi este martor pentru aceasta. Nu te încrede, Prinţe, în toanele faimei.

PRINŢUL: Totuşi, plăcute sunt toanele faimei şi este plăcut să-ţi întipăreşti numele pe buzele oamenilor.

MIRDAD: Să-1 întipăreşti pe buzele oamenilor este la fel cum l-ai cresta pe nisipul ţărmurilor. Vântul şi valurile îl vor şterge de pe nisipuri. Un strănut îl va sufla de pe buze. Nu-ţi întipări numele pe buzele lor, ci aprinde-1 în inimile lor.

PRINŢUL: Dar inimile oamenilor sunt ferecate cu o mulţime de lacăte.

MIRDAD: Lacătele pot fi multe, dar cheia este doar una.

PRINŢUL: Ai tu cheia aceea? Căci aş avea mare nevoie de ea.

MIRDAD: O ai şi tu, de asemenea.

PRINŢUL: Vai! De fapt, mă preţuieşti cu mult mai mult decât merit într-adevăr. Mult am mai căutat o cheie pentru inima

semenilor mei, dar nicăieri nu am fost în stare să o aflu. Dar am un mare lacăt sub forma unui prinţ puternic şi înclinat să se războiască cu mine. Şi, nu găsesc nici o cheie spre inima lui. Cu toată firea mea paşnică, sunt silit să-mi ridic armele împotriva lui. Să nu te laşi amăgit de coroana şi de veşmintele mele împodobite, învăţătorule. Nu pot afla în ele cheia pe care o caut.

MIRDAD: Ele ascund cheia, dar nu o au; ele îţi împiedică pasul şi îţi opresc mâna şi îţi înşeală ochiul, făcându-ţi astfel căutarea zadarnică.

PRINŢUL: Ce poate înţelege învăţătorul prin aceste cuvinte? Că ar trebui să-mi arunc coroana şi yeşmintele, spre a putea găsi cheia inimii semenului meu?

MIRDAD: Pentru a le păstra pe acestea, trebuie să-ţi pierzi semenul. Pentru a-ţi păstra semenul, trebuie să le pierzi pe ele. Iar a-ţi pierde semenul înseamnă a te pierde pe tine însuţi.

PRINŢUL: N-aş cumpăra bunăvoinţa semenilor mei cu un preţ atât de scump.

MIRDAD: Nu te-ai cumpăra pe tine însuţi cu un preţ atât de neînsemnat?

PRINŢUL: Să mă cumpăr pe mine? Nu sunt ostatec, să plătesc răscumpărare. Şi de altfel, am o armată care să mă apere, bine plătită, bine înzestrată. Semenul meu nu se poate făli cu una mai bună. • -. •"

MIRDAD: A fi ostatecul unui om, sau al unui lucru, este oricum o robie prea greu de îndurat. A fi ostatecul unei armate de oameni şi a unei grămezi de lucruri, este surghiun fără nădejde. Căci a te bizui pe ceva înseamnă a fi înrobit acelui lucru. Să te bizui, aşadar, numai pe Dumnezeu. Căci a te bizui pe Dumnezeu înseamnă a fi cu adevărat liber.

PRINŢUL: Atunci, ar trebui să mă las fără ocrotire pe mine, tronul meu şi pe supuşii mei?

MIRDAD: Nu ar trebui să te laşi fără ocrotire.

PRINŢUL: Prin urmare, trebuie să-mi păstrez armata.

MIRDAD: Prin urmare, trebuie să-ţi eliberezi armata.

PRINŢUL: Dar neîntârziat semenul meu îmi va cotropi regatul.

MIRDAD: RegatuLţi-1 poate cotropi, dar pe tine nici un om nu te poate cotropi. Două temniţe îmbinate într-una nu ajung

tărâm de Libertate. Bucură-te dacă vreun om te alungă din temniţa ta; dar nu-**1** pizmui pe cel care se pregăteşte să se azvârle pe sine însuşi în temniţa ta.

PRINŢUL: Sunt vlăstarul unui neam vestit pentru destoinicie pe câmpul de luptă. Noi nu-i silim niciodată pe alţii să lupte.

Dar când noi suntem siliţi să luptăm, niciodată nu ne furişăm şi nu părăsim câmpul de luptă decât cu flamurile fluturând înalt deasupra leşurilor duşmanilor.

Greşit mă sfătuieşti, domnule, când mă îndemni să-1 las pe semenul meu să-şi facă voia.

MIRDAD: Nu ai spus că vrei pace?

PRINŢUL: Da, pace aş dori.

MIRDAD: Atunci nu lupta.

PRINŢUL: Dar semenul meu stăruie să lupte cu mine şi trebuie să lupt cu el pentru ca pacea să poată domni între noi.

MIRDAD: Ţi-ai ucide semenul pentru a putea trăi cu el în pace! Ce ciudată alegere! Nu este nici o virtute să trăieşti în pace cu un mort.

Mare este virtutea celui care trăieşte în pace cu cel viu.

Dacă porţi război oricărui om viu, ale cărui vederi şi interese se pot ciocni uneori cu ale tale, atunci porţi război împotriva lui Dumnezeu care a făcut să fie aceste diferenţe. Şi porţi război cu Universul; căci nenumărate sunt acele lucruri din el care te fac să-ţi pierzi cumpătul, îţi tulbură inima şi care vrând-nevrând se vâră cu sila în viaţa ta.

PRINŢUL: Ce-ar trebui să fac dacă aş vrea să fiu în pace cu semenul meu, dar el ar vrea să lupte?

K ***MIRDAD:*** Luptă!

PRINŢUL: Acum mă sfătuieşti aşa cum se cuvine.

MIRDAD: Da, luptă! Dar nu cu semenul tău. Luptă mai bine cu toate lucrurile care vă fac pe tine şi pe semenul tău să vă luptaţi. De ce vrea să lupte cu tine semenul tău? Pentru că ai ochii albaştri, iar ai Iui sunt negri? Pentru că tu visezi la îngeri şi el visează la diavoli? Sau pentru că îl iubeşti ca pe tine însuţi şi socoteşti tot ce ai ca fiind şi al lui?

Veşmintele tale, O prinţe, tronul tău, averea ta, faima ta şi lucrurile cărora tu le eşti ostatec, sunt cele pentru care semenul tău vrea să lupte cu tine.

Ai vrea să-l înfrângi fără a ridica vreo lance împotriva lui? Atunci ia-o înaintea lui şi porneşte tu însuţi război tuturor acestor lucruri. Când le vei fi cucerit mântuindu-ţi sufletul de ghearele lor; când le vei fi aruncat la grămada de gunoi, poate că semenul tău îşi va opri asaltul şi îşi va băga sabia în teacă, spunându-şi: „Dacă aceste lucruri ar merita lupta, semenul meu nu le-ar fi aruncat la grămada de gunoi."

Dacă semenul tău va stărui în sminteala sa şi va aduna grămada de gunpi, bucură-te pentru mântuirea ta de asemenea povară vătămătoare, dar întristează-te pentru soarta semenului tău.

PRINŢUL: Dar cinstea mea, care este cu mult mai de preţ decât toate avuţiile mele?

MIRDAD: Singura cinste a omului este de a fi Om, chip şi asemănare vie a lui Dumnezeu. Toate celelalte cinstiri sunt necinste.

O cinstire arătată de oameni este luată înapoi cu uşurinţă de către oameni.

O cinstire scrisă cu sabia este ştearsă cu uşurinţă de sabie.

Nici o mărire, O prinţe, nu merită o săgeată ruginită; şi cu mult mai puţin o lacrimă fierbinte; şi încă mai puţin, o picătură de sânge.

PRINŢUL: Şi libertatea - libertatea mea şi a poporului meu - nu este vrednică de jertfa supremă?

MIRDAD: Adevărata Libertate este vrednică de jertfa fiinţei noastre. Armele semenului tău nu ţi-o pot răpi; propriile tale arme nu o pot dobândi şi nu o pot apăra. Iar câmpul de luptă pentru ea este mormânt.

Adevărata libertate este dobândită şi pierdută în inimă.

Ai vrea să lupţi? Luptă. înlăuntrul inimii tale, cu inima ta. Dezarmează-ţi inima de orice nădejde şi teamă şi dorinţă deşartă, care fac din lumea ta o cuşcă înăbuşitoare şi o vei afla mai largă decât Universul; şi în acel Univers vei hoinări după plac; şi nimic nu-ţi va fi opreligte.

Aceasta este singura luptă care merită purtată. Prinde-te pe tine însuţi în asemenea luptă şi nu vei mai găsi timp pentru nici un fel de alte lupte, care în ochii tăi vor părea a fi sălbăticie şi diavolească viclenie, menită să-ţi abată mintea şi să-ţi macine puterea şi astfel să te facă să pierzi adevărata luptă, cea cu tine însuţi, care este cu adevărat o luptă sfântă.

A birui în această luptă înseamnă a câştiga slavă nepieritoare. însă biruinţa în oricare altă luptă este mai rea decât cea mai grozavă înfrângere.

Şi ce este cumplit în luptele dintre oameni este că atât învingătorul cât şi cel învins se aleg cu o înfrângere.

Ai vrea să ai pace? Nu o căuta în hârţoage alcătuite din cuvinte; nu te strădui să o dăltuieşti nici chiar în piatră.

Căci pana care scrie „Pace" poate scrie cu uşurinţă „Război"; iar dalta care cresteazǎ cuvintele „Să fie pace!" poate cresta cu uşurinţă cuvintele „La luptă!". Iar cu timpul, hârtia şi piatra, pana şi dalta, sunt atacate de molii, de putrezire, de rugină şi de toată alchimia schimbătoarelor elemente.

Nu la fel este inima veşnică a Omului, pătrunsă de Sfânta înţelegere. Odată ce înţelegerea este dezvăluită, biruinţa este sigură şi Pacea este statornicită în inimă imediat şi pentru totdeauna.

O inimă înţelegătoare este întotdeauna în pace, chiar dacă se află în mijlocul unei lumi năucite de război.

O inimă fără înţelegere este o inimă dezbinată. O inimă dezbinată alcătuieşte o lume dezbinată. O lume dezbinată cloceşte fără încetare lupte şi război.

Dar o inimă care înţelege este o inimă în armonie; ea făureşte o lume armonioasă. O lume armonioasă este o lume aflată în pace. Căci, ca să se işte un război, este nevoie de doi.

De aceea te sfătuiesc să lupţi cu inima ta spre a o aduce la armonie. Răsplata biruinţei în această luptă este Pacea veşnică. Dacă ai putea să vezi, prinţe, în fiecare piatră un tron; şi să descoperi în orice peşteră un palat, soarele însuşi ar fi prea fericit să-ţi fie tron şi stelele - palate.

"Când orice romăniţă de pe câmp este gata să-ţi slujească drept decoraţie şi fiecare vierme să-ţi fie învăţător, stelele sunt

bucuroase să se aşeze pe pieptul tău şi Pământul este gata să-ţi fie amvon.

Când îţi poţi stăpâni inima, ce însemnătate are pentru tine cine îţi stăpâneşte trupul, cu numele? Când tot Universul este al tău, ce însemnătate are cine stăpâneşte această sau cealaltă întindere de pământ?

PRINŢUL: Cuvintele tale sunt cât se poate de ademenitoare. Cu toate acestea, mie îmi pare că legea Naturii este lupta. Nu sunt până şi peştii din mări într-o veşnică luptă? Nu este oare cel slab prada celui puternic? Şi eu nu aş vrea să fiu prada nimănui.

MIRDAD: Ceea ce îţi pare a fi luptă, nu este decât o cale a Naturii de a se hrăni şi de a se răspândi. Cel puternic devine şi el hrana celui slab, nu mai puţin decât este făcut cel slab hrana celui puternic. Dar cine este puternic şi cine este slab în Natură?

Natura însăşi este puternică; ceilalţi toţi sunt slăbănogi care ascultă de voia Naturii, plutind în jos umil pe râurile Morţii. Numai cel nemuritor poate fi socotit puternic.

Şi Omul este nemuritor, O prinţe. Da, mai puternic decât Natura este Omul. El se hrăneşte cu inima ei cărnoasă doar pentru a ajunge la inima lui, care nu este din carne.

Lăsaţi oamenii care vor să li se înfăptuiască dorinţele necurate prin instinctele curate ale animalului, să se numească pe sine mistreţi sau lupi, sau şacali, sau orice altceva; dar să nu înjosească înaltul nume de Om.

Crede, O prinţe, şi fii în pace.

PRINŢUL: Stareţul mi-a spus că Mirdad este priceput în tainele vrăjitoriei; şi aş dori ca el să-şi arate unele puteri, pentru a putea crede în el.

MIRDAD: Dacă Dumnezeu dezvăluit în Om ar fi vrăjitorie, atunci Mirdad este un vrăjitor. Doreşti o dovadă şi o mărturie a vrăjilor mele? Iată, eu sunt dovada şi mărturia.

Şi acum, înhaţă-mă. Fă treaba pe care ai venit să o faci.

PRINŢUL: Ai ghicit bine că am altă treabă de îndeplinit decât să-mi încarc auzul cu smintelile tale. Căci prinţul din Bethar este un alt fel de vraci; şi îţi va da îndată o dovadă a iscusinţei sale.

(Către oamenii săi) Aduceţi lanţurile şi cătuşele şi legaţi-l pe acest Dumnezeu-Om, sau Om-Dumnezeu, de mâini şi de picioare şi să-i arătăm lui şi celor aici de faţă cum arată vrăjile noastre.

NARONDA: Asemenea unor fiare, cei patru soldaţi se aruncară asupra învăţătorului şi începură să strângă cu iuţeală lanţurile în jurul mâinilor şi picioarelor lui.

Pentru o clipă cei Şapte rămaseră încremeniţi, ne-ştiind cum să înţeleagă cele ce se petreceau înaintea lor - fie glumă, fie de-adevărat Micayon şi Zamora fură mai iuţi decât ceilalţi în a-şi da seama de adevărul primejdioasei împrejurări. Ei se aruncară asupra soldaţilor ca doi lei turbaţi şi i-ar fi pus la pământ dacă nu ar fi fost glasul învăţătorului, oprindu-i şi liniştindu-i.

MIRDAD: Lasă-i să-şi arate puterea, năvalnicule Micayon. Lasă-i în drumul lor, bunule Zamora. Lanţurile lor nu sunt mai înfricoşătoare pentru Mirdad decât a fost Prăpastia Neagră.

Lasă-l pe Shamadam să se bucure, cârpindu-şi autoritatea cu cea a prinţului din Bethar. Cârpeala îi va sfâşia pe amândoi.

MICAYON: Cum să rămânem de o parte atunci când învăţătorul nostru este legat în lanţuri ca un ucigaş?

MIRDAD: Nu vă faceţi nici cea mai mică grijă pentru mine. Fiţi pe pace. La fel vă vor face şi vouă într-o bună zi; însă ei îşi vor dăuna lor, nu vouă.

PRINŢUL: La fel vor păţi toţi panglicarii şi şarlatanii care se încumetă să batjocorească legea şi puterea.

Acest om sfânt (arătând către Shamadam) este capul de drept al acestei comunităţi, iar cuvântul său trebuie să fie lege pentru toţi.

Această sfântă Arcă, de ale cărei daruri vă bucuraţi, se află sub ocrotirea mea. Ochiul meu treaz îi veghează soarta; braţul meu puternic este întins asupra acoperământului şi a proprietăţilor ei; sabia mea va reteza mâna care o va atinge cu vrăjmăşie. Să ştie aceasta cu toţii şi să se ferească.

(Din nou către oamenii săi) Duceţi-l afară pe acest mişel. Vătămătoarea lui învăţătură aproape a ruinat Arca. Curând ar fi ruinat şi regatul nostru şi întreg pământul, dacă ar fi fost lăsată să-şi urmeze primejdioasa cale.

De aici înainte să predice zidurilor crunte ale temniței din Bethar. Să piară de aici.

NARONDA: Soldații îl duseră afară pe învățător, prințul și Shamadam urmându-i cu falnică mulțumire.

Cei Șapte pășeau în urma acestui alai rău-prevestitor. urmărindu-1 din ochi pe învățător, cu buzele pecetluite de amărăciune, cu inimile potopite de lacrimi.

învățătorul pășea cu mers sigur și hotărât, iar capul îi era înălțat. După o bucată de drum, se uită înapoi către noi și spuse:

MIRDAD: Rămâneți statornici cu Mirdad. Nu vă voi părăsi înainte de a lăsa la apă Arca mea și de a vă așeza la cârma ei.

NARONDA: Și mult timp după aceea, cuvintele lui au răsunat cu putere în auzul nostru, însoțind zornăitul greu al lanțurilor.

Capitolul 29 - Shamadam încearcă zadarnic să-i câștige de partea sa pe însoțitori. Mirdad se întoarce în mod miraculos și le dăruie tuturor însoțitorilor, în afară de Shamadam, îmbrățișarea Credinței.

BI

NARONDA: Iarna era în toi, albă și geroasă. Munții înveșmântați în zăpadă erau neclintiți, muți și fără suflare. Doar în văile de jos se arătau petece de verde ofilit și ici-colo o panglică de argint curgător șerpuind către mare.

Cei Șapte erau copleșiți rând pe rând de valuri de îndoială și de nădejde. Micayon, Micaster și Zamora sperau că învățătorul se va înapoia precum a făgăduit. Bennoon, Himbal și Abimar țineau morțiș la îndoiala cu privire la întoarcerea lui. Dar toți simțeam un pustiu grozav și o nespusă zădărnicie.

Arca era rece, posomorâtă și neprimitoare. 0 tăcere înghețată stăruia între zidurile ei în pofida neobositelor străduințe ale lui Shamadam de a le da viață și căldură.

Căci chiar de îndată ce Mirdad a fost dus, Shamadam a căutat să ne copleșească cu bunăvoința sa. Ne îmbia cu cele mai bune mâncăruri și vinuri; dar mâncarea nu ajuta și vinul nu ;înviora. Ardea din belșug lemne și cărbuni; dar focul nu încălzea. Era foarte binevoitor și părea iubitor; dar bunăvoința și simțămintele lui ne înstrăinau din ce în ce mai mult de el.

Timp îndelungat nu a pomenit nimic despre învățător. într-un târziu și-a deschis inima și a spus:

SHAMADAM: Mă nedreptățiți, însoțitorii mei, dacă gândiți că Mirdad îmi este nesuferit. Mai curând îl căinez din toată inima.

S-ar putea ca Mirdad să nu fie om rău; dar un visător primejdios, este; iar învățătura pe care o susține el este cu totul nepractică în lumea aceasta de fap*fe și de obiceiuri nemiloase. El și cei care îl urmează se îndreaptă către un sfârșit jalnic, la prima lor ciocnire cu aspra realitate. De aceasta sunt întru totul sigur. Și aș dori să-i scutesc pe însoțitorii mei de asemenea năpastă.

Mirdad poate că are o limbă iscusită, îndemnată de nesăbuința tinereții, dar inima îi este oarbă și îndărătnică și lipsită

de evlavie. în timp ce în inima mea, **eu am teamă de** adevăratul Dumnezeu, iar experienţa anilor dă **judecăţii mele greutate** şi autoritate.

Cine putea gospodări Arca în aceşti **mulţi ani, cu mai** mare spor decât mine? Nu am fost împreună **cu voi atâta timp şi nu** v-am fost şi frate şi tată? Nu v-au **fost binecuvântate din** plin minţile cu pace şi. mâinile cu nespus **belşug? De ce să dărâme** un străin ceea ce noi am clădit în atâta **timp - şi să semene** neîncredere, acolo unde domnea încrederea - **şi zâzanie, acolo** unde domnea pacea?

Este curată sminteală, însoţitorii **mei, să dai o pasăre** din mână pentru trei din copac.

Mirdad voia să renunţaţi la Arca **aceasta, care v-a adăpostit** atâta vreme şi v-a păstrat aproape de **Dumnezeu şi v-a dat** tot ce poate dori un muritor şi v-a ţinut la **o depărtare sigură de** toată zarva şi suferinţele lumii.

Şi ce v-a făgăduit în schimb? **Zbucium, mâhnire şi sărăcie,** cu nesfârşita luptă pentru agoniseală - **acestea şi multe alte lucruri** şi mai rele v-a făgăduit.

A făgăduit o Arcă în văzduh, **în nemărginitul nimic - un** vis de om smintit - o închipuire copilărească - **ceva încântător care nu** este cu putinţă. Este el cumva mai **înţelept decât Tatăl nostru Noe,** întemeietorul Mamei-Arce? Sunt peste **măsură de îndurerat că** v-a făcut să vă plecaţi urechea la aiurelile lui.

Poate că eu am păcătuit împotriva **Arcei şi a sfintelor ei** tradiţii, atunci când am chemat braţul **puternic al prietenului meu,** prinţul din Bethar, împotriva lui Mirdad. **Dar ţineam la propăşirea** voastră; fie numai aceasta şi ar trebui **ca abaterea mea să fie** din plin îndreptăţită. Dorinţa mea a fost **să vă apăr pe voi şi** Arca înainte de a fi prea târziu. Iar Dumnezeu **a fost alături de mine** şi v-am izbăvit.

Bucuraţi-vă cu mine, ^însoţitori - **şi mulţumiţi-î lui** Dumnezeu că ne-a cruţat de greaua **necinste de a vedea** cu păcătoşii noştri ochi ruinarea Arcei noastre. **Eu unul nu aş fi putut** trăi după asemenea ocară.

Acum însă mă dăruiesc din nou **slujirii Dumnezeului lui** Noe şi Arcei sale, şi slujirii voastre, **însoţitorii mei. Fiţi fericiri** precum eraţi altădată, pentru ca bucuria **mea să fie deplină în** voi-

NARONDA: Shamadam lăcrima în timp ce spunea acestea, iar lacrimile lui erau jalnice, fiind prea stinghere; căci ele nu-şi aflau tovărăşie în vreuna din inimile şi în ochii noştri.

într-o dimineaţă, când soarele strălucea asupra munţilor după o îndelungată vreme mohorâtă, Zamora îşi luă harpa şi începu să cânte:

ZAMORA:
îngheţat este cântul pe buzele îngheţate de ger
Ale harpei mele.
Şi visul este prins în gheţuri în inima îngheţată
A harpei mele.

Unde-i suflarea care ne-ar dezgheţa cântecul,
0, harpa mea?
Unde-i mâna care-ar descătuşa visul,
O, harpa mea?
In temniţa din Bethar.

Vânt cerşetor, du-te şi cerşeşte-mi un cântec
De la lanţurile Temniţei din Bethar.
Şăgalnice raze de soare, mergeţi şi furaţi-mi un vis
De la lanţurile Temniţei din Bethar.

Pe tot întinsul cerului se-ntindea aripa şoimului meu,
Iar jos, eu eram rege.
Acum sunt orfan fără rost,
Pe cerul meu o bufniţă-i stăpână,
Căci şoimul meu a zburat într-un cuib îndepărtat -
In temniţa din Bethar.

NARONDA: 0 lacrimă se rostogoli din ochiul lui Zamora în timp ce mâinile îi cădeau fără vlagă, iar capul i se pleca adânc asupra harpei. Lacrima aceea slobozi amărăciunea noastră înfrânată şi deschise stăvilarele ochilor noştri.

Micayon sări în picioare şi strigând cu glas cumplit „mă înăbuş", se năpusti către uşă şi apoi afară. Zamora, Micaster şi cu mine îl urmarăm prin curte până la poarta din marea împrejmuire

din afară, dincolo de care însoţitorilor nu le era îngăduit să iasă. Micayon trase cu o smucitură puternică zăvorul greu, trânti uşa cât colo şi se repezi afară ca un tigru din cuşcă. Ceilalţi trei îl urmau pe Micayon.

Soarele era cald şi strălucitor, iar razele sale răsfrânte de zăpada îngheţată erau aproape orbitoare. Golaşe de copaci, dealurile înzăpezite unduiau înaintea noastră cât cuprindea ochiul şi totul părea că scânteiază în uimitoare culori de lumină. în jur era o linişte atât de deplină încât supăra urechea; doar zăpada scrâşnind sub paşii noştri spărgea vraja. Aerul, deşi înţepător, ne mângâia plămânii, încât părea că suntem purtaţi înainte fără nici o străduinţă din partea noastră.

Chiar şi supărarea lui Micayon se schimbase şi el se opri pentru a spune: „Gât de bine este să fii în stare să răsufli! O, doar să răsufli!" Şi într-adevăr, parcă pentru prima dată simţeam bucuria de a răsufla liber şi simţeam înţelesul Răsuflării.

Străbătuserăm o scurtă bucată de drum când Micaster zări ceva întunecat la mare depărtare, pe o înălţime. Unii crezură că este un lup singuratic; unii, că este o piatră de pe care zăpada a fost măturată cu totul de vânt. Dar lucrul acela părea să se mişte spre noi şi ne-am hotărât să ne îndreptăm şi noi către el.

Pe măsură ce se apropia, căpăta din ce în ce o înfăţişare omenească. Dintr-odată Micayon făcu un salt mare înainte strigând în timp ce se năpustea:

„ Este el! Este el!"

Şi era el - mersul lui mlădios, portul mândru, capul său falnic înălţat. Vântul vesel se juca de-a v-aţi ascunselea în veşmintele lui, fâlfâindu-i şi clătinându-i mângâietor buclele lungi, negre..Soarele colorase uşor chihlimbarul arămiu al feţei sale, dar ochii întunecaţi şi visători scânteiau ca şi înainte şi răspândeau valuri de încredere senină şi de dragoste biruitoare. Picioarele lui gingaşe strânse în chingile încălţărilor de lemn erau atinse de ger cu o culoare roşie aprinsă.

Micayon 1-a ajuns primul; şi i se aruncă la picioare hohotind de plâns, de râs şi bolborosind ca rătăcit: „Acum sufletul mi s-a întors."

Ceilalţi trei făcură la fel; iar învăţătorul îi ridică unul câte unul, îmbrăţişându-1 pe fiecare cu nesfârşită duioşie şi spunând în timp ce îi îmbrăţişa:

MIRDAD: Primiţi îmbrăţişarea Credinţei. De aici înainte veţi dormi în credinţă şi vă veţi deştepta în credinţă; iar îndoiala nu se va mai cuibări la căpătâiul vostru, nici nu vă va mai împiedica paşii cu şovăiala ei.

NARONDA: Cei patru rămaşi în Arcă, zărindu-1 pe învăţător la poartă, mai întâi l-au crezut o vedenie şi erau grozav de înspăimântaţi. Dar când i-a strigat pe fiecare pe nume şi i-au auzit glasul, s-au repezit la picioarele lui, în afară; de Shamadam, care rămăsese pironit în jilţul său. îi îmbrăţişa pe fiecare în parte.

Shamadam privea uluit şi tremura din cap până în picioare, cu faţa albită ca de mort, cu buzele încleştate şi mâinile scotocind fără rost la brâu.

Dintr-odată se desprinse de jilţul său şi târându-se în genunchi înspre lo»ul unde stătea învăţătorul, îşi încolăci braţele în jurul picioarelor lui şi spuse hohotind cu faţa la podea: „Şi eu, cred ".

învăţătorul îl ridică şi pe el, însă fără a-1 îmbrăţişa, spuse:

MIRDAD: Frica este cea care zguduie fiinţa şi limba lui Shamadam, încât rosteşte: „Eu cred".

Shamadam tremură şi se pleacă înaintea „vrăjitoriei" care l-a scos pe Mirdad din Prăpastia Neagră şi din temniţa din Bethar. Şi Shamadam se teme de răzbunare. Fie-i mintea liniştită în această privinţă, iar inima să şi-o întoarcă spre Credinţa Adevărată.

Credinţa care se iscă dintr-un val de Frică este doar spuma Fricii; se iveşte şi dăinuie cât Frica.

Credinţa Adevărată nu înfloreşte decât pe lujerul Iubirii. Ea este rodul înţelegerii.

Dacă eşti înspăimântat de Dumnezeu nu crezi în Dumnezeu.

SHAMADAM: (târându-se înapoi, cu ochii mereu în pământ) Netrebnic şi surghiunit este Shamadam în propria sa casă. îngăduie-mi, cel puţin, ca astăzi să-ţi fiu slujitor şi să-ţi aduc Ceva de mâncare şi o haină caldă. Căci cu siguranţă eşti tare flămând şi îngheţat.

MIRDAD: Am hrană pe care bucătăriile nu o ştiu şi căldură care nu-i împrumutată de la firul de lână, sau de la limbile flăcării.

Aş dori ca Shamadam să agonisească cât mai mult din hrana şi căldura mea şi cât mai puţin din alte merinde şi lucruri.

Iată! Marea a venit să ierneze pe piscuri. Iar piscurile sunt bucuroase să se înveşmânteze cu marea îngheţată drept învelitoare. Şi le este cald piscurilor în veşmântul lor.

Bucuroasă este şi marea să se aştearnă pentru un răstimp, atât de liniştită şi de vrăjită, peste piscuri; dar numai pentru un răstimp. ^

Căci Primăvara va veni, iar Marea, asemenea unui şarpe care iernează, se va descolăci şi îşi va cere înapoi libertatea vremelnic amanetată. Şi din nou se va repezi din ţărm în ţărm; şi din nou se va înălţa în aer şi va hoinări pe cer; şi se va răspândi pe sine oriunde va dori.

Sunt însă oameni ca tine, Shamadam, a căror viaţă este o veşnică iarnă şi o neîntreruptă iernare. Sunt cei care încă nu au primit vestire de la Primăvară. Iată! Mirdad este vestirea. Vestirea Vieţii este Mirdad şi nu semn de Moarte. Cât de mult vei mai ierna?

Crede-mă Shamadam, că viaţa pe care o duc oamenii şi moartea de care mor sunt doar iernare. Şi eu am venit pentru a-i scutura pe oameni din somnul lor şi pentru a-i chema afară din vizuinile şi din bârlogurile lor, la libertatea Vieţii fără de moarte. Crede-mă, de dragul tău şi nu de al meu.

NARONDA: Shamadam se linişti şi nu mai deschise gura. Bennoon îmi şopti să-l întreb pe învăţător cum a izbutit să scape din temniţa din Bethar; dar limba mea nu voia să mă asculte şi să pună întrebarea care oricum a fost ghicită îndată de învăţător.

MIRDAD: Temniţa din Bethar nu mai este temniţă. A devenit altar. Prinţul din Bethar nu mai este prinţ. Este acum un călător care năzuieşte asemenea vouă.

Chiar şi o temniţă mohorâtă poate fi preschimbată într-un far luminos.

Chiar şi un prinţ trufaş poate fi adus să-şi închine coroana sa în faţa coroanei Adevărului.

Chiar şi lanţurile zornăitoare pot fi făcute să işte o muzică cerească. Nimic nu este minune pentru Sfânta înţelegere, care este singura minune.

NARONDA: Cuvintele învăţătorului despre abdicarea prinţului din Bethar au căzut ca o lovitură de trăsnet asupra lui Shamadam; şi, spre nedumerirea noastră, el fu apucat dintr-odată de un spasm atât de ciudat şi de nestăpânit încât cu adevărat ne-am temut pentru viaţa sa. Spasmul s-a sfârşit cu un leşin şi noi ne-am căznit îndelung până când în cele din urmă l-am adus în simţiri.

Capitolul 30 - Visul lui Micayon dezvăluit de către învățător

NARONDA: Cu mult timp înainte și de asemenea după întoarcerea învățătorului de la Bethar, s-a băgat de seamă că Micayon se poartă ca și cum ar avea o supărare. Cea mai mare parte a timpului se ținea deoparte, vorbind puțin, mâncând puțin și părăsindu-și arareori chilia. Nu a dorit să-și încredințeze taina nici măcar mie. Iar noi ne miram cu toții că învățătorul nu voia să spună sau să facă nimic pentru a-i alina chinul, deși știam cu toții că îi era foarte drag.

Odată, pe când Micayon și ceilalți se încălzeau în jurul focului, învățătorul începu să grăiască despre Marea Aspirație.

MIRDAD: Un om avu cândva un vis. Și iată, acesta este visul pe care l-a avut:

Se văzu pe sine pe malul înverzit al unui râu larg, adânc și care curgea fără zgomot. Malul era însuflețit de mari mulțimi de oameni, de femei și copii de toate vârstele și graiurile; și cu toții aveau niște cercuri de felurite culori și mărimi, pe care le roteau în susul și în josul malului. Iar mulțimile erau înveșmântate în culori de sărbătoare, zburdau și petreceau; zarva lor umplea văzduhul. Asemenea unei mări fără odihnă, tălăzuiau în sus și în jos, înainte și înapoi.

Doar el nu era îmbrăcat de sărbătoare și nu avea cerc de învârtit, căci nu avea cunoștință despre nici o sărbătoare. Și oricât de tare își încorda auzul, nu putea desluși dintre cuvintele mulțimii care vorbea în multe graiuri, nici un cuvânt care să fie asemănător cu propriul său grai.

Oricât de tare își încorda privirea, ea nu se putea odihni asupra unei fețe care să-i fie cunoscută. Și pe măsură ce năvălea în jurul lui, mulțimea îi arunca priviri cu înțeles, ca și cum ar fi spus: „Cine-i această făptură hazlie?" Astfel, începea să-și dea seama că sărbătoarea nu era a lui, că era cu totul străin; și el simți mâhnire în inima sa.

Curând auzi un vuiet care venea din susul malului și văzu mulțimile căzând pe dată în genunchi, acoperindu-și ochii cu

mâinile, plecându-și capul în pământ și desfăcându-se în două șiruri după locul unde căzuseră, lăsând astfel între ele o trecere pustie, dreaptă și îngustă, pe toată lungimea malului. Numai el rămânea în picioare în mijlocul trecerii, ne știind ce să facă și încotro s-o apuce.

Cum se uita să vadă de unde vine vuietul, zări un taur uriaș care zvârlea limbi de foc din gură și vălătuci de abur din nări, năpustindu-se de-a lungul trecerii cu iuțeala fulgerului. Cu groază se uita el la fiara furioasă și căuta scăpare în dreapta și-n stânga, fără a o putea afla nicăieri. Se simți ca țintuit locului și era sigur de pieirea sa.

Chiar în timp ce taurul venea către el și aproape că îi simțea flăcările arzătoare și aburul, omul fu ridicat în aer. Taurul se opri dedesubtul lui împroșcând în sus și mai multe flăcări și abur; dar omul se ridica din ce în ce mai sus, și cu toate că simțea flăcările și aburul, căpătase o oarecare încredere că taurul nu-i mai poate face nici un rău. El se îndreptă de-a curmezișul râului.

Privind în jos la malul înverzit, văzu mulțimea îngenuncheată ca și mai înainte, iar taurul aruncând acum în el cu săgeți, în locul flăcărilor și aburului. Putea auzi cum șuieră săgețile trecând pe dedesubtul lui, unele chiar îi străpungeau veșmintele, dar nici una nu-i atingea carnea. în cele din urmă, taurul, mulțimea și râul se șterseră din vedere; iar omul zbura mai departe.

Zbura deasupra unui ținut sterp, uscat de soare, fără nici o urmă de viață de nici un fel. în cele din urmă se lăsă jos la poalele unui munte înalt, părăginit, lipsit nu numai de orice fir de iarbă, dar și de orice vietate. Și simți că singurul lui drum se așterne peste munte.

Se uită mult și bine pentru a afla o cale sigură în sus, însă tot ce putea zări era o potecă greu de deslușit, pe care puteau urca doar caprele. Pe această potecă se hotărî el să meargă.

Abia urcase cu greu câteva sute de pași, când zări nu departe în stânga sa un drum larg și neted. în timp ce se oprise și era gata să-și părăsească poteca, drumul deveni un fluviu omenesc, din care o jumătate urca cu trudă, cealaltă se năpustea cu orbire în josul muntelui. Nenumărați bărbați și femei se străduiau să urce și se rostogoleau în jos, unul înapoia altuia,

scoţând asemenea vaiete şi gemete în timp ce se rostogoleau, încât îţi îngheţa sângele în vine.

Omul se uită un timp la aceste lucruri uimitoare şi în mintea sa îşi spuse că undeva, sus pe munte, se află poate o uriaşă casă de nebuni şi că cei care se rostogolesc în jos sunt unii din cei închişi acolo, care scăpaseră. Şi el îşi urmă poteca sa şerpuitoare, aici căzând, ridicându-se mai încolo, dar urcând din ce în ce mai sus. La o oarecare înălţime, fluviul omenesc secă, iar albia sa se • şterse cu totul.

Din nou omul era singur cu muntele întunecat, fără o mână care să-i arate calea, fără un glas care să-i susţină curajul şi să-i întărească puterea care se sleia cu iuţeală, având doar o nedesluşită încredere că drumul lui duce către culme.

Din când în când se târa, iar calea şi-o însemna cu sânge. După caznă multă, gata să-şi dea sufletul, ajunse într-un loc unde pământul era neted şi fără pietre. Spre bucuria sa de nespus, văzu câteva smocuri de iarbă care se iveau ici-colo; iarba era atât de moale, pământul atât de catifelat şi aerul atât de înmiresmat şi de senin încât se prăbuşi ca stors de ultima sa picătură de vlagă; astfel, se linişti şi adormi.

Fu deşteptat de o mână care îi atingea mâna şi de un glas care îi spunea: „Ridică-te, se vede culmea. Şi Primăvara te aşteaptă pe culme."

Mâna şi glasul erau ale unei prea frumoase fete - o făptură din rai - învăluită într-un veşmânt de un alb care îţi lua ochii. Ea îl luă pe om de mână cu blândeţe; iar omul se simţi plin de putere şi împrospătat. Şi el zări culmea. Şi omul simţi boarea Primăverii. Dar chiar atunci când îşi ridica piciorul pentru a face primul pas mai departe, se trezi din visul său.

Ce să facă Micayon, trezit dintr-un asemenea vis şi aflându-se pe sine întins pe un pat obişnuit, îngrădit între patru pereţi obişnuiţi, dar cu vedenia acelei fete dinapoia pleoapelor şi cu adierea înmiresmată a acelei culmi, proaspătă în inima sa?

MICAYON: (ca ars) Dar eu sunt cel care a visat şi al meu este acest vis. A mea este şi vedenia acelei fete şi a culmii. Din acea zi mă bântuie şi nu-mi dau odihnă şi mă fac străin mie însumi. Din această pricină Micayon nu-1 mai recunoaşte pe Micayon.

Totuşi, eu am visat acest vis curând după ce ai fost dus la Bethar. Cum de îl povesteşti în cele mai mici amănunte? Ce fel de om eşti, dacă şi visele omului sunt pentru tine o carte deschisă?

0, libertatea acelei culmi! 0, frumuseţea acelei fete! Cât de neînsemnat este totul faţă de ele! De dragul lor m-a părăsit însuşi sufletul meu. Şi doar în ziua în care te-am văzut reîntorcându-te din Bethar, sufletul mi s-a reîntors şi m-am simţit liniştit şi puternic. Dar acest simţământ m-a părăsit din nou şi sunt iarăşi rupt de mine însumi.

Scapă-mă, O Mare însoţitor al meu! Mă topesc din pricina unei vedenii.

MIRDAD: Nu-ţi dai seama ce ceri, Micayon. Ai vrea să fii mântuit de mântuitorul tău?

MICAYON: Aş vrea să fiu cruţat de acest chin de neîndurat de a fi atât de părăsit într-o lume care este atât de tihnită acasă la ea. Aş vrea să fiu pe culme cu fata.

MIRDAD: Bucură-te că inima ţi-a fost cuprinsă de Marea Aspiraţie; căci aceasta este o făgăduinţă nestrămutată că îţi vei afla ţinutul şi căminul şi că vei fi pe culme cu fata.

ABMAR: Rogu-te, spune mai multe despre această Aspiraţie. Prin ce semne o putem recunoaşte?

Capitolul 31 - Marea Aspirație

MIRDAD: Cu ceața se aseamănă Marea Aspirație. Provenită din inimă, îți învăluie inima, după cum ceața iscată de mare și de câmp acoperă atât câmpul cât și marea.

Și tot asemenea ceței care ascunde ochiului realitatea văzută, făcându-se pe sine singura realitate, la fel și această Aspirație înăbușă simțămintele inimii și se face pe sine simțământ suprem. Și părând la fel de fără formă, și de neînsuflețită și de oarbă ca și negura, totuși asemenea ceței este plină de forme care vor să se nască, este limpede la vedere și foarte sigură ca țel. •

Și cu frigurile se aseamănă Marea Aspirație. Ca și frigurile care încingând trupul, macină vlaga trupului arzându-i otrăvurile, la fel și această Aspirație născută din caznele inimii, întărește inima, nimicindu-i necurățenia și orice prisos.

Și cu un tâlhar se aseamănă această Aspirație. Căci după cum tâlharul se furișează ușurându-1 de o povară pe cel năpăstuit de el, dar lăsându-1 plin de amărăciune, la fel și această Năzuință îi ia inimii, în taină, toate poverile, dar o lasă și mai nemângâiată și împovărată de lipsa poverilor.

Larg și înverzit este malul, acolo unde bărbații și femeile se duc dănțuind, se duc cântând și își plâng și își jelesc zilele trecătoare. Dar înfricoșător este Taurul care scoate flăcări și aburi, le împiedică și le îngenunche piciorul și le vâră înapoi în gâtlej cântecele și le lipește pleoapele umflate de propriile lor lacrimi.

Larg și adânc este și fluviul care îi desparte de celălalt mal. Și nu pot nici să-1 treacă înot, nici nu pot vâsli de-a curmezișul lui cu vâsle, nici să-1 treacă cu vreo corabie. Puțini - foarte puțini dintre ei, se încumetă să-1 străbată cu un gând. Dar toți - cu desăvârșire toți - sunt dornici să rămână pe malul lor, unde fiecare își petrece timpul rotindu-și propria sa roată a Timpului, atât de scumpă lor.

Omul cu Marea Aspirație nu are o roată scumpă lui pe care să o rotească. într-o lume atât de grozav de îngrijorată și de zorită de Timp, numai el este fără îngrijorare și de ne zorit. într-o

omenire atât de împodobită cu veșminte, cu vorbe și cu deprinderi, el ia seama că este gol, gângav și stângaci. Nu poate râde cu cel ce râde, nici să plângă cu cel ce plânge. Oamenii mănâncă și beau și mâncatul și băutul le face plăcere; el mănâncă fără să se bucure, iar băutura îi pare searbădă gurii lui.

Alții sunt împerecheați sau se căznesc să-și afle pereche; el merge singur, doarme singur și singur își visează visele. Ceilalți sunt plini de deșteptăciune și înțelepciune lumească; doar el este greu de cap și neînțelept. Alții au colțuri tihnite pe care le numesc cămine; doar el este lipsit de cămin. Unii au anumite întinderi de pământ pe care le numesc țara lor de baștină și a cărei slavă o cântă cu multă însuflețire; doar el nu are o întindere de pământ pe care să o cânte și pe. care să o numească țara sa de baștină. Căci privirea inimii lui este îndreptată către celălalt mal.

Lunatic pare omul care are Marea Aspirație, în mijlocul unei lumi atât de „treze". El este sleit de un vis pe care cei din jurul lui nu-1 văd și nu-1 simt; de aceea ei ridică din umeri și chicotesc pe ascuns. Dar atunci când se arată zeul Fricii, Taurul-care-zvârle-foc-și-fum, atunci sunt făcuți să muște țărâna, iar lunaticul despre care ridicau din umeri și își râdeau pe sub mustață, este ridicat pe aripile Credinței deasupra lor și a Taurului lor și este purtat departe peste celălalt mal, la poalele muntelui Colțuros.

Neîndurător, sterp și uscat și părăsit este ținutul peste care zboară lunaticul. Dar aripile Credinței sunt puternice; iar omul zboară deasupra lui.

întunecat și pleșuv este muntele, iar la poalele lui sângele îți îngheață în vine. Dar inima Credinței este de neclintit; iar inima omului bate cu toată îndrăzneala. Stâncoasă, pieptiș și greu de deslușit este poteca lui peste munte. Dar mătăsoasă este mâna, statornic pasul și blând este ochiul Credinței - și omul se cațără.

Pe drum întâlnește bărbați și femei care urcă muntele pe un făgaș larg și neted. Aceștia sunt bărbații și femeile Măruntei Aspirații, care doresc arzător să atingă culmea, dar au o călăuză schiloadă și oarbă. Căci le este călăuză credința lor. în ceea ce ochiul poate vedea și în ceea ce limba și nasul pot gusta și mirosi. Unii dintre ei urcă nu mai sus de poala muntelui; alții ajung până la genunchiul lui; alții până la șold; și numai foarte puțini până la

brâu. Dar cu toții alunecă înapoi dimpreună cu călăuza lor și se rostogolesc în josul muntelui fără măcar a zări vârful lui minunat.

Poate vedea ochiul tot ceea ce este de văzut și urechea să audă tot ceea ce este de auzit? Poate simți mâna tot ceea ce este de simțit și nasul tot ce este de mirosit? Sau poate gusta limba tot ce este de gustat ? Numai atunci când Credința născută din percepția divină, le vine în ajutor, simțurile vor simți ca adevărat și astfel vor deveni trepte către culme.

Simțurile lipsite de Credință sunt cele mai nesigure călăuze. Cu toate că drumul lor pare a fi larg și neted, el este plin de capcane și de primejdii ascunse, iar cei care îl aleg pentru a ajunge pe culmea Credinței fie pier pe drum, fie alunecă și se rostogolesc înapoi la locul de unde au plecat; iar aici își lecuiesc mulțimea de oase sfărâmate; și își cârpesc nenumăratele rănile.

Oamenii Măruntei Aspirații sunt cei care clădind cu simțurile lor o lume, curând o socotesc măruntă și înăbușitoare; și atunci ei năzuiesc la un cămin mai larg și mai aerisit. Și, în loc să caute materiale noi și un maistru constructor nou, ei cotrobăie în vechile materiale și cheamă același arhitect - simțurile - pentru a le plăsmui și a le clădi un cămin mai larg. Abia l-au terminat pe cel nou, că ei îl văd la fel de strâmt și de înăbușitor ca și pe cel vechi. Și astfel, dărâmă și clădesc mereu și nu pot zidi niciodată acel cămin care să le dea bunăstarea și libertatea la care jinduiesc. Căci pentru a scăpa de înșelătorie, ei se încredințează celor care-i înșeală. Și asemenea peștelui care sare din tigaie în foc, gonesc de la o nălucire mai mică numai pentru a se lăsa vrăjiți de una mai mare.

între oamenii Marii și cei ai Măruntei Aspirații se află gloatele nenumărate de oameni-iepuri care nu au nici o aspirație. Ei se mulțumesc să-și sape vizuinile, să trăiască, să se înmulțească și să moară în ele; și ei își privesc vizuinile ca fiind întru totul alese, încăpătoare și calde și nu ar vrea să le schimbe nici pentru minunile unui palat regesc.

*

Chicotesc și ei pe seama lunaticilor, mai ales pe seama celor care merg pe o potecă singuratică, cu puține urme de pași și foarte greu de urcat. Foarte asemănător cu vulturul clocit de o cloșcă și înghesuit laolaltă cu puii ei este omul având Marea Aspirație printre semenii săi. Frații săi găini și mama-cloșcă ar

dori ca puiul de vultur să fie unul de-ai lor, să semene cu firea lor și cu obiceiurile lor, trăind viața lor așa cum o trăiesc ei; iar el ar vrea ca dânșii să fie asemenea lui, visând la văzduhuri libere și ceruri nemărginite.

Curând însă, el se simte străin și osândit printre ei; și este neînțeles de toți - chiar și de mama sa. Dar chemarea culmilor este atotputernică pentru sângele său, iar miasma grea a cotețului este de nesuferit mirosului său. Totuși, îndură în tăcere toate acestea până când îi cresc toate penele.

Și atunci se ridică în aer și aruncă o privire iubitoare de rămas bun asupra fraților de odinioară și a mamei, care cotcodăcesc veseli scormonind în pământ după cât mai multe semințe și viermișori.

Bucură-te, Micayon. Visul tău este cel al unui profet. Marea Aspirație a făcut ca lumea să fie prea mică pentru tine și te-a făcut străin în această lume. Ți-a dezlegat conștiința din încleștarea simțurilor atot-stăpânitoare; și în conștiința ta a apărut Credința.

Iar Credința te va-ridica sus, deasupra lumii stătute și înăbușitoare și te va purta peste deșertul mohorât și deasupra Muntelui Colțuros unde se cere ca orice Credință să fie testată și eliberată de ultimele resturi ale îndoielii.

Iar Credința astfel eliberată și biruitoare te va duce până la Culmea veșnic înverzită și acolo te va preda în mâinile înțelegerii. După ce își va fi îndeplinit lucrarea, Credința se va retrage iar înțelegerea îți va călăuzi pașii spre negrăita Libertate a Culmii, care este adevăratul, nemărginitul, atotcuprinzătorul cămin al lui Dumnezeu și al Omului Biruitor. Fii gata de încercare, Micayon. Fiți gata, voi cu toții. Pentru a sta pe acea culme fie și o clipă, merită să depui orice efort. Iar a sălășlui pe veci pe acea Culme, este intrarea în Eternitate.

HIMBAL: Nu ai vrea să ne ridici acum pe culmea ta pentru a o zări măcar o clipă, oricât de scurtă?

MIRDAD: Nu fii grăbit, Himbal, așteaptă-ți timpul. Acolo unde eu răsuflu cu ușurință, voi vă pierdeți suflarea. Acolo unde eu merg lesne, voi gâfâiți și vă poticniți. Păstrați-vă Credința și Credința va săvârși uriașa lucrare.

Astfel l-am învățat pe Noe. Astfel vă învăț pe voi.

Capitolul 32 - Despre păcat si despre lepădarea acoperirii cu frunza de viță.

MIRDAD: Ați vorbit despre păcat și ați vrea să aflați cum a devenit Omul păcătos. Și voi susțineți - și nu fără un temei - că dacă Omul, chipul și asemănarea lui Dumnezeu, este păcătos, atunci Dumnezeu însuși trebuie să fie sursa Păcatului. Dar în aceasta se află o capcană pentru cel neștiutor; și aș vrea ca voi să nu vă fi prins în ea, însoțitorii mei. De aceea voi îndepărta această capcană din calea voastră pentru ca voi să o puteți îndepărta din calea oamenilor.

în Dumnezeu nu există păcat, așa cum în Soare nu există întuneric. Nu există păcat nici în Om, așa cum pentru lumânare nu ar fi păcat să se ardă pe sine în Soare spre a se contopi astfel cu Soarele.

Păcatul este însă în lumânarea care nu vrea să-și răspândească lumina, iar când se apropie un fitil de flacăra ei, blestemă fitilul și mâna care l-a apropiat. Este păcat în lumânarea care este stânjenită de a arde în Soare; de aceea ea s-ar lepăda de Soare.

Omul nu păcătuiește încălcând Legea; mai degrabă tăinuind necunoașterea de către el a Legii.

Da, păcatul stă în acoperirea cu frunza de viță.

Nu ați citit povestea căderii Omului, atât de cumpătată și de naivă în vorbe, dar atât de încântătoare și de subtilă ca înțeles? Nu ați citit cum Omul, proaspăt ieșit din sânul lui Dumnezeu, era asemenea unui prunc-Dumnezeu, nepăsător, lânced, ne-creator? Căci, deși înzestrat cu toate însușirile dumnezeirii, totuși, ca toți pruncii, nu era în stare să-și cunoască și cu atât mai puțin să-și folosească nemărginitele sale însușiri și puteri.

Asemenea unei semințe stinghere închisă într-un frumos vas de sticlă era Omul în **grădina** Raiului. O sămânță într-un vas rămâne sămânță, și niciodată minunile pecetluite înăuntrul cojii ei nu pot fi aduse la viață și la lumină, decât dacă ea este îngropată într-o glie potrivită naturii ei, unde să poată încolți.

Insă Omul nu avea glia potrivită naturii lui pentru a se sădi pe sine și a încolți. Fața lui nu se oglindea nicăieri într-o față înrudită. Urechea-i omenească nu auzea nici un glas omenesc. Glasul său omenesc nu trezea nici un ecou într-un gâtlej omenesc. Inima sa bătea un ritm stingher.

Singur - atât de deplin singur - era omul, în mijlocul unei lumi temeinic împerecheate și avântate pe făgașul ei. își era sieși străin; nu avea o năzuință a sa și un avânt de urmat. Raiul era pentru el ca un leagăn călduț pentru un prunc - o stare de fericire nepăsătoare; o clocitoare bine înzestrată.

Pomul cunoașterii Binelui și Răului și Pomul Vieții erau deopotrivă la îndemâna lui; dar el nu voia să-și încordeze brațul pentru a culege și a gusta din rodul lor; căci gustul și voința lui, gândurile și dorințele și însăși viața lui, toate erau învăluite înlăunthil său așteptând să fie treptat desfășurate. El, prin sine însuși, nu putea săvârși desfășurarea. De aceea a fost el făcut să renunțe temporar la o parte din ființa sa pentru a reuși să cunoască multele sale învelișuri.

De unde altundeva putea căpăta ajutor decât de la propria sa ființă atât de plină de puteri, fiind atât de puternică prin divinitatea sa? Și aici este cuprins foarte mult tâlc.

Eva nu este altă țărână și altă suflare; ci chiar țărâna și suflarea lui Adam, os din osul său și carne din carnea sa. Nu o altă făptură este cea care apare în lume; ci chiar Adam însuși este îngemănat - un Adam-El și o Adam-Ea.

Astfel, chipul stingher, ne oglindit, capătă un tovarăș și o oglindă; iar numele ne repetat de ecoul nici unui glas omenesc începe să răsune cu dulci răspunsuri, în lungul și latul aleilor Edenului; și inima ale cărei bătăi singuratice erau înăbușite într-un piept stingher, începe să-și simtă pulsul și bătăile într-o inimă prietenă dintr-un piept prieten.

în acest fel, amnarul fără scânteie întâlnește cremenea care iscă din plin scântei. în felul acesta lumânarea ne aprinsă este aprinsă din amândouă capetele.

Aceeași este lumânarea, același fitilul și aceeași lumina, deși părând a se ivi din capete opuse. Și astfel sămânța din sticlă găsește glia în care să poată încolți și să-și dezvăluie tainele.

în acest fel Unitatea neştiutoare de sine naşte Dualitatea, încât prin împotrivirea şi rezistenţa la Dualitate să poată fi făcută să-şi înţeleagă Unitatea. Din acest motiv Omul este creat întocmai după chipul Dumnezeului său. Căci Dumnezeu- Conştiinţa Primordială- proiectează din Sine însuşi Cuvântul; şi amândouă, Cuvânt şi Conştiinţă, sunt îmbinate în Sfânta înţelegere.

Nu osândă este Dualitatea, ci o desfăşurare care ţine de natura Unităţii şi este necesară pentru dezvăluirea divinităţii ei. Cât de copilăresc este să crezi altceva! Cât de copilăresc este să crezi că o prefacere atât de copleşitoare poate fi făcută să-şi desfăşoare lucrarea în optzeci de ani sau chiar în opt sute de milioane de ani!

Este chiar atât de neînsemnat lucru, să devii zeu? Este oare Dumnezeu atât de hain şi un meşter atât de zgârcit, ca având de împărtăşit întreaga veşnicie, El să-i dea Omului doar un răstimp atât de scurt, de optzeci de ani, în care să se unifice pe sine şi să-şi redobândească Raiul, deplin conştient de dumnezeirea sa şi de unitatea sa cu Dumnezeu?

Lung este drumul Dualităţii; şi nesăbuiţi sunt cei care ar vrea să-l măsoare cu calendarele. Veşnicia nu numără rotirile stelelor.

Atunci când Adam cel lânced, cel nepăsător, cel ne creator, a devenit doi, el s-a transformat într-o fiinţă activă, plină de entuziasm şi în stare să creeze şi să se procreeze pe sine.

Care a fost prima faptă a lui Adam devenit doi? A fost să mănânce din pomul cunoaşterii Binelui şi Răului şi astfel să-şi plămădească întreaga sa lume la fel de duală ca şi el însuşi. Lucrurile nu au mai fost cum fuseseră înainte - nevinovate şi nepăsătoare. Ci ele au devenit fie bune fie rele, folositoare sau dăunătoare, plăcute sau neplăcute; ele s-au despărţit în două tabere potrivnice, în timp ce înainte erau una singură.

Iar şarpele care a ademenit-o pe Eva să guste din Bine şi Rău, nu era oare glasul mai adânc al activei, dar încă neîncercatei Dualităţi, îndemnându-se pe sine să făptuiască şi să încerce?

Că Eva a fost prima care a auzit acel glas şi a ascultat de el, nu este deloc de mirare. Căci Eva era unealta plănuită să scoată la iveală puterile aflate în germene, în perechea ei. Nu aţi zăbovit uneori, închipuindu-vă această primă Femeie din această primă

poveste omenească, furişându-se în calea ei printre copacii din Eden, cu inima bătându-i ca o pasăre în colivie, cu ochii căutând peste tot la ceva ce-ar putea să-i încânte simţurile, în timp ce mâna i se ridică spre rodul îmbietor?

Nu v-aţi ţinut răsuflarea în timp ce ea decojea fructul şi îşi înfigea dinţii în carnea lui fragedă, pentru a gusta o dulceaţă de o clipă, care avea să se prefacă în veşnică amărăciune pentru ea şi pentru toţi urmaşii ei?

Nu aţi dorit din toată inima ca Dumnezeu să fi împiedicat nesăbuita îndrăzneală a Evei, apărându-i ei mai devreme, chiar în clipa când se pregătea să săvârşească fapta ei necugetată şi nu după aceea, aşa cum a făcut El în poveste? Şi săvârşindu-şi ea fapta, nu aţi dorit ca Adam să aibă înţelepciunea şi tăria de a se abţine să-i fie părtaş?

Cu toate acestea nici Dumnezeu nu s-a amestecat, nici Adam nu s-a abţinut. Căci Dumnezeu a vrut ca creaţia Lui să-i semene. A fost voia şi ţelul Lui ca Omul să păşească pe lunga cale a Dualităţii, pentru a-şi descoperi propria lui voie şi ţel şi astfel să se unifice pe sine prin înţelegere.

Cât despre Adam, chiar dacă ar fi vrut, nu ar fi putut să se abţină să împărtăşească din rodul oferit lui de tovarăşa sa. Pentru dânsul era imposibil să nu mănânce, pentru că şi femeia sa mâncase, iar cei doi fiind un trup, fiecare era răspunzător de faptele celuilalt.

A fost oare Dumnezeu mâniat şi plin de urgie pentru că Omul a mâncat din rodul Binelui şi Râului? Doamne fereşte. Căci El ştia că Omul nu ar fi putut decât să mănânce, iar El voia ca Omul să mănânce; dar El dorea de asemenea ca omul să ştie dinainte care este urmarea pentru că a mâncat şi să aibă tăria de a înfrunta urmarea.

*

Şi Omul are tăria. Şi Omul a mâncat. Şi Omul înfruntă urmarea. Iar urmarea a fost Moartea. Căci Omul devenind prin voia lui Dumnezeu activ şi doi, a murit de îndată pentru unitatea inertă. Prin urmare Moartea nu este osândă, ci o fază a existenţei necesară în Dualitate. Căci natura Dualităţii este de a face toate lucrurile duale. Aşa şi-a căpătat Adam oglindirea în Eva; şi amândoi au căpătat o umbră pentru viaţa lor numită Moarte. Dar

Adam şi Eva, deşi. umbriţi de Moarte, au mai departe viaţă neumbrită în existenţă lui Dumnezeu.

Dualitatea este neîncetată frământare; iar frământarea naşte amăgirea că ar fi două părţi opuse pornite pe nimicirea de sine. Cele două fiinţe, aparent contrarii, de fapt, se împlinesc, se completează şi lucrează mână în mână pentru unul şi acelaşi ţel - desăvârşita pace şi unitate şi echilibru al Sfintei înţelegeri.

Dar amăgirea este înrădăcinată în simţuri şi ea dăinuie atâta timp cât dăinuie simţurile. De aceea i-a răspuns Adam lui Dumnezeu atunci când l-a chemat El, după ce ochii săi au fost deschişi: „Am auzit glasul tău în grădină şi eu am fost spăimântat căci eram gol; şi m-am ascuns."

Şi de asemenea: „Femeia pe care mi-ai dat-o să fie cu mine, ea mi-a dat mie din pom şi eu am mâncat."

Eva nu era altceva decât chiar carnea şi oasele lui Adam. Dar să luăm seama la acest nou-născut eu al lui Adam care, după ce ochii săi au fost deschişi, a început să se vadă pe sine ca fiind diferit, aparte şi de sine stătător faţă de Eva, de Dumnezeu şi de toată creaţia lui Dumnezeu.

Amăgire era acest eu. 0 amăgire a acestui ochi nou deschis era eu-1 acesta, aparte de Dumnezeu. El nu avea nici substanţă, nici realitate. El s-a născut pentru ca prin moartea lui, Omul să-şi poată cunoaşte adevăratul Sine, care este Şinele lui Dumnezeu. El se va risipi atunci când ochiul exterior va fi închis, iar ochiul lăuntric iluminat. Şi deşi el 1-ajiăucit pe Adam, totuşi i-a stârnit foarte tare mintea şi i-a ispitit închipuirea. A avea un eu pe care să-1 socoteşti cu totul al tău - aceasta era cu adevărat prea îmbietor şi prea măgulitor pentru Omul care nu avusese conştiinţa nici unui eu.

Şi Adam a fost îmbiat şi a fost mândru de amăgitorul său eu. Şi cu toate că era ruşinat de el ca fiind prea nereal, sau prea gol, totuşi nu ar fi vrut să se despartă de el; în loc de aceasta s-a agăţat de el cu toată inima şi cu toată nou-născuta sa nevinovăţie. Şi a alăturat împreună frunze de viţă şi din ele a făcut o acoperire cu care să pitească eu-1 său gol pentru a-1 păstra pentru sine, departe de atot-pătrunzătorul ochi al lui Dumnezeu.

Astfel Raiul, starea de nevinovăţie fericită, unitatea neştiutoare de sine, s-a retras de la Omul devenit doi, acoperit cu

frunza de viţă; şi săbii de foc au fost aşezate între el şi Pomul Vieţii.

Omul a păşit afară din Eden prin poarta îngemănată a Binelui şi Răului; el va păşi înăuntru prin unica poartă a înţelegerii. A ieşit cu spatele către Pomul Vieţii; va intra iarăşi, cu faţa către el. A pornit în lunga şi chinuitoarea sa călătorie ruşinat de goliciunea sa şi cu grijă să-şi ascundă ruşinea; va ajunge la sfârşitul călătoriei sale, în curăţenia sa neacoperită şi cu inima încântată de goliciunea lui.

Dar aceasta nu se va întâmpla cât timp Omul nu va fi eliberat de Păcat, căci Păcatul îşi va dovedi propria netrebnicie. Şi unde se află Păcatul decât în acoperirea cu frunza de viţă?

Da, Păcatul nu este nimic altceva decât opreliştea pe care o pune Omul între sine însuşi şi Dumnezeu - între şinele său trecător şi Şinele său veşnic.

La început *a,* fost doar o mână de frunze de viţă, dar cu timpul opreliştea aceea a devenit un zăgaz puternic. Căci de atunci de când a acoperit nevinovăţia Edenului, Omul s-a trudit din greu adunând din ce în ce mai multe frunze de viţă şi întocmind acoperiri peste acoperiri.

Leneşul se mulţumeşte să-şi cârpească acoperirea cu petece lepădate de semenii săi mai destoinici. Şi fiecare petec din veşmântul Păcatului este păcat, căci se străduieşte să facă să dureze veşnic, ruşinea aceea care a fost primul şi cel mai usturător simţământ al omului faţă de îngrădirea sa de Dumnezeu.

A făcut Omul ceva pentru a-şi depăşi ruşinea? Vai, toate străduinţele lui sunt ruşine îngrămădită peste ruşine şi acoperire peste acoperire.

Ce sunt meşteşugurile şi învăţătura Omului decât frunze de viţă? împărăţiile, naţiunile, rasele şi religiile care se războiesc între ele, nu sunt oare cultul închinării la frunza de viţă?

Regulile sale despre ceea ce este drept sau strâmb, cinste şi necinste, dreptate şi nedreptate, nenumăratele sale crezuri sociale şi înţelegeri - nu sunt ele acoperire cu frunză de viţă?

Preţuirea a ceea ce este nepreţuit, măsurarea nemăsuratului şi punerea în formă a ceea ce este dincolo de orice formă, nu sunt toate acestea alte frunze de viţă de vie? Lăcomia sa de plăceri produse de el cu multă suferinţă, nesaţul său de bogăţii care

sărăcesc; setea sa de putere care îl înrobește și dorința sa de mărire care micșorează - nu sunt toate acestea tot atâtea acoperiri cu frunze de viță?

în mișcătoarea sa străduință de a-și acoperi goliciunea, Omul a pus pe el prea multe acoperiri, care cu timpul i s-au lipit de piele atât de strâns încât nu le mai poate deosebi de propria sa piele. Și Omul își pierde suflarea și caută alinare de multele sale piei și învelișuri.

Cu toate acestea, în sminteala sa, Omul ar face orice pentru a fi slobozit de povara sa - în afara singurului lucru care l-ar putea ușura cu adevărat și anume să azvârle acea povară. El ar dori să fie scăpat de pieile și învelișurile sale de prisos, dar în același timp se agață de ele cu toată puterea. Ar vrea să fie eliberat de ele, rămânând în același timp cu totul îmbrăcat.

Vremea eliberării este aproape. Și am venit să vă ajut să lepădați pieile de prisos -acoperirile voastre din frunze de viță - pentru ca voi să-i ajutați pe toți cei care aspiră, din toată lumea, să și le lepede pe ale lor. Eu doar arăt calea; dar fiecare pentru sine trebuie să săvârșească eliberarea din înlănțuirea lor, oricât de mare chin ar fi de îndurat.

Nu așteptați nici o minune care să vă mântuiască pe voi de voi înșivă și nici să nu aveți teamă de suferință; căci „golașa" înțelegere va schimba chinul vostru în veșnică bucurie.

Dacă vă veți înfățișa atunci în „goliciunea" înțelegerii și Dumnezeu vă va chema și vă va întreba: „Cine sunteți?", nu vă veți simți rușinați; nici nu veți fi înspăimântați; nici nu vă veți ascunde de Dumnezeu. Ci mai degrabă veți sta neclintiți, nestânjeniți și dumnezeiește de senini și îi veți răspunde lui Dumnezeu :

„Iată-ne Doamne - sufletul nostru, ființa noastră, singurul nostru Sine. Am pribegit în rușine, teamă și durere pe lunga, aspra și întortocheata cale a Binelui și a Răului, pe care ne-ai statornicit-o de la ivirea Timpului. Marea Aspirație ne-a grăbit pasul, iar Credința ne-a susținut inimile, iar acum înțelegerea ne-a ridicat povara, ne-a oblojit rănile și ne-a adus înapoi în sfânta Ta prezență, eliberați de Bine și de Rău, de Viață și de Moarte; eliberați de amăgirile Dualității; eliberați de orice sine, eu, în afara atotcuprinzătorului Tău Sine. Fără frunze de viță pentru a ne

ascunde goliciunea stăm înaintea Ta, nestânjeniți, iluminați, neînfricați. Iată, suntem întregiți. Iată, am biruit"

Iar Dumnezeu vă va îmbrățișa cu nemărginită Iubire și vă va duce de îndată la al Său Pom al Vieții.

Astfel l-am învățat pe Noe. Astfel vă învăț pe voi.

NARONDA: Acestea au fost spuse de învățător în jurul focului.

Capitolul 33 - Despre Noapte - Cântărețul fără seamăn

NARONDA: Precum tânjește un surghiunit după vatra sa, aşa tânjeam noi cu toţii după Cuibul de Vultur, care în tot timpul iernii fusese de neatins din cauza vânturilor înghețate și a nămeţilor înalţi.

învăţătorul alese o noapte de Primăvară cu o luminozitate plină de strălucire şi gingăşie, cu răsuflare caldă şi înmiresmată pentru a ne duce la Cuibul de Vultur.

Cele opt pietre turtite care ne slujeau de jilţuri mai erau încă orânduite în aceeași jumătate de cerc, aşa cum fuseseră atunci când le-am părăsit, în ziua în care învățătorul a fost dus la Bethar. Era limpede că nimeni nu mai fusese acolo din acea zi.

Fiecare dintre noi își luă locul de şedere obişnuit şi aşteptam ca învăţătorul să vorbească- Dar el nu voia să-şi dezlipească buzele. Chiar și luna plină care se uita la noi ca pentru a ne spune bun venit, părea să aştepte cu nerăbdare, aninată de buzele învăţătorului.

Şuvoaiele de munte prăvălindu-se din stâncă în stâncă umpleau noaptea cu cântul lor sprinţar. Din când în când, ţipătul unei bufniţe sau sunetele sparte ale unui cântec de greiere, îşi făceau loc în auzul nostru.

îndelung am aşteptat în linişte, ţinându-ne răsuflarea, înainte ca înVăţătorul să-şi înalţe capul şi deschizându-şi ochii pe jumătate închişi, să înceapă a ne vorbi în acest fel:

MIRDAD: în tăcerea acestei minunate nopţi Mirdad ar vrea să ascultaţi cântecele Nopţii. Plecaţi urechea la corul Nopţii. Căci, cu adevărat, Noaptea este un cântăreţ fără seamăn.

Din cele mai întunecate unghere ale trecutului; din cele mai strălucitoare palate ale viitorului; din crucea cerurilor şi din măruntaiele pământului ţâşnesc glasurile Nopţii şi se avântă către cele mai îndepărtate colţuri ale Universului. în valuri uriaşe se rostogolesc şi se învolburează în jurul urechilor voastre. Deschideţi-vă cum trebuie urechile pentru a le putea auzi.

Ceea ce Ziua fremătătoare şterge cu nepăsare, Noaptea molcomă reface cu neînchipuită vrajă. Luna și stelele,nu sunt ascunse oare de lumina orbitoare a zilei? Ceea ce Ziua alungă drept himere, Noaptea slăveşte pretutindeni cu avânt bine cumpănit. Chiar și visările ierburilor se adaugă la corul Nopţii.

Aținti(i-vă auzul la stele.
Rotindu-se în ceruri,
Ascultați cum îi cântă cântece de leagăn
Uriașului prunc ațipit în culcuș de nisipuri mișcătoare,
împăratului în zdrențe,
Zeului în scutece.

Ascultați Pământul - în durerile facerii,
Sugar, crescând, cununându-se, îngropându-se.
Fiare mișună prin păduri,
Mârâind, urlând, sfâșiind, apucând;
Târâtoare își urmează calea;
Insecte își bâzâie cânturile mistice;
Păsări ascultă în visele lor
Basmele pajiștilor, cânturile râurilor;
Copaci și tufișuri - și toată suflarea
Ce soarbe viață din pocalele Morții.
Din culme și vâlcea;
Din pustiu și din mare;
Din văzduh și din iarbă,
Se răspândește îndemnul
Către Zeul - învăluit de Timp.

Ascultați, voi, mamele lumii - cum bocesc, cum se tânguie;
Și pe tații lumii - cum gem, cum jelesc.
Ascultați fiii și fiicele lor cum se duc
Către tun și de la tun,
Ocărând pe Domnul și Soarta blestemând.
Arătând iubire și ură răsuflând,
Semănând zâmbete și lacrimi culegând,
Bând avânt și nădușind spaime,
Stârnind cu stacojiu sângele lor,

Mânia potopului pustiitor.

Ascultaţi cum li se strânge înfometatul pântece,
Uitafi-vă cum iscodesc umflatele pleoape,
Şi degetele ofilite cum orbecăie
După leşurile nădejdii lor;
Iar inimile li se umflă şi plesnesc,
Grămezi peste grămezi, noiane peste noiane.

Ascultaţi maşinăria drăcească cum huruie,
Semeţe oraşe cum năruie,
Trufaşe cetăţi cum răsună de clopotele morţii lor;
Priviţi statuile de odinioară
înecate în tină, sânge şi ocară.
Ascultaţi cum se înalţă rugile celui drept,
Alături de chicotul patimii,
Nevinovatul gângurit al pruncului,
Laolaltă cu trăncăneala păcătosului,
Surâsul luminos al fetei,
Laolaltă cu viclenia târfei,
Avântul fremătând al cutezătorului,
Alături de iuţeala tâlharului.

în fiece colibă sau bordei al fiecărui neam,
Noaptea trâmbiţează imnul de luptă al Omului.

Dar Noaptea, vrăjitoarea, le ţese laolaltă
Şi cântecul"'de leagăn şi chemarea şi cântecul de luptă,
In cânt unic - prea-nalt pentru auz -
Un cânt atâta de nemărginit şi de măreţ,
Atât de-adânc ca ton, cu melodie atât de dulce,
încât şi corurile îngereşti şi armonia lor
Sunt larmă doar şi bâiguit de prunc.
Acesta aste cântul de izbândă al Biruitorilor.

Munţii aţipiţi în braţele Nopţii,
Deserturile odihnind pe dunele lor,

Lunaticii şi stelele rătăcitoai c,
Cei ce sălăşluiesc în oraşele morţii,
Sfânta Treime şi Omni-Voinţa,
II slăvesc şi-l cinstesc pe Omul Biruitor.
-Fericiţi sunt cei care aud şi-nţeleg.

Fericiţi cei care singuri cu Noaptea,
Se simt senini, profunzimi şi nesfârşiţi, ca Noaptea;
Cu chipuri care nu se chinuie în beznă
De păcatele în beznă săvârşite;
Cu pleoape care nu se umflă de lacrimile
Pe care i-au făcut pe semeni să le, verse;
Cu mâini ce nu le ard de răutate şi de lăcomie;
Auzul care nu-i asurzit de gâfâitul patimilor lor;
Cu cuget ne-înveninat de gândurile lor;
Cu inimi care nu sunt bântuite defel şi fel de griji
Care să-i năpădească veşnic din fiece ungher al Timpului.
Fără de spaime care să scurme în creierul lor;
Care cu îndrăzneală pot spune Nopţii:
„Deşteaptă-ne întru ziuă",
Iar Zilei să îi spună, „Deşteaptă-ne întru Noapte".

Da, preafericiţi aceia care singuri cu Noaptea,
Se simt în armonie, senini, nemărginiţi ca Noaptea.
Şi doar pentru aceştia Noaptea-nalţă imnul
Celor care sunt Biruitori.

Dacă vreţi să ţineţi piept defăimărilor Zilei cu capul sus şi ochi străluminaţi de credinţă, grăbiţi-vă să dobândiţi bunăvoinţa Nopţii.

Fiţi prieteni ai Nopţii. Spălaţi-vă temeinic inimile cu seva vieţii şi odihniţi-le în inima nopţii. încredinţaţi-vă năzuinţele la pieptul ei şi jertfiţi-vă toate râvnirile la picioarele ei, în afara râvnei de a fi liberi prin Sfânta înţelegere. Atunci veţi fi de neatins de toate săgeţile Zilei, iar Noaptea va mărturisi înaintea oamenilor că voi sunteţi cu adevărat Biruitori.

Deşi în zile zbuciumate de-oriunde vă vor alunga,

Iar nopți fără de stele în beznă vă vor cufunda,
Deși răscrucile lumii vă vor împrăștia,
Frica de vreun om sau de o împrejurare nu vă va tulbura.

Să nu aveți nici o umbră de-ndoială
Că nopți și zile - oameni, lucruri,
Acum sau mai apoi vă vor căuta
Și cu smerenie se vor ruga
Să-i îndrumați.
Căci voi ați dobândit încrederea mândrei Nopți.

Iar cel ce-a dobândit încrederea Nopții,
Zilei ce naște, cu ușurință-i poate porunci.
Ascultați inima Nopții, căci în ea bate inima celui Biruitor.

Dacă aş avea lacrimi le-aş dărui în această noapte fiecărei stele care pâlpâie și fiecărui fir de praf; fiecărui izvor care susură și greierului cântăreţ; fiecărei viorele care își răspândeşte în văzduh sufletul înmiresmat; fiecărei adieri rătăcitoare; fiecărui munte și fiecărei văi; fiecărui pom și fiecărui fir de iarbă - întregii pieritoare păci și frumuseţi ale acestei Nopţi; mi-aş vărsa lacrimile înaintea lor spre iertare, pentru nerecunoștința oamenilor și necoapta lor neştiinţă.

Căci oamenii, slujitorii ticălosului Ban, sunt prea înrobiți de slujirea stăpânului lor, prea încătuşaţi pentru a da ascultare vreunui glas sau vreunei voințe, în afara glasului și voinței lui.

Și ticăloasă îndeletnicire are stăpânul oamenilor. El face din lumea lor o măcelărie în care ei sunt măcelarii și tot ei, cei măcelăriţi. Și astfel, îmbătat de sânge, omul îl căsăpeşte pe om în credinţa că aceia care măcelăresc mai mult, moștenesc tot ce-au agonisit cei măcelăriți din bunătățile pământului și din dărnicia cerurilor.

Bieţi amăgiţi! S-a prefăcut vreodată în miel, lupul care a sfâșiat alt lup? S-a prefăcut vreodată în porumbel, şarpele care fărâmă și înghite semeni-șerpi?

Cum să moștenească omul care își omoară un semen doar bucuriile lui, iar chinurile lui, nu? Cum ar putea urechea care nimicește alte urechi, să mai freamete la armoniile Vieții? Sau ochiul care înşeală alţi ochi, să mai fie simţitor la înfățișările Frumuseţii?

Se află oare vreun om, sau vreo mulțime de oameni, care să poată termina toate binecuvântările unui singur ceas de pâine și de vin, sau de lumină și de pace? Pământul nu dă naştere la mai mult decât poate el hrăni. Cerul nu cere și nici nu fură hrană pentru vlăstarele lui.

Mint cei care îi spun omului: „Dacă vrei să te saturi, ucide și moştenește-i pe cei pe care îi ucizi." Cum ar putea atinge bunăstarea prin lacrimile, sângele și chinurile oamenilor, cei care nu au putut-o dobândi prin iubirea lor, prin laptele și mierea Pământului și prin adânca iubire a cerurilor?

Mint cei care le spun oamenilor, „Fiecare naţie pentru sine." Cum ar putea înainta un miriapod fie și un milimetru dacă și-ar mişca fiecare din picioare în direcţia opusă altuia, sau ar opri înaintarea celorlalte, sau ar unelti pentru nimicirea celorlalte? Nu este omenirea un uriaș miriapod ale cărui multe picioare sunt naţiile?

Mint cei care le spun oamenilor: „Este o cinste să conduci, este o ruşine să fii condus." Nu este condus conducătorul unui măgar de coada măgarului său? Nu este legat temnicerul de cel întemnițat?

De fapt, măgarul își conduce conducătorul; întemnițatul îl întemnițează pe temnicer.

Mint cei care îi spun omului: „întrecerea o câştigă cel iute, dreptatea cel puternic." Căci viaţa nu este o întrecere a mușchilor și a puterii. Cel schilod și cel beteag adesea ating ţelul mult mai iute decât cel întreg. Și uneori până și un ţânţar pune la pământ un luptător.

Mint cei care îi spun omului că răul nu poate fi îndreptat decât cu rău. Un rău adăugat peste alt rău, deci două rele, nu vor face niciodată împreună ceva drept. Lăsaţi răul singur și el își va săvârşi propria nimicire.

Dar oamenii sunt uşor de amăgit de înțelepciunea stăpânului lor. Pe Ban și pe corbii săi îi cred cu evlavie și le îndeplinesc cele mai primejdioase toane. Iar în Noaptea în care cântă și predică despre eliberare - chiar Dumnezeu însuşi - ei nu

cred şi nu-şi întorc urechea spre El. Dar voi, însoţitori, socotiţi-i fie nesăbuiţi, fie înşelători.

Să nu vă înjosească nerecunoştinţa oamenilor şi usturătoarea lor bătaie de joc; ci să trudiţi cu nesfârşită iubire şi răbdare pentru mântuirea lor de ei înşişi şi de potopul de foc şi sânge care va fi curând asupra lor. Este timpul ca omul să înceteze măcelărirea omului. Soarele şi luna şi stelele aşteaptă de veşnicii să fie văzute, auzite şi înţelese; buchea Pământului aşteaptă să fie desluşită; înălţimile Spaţiului, să fie cercetate; încâlcitul caier al Timpului, să fie descâlcit; mireasma Universului să fie simţită; mormintele Suferinţei să fie nimicite; bârlogul Morţii să fie scotocit; pâinea înţelegerii să fie gustată; iar Omul, Zeul învăluit, să fie dezvăluit

Este timpul ca omul să înceteze nimicirea omului şi să-şi unească rândurile pentru a împlini ţelul tuturor oamenilor. Copleşitor este ţelul, dar dulce este biruinţa. Tot restul este van şi deşertăciune, faţă de el.

Da, timpul a venit. însă numai câţiva vor pleca urechea. Ceilalţi vor trebui să aştepte altă chemare - alte zori.

Capitolul 34 - Despre Oul Cosmic

MIRDAD: în liniştea acestei nopţi, Mirdad ar vrea să cugetaţi asupra Oului Cosmic.

Spaţiul, şi toate câte sunt cuprinse în el, este asemenea unui ou infinit, a cărui coajă este Timpul. Aceasta este Oul Cosmic.

învăluind acest Ou, după cum aerul învăluie Pământul, se află Dumnezeu Transcendent, Marele-Dumnezeu, Viaţă ne-întrupată, infinită şi inefabilă.

învăluit în acest Ou, este Dumnezeu Imanent, Micul-Dumnezeu, Viaţă întrupată şi la fel de infinită şi de inefabilă.

Oul Cosmic, deşi nemăsurat faţă de cât poate cuprinde măsura omenească, are totuşi margini. Cu toate că el însuşi nu este nemărginit, se învecinează cu infinitul pe toate direcţiile.

Toate făpturile din univers sunt sfere de conştiinţă spaţiu-timp care îl conţin pe Micul-Dumnezeu, sfere aflate însă în diferite stadii de dezvoltare. Micul-Dumnezeul din Om are o mai mare dezvoltare a conştiinţei spaţiu-timp decât Micul-Dumnezeu din animal; iar cel din animal o mai "mare dezvoltare decât cel din plantă şi aşa mai departe, în jos pe scara creaţiei.

Toate aceste sfere de conştiinţă spaţiu timp, reprezentând toate fiinţele, văzute şi nevăzute, sunt cuprinse înlăuntrul Oului Cosmic, astfel încât cea mai dezvoltată să o cuprindă pe cea mai puţin dezvoltată.

O sferă de conştiinţă spaţiu timp înlăuntrul unei sfere, înlăuntru altei sfere, depăşind cifrele omeneşti, fiecare fiind susţinută de Dumnezeu - acesta este Universul, însoţitorii mei.

Totuşi simt că vorbele mele sunt prea lunecoase pentru minţile voastre şi mult aş dori să le fac trepte sigure şi stabile, în care fiecare cuvânt să alcătuiască mereu alte trepte sigure şi stabile, pentru scara care duce la desăvârşita înţelegere.

Bizuiţi-vă pe ceva mai mult decât cuvintele şi pe ceva mai mult decât minţile voastre, dacă vreţi să atingeţi înălţimile, adâncurile şi zările pe care Mirdad ar dori să le atingeţi.

Cuvintele, în cel mai bun caz, sunt licăriri care dezvăluie zările; ele nu sunt calea care duce la acele zări; cu atât mai puțin sunt zările însele.

Prin urmare, atunci când vă vorbesc despre Oul Cosmic și despre sferele de conștiință, despre Marele-Dumnezeu și Micul-Dumnezeu, nu rămâneți doar la literă, ci urmăriți licărirea. Și atunci cuvintele mele vor fi asemenea unor aripi puternice pentru înțelegerea voastră șovăitoare.

Cu adevărat minunat și continuu este procesul creației. Curge fără încetare șuvoiul de Viață de la suprafața Oului Cosmic spre miezul dinlăuntru lui și dinspre miez către suprafață.

O sferă de conștiință pe măsură ce se dezvoltă în Timp și Spațiu trece dintr-o sferă în altă sferă, de la cel mai de jos către cel mai înalt stadiu de Viață, cel mai de jos fiind cel mai puțin dezvoltat iar cel mai înalt fiind cel mai extins - ca Timp și Spațiu; timpul de care este nevoie pentru trecerea dintr-o sferă în alta este fie o clipă, în unele cazuri, fie eoni, în altele.

Astfel se desfășoară acest proces, până când învelișul Oului Cosmic este străpuns, iar Micul-Dumnezeu iese la lumină ca Marele-Dumnezeu.

Viața este o desfășurare, o creștere și un progres, dar nu în înțelesul în care oamenii obișnuiesc să denumească ceva drept creștere și drept progres. Căci pentru ei creșterea înseamnă spor în mărime, iar progresul, mersul înainte.

în timp ce creștere înseamnă de fapt o dezvoltare în toate direcțiile în Timp și Spațiu, iar progresul o mișcare care se întinde deopotrivă în toate direcțiile: înapoi cât și înainte, în jos cât și lateral și în sus.

De aceea, creșterea ultimă înseamnă depășirea Spațiului; iar progresul ultim înseamnă a o lua înaintea Timpului, ajungând astfel la contopirea cu Marele-Dumnezeu și dobândind ast'fel propria Lui Libertate din robia Timpului și Spațiului, care este singura Libertate vrednică de acest nume.

Aceasta este soarta care i-a fost hărăzită Omului.

Cumpăniți bine aceste cuvinte! Dacă însuși sângele vostru nu se pătrunde cu bucurie de ele, atunci străduințele voastre de a vă elibera pe voi și pe alții sunt bune doar să mai adauge și alte verigi lanțurilor voastre și ale.

Mirdad ar dori ca voi să înțelegeți, pentru a-i putea ajuta la rândul vostru să înțeleagă pe toți cei care aspiră.

Pentru aceasta, el vă va lămuri mai departe acest principiu al Oului Cosmic, cu deosebire în măsura în care el este legat de viața Omului.

Toate stadiile de existență mai joase decât Omul sunt alcătuite din sfere de conștiință spațiu-timp de grup. De exemplu, pentru plante sunt atâtea sfere câte specii de plante există; cele mai dezvoltate le cuprind pe cele mai puțin dezvoltate. La fel și insectele, peștii și mamiferele: mereu, cel mai evoluat cuprinde toate nivelele de viață de mai jos.

După cum albușul și gălbenușul din oul obișnuit slujesc la hrănirea și dezvoltarea embrionului de găină din el, toate sferele cuprinse în oricare sferă superioară slujesc la hrănirea și la dezvoltarea Micului-Dumnezeu din ea.'

în fiecare sferă, Micul-Dumnezeu din ea găsește hrană spațio-temporală puțin diferită față de cea pe care a avut-o în sfera de dinaintea ei. De aici deosebirea dezvoltării în diferite sfere de conștiință spațiu-timpr

în timp ce în Mineral ia o formă limpede și statornică, ce dăinuie în toată perioada de timp în care el este lipsit de tipurile de Viață, manifestate în formele mai înalte, în Vegetale capătă o formă care are însușirea de a crește, de a se înmulți și de a simți, în Animale, simte, se mișcă, se reproduce, are memorie și început de gând, însă în Om este o încununare, față de toate acestea, mai dobândește și personalitate și capacitatea de a contempla, de a se exprima pe sine, și de a crea.

Creația Omului față de cea a lui Dumnezeu, fiți încredințați, se aseamănă cu un castel din cărți de joc clădit de un copil, față de un templu slăvit sau de un palat minunat, construit de cel mai priceput arhitect. Și cu toate acestea, creația lui este asemenea creației divine.

Fiecare om devine o sferă de conștiință spațiu timp individuală, cel mai evoluat cuprinzându-1 pe cel mai puțin evoluat și cuprinzând de asemenea toate sferele vegetale, animale și cele de mai jos.

Iar cel care este cel mai evoluat - Biruitorul - cuprinde în sine toate sferele de conştiinţă omeneşti şi pe cele mai puţin omeneşti.

Dimensiunea sferei în care este cuprins fiecare om se măsoară prin lărgimea orizonturilor spaţio-temporale ale acelui om. Căci în timp ce conştiinţa Timpului pe care o are un om oarecare cuprinde doar scurtul răstimp din copilăria sa până în prezent, iar orizontul Spaţiului său, atât cât îi cuprinde ochiul - cuprinderea altuia poate îmbrăţişa trecutul fără hotare şi viitorul îndepărtat, şi întinderi spaţiale pe care ochiul său încă nu le-a străbătut.

Hrana asigurată tuturor oamenilor este aceeaşi; dar capacitatea lor de a se hrăni şi de a asimila nu este aceeaşi; căci ei nu s-au ivit cu toţii din aceeaşi sferă, în acelaşi loc şi timp. De aici, diferenţa între dezvoltările lor în spaţiu-timp; şi de aceea, nu se pot găsi doi oameni care să fie întru totul asemenea.

Din aceleaşi bucate, atât de darnic şi de îmbelşugat aşternute înaintea * tuturor oamenilor, unul se hrăneşte cu limpezimea şi strălucirea aurului, .şi este sătul; în timp ce altul se ospătează cu aurul însuşi, şi este mereu flămând.

Un lup care vede o căprioară este gata să o omoare şi să o mănânce. Un poet văzând aceeaşi căprioară, este purtat pe aripi în spaţii şi timpuri la care lupul nu poate visa vreodată.

Micayon care trăieşte în aceeaşi Arcă alături de Shamadam visează la Libertatea definitivă şi la eliberarea de îngrădirile Timpului şi Spaţiului; în timp ce Shamadam se îndeletniceşte tot timpul să se lege pe sine cu lanţuri cât mai lungi şi mai puternice, de Spaţiu şi de Timp.

Cu adevărat, Micayon şi Shamadam, deşi se întâlnesc zilnic, nu sunt deloc asemenea. Micayon îl cuprinde pe Shamadam; dar Shamadam nu-1 cuprinde pe Micayon. Din această cauză Micayon îl poate înţelege pe Shamadam, dar Shamadam nu-1 poate înţelege pe Micayon.

Viaţa Biruitorului cuprinde viaţa fiecărui om în toate aspectele ei; căci ea cuprinde viaţa tuturor oamenilor, în timp ce un om care nu e liber nu poate înţelege viaţa unui Biruitor în fiecare din aspectele ei.

Pentru cel mai simplu om, Biruitorul apare ca fiind cel mai simplu dintre oameni. Celui evoluat îi apare ca fiind evoluat. Dar mereu rămân laturi ale sale pe care nici un om, în afara unui Biruitor, nu le poate simţi sau înţelege. De aici singurătatea lui şi simţământul său de a fi în lume şi totuşi nu al ei.

Micul-Dumnezeu nu poate fi niciodată încătuşat. El este într-o veşnică străduinţă pentru deplina sa eliberare din iluzoria îngrădire a Timpului şi Spaţiului şi foloseşte pentru aceasta o inteligenţă care o depăşeşte cu mult pe cea omenească.

Omul denumeşte aceasta, la fiinţele inferioare, instinct. La omul obişnuit el numeşte aceasta raţiune. La omul superior, denumeşte aceasta înţelepciune.

Totul este astfel, dar în acelaşi timp cu mult mai mult decât atât. Este puterea fără nume pe care unii au numit-o pe drept cuvânt Duhul Sfânt, şi pe care Mirdad o numeşte Duhul Sfintei înţelegeri.

Atunci când Fiul Omului a depăşit tărâmul Spaţiului şi a străpuns învelişul Timpului, el este pe drept numit Fiul lui Dumnezeu. înţelegerea propriei sale divinităţi este rezultatul comuniunii depline cu Duhul Sfânt. Fiţi însă încredinţaţi că şi în voi Duhul Sfânt îşi făureşte drumul.

Trudiţi împreună cu El şi niciodată împotriva Lui.

Dar atâta timp cât nu aţi străpuns coaja Timpului şi cât nu aţi depăşit tărâmul Spaţiului, nimeni să nu spună „SUNT DUMNEZEU ". Spuneţi mai curând, „DUMNEZEU ESTE EU", în felul acesta veţi ţine bine minte, ca nu cumva trufia şi deşarte închipuiri să vă strice inimile şi să lucreze împotriva lucrării Duhului Sfânt înlăuntrul vostru.

Căci sunt mulţi oameni care lucrează împotriva lucrării Duhului Sfânt şi îşi întârzie astfel izbăvirea lor supremă.

Pentru a birui Timpul, trebuie să luptaţi cu Timpul împotriva Timpului. Pentru a birui Spaţiul, trebuie să lăsaţi Spaţiul să nimicească Spaţiul.

A fi gazdă primitoare unuia dintre ei, înseamnă a rămâne robul amândurora şi ostatecul nesfârşitelor schimonoseli ale Binelui şi Răului.

Cei care năzuiesc să-şi împlinească Destinul nu pierd timp, cocoloşind Timpul, nici paşi, măsurând Spaţiul cu pasul.'

în scurtul răgaz al unei vieţi, ei trebuie să străbată eoni şi să depăşească întinderi covârşitoare. Ei nu aşteaptă Moartea care să-i ducă la următoarea sferă de conştiinţă spaţiu timp de dincolo de aceea a lor; ei se încredinţează Vieţii pentru ca ea să le ajute să străpungă învelişul multor sfere dintr-odată.

Pentru aceasta voi trebuie să vă lepădaţi de toate, încât Timpul şi Spaţiul să nu mai aibă stăpânire asupra inimilor voastre. Cu cât mai multe stăpâniţi, cu atât mai mult sunteţi stăpâniţi. Cu cât stăpâniţi mai puţine, cu atât mai puţin sunteţi stăpâniţi.

Da, lepădaţi-vă de toate în afară de Credinţa voastră, de Iubirea voastră, şi de aspiraţia voastră de izbăvire prin Sfânta înţelegere.

Capitolul 35 - Licăriri asupra Căii către Dumnezeu

MIRDAD: în liniştea acestei nopţi, Mirdad va arunca unele licăriri asupra căii către Dumnezeu :

Feriţi-vă să dovediţi ceva. Adevărul este o axiomă; el nu are nevoie de dovadă. Tot ceea ce trebuie sprijinit cu probe şi dovezi este mai devreme sau mai târziu dărâmat prin probe şi dovezi. A dovedi un anume lucru înseamnă a respinge contrariulsău. A dovedi contrariul înseamnă a-1 respinge pe primul. Dumnezeu nu are contrarii. Cum ai putea să-1 dovedeşti sau să-1 negi pe El?

Vorbiţi spre a-1 ajuta pe cel lipsit de grai. Fiţi muţi pentru a vă ajuta pe voi înşivă.

Cuvintele sunt corăbii care călătoresc pe mările Spaţiului şi ajung în multe porturi. Aveţi grijă cu ce anume le încărcaţi, căci după ce şi-au străbătut drumul, ele îşi vor descărca povara la poarta voastră.

Ceea ce pentru o casă este mătura, este pentru inimă cunoaşterea de sine. Măturaţi-vă temeinic inimile. O inimă temeinic măturată este o cetate de neîngenuncheat.

Precum hrăniţi voi oamenii şi lucrurile, la fel vă hrănesc şi ele pe voi. Fiţi hrană prielnică pentru ceilalţi, dacă nu vreţi să fiţi otrăviţi.

Dacă aveţi îndoială asupra pasului următor, rămâneţi locului.

Cel care vouă nu vă place, nu vă place nici el pe voi. Plăceţi-1 şi lăsaţi-1 în pace, îplăturându-vă astfel din cale o piedică.

Cel mai de neîndurat dintre necazuri este acela de a socoti orice ca fiind un necaz. Fiecare piedică este un semn. Citiţi semnul cum trebuie şi atunci piedica va deveni îndrumare.

Alegeţi: fie să stăpâniţi toate lucrurile, fie nici unul. Nu este cale de mijloc.

Cel drept este fratele celui cocârjat; unul este scurtătură, celălalt este drum ocolitor. Aveţi răbdare cu cel cocârjat

Răbdarea este semn de sănătate, atunci când se sprijină pe Credinţă. Atunci când nu se sprijină pe Credinţă, este încremenire.

A fi, a simţi, a gândi, a-ţi imagina, a cunoaşte, a iubi - iată cum se înşiruiesc etapele din ciclul vieţii omeneşti.

Feriţi-vă să primiţi şi să aduceţi laude, chiar atunci când sunt cât se poate de sincere şi meritate. Cât despre linguşire - fiţi surzi şi muţi la iscusitele ei capcane.

De fapt, luaţi cu împrumut tot ceea ce dăruiţi, atunci când vă gândiţi că dăruiţi. Şi nu puteţi da nimic din ceea ce vă aparţine. Le daţi oamenilor numai ceea ce vi s-a dat în grijă pentru oameni. Ceea ce vă aparţine vouă, şi numai vouă, nu puteţi da, chiar dacă aţi vrea.

Fiţi cumpătaţi şi veţi fi măsură şi cumpănă pentru oameni, cu care aceştia se vor măsura şi se vor cântări pe sine.

Nu există nici sărăcie, nici bogăţie. Există priceperea de a folosi lucrurile. Cu adevărat sărac este cel care foloseşte greşit ceea ce are. Cu adevărat bogat este cel care foloseşte bine ceea ce are. Chiar şi o coajă veche de pâine poate fi o bogăţie nemăsurată; chiar şi cămări pline cu aur pot fi sărăcie fără speranţă.

într-acolo unde duc mai multe drumuri nu pregetaţi să o luaţi. Pentru inima care este în căutarea lui Dumnezeu, toate drumurile duc la Dumnezeu.

Priviţi cu evlavie la toate formele de Viaţă. în cea mai puţin însemnată este ascunsă cheia pentru cea mai însemnată. Toate lucrările Vieţii au însemnătate; cu adevărat minunată, neasemuită şi neîntrecută, Viaţa nu se împovărează pe sine cu fleacuri nefolositoare.

în atelierul Naturii, pentru a fi creat, un lucru trebuie să fie vrednic de grija plină de dragoste şi de cea mai migăloasă artă a Naturii. Nu este oare el vrednic cel puţin de preţuirea noastră?

Dacă albinele şi furnicile sunt vrednice de preţuire, oare cu cât mai mult sunt vrednici de preţuire semenii noştri? Nu nesocotiţi pe nimeni. Mai curând să fii tu cel uitat de toţi decât să nesocoteşti un singur om. Căci a nesocoti un om înseamnă a-l nesocoti pe Micul-Dumnezeu dinăuntrul său; a-l nesocoti pe Micul-Dumnezeu din oricare om, înseamnă a-l nesocoti pe El în voi înşivă. Care dintre cei care nesocotesc singura călăuză către liman, va atinge vreodată limanul Său?

Uitaţi-vă în sus pentru a vedea ce este jos. Priviţi în jos pentru a vedea ce este sus. Coborâţi la fel de mult cât urcaţi; altfel vă pierdeţi echilibrul.

Astăzi sunteţi ucenici. Mâine veţi fi învăţători. Pentru a fi buni învăţători, trebuie să rămâneţi buni ucenici.

Nu căutaţi să dezrădăcinaţi Răul din lume; căci şi buruienile sunt un îngrăşământ bun.

Zelul folosit prea adesea îl ucide pe cel zelos.

Copacii înalţi şi falnici nu pot alcătui singuri pădurea. Este nevoie şi de lăstăriş şi de viţă agăţătoare.

Patimile întunecate cresc şi propăşesc în întuneric, împărtăşiţi-le libertatea luminii dacă vreţi ca grămada lor să scadă.

Făţărnicia poate fi ascunsă - pentru un timp; nu poate fi tăinuită pe vecie. Dacă dintre o mie de făţarnici, reuşiţi să-l faceţi pe un singur om drept - cu adevărat mare vă este meritul.

înălţaţi un far, dar nu-i îmbiaţi pe oameni să-l privească. Cei cărora le trebuie lumină nu au nevoie să fie îmbiaţi la lumină.

înţelepciunea este o povară pentru cel pe jumătate înţelept şi o prostie pentru cel nesăbuit. Daţi-i o mână de ajutor celui pe jumătate înţelept pentru povara sa şi daţi-i pace celui nesăbuit; cel pe jumătate înţelept îl poate învăţa mai mult decât voi.

Adeseori veţi socoti că drumul vostru este de nestrăbătut, întunecat şi însingurat. Aveţi curaj şi stăruiţi; iar după fiecare cotitură veţi afla încă un însoţitor.

Nici o cale din Spaţiul fără urme nu este nestrăbătută. Acolo unde sunt paşi puţini şi foarte stingheri, drumul este sigur şi drept, deşi pe alocuri aspru şi însingurat.

Călăuzele pot să arate drumul celor care vor să le fie arătat; ele nu pot sili pe nimeni să-l urmeze. Amintiţi-vă că sunteţi călăuze. Pentru a călăuzi bine este nevoie să fiţi bine călăuziţi, încredeţi-vă în Călăuza voastră.

Mulţi vă vor spune, „Arată-ne calea." Dar puţini, prea puţini vă vor spune: „îndrumă-ne pe cale, te rugăm."

Pe calea biruinţei, cei puţini preţuiesc mai mult decât cei mulţi.

Târâţi-vă, acolo unde nu puteţi păşi. Păşiţi, acolo unde nu puteţi zbura. Zburaţi, acolo unde nu puteţi aduce întregul univers înăuntru vostru, în nemişcare.

Nu doar o dată, sau de două ori, sau doar de o sută de ori va trebui să-1 ridicaţi pe cel care se poticneşte atunci când caută să vă urmeze. Ridicaţi-1 de atâtea ori până când nu se va mai poticni, amintindu-vă că şi voi aţi fost copii.

Sfinţiţi-vă inimile şi minţile cu iertare pentru a avea existenţe sfinţite. Nebuniile oamenilor pot fi transformate. Nebunia războiului poate fi prefăcută în „nebunia" despre pace. Nebunia de a strânge avere, în „nebunia" de a aduna iubire. Aceasta este alchimia Spiritului, pe care sunteţi chemaţi să o predicaţi şi să o înfăptuiţi. Binecuvântaţi sunt cei care sunt atinşi de „nebunia" Sfintei Libertăţi care este rodul Sfintei înţelegeri.

Predicaţi-le celor care mor, Viaţa - iar celor ce trăiesc, Moartea. Dar celor care aspiră să biruiască, predicaţi-le izbăvirea de amândouă.

Care este deosebirea între „a stăpâni" şi „a fi stăpânit"? Stăpâneşti doar ceea ce iubeşti. Ceea ce duşmăneşti, te stăpâneşte. Feriţi-vă să fiţi stăpâniţi.

Nu doar un singur Pământ îşi roteşte traiectoria prin deserturile Timpului şi Spaţiului. Al vostru este cel mai tânăr din neam şi este un prunc cu adevărat înfloritor.

0 mişcare liniştită - ce ciudăţenie! Totuşi, astfel este mişcarea lumilor în Dumnezeu. Priviţi-vă degetele de la mâini, pentru a vedea în ce fel lucruri diferite pot fi egale.

Norocul este jucăria celui înţelept. Cei nesăbuiţi sunt jucăria norocului. Nu vă plângeţi niciodată de nimic. A te plânge de un lucru înseamnă, pentru cel care se jeleşte, să îl prefacă într-o nenorocire. Dar a-1 înţelege, înseamnă a face din el un slujitor credincios.

Ţintiţi bine, şi orice rezultat va fi un rezultat bun. Ceea ce vă vine, vă aparţine. Ceea ce întârzie, nu merită aşteptat. Nu aşteptaţi.

Niciodată nu veţi greşi ţinta, dacă ceea ce ţintiţi vă ţinteşte.

Fie ca inimile voastre să fie ferite de Dezamăgire. Dezamăgirea este un zmeu al inimilor slabe, înălţat pe leşurile speranţelor lor pierdute. O speranţă împlinită devine mama

multor speranţe născute moarte. Feriţi-vă de a vă cununa inimile cu Speranţa, dacă nu vreţi să le prefaceţi într-un cimitir.

Dintr-o sută de ouă depuse de un peşte, poate doar unul singur ajunge la maturitate. Totuşi cele nouăzeci şi nouă nu sunt irosite. Atât de darnică şi de cumpănit-nesocotită este Natura. Fiţi la fel de darnici şi la fel de cumpănit-nesocotiţi în a însămânţa inimile şi minţile voastre în inimile şi în minţile oamenilor.

Nu căutaţi răsplată pentru nici o trudă îndeplinită. Truda însăşi este destulă răsplată pentru cel care îşi iubeşte truda.

Amintiţi-vă Cuvântul Creator şi Echilibrul Desăvârşit. Veţi deveni biruitori doar atunci când veţi atinge acel Echilibru, prin Sfânta înţelegere, iar mâinile voastre vor trudi atunci împreună cu mâinile lui Dumnezeu.

Fie ca pacea şi liniştea acestei nopţi să freamete în voi până când le veţi îneca în pacea şi liniştea Sfintei înţelegeri.

Astfel l-am învăţat pe Noe. Astfel vă învăţ pe voi.

Capitolul 36 - Ziua Arcei și ritualurile ei. Cuvântul Prințului din Bethar despre Făclia Vie.

NARONDA: De la întoarcerea din Bethar a învățătorului, Shamadam era mohorât și retras. Dar pe măsură ce se apropia Ziua Arcei el se însufleți și deveni sprinten, preluând el însuși conducerea asupra complicatelor pregătiri, până Ia cel mai neînsemnat amănunt

Asemenea Zilei Vinului, Ziua Arcei a fost și ea lungită de la o singură zi, la o săptămână întreagă de serbări vesele și de negoț spornic cu toate felurile de bunuri și de bunătăți.

Din multele rânduieli care țin de această Zi, cele mai însemnate sunt: înjunghierea unui bou pentru a fi dăruit ca jertfă, aprinderea focului de jertfă și de la acel foc, aprinderea unei noi făclii pe altar care să ia locul celei vechi; toate acestea sunt îndeplinite de către Stareț cu mult alai, cei care iau parte aprind o lumânare de la noua făclie, lumânare care va fi stinsă apoi și păstrată cu grijă, ca talisman împotriva duhurilor rele. La sfârșitul ritualului este obiceiul ca Starețul să rostească o cuvântare.

Pelerinii de la Ziua Arcei, asemenea celor de la Ziua Vinului, arareori sosesc fără vreun dar sau obol de un fel sau altul. însă cea mai mare parte dintre ei aduc boi, berbeci și capre care, să fie jertfiți împreună cu boul oferit de Arcă, dar care de fapt vor fi duși în grajdurile Arcei și nu vor fi înjunghiați.

Noua faclă este dăruită de obicei de vreun prinț sau bogătaș din Munții Albi. Și de când s-a socotit drept o mare cinste și onoare de a face darul, și sunt mulți cei care se întrec, s-a statornicit obiceiul ca alegerea să se facă pentru fiecare an ce vine prin tragere la sorți la încheierea serbărilor acelui an. Prinții și bogătașii se întrec în râvnă și credință, fiecare țintind ca facla sa să le depășească pe toate cele ale înaintașilor, ca bogăție și frumusețe a formei și a meșteșugului.

La sorții acestui an a ieșit câ prințul din Bethar să facă facla. Și cu toții așteptau să vadă noua comoară; căci prințul era vestit pentru dărnicia sa cât și pentru înflăcărarea sa față de Arcă.

în ajunul acelei zile Shamadam ne-a chemat pe noi și pe învățător în chilia sa și ne-a vorbit precum urmează, mai mult către învățător decât către restul:

SHAMADAM: Mâine este o zi sfântă; și este de datoria noastră a tuturor să o păstrăm sfântă.

Oricare ar fi fost gâlcevile din trecut, să le îngropăm aici și aciim. Arca nu trebuie făcută să-și încetinească mersul înainte, sau să-și domolească avântul. Și Doamne ferește să fie făcută să se oprească. Sunt Starețul acestei Arce. Am datoria împovărătoare de a îndruma. Mie îmi aparține dreptul legiuit de a alege făgașul. Datoria și dreptul mi-au fost lăsate prin moștenire, după cum cu siguranță vor fi lăsate unuia dintre voi atunci când voi muri. Așa cum mi-am așteptat eu vremea, așteptați-vă și voi vremea voastră.

Dacă i-am greșit lui Mirdad, să-mi ierte greșeala.

MIRDAD: Nu i-ai greșit lui Mirdad; dar amarnic i-ai greșit lui Shamadam

SHAMADAM: Nu este liber Shamadam să-i greșească lui Shamadam?

MIRDAD: Liber să facă rău? Cât de nepotrivite sunt chiar și cuvintele! Căci a face rău chiar și propriului său sine înseamnă a deveni robul răului. în timp ce a face rău altora înseamnă a deveni robul robului. Vai, apăsătoare este povara răului.

SHAMADAM: Dacă sunt gata să îndur răul meu, ce te privește?

MIRDAD: Un dinte bolnav îi poate spune gurii: ce te privește durerea mea dacă sunt gata să o îndur?

SHAMADAM: Ah, lasă-mă, dar lasă-mă odată în pace. Ia-ți de pe mine mâna ta grea și nu mă chinui cu limba ta iscusită. Lasă-mă să-mi trăiesc zilele așa cum am trăit și am lucrat până acum. Du-te și clădește-ți aiurea arca ta, dar lasă în pace această Arcă. Lumea este destul de cuprinzătoare pentru mine și pentru tine și pentru arca ta și a mea. Mâine este ziua mea. Stai deoparte și lasă-mă să-mi fac treaba, căci nu îngădui opreliști din partea nici unuia dintre voi.

Luați seama. Răzbunarea lui Shamadam este la fel de cumplită ca aceea a lui Dumnezeu. Luați seama! Luați seama!

NARONDA: Când am ieșit din chilia lui Shamadam, învățătorul a clătinat din cap cu blândețe și a spus:

MIRDAD: Inima lui Shamadam este tot inima lui Shamadam.

NARONDA: A doua zi, spre marea mulţumire a lui Shamadam, ceremonia a fost îndeplinită în amănunt şi fără întâmplări nedorite, până în clipa când noua făclie trebuia să fie înfăţişată şi aprinsă.

In acea clipă un om foarte înalt şi mare, îmbrăcat în alb, a fost zărit făcându-şi drum cu greu prin mulţimea deasă şi îndreptându-se către altar. îndată a pornit din gură în gură şoapta că omul este trimisul personal al prinţului din Bethar care aduce noua faclă; şi cu toţii erau foarte dornici să arunce o privire asupra nepreţuitei comori.

Shamadam se plecă foarte adânc înaintea trimisului, crezând, ca şi ceilalţi, că el poartă darul preţios pentru anul cel nou. Dar omul, după ce i-a spus ceva în şoaptă lui Shamadam, a scos un pergament şi după ce a explicat că acesta este un cuvânt din partea prinţului din Bethar, pe care el a fost însărcinat să-1 citească, a început:

„De la fostul prinţ din Bethar către toţi semenii săi din Munţii Albi adunaţi în această zi în Arcă - pace şi iubire frăţească.

Sunteţi cu toţii martori vii ai credinţei mele fierbinţi faţă de Arcă. întrucât cinstea de a înfăţişa facla pentru acest an mi-a revenit mie, nu am cruţat nici iscusinţă, nici avere, pentru ca darul-meu să fie vrednic de Arcă. Şi străduinţele mele au fost bine răsplătite. Căci facla pe care averea mea şi iscusinţa meşteşugarilor mei au cizelat-o, a fost o adevărată minune.

Dar Dumnezeu a fost îngăduitor şi bun şi nu a dorit să iasă la iveală jalnica mea sărăcie spirituală. Căci de atunci, El m-a îndrumat către o faclă cu lumină strălucitoare şi de nestins, a cărei frumuseţe este neîntrecută şi nepieritoare. Dobândind această faclă, am fost ruşinat cumplit de a fi crezut vreodată că cealaltă faclă are vreun preţ. Astfel încât am încredinţat-o grămezii de gunoi.

Acesta făclie vie, care nu este meşterită de mâini, pe ea v-o încredinţez cu cea mai mare bună credinţă vouă tuturor. Cu ea să vă bucuraţi ochii şi de la ea să vă aprindeţi lumânările. Iată, ea vă este la îndemână. Numele ei este MIRDAD. Să puteţi fi vrednici de lumina lui!"

Abia rostise trimisul ultimele cuvinte când Shamadam, care stătea alături de el, pieri dintr-odată ca o nălucă. Numele învăţătorului se răspândi asupra uriaşei mulţimi ca răbufnirea furtunii într-o pădure deasă. Cu toţii doreau să vadă acea faclă vie despre care vorbise atât de' ademenitor prinţul din Bethar în cuvântul său.

îndată l-am văzut pe învăţător urcând treptele altarului şi înfăţişându-se mulţimii. Şi pe loc mulţimea de oameni anterior împrăştiată, se prefăcu într-un singur om şi deveni atentă, înflăcărată şi trează.

Atunci învăţătorul cuvântă şi spuse:

Capitolul 37 - învățătorul vestește mulțimilor potopul de foc și de sânge, arată calea de scăpare și pornește la drum Arca sa.

MIRDAD: Ce așteptați voi de la Mirdad? 0 faclă de aur bătută cu nestemate pentru a împodobi altarul? Mirdad nu este nici aurar, nici giuvaergiu, dar este far și liman.

Sau așteptați talismane care să vă apere de deochi? Da, Mirdad are mulțime de talismane, dar de un alt fel.

Sau așteptați lumină pentru ca fiecare să poată păși în siguranță pe calea hărăzită lui? De fapt, cât este de ciudat! Aveți soare, lună, stele și cu toate acestea vă temeți să nu vă poticniți și să cădeți? Oare ochii nu v-au fost pregătiți să vă slujească drept călăuză; sau lumina vă este prea slabă pentru ochi? Care dintre voi ar putea face ceva fără ochii săi? Și cine ar putea învinui Soarele că nu vă oferă suficientă lumină?

Ce folos de ochiul care ferește piciorul să se poticnească pe calea sa, dar lasă inima să se poticnească și să sângereze bâjbâind în zadar după o cale?

Ce folos de lumina care umple ochiul, dar lasă sufletul uscat și neluminat?

Ce așteptați voi de la Mirdad? Dacă inimi văzătoare și suflet pătruns de lumină este ceea ce doriți și cereți, atunci cu adevărat nu strigați în zadar, căci de spiritul și de inima Omului mă îngrijesc eu.

Ce ați adus drept prinos acestei Zile, zi de slăvită biruință? Ați adus capre, berbeci și boi? Cât de ieftin este prețul pe care vreți să-1 plătiți pentru mântuire! Mai curând, cât de ieftină este mântuirea pe care vreți să o cumpărații

Nu este nici o fală pentru un om să biruiască o capră. Și pentru oricare om este mai mare rușinea, de fapt, să dea drept prinos viața unei biete capre, ca răscumpărare pentru a sa proprie.

Ce ați făcut pentru a vă umple de spiritul acestei Zile, care este o zi a Credinței biruitoare și a Iubirii Supreme?

Da, cu siguranță că ați împlinit o mulțime de rituri și ati șoptit o mulțime de rugăciuni, însă îndoiala va întovărășit fiecare mișcare.

Nu sunteți aici pentru a sărbători biruința asupra Potopului? Cum de veniți să sărbătoriți o biruință care vă lasă înfrânți? Căci supunându-și propriile sale adâncuri, Noe nu a supus adâncurile voastre, ci doar v-a arătat calea. Și băgați de seamă că adâncurile voastre sunt pline de mânie și amenință să vă înece. Până când nu vă veți birui propriul vostru potop, nu sunteți vrednici de această Zi.

Fiecare din voi este un potop, o arcă și un cârmaci. Și atâta vreme cât nu ați ajuns acea zi în care să puteți pune piciorul pe un pământ proaspăt curățat și nevinovat, nu vă grăbiți să sărbătoriți biruința.

Ați vrea să aflați cum de a devenit Omul potop pentru sine însuși?

Atunci când Sfânta Omni-Voință 1-a despărțit în două pe Adam, pentru ca el să se poată cunoaște pe sine și să înfăptuiască unitatea sa cu cel Unic, atunci el a devenit bărbat și femeie - un Adam-el și un Adam-ea. De atunci, a fost năpădit de un potop de dorințe, care sunt mlădițe ale Dualității, dorințe atât de numeroase, atât de nesfârșite ca înfățișare, atât de uriașe ca putere și atât de spornice, încât, din acea zi Omul este mai degrabă o epavă pe valurile acestui potop, decât o arcă.

Nu apucă un val să-1 ridice la amețitoare înălțime că un altul îl târăște către adânc. Căci dorințele sale sunt perechi, pentru că și el însuși este pereche. Și deși două contrarii sunt de fapt doar întregirea uneia cu cealaltă, celui neștiutor ele îi apar a fi în veșnice încăierări și lupte, niciodată învoindu-se să lase fie și o clipă de pace.

Acesta este potopul căruia Omul este chemat să-i țină piept ceas de ceas, zi de zi, de-a lungul nesfârșitei și crâncenei sale vieți.

Acesta este potopul ale cărui izvoare puternice țâșnesc din inimă și vă mătură în iureșul lor.

Acesta este potopul al cărui curcubeu nu va binecuvânta cerul vostru, până când cerul vostru nu se va cununa cu pământul vostru și să fie una cu el.

De când Adam s-a sădit pe sine în Eva, omul a adunat asupra sa furtuni și potopuri. Când patimile de un anume fel atârnă mai greu, atunci viața omului este descumpănită și el este înecat într-un potop sau în altul pentru a fi din nou adus în cumpănă. Și cumpăna nu va fi vreodată stabilă până când omul nu va fi învățat să-și plămădească toate dorințele în copaia Iubirii și să coacă din ele pâinea Sfintei înțelegeri.

Potopul care a înecat pământul în zilele lui Noe nu a fost nici primul, nici cel din urmă pe care l-a cunoscut omenirea. El doar a lăsat un semn foarte sus, în lungul șir al potopurilor nimicitoare. Potopul de foc și sânge este gata a se năpusti asupra Pământului, când Pământul va trece de acel semn. Sunteți pregătiți să plutiți, sau veți fi duși la fund?

Vai! Sunteți din cale afară de înrobiți să adunați povară peste povară; prea ocupați să vă amețiți sângele cu plăceri aducătoare de suferință; prea ocupați să plăsmuiți drumuri care nu vă duc nicăieri; prea ocupați să ciuguliți doar sămânța din magaziile Vieții, privind doar prin gaura cheii. Cum să nu vă duceți la fund, bieții de voi?

Voi, născuți pentru a zbura în înalt, pentru a pluti prin spațiul nemărginit, pentru a îmbrățișa cu aripile voastre Universul, v-ați înghesuit pe voi înșivă în cotețele legămintelor și crezurilor care vă înlănțuie aripile, vă scad vederea și vă împietresc brațele. Cum veți trece peste potopul care va să vină, bieții de voi?

Voi, chip și asemănare a lui Dumnezeu, cât pe ce să ștergeți și asemănarea și chipul. Ați închircit statura voastră de zei încât nu o mai puteți recunoaște. Dumnezeiasca voastră înfățișare ați mânjit-o cu noroi și v-ați pitit-o în spatele multor măști de paiațe. Cum veți înfrunta potopul pe care l-ați dezlănțuit, bieții de voi?

Dacă nu-l ascultați pe Mirdad, Pământul nu va fi niciodată pentru voi mai mult decât un mormânt, Cerul mai mult decât un linţoliu. Când, de fapt, unul v-a fost menit drept leagăn, celălalt drept jilț.

Iarăși vă zic: Voi sunteți potopul, arca și cârmaciul. Patimile voastre sunt potopul. Trupul vostru este arca. Credința voastră este cârmaciul. Dar pătrunzându-le pe toate, este voința voastră. Și plutind deasupra tuturor, este înțelegerea voastră.

încredințați-vă că arca este trainică și în stare de plutire; dar[1] nu vă irosiți viața numai cu aceasta; căci altfel timpul pentru a pluti nu va veni niciodată și în cele din urmă atât voi cât și arca voastră veți rugini și iute vă veți duce la fund.

încredințați-vă de priceperea și liniștea cârmaciului. Dar mai presus de orice învățați să găsiți izvoarele potopului și deprindeți-vă voința să le sece unul câte unul. Atunci potopul va fi domolit cu siguranță și în cele din urmă va seca de la sine.

Mistuiți-vă orice patimă, sau o să vă mistuie ea pe voi. Nu cercetați dacă înfățișarea unei patimi este atrăgătoare sau hâdă. Pentru Eva, fața șarpelui a fost mai frumoasă decât fața lui Dumnezeu.

Nici nu măsurați o patimă pentru a afla care îi este greutatea. Cine ar putea asemăna greutatea unei coroane cu cea a unui munte? Și, de fapt, coroana este cu mult mai grea decât muntele.

De asemenea, sunt patimi care ziua cântă cântece cerești, dar șuieră, mușcă și usturā sub mantia nopții; și patimi durdulii, peste măsură de încântătoare, care se schimbă iute în schilave chinuri; și patimi catifelate la văz și smerite în purtări, care devin dintr-odată mai nesățioase ca lupii, mai înșelătoare ca hienele; și sunt patimi înmiresmate mai dulci ca trandafirul, atâta vreme cât sunt lăsate deoparte, dar care duhnesc mai rău decât stârvurile și dihorii îndată ce sunt atinse și culese.

Nu vă cerneți patimile ca fiind unele bune și unele rele, căci aceasta este trudă zadarnică. Cele bune nu pot dăinui fără cele rele; cele rele nu pot prinde rădăcini decât în cele bune.

Același este ugerul din care sugeți laptele Vieții, cu acela care iscă laptele Morții. Mâna care vă leagănă în leagăn este aceeași mână care vă sapă mormântul.

Aceasta este legea Dualității. Nu fiți atât de aroganți și de încăpățânați, încât să încercați să o schimbați. Nu fiți atât de nesăbuiți încât să încercați să o desfaceți în jumătăți, pentru ca să vă puteți lua jumătatea care vă place și să o aruncați pe cealaltă.

Ați vrea să fiți stăpânii Dualității? Atunci nu o socotiți ca fiind nici rea, nici bună.

Nu s-a acrit în gurile voastre laptele vieții și al morții? Nu este timpul să vă clătiți gurile cu ceva care nu este nici bun, nici

rău, pentru că este deasupra amândurora? Nu este timpul să aspirați la rodul care nu este nici dulce, nici amar pentru că nu este crescut pe pomul Binelui și Răului?

Ați vrea să fiți liberi de cătușele Dualității? Atunci smulgeți-i pomului - pomului Binelui și Răului - rădăcinile și ramurile din inimile voastre, pentru ca sămânța Vieții Divine, sămânța Sfintei înțelegeri care este dincolo de bine și de rău, să poată încolți și crește în locul lui.

Spuneți că vorbele lui Mirdad sunt mohorâte. Ele ne văduvesc de bucuria de a aștepta ziua de mâine. Ne fac surzi, martori nepăsători ai vieții, în timp ce noi am vrea să ne întrecem unii cu alții cu zarvă mare. Căci dulce este să nu ții seama de nimic din ceea ce s-ar putea petrece mai pe urmă. Și dulce este să-ți încerci norocul la o vânătoare, chiar dacă prada nu ar fi decât o himeră.

Astfel vă spuneți în inimile voastre, uitând că inimile nu sunt defel ale voastre, cât timp patimile bune și rele le țin hățurile.

Pentru a fi stăpânii inimilor voastre, frământați-vă toate patimile - cele bune și cele rele - în copaia unică a Iubirii, pentru a le putea coace în cuptorul Sfintei înțelegeri, în care orice dualitate este topită în Dumnezeu.

încetați acum să tulburați o lume care este oricum peste măsură de tulburată. Cum nădăjduiți să scoateți apă curată dintr-un izvor în care aruncați fără încetare tot felul de gunoaie și noroi? Cum pot fi apele unui lac limpezi și liniștite dacă le stârniți în fiecare clipă?

Nu întocmiți planuri de liniște pentru o lume tulburată, pentru ca nu cumva de fapt să întocmiți planuri de Tulburare.

Nu întocmiți planuri de Iubire pentru o lume care urăște, ca nu cumva să vă treziți că întocmiți planuri de Ură.

Nu întocmiți planuri de Viață pentru o lume care moare, ca nu cumva să întocmiți planuri de Moarte. Lumea nu poate să vă plătească decât cu moneda ei, care este Un ban cu două fețe.

Ci întocmiți planuri pentru nemărginitul vostru Sine divin care este atât de bogat în înțelegerea plină de pace.

Nu cereți de la lume ceea ce voi înșivă nu faceți pentru voi. Nici nu faceți vreunui om ceea ce nu-i îngăduiți să vă facă vouă.

Și chiar dacă întreaga lume ar împărtăși acestea, ce lucru anume v-ar putea ajuta să biruiți potopul vostru și să pășiți pe un pământ izbăvit de chin și de moarte și unit cu cerul în veșnică Iubire și pace a înțelegerii? Sunt oare bunurile, puterea, faima? Este autoritatea, cinstirea și onorurile? Este încununarea ambiției și împlinirea dorințelor? Dar fiecare dintre ele este un izvor care vă sporește potopul. Afară cu ele, prietenii mei, afară, afară.

Fiți liniștiți pentru a putea fi limpezi. Fiți limpezi pentru a putea vedea lumea limpede.

Atunci când veți vedea lumea limpede, până în străfunduri, atunci veți ști cât este ea de săracă și de neputincioasă să vă dea ceea ce căutați - ca libertate, pace și viață.

Tot ceea ce vă poate da lumea este un trup - o arcă în care să străbateți marea dualității. Și pe acesta nu-1 datorați nici unui om de pe lume. Universul este dator să vi-1 dea și să vi-1 susțină. Să-1 păstrați în bună stare și trainic pentru a da piept cu potopul, la fel de în bună stare și trainic pe cât a fost arca lui Noe; să țineți în frâu fiarele din el și să le stăpâniți precum și-a ținut în frâu și și-a stăpânit Noe pe deplin fiarele sale - aceasta este datoria voastră și numai a voastră.

A avea o credință trează și cu ochi ager, pe care să o puneți la cârmă; o credință neclintită în Omni-Voință, care este călăuza voastră către fericita poartă a lui Dumnezeu - aceasta este lucrarea voastră, și numai a voastră. A avea o neînfricată voință de a birui și de a vă împărtăși din Pomul Vieții - aceasta iarăși este îndatorirea voastră și numai a voastră.

Omul este Dumnezeu în fașă. Nici o lucrare a omului, în afara acestora, nu este vrednică de efortul său. Și ce însemnătate are că drumul este lung și presărat cu furtuni și vijelii? Oare Credința cu inimă curată și ochi ager nu ocolește furtuna și nu trece de vijelie? Grăbiți-vă! Căci timpul irosit în trândăvie este timp năpădit de suferință. Iar omul, chiar cel mai sârguincios, este trândav, de fapt.

Sunteți cu toții constructori de corăbii. Și corăbieri sunteți toți. Aceasta este lucrarea care vi s-a statornicit din vecie, să puteți pluti pe oceanul nemărginit care sunteți voi înșivă și în el să aflați acea armonie tăcută a ființării al cărei nume este Dumnezeu.

Toate lucrurile trebuie să aibă un centru din care să se răspândească şi în jurul căruia să se rotească.

Dacă viaţa - viaţa Omului - ar fi un cerc, iar aflarea lui Dumnezeu centrul ei, atunci toată strădania voastră ar trebui să fie îndreptată către acel centru; altminteri ea ar fi trândăvie, chiar dacă s-ar scălda în râuri de sudoare.

Dar pentru că menirea lui Mirdad este aceea de a-1 călăuzi pe Om către ţinta sa, iată, Mirdad a pregătit pentru voi o arcă minunată, o arcă bine clădită şi bine cârmuită. Nu una din lemn; nici una pentru corbi, şopârle şi hiene. Ci una a Sfintei înţelegeri, care trebuie să fie cu adevărat o călăuză pentru toţi cei care aspiră să biruiască.

încărcătura ei nu trebuie să fie butoaiele de vin şi teascurile, ci inimi pătrunse de iubire pentru toţi şi totul. Nici nu trebuie să fie încărcată cu ogoare şi cu averi, sau argint, aur şi nestemate, ci cu suflete desprinse de umbrele lor şi înveşmântate în lumina şi libertatea Sfintei înţelegeri.

Cei care vor să se desprindă din înlănţuirea Pământului, cei care vor să fie liberi, cei care aspiră să se biruiască pe ei înşişi - să vină aici. Arca este pregătită. Vântul este prielnic. Marea este liniştită.

Astfel l-am învăţat pe Noe. Astfel vă învăţ pe voi.

NARONDA: Când a sfârşit învăţătorul, un freamăt a străbătut mulţimea care până atunci fusese nemişcată, ca şi cum şi-ar fi ţinut răsuflarea în tot timpul cuvântării învăţătorului.

înainte de a coborî treptele altarului, învăţătorul i-a chemat pe cei Şapte, cu harpa, şi împreună cu ei a început să cânte imnul Noii Arce. Mulţimea a prins melodia şi asemenea unui val uriaş a înălţat către cer plăcutele cuvinte: ***Dumnezeu îţi este cârmaci, porneşte Arca mea!***

Aici ia sfârşit acea parte din Carte,
care mi-a fost îngăduit să o fac cunoscută lumii.
Cât priveşte continuarea, ceasul nu a venit încă!
M.N

Mikhail Naîmy este prieten și biograf al lui Khalil Gibran. Împreună au întemeiat o mișcare activă pentru revitalizarea literaturii arabe.

Cartea lui Mirdad și-a aflat un loc călduros și trainic în inimile cititorilor. Legenda, misticismul și poezia au fost îngemănate cu o magică măiestrie, în această inedită povestire, inspirată de înțelepciunea lui Dumnezeu.

"Iubirea nu este o virtute. Iubirea este o trebuință; mai mare decât pâinea și apa; mai mare decât lumina și aerul. Iubirea este destulă răsplată pentru Iubire, după cum ura este destulă osândă pentru ură."

"Biruitorul despre care vă vorbesc este Omul deplin întregit și stăpân pe sine însuși. Pentru cel mai simplu om, Biruitorul apare ca fiind cel mai simplu dintre oameni. Celui evoluat îi apare ca fiind evoluat. Dar mereu rămân laturi ale sale pe care nici un om, în afara unui Biruitor, nu le poate simți sau înțelege. De aici singurătatea lui și simțământul său de a fi în lume și totuși nu al ei."

ISBN 973-7726-13-8